Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2026/2108

19.9.2026.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2026/2108

(2026. gada 16. septembris),

ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu un Eiropas Savienības Muitas dienestu un atceļ Regulu (ES) Nr. 952/2013

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 33., 114. un 207. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ([2]),

tā kā:

(1) Muitas savienība ir Savienības un iekšējā tirgus darbības pamatā. Gan uzņēmēju, gan Savienības muitas dienestu interesēs ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 ([3]) vienā tiesību aktā, proti, Savienības Muitas kodeksā, tika apvienoti tiesību akti muitas jomā, kas iepriekš bija ietverti vairākos dažādos tiesību aktos. Minētajā regulā ir ietverti vispārīgi noteikumi un procedūras, lai nodrošinātu Savienības līmenī ieviesto tarifu pasākumu un citu pasākumu īstenošanu saistībā ar preču tirdzniecību starp Savienību un valstīm vai teritorijām ārpus Savienības muitas teritorijas, kā arī noteikumi par ievedmuitas nodokļu iekasēšanu. Dalībvalstu muitas dienesti ir atbildīgi par minēto noteikumu īstenošanu, veicot tādus darbības uzdevumus kā muitas procedūru piemērošana, riska analīzes un kontroles veikšana un sodu piemērošana tiesību aktu muitas jomā pārkāpumu gadījumā.

(2) Regulas (ES) Nr. 952/2013 īstenošanas gaitā ir atklājušies trūkumi vairākās jomās. Minētie trūkumi ir tostarp: nepietiekama vai neefektīva rīcība, lai nodrošinātu Savienības un tās iedzīvotāju aizsardzību pret nefinanšu riskiem, kas skar preces un ir apzināti citās Savienības politikas jomās, nevis tiesību aktos muitas jomā; muitas dienestu ierobežotā spēja efektīvi apstrādāt pieaugošo no trešām valstīm importēto preču apjomu, ko rada tālpārdošana (e-komercijas darījumi); Regulas (ES) Nr. 952/2013 izveidotās IT sistēmu arhitektūras ierobežotā spēja digitalizēt muitas procesus, lai neatpaliktu no tehnikas progresa tempa un jo īpaši tehnoloģijām, kuru pamatā ir datu izmantošana; un efektīvu muitas savienības pārvaldības struktūru trūkums, kas novedis pie atšķirīgas prakses un nevienveidīgas muitas noteikumu īstenošanas dalībvalstīs. Minētie trūkumi iekšējo un ārējo risku un apdraudējumu dēļ rada šķēršļus muitas savienības un līdz ar to iekšējā tirgus pienācīgai darbībai.

([1]) OV C, C/2023/864, 8.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/864/oj.
([2]) Eiropas Parlamenta 2024. gada 13. marta nostāja (OV C, C/2025/1035, 27.2.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1035/oj) un Padomes 2026. gada 3. septembra nostāja pirmajā lasījumā (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta). Eiropas Parlamenta 2026. gada 16. septembra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).
([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

(3) Ir lietderīgi tiesību aktos muitas jomā ņemt vērā pasaules tirdzniecības modeļu, tehnoloģiju, uzņēmējdarbības modeļu straujo attīstību un ieinteresēto personu, tostarp uzņēmumu, patērētāju un iedzīvotāju, vajadzības. Tāpēc Regulā (ES) Nr. 952/2013 ir jāveic daudzi grozījumi. Skaidrības labad minētā regula būtu jāatceļ un jāaizstāj.

(4) Lai nodrošinātu efektīvus līdzekļus muitas savienības mērķu sasniegšanai, būtu jāpārskata, jāvienkāršo un jāsaskaņo vairāki noteikumi un procedūras, kas reglamentē to, kā preces tiek ievestas Savienības muitas teritorijā vai izvestas no tās. Būtu jānodrošina moderns, integrēts sadarbspējīgu elektronisko pakalpojumu kopums tādas informācijas vākšanai, apstrādei un apmaiņai, kas ir būtiska tiesību aktu muitas jomā īstenošanai, proti, Eiropas Savienības muitas datu centrs ("ES muitas datu centrs"). Būtu jāizveido Eiropas Savienības Muitas dienests ("ES Muitas dienests") kā centrāla darbības struktūra, kas nodrošinātu spēju koordinēt muitas savienības pārvaldību konkrētās jomās.

(5) Kopš Regulas (ES) Nr. 952/2013 pieņemšanas muitas dienestu funkcija ir pilnveidojusies, arvien vairāk aptverot tādu Savienības un valsts tiesību aktu piemērošanu, kuros paredz prasības attiecībā uz precēm, uz ko attiecas muitas uzraudzība, jo īpaši nefinanšu prasības, kas attiecas uz precēm un ir nepieciešamas, lai šādas preces varētu ievest un laist apgrozībā iekšējā tirgū. Šādas nefinanšu prasības gadu gaitā ir strauji palielinājušies atbilstoši Savienības uzņēmumu un iedzīvotāju pieaugošajām prasībām attiecībā uz drošumu, drošību, piekļūstamību personām ar invaliditāti, ilgtspēju, cilvēku, dzīvnieku un augu veselību un dzīvību, vidi, cilvēktiesību intelektuālā īpašuma tiesību un Savienības vērtību aizsardzību. Ir jāievieš jauni instrumenti, piemēram, produkta digitālā pase, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1781 ([4]), lai nodrošinātu, ka ar produktiem saistīti citi tiesību akti, ko piemēro muitas dienesti, kā definēts šajā regulā, joprojām atbilst minētajām prasībām. Tādēļ ir jāņem vērā šo nefinanšu risku pieaugošais skaits un sarežģītība, un muitas dienestu uzdevumā ir jāiekļauj arī konkrēta atsauce uz sabiedrības interešu aizsardzību to kompetences jomā un attiecīgā gadījumā ciešā sadarbībā ar citām kompetentajām iestādēm.

(6) Ievērojot to, ka ir pilnveidojusies gan muitas dienestu funkcija, gan darbības modeļi, kuros tie darbojas, un lai nodrošinātu to, ka muitas dienesti darbojas vienoti un sniedz ieguldījumu iekšējā tirgus netraucētā darbībā, ir nepieciešams detalizētāk aprakstīt uzdevumu, kas muitas dienestiem jāveic, precīzāk norādot to mērķus un uzdevumus. Turklāt straujā tehnoloģiju, jo īpaši mākslīgā intelekta, attīstība būtiski ietekmēs muitas dienestu darbības, tostarp reāllaika riska analīzes jomā.

(7) Cenšoties izpildīt savu uzdevumu, muitas dienestiem būtu arī jācenšas panākt izmaksu efektivitāti, izvairoties no dublēšanās un veicinot muitas procesu efektivitāti un saistīto resursu efektīvu izmantošanu Savienības un valstu līmenī. Tiem būtu jāvāc un jāanalizē attiecīga informācija, kā arī jāapmainās ar to, lai palīdzētu pieņemt uz faktiem balstītus lēmumus. Ja saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/2747 ([5]) ir aktivizēts iekšējā tirgus ārkārtas situācijas režīms, muitas dienesti var veicināt krīzē būtisku preču plūsmu.

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1781 (2024. gada 13. jūnijs), ar ko izveido satvaru ekodizaina prasību noteikšanai ilgtspējīgiem produktiem, groza Direktīvu (ES) 2020/1828 un Regulu (ES) 2023/1542 un atceļ Direktīvu 2009/125/EK (OV L, 2024/1781, 28.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/2747 (2024. gada 9. oktobris), ar ko izveido pasākumu satvaru saistībā ar iekšējā tirgus ārkārtas situāciju un iekšējā tirgus noturību un groza Padomes Regulu (EK) Nr. 2679/98 (Iekšējā tirgus ārkārtas situācijas un noturības akts) (OV L, 2024/2747, 8.11.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2747/oj).

(8) Ir lietderīgi šajā regulā saglabāt tiesisko regulējumu konkrētu noteikumu, ko ietver tiesību akti muitas jomā, piemērošanai Savienības preču tirdzniecībai starp muitas teritorijas daļām, uz kurām attiecas Padomes Direktīva 2006/112/EK ([6]) vai (ES) 2020/262 ([7]), un tām minētās teritorijas daļām, uz kurām minētās direktīvas neattiecas, vai Savienības preču tirdzniecībai starp minētās teritorijas daļām, uz kurām minētās direktīvas neattiecas. Ņemot vērā, ka attiecīgās tirgotās preces ir Savienības preces un ka ar minēto Savienības iekšējo tirdzniecību saistītajiem pasākumiem ir fiskāli aspekti, ir pamatoti ieviest atbilstīgus vienkāršojumus muitas formalitātēs, ko piemēros šādām precēm.

(9) Konkrētas definīcijas, kas noteiktas Regulā (ES) Nr. 952/2013, būtu jāpielāgo, lai ņemtu vērā šīs regulas plašāko darbības jomu, lai tās saskaņotu ar citos Savienības tiesību aktos lietotajām definīcijām un precizētu terminus, kam dažādās nozarēs ir atšķirīga nozīme. Tiesību aktos muitas jomā būtu jāiekļauj jaunas definīcijas, lai precizētu konkrētu muitas procesu dalībnieku uzdevumus un pienākumus. Importētāja un eksportētāja gadījumā ar jaunām definīcijām būtu jānosaka, ka minētās personas muitas dienestu priekšā ir atbildīgas par to preču atbilstību, ar kurām tās tirgojas, tostarp par finanšu un nefinanšu riskiem, saskaņā ar tiesību aktiem par konkrētiem produktiem ar nolūku stiprināt muitas uzraudzību. Attiecībā uz jauno jēdzienu "importētājs tālpārdošanai" jaunajām definīcijām būtu jānodrošina, ka dažos gadījumos saistībā ar pārdošanu tiešsaistē no valstīm ārpus Savienības uzņēmējs, nevis patērētājs tiek uzskatīts par importētāju un tam jāuzņemas attiecīgie pienākumi, un minētajām definīcijām būtu jānodrošina, ka attiecīgajam uzņēmējam, preces ievedot Savienības muitas teritorijā vai izvedot no tās, jāievēro attiecīgie tiesību akti muitas jomā un citi muitas dienestu piemērotie tiesību akti un jānodrošina vai jādara pieejami un jāglabā attiecīgi reģistri par šādu tiesību aktu ievērošanu. Būtu jāievieš arī jaunas definīcijas attiecībā uz muitas uzraudzības, riska pārvaldības un muitas kontroles noteikumu plašāku darbības jomu. Būtu arī jāprecizē, ka tad, ja Savienības tiesību aktos muitas jomā ietvertajās definīcijās ir atsauces uz muitas noteikumiem, kas ietverti starptautiskos nolīgumos, tas ietver attiecīgos daudzpusējos vides nolīgumus, kuru puse ir Savienība un dalībvalstis, ciktāl pēdējie minētie nolīgumi reglamentē preču atbilstību.

(10) Papildus tradicionālajai muitas nodokļu, PVN un akcīzes nodokļa iekasēšanas un tiesību aktu muitas jomā piemērošanas funkcijai muitas dienestiem ir arī izšķiroša nozīme citu Savienības tiesību aktu un attiecīgā gadījumā citu attiecīgu valsts tiesību aktu izpildē. Būtu jāievieš jēdziena "citi tiesību akti, ko piemēro muitas dienesti" definīcija, lai izveidotu efektīvu sistēmu minētajos tiesību aktos paredzēto konkrēto prasību piemērošanas un uzraudzības regulēšanai attiecībā uz precēm. Citu tiesību aktu, ko piemēro muitas dienesti, jēdzienam būtu jāietver pasākumi, kuri pamatoti ar sabiedrības morāli, sabiedrisko kārtību vai sabiedrības drošību, cilvēku, dzīvnieku vai augu dzīvības un veselības aizsardzību, vides aizsardzību, tādu nacionālo bagātību aizsardzību, kurām ir mākslas, vēstures vai arheoloģiska vērtība, un rūpnieciskā vai komerciālā īpašuma aizsardzību, kā arī citām sabiedrības interesēm, tostarp kontroli attiecībā uz narkotisko vielu prekursoriem, precēm, ar kurām tiek pārkāptas konkrētas intelektuālā īpašuma tiesības, un skaidru naudu, kā arī tirdzniecības politikas pasākumi, zvejas resursu saglabāšanas un pārvaldības pasākumi un ierobežojoši pasākumi, kas pieņemti, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 215. pantu. Atšķirības valstu aizliegumu un ierobežojumu sarakstos rada ievērojamas grūtības importēšanai vairākās dalībvalstīs. Lai atvieglotu tirdzniecību un muitas darbību, ir svarīgi, lai Savienība strādātu pie valstu aizliegumu un ierobežojumu sarakstu pakāpeniskas saskaņošanas. Turklāt, lai izvairītos no atšķirīgām interpretācijām dalībvalstīs, ir svarīgi pieņemt saskaņotas to juridisko terminu definīcijas, kurus izmanto gadījumos, kad ir paredzēti aizliegumi un ierobežojumi.

([6]) Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj).

([7]) Padomes Direktīva (ES) 2020/262 (2019. gada 19. decembris), ar ko nosaka akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu (OV L 58, 27.2.2020., 4. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2020/262/oj).

(11) Lai palielinātu juridisko noteiktību, būtu jāgroza konkrēti noteikumi par muitas lēmumiem. Pirmkārt, ir lietderīgi precizēt, ka kompetentais muitas dienests muitas lēmuma pieņemšanai ir kompetentais muitas dienests tajā vietā, kur pieteikuma iesniedzējs ir iedibināts, jo iedibināšana ir galvenais princips, saskaņā ar kuru konkrēti uzņēmēji noteiktos apstākļos un iepriekš noteiktā termiņā, uz kuru attiecas pārskatīšana, var izmantot vienkāršojumus, kurus šī regula ievieš, un maksāt muitas nodokļus tajā vietā, kur tie ir iedibināti. Otrkārt, pilnīguma un juridiskās skaidrības labad būtu jāparedz arī 30 dienu termiņš, līdz kuram pieteikuma iesniedzējam jāsniedz papildu informācija muitas dienestiem, ja tie uzskata, ka pieteikumā muitas lēmumam nav ietverta visa prasītā informācija.

(12) Būtu jāprecizē sekas tam, ka muitas dienests nav pieņēmis lēmumu par pieteikumu noteiktajā termiņā. Būtu jānosaka arī princips, ka šādos gadījumos jāuzskata, ka lēmums ir nelabvēlīgs, un ka pieteikuma iesniedzējs var iesniegt pārsūdzību saskaņā ar vispārīgajiem noteikumiem par muitas lēmumiem.

(13) Kā uzsvērts Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā Nr. 4/2021 "Muitas kontrole: nepietiekama saskaņotība kaitē ES finanšu interesēm" un Regulas (ES) Nr. 952/2013 īstenošanas izvērtēšanā, ir vēlams arī novērst vienotas pārraudzības trūkumu attiecībā uz kritēriju un muitas lēmumos noteikto pienākumu izpildi, pastiprinot attiecīgos noteikumus. No vienas puses, muitas lēmumu turētājiem būtu ne tikai jāievēro attiecīgajā lēmumā noteiktie pienākumi, bet arī pastāvīgi jāpārrauga to atbilstība un jānodrošina iekšēja kārtība, ar kuras palīdzību šādas pašpārraudzības darbības var novērst, mazināt vai labot jebkādas iespējamas kļūdas muitas procesos. No otras puses, muitas dienestiem būtu regulāri jāpārrauga, kā šādu lēmumu turētāji īsteno muitas lēmumus, lai nodrošinātu, ka turētāji ievēro minētajā lēmumā noteiktos pienākumus, jo īpaši, ja minētie turētāji ir iedibināti Savienības muitas teritorijā mazāk nekā trīs gadus un tāpēc tiem ir lielāka iespējamība radīt riskus. Ja muitas dienestiem kļūst zināms, ka muitas lēmuma turētājs vairs neatbilst minētajā lēmumā noteiktajiem kritērijiem vai nepilda tajā noteiktos pienākumus, tiem bez liekas kavēšanās būtu jāveic attiecīgas darbības saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem. Tas ir īpaši svarīgi, ja šīs personas gūst labumu no īpaša statusa, piemēram, atzītā uzņēmēja vai uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja (*Trust and Check EO, TCEO*) statusa, un tāpēc tām ir paredzēti konkrēti atvieglojumi muitas procesos. Turklāt, lai stiprinātu riska pārvaldību Savienības līmenī, muitas dienestiem būtu jāpaziņo ES Muitas dienestam visi muitas lēmumi, kas pieņemti pēc pieteikuma saņemšanas, un jāinformē tas par pārraudzības darbībām, lai minēto informāciju varētu ņemt vērā riska pārvaldības nolūkos.

(14) Papildus lēmumiem par saistošu izziņu par tarifu ("SIT lēmumi") un lēmumiem par saistošu izziņu par izcelsmi ("SII lēmumi"), ko muitas dienesti pieņem, pamatojoties uz pieteikumu un ievērojot konkrētus nosacījumus, tiesību aktos muitas jomā ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2024/1072 ([8]) tika ieviesti lēmumi par saistošu izziņu par vērtību ("SIV lēmumi"). Tiesību aktu muitas jomā lietotāju interesēs ir lietderīgi noteikumus attiecībā uz šiem trim lēmumu veidiem, kas attiecas uz saistošu izziņu, paredzēt vienā tiesību aktā.

([8]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2024/1072 (2024. gada 25. janvāris), ar ko Deleģēto regulu (ES) 2015/2446 groza attiecībā uz lēmumiem par saistošu izziņu muitas vērtības noteikšanas jomā un lēmumiem par saistošu izziņu par izcelsmi (OV L, 2024/1072, 15.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1072/oj).

(15) Būtu skaidrāk jānosaka to personu tiesības un pienākumi, kuras ir atbildīgas par precēm, ko ieved Savienības muitas teritorijā un izved no tās. Personām, kuras veic regulāras muitas operācijas, arī turpmāk vajadzētu būt reģistrētām muitas dienestos, kuru kompetencē ir vieta, kur tās ir iedibinātas. Vienotajai reģistrācijai vajadzētu būt derīgai visā muitas savienībā, bet tai vajadzētu būt regulāri atjauninātai. Tādēļ vajadzētu noteikt uzņēmējiem pienākumu informēt muitas dienestus par visām izmaiņām to reģistrācijas datos. Personām, kas ir atbildīgas par precēm, kuras ieved Savienības muitas teritorijā un izved no tās, būtu jānodrošina, ka preces atbilst piemērojamajiem tiesību aktiem, tostarp noteikumiem, kas aizsargā iedzīvotāju drošumu un drošību, kā arī tiesību aktiem, kuru mērķis ir novērst riskus cilvēku, dzīvnieku vai augu veselībai un dzīvībai, videi vai patērētājiem, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2023/988 ([9]) par ražojumu vispārēju drošumu, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai (ES) 2024/2853 ([10]) par atbildību par produktiem un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2019/1020 ([11]) par tirgus uzraudzību un produktu atbilstību. Būtu jāparedz arī importētāja pienākumi, jo īpaši pienākums būt iedibinātam Savienības muitas teritorijā un izņēmumi no minētā pienākuma. Minētajiem pienākumiem būtu jāatbilst spēkā esošajiem noteikumiem par to, ka deklarētājam jābūt iedibinātam Savienībā. Tāpat būtu jānosaka eksportētāja pienākumi.

(16) Ja persona, kas piegādā preces tālpārdošanā vai veicina preču tālpārdošanu, norāda, ka tā rīkojas kā importētājs, minētajai personai būtu jānodrošina, ka preces atbilst tiesību aktiem muitas jomā un citiem tiesību aktiem, ko muitas dienesti piemēro produktu laišanai Savienības iekšējā tirgū.

(17) Uzņēmējiem, kas atbilst konkrētiem kritērijiem un nosacījumiem, lai muitas dienesti tos uzskatītu par atbilstīgiem un uzticamiem uzņēmējiem, var piešķirt atzītā uzņēmēja statusu un tādējādi izmantot muitas procesu atvieglojumus. Lai gan atzītā uzņēmēja režīms nodrošina to, ka uzņēmēji, kas nodrošina lielāko daļu Savienības tirdzniecības, ir uzticami, tajā ir daži trūkumi, kas ir uzsvērti Regulas (ES) Nr. 952/2013 izvērtējumā un Revīzijas palātas konstatējumos. Lai risinātu minētās problēmas, jo īpaši saistībā ar atšķirīgo praksi dalībvalstīs un ar problēmām attiecībā uz atzīto uzņēmēju atbilstības pārraudzību, būtu jāgroza attiecīgie noteikumi, lai ieviestu muitas dienestu pienākumu minēto atbilstību pārraudzīt vismaz reizi trīs gados.

(18) Pārmaiņas muitas procesos un muitas dienestu darbības veidā rada vajadzību pēc jaunas partnerības starp muitas dienestiem un uzņēmējiem, proti, uzticamo un pārbaudīto uzņēmēju režīma. Kritērijiem un nosacījumiem, lai kļūtu par uzticamu un pārbaudītu uzņēmēju, būtu jābalstās uz atzītā uzņēmēja statusa kritērijiem, bet tiem būtu arī jānodrošina, ka uzņēmējs tiek uzskatīts par pārskatāmu muitas dienestiem. Tāpēc ir lietderīgi prasīt, lai uzticamie un pārbaudītie uzņēmēji piešķirtu muitas dienestiem piekļuvi savām elektroniskajām sistēmām, kurās glabājas reģistri, kas apliecina atbilstību un preču pārvietošanu, ar noteikumu, ka šāda piekļuve ir samērīga un absolūti nepieciešama. Šāda pārskatāmība būtu jāpapildina ar konkrētām priekšrocībām, kas var ietvert iespēju izlaist preces muitas dienestu uzdevumā bez muitas aktīvas iejaukšanās, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti, ir vajadzīgs pirmsizlaišanas apstiprinājums, kā arī atlikt muitas parāda samaksu. Uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu nebūtu jāpiešķir personām, kuras atkārtoti vai nopietni pārkāpušas citus tiesību aktus, ko piemēro muitas dienesti.

([9]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/988 (2023. gada 10. maijs) par ražojumu vispārēju drošumu, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1025/2012 un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2020/1828 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/95/EK un Padomes Direktīvu 87/357/EEK (OV L 135, 23.5.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/988/oj).

([10]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/2853 (2024. gada 23. oktobris) par atbildību par defektīviem produktiem un Padomes Direktīvas 85/374/EEK atcelšanu (OV L, 2024/2853, 18.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2853/oj).

([11]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1020 (2019. gada 20. jūnijs) par tirgus uzraudzību un produktu atbilstību un ar ko groza Direktīvu 2004/42/EK un Regulas (EK) Nr. 765/2008 un (ES) Nr. 305/2011 (OV L 169, 25.6.2019., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1020/oj).

(19) Lai nodrošinātu muitas savienības integritāti un to, ka dalībvalstu muitas dienesti konsekventi piemēro uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu, ir jāizveido mehānisms, kas ļautu ES Muitas dienestam un Komisijai iejaukties gadījumos, kad ir norādes par tāda uzņēmēja neatbilstību, kuram ir uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statuss. Šādam mehānismam būtu jāļauj ES Muitas dienestam sadarbībā ar kompetentajiem muitas dienestiem pārbaudīt atbilstību uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusa prasībām, jo īpaši, ja dalībvalstij, kas nav dalībvalsts, kurā uzņēmējs ir iedibināts, ir pamatotas šaubas par uzņēmēja atbilstību. Minētais mehānisms ir būtisks, lai novērstu uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusa nelikumīgu piemērošanu un novērstu aplinkus ievešanu Savienības muitas teritorijā. Lai novērstu atšķirības izpildē – ja iedibināšanas dalībvalsts nerīkojas savlaicīgi vai piemērotā veidā, Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai iejaukties, izmantojot īstenošanas aktu, kurā minētajai dalībvalstij būtu prasīts apturēt vai atcelt uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu.

(20) Iespējai izmantot muitas noliktavu tālpārdošanai – kopā ar citiem noteikumiem par tālpārdošanu un vienkāršojumiem – būtu jāstimulē liela apjoma daudzumu, nevis paku izmantošana, padarot atsevišķu paku plūsmu vieglāk pārvaldāmu muitas dienestiem. Tālpārdošanai paredzētai muitas noliktavai būtu jāparedz preču izlaišana brīvā apgrozībā pārdošanas brīdī un izvedot no noliktavas, kas nozīmē, ka brīdī, kad preces tiek novietotas noliktavā, tām ir jāatbilst nosacījumiem, kas tām būtu piemērojami, ja tās konkrētajā brīdī tiktu laistas Savienības tirgū. Muitas dienestiem vajadzētu būt iespējai pārbaudīt, vai preces, kas ievestas lielā apjomā, brīdī, kad tās ieved muitas noliktavā, atbilst Savienības tirgus noteikumiem. Šādai muitas noliktavai tālpārdošanai vajadzētu būt pieejamai tikai uzņēmējiem, kas atbilst uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusa kritērijiem, lai izvairītos no tā, ka neuzticami uzņēmēji to izmanto ļaunprātīgi.

(21) Pārmaiņu muitas procesos dēļ ir arī jāprecizē pārstāvju muitā funkcija. Joprojām vajadzētu būt iespējamai gan tiešai, gan netiešai pārstāvībai, tomēr būtu jāprecizē, ka importētāja vai eksportētāja netiešais pārstāvis uzņemas visus minētā importētāja vai eksportētāja pienākumus, un tas nozīmē ne tikai pienākumu samaksāt vai galvot muitas parādu, bet arī atbilstību citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti. Šā iemesla dēļ pārstāvjiem muitā jābūt rezidentiem Savienības muitas teritorijā, kurā tie pārstāv importētājus vai eksportētājus, lai nodrošinātu pienācīgu pārskatatbildību par importētāju un eksportētāju pienākumu finanšu un nefinanšu aspektiem. Tāpēc pieejama un samērīga alternatīva tādiem importētājiem un eksportētājiem, kuriem Savienībā nav komerciālas klātbūtnes, ir Savienībā iedibināta netieša pārstāvja muitā izmantošana. Turklāt pārstāvjiem muitā, kuri ir iedibināti trešās valstīs, vajadzētu būt iespējai turpināt sniegt savus pakalpojumus Savienībā, ja tie pārstāv tādas personas, uz kurām neattiecas prasība būt iedibinātām Savienības muitas teritorijā.

(22) Mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kā definēts Komisijas Ieteikumā 2003/361/EK ([12]), ir būtiska nozīme Savienības ārējā tirdzniecībā, taču tie bieži saskaras ar proporcionāli lielāku administratīvo un regulatīvo slogu muitas prasību izpildē. Tāpēc ir svarīgi ņemt vērā to konkrēto situāciju un atbalsta pasākumus, kas veicina to atbilstību, tostarp, izmantojot vienkāršotas procedūras, skaidrus norādījumus un pieejamu pārstāvību muitā. Būtu jāpieņem pamatnostādnes, lai atbalstītu mikrouzņēmumus, mazos un vidējos uzņēmumus, atzīstot unikālās problēmas, ar kurām šādi uzņēmumi saskaras, un vienlaikus saglabājot ārējās tirdzniecības procesu integritāti un drošību, kad tiek piemērots atzītā uzņēmēja un uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statuss. Būtu pastāvīgi jācenšas vienkāršot un padarīt pieejamākas procedūras mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, nodrošinot, ka tiek atvieglota un veicināta to būtiskā nozīme Savienības ārējā tirdzniecībā.

([12]) Komisijas Ieteikums 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

(23) Lai nodrošinātu vienādu digitalizācijas līmeni un radītu vienlīdzīgus konkurences apstākļus uzņēmējiem visās dalībvalstīs, kā arī lai veicinātu iekšējā tirgus netraucētu darbību, būtu jāizveido ES muitas datu centrs kā centralizētu, drošu un kibernoturīgu elektronisko pakalpojumu un sistēmu kopums muitas vajadzībām. ES muitas datu centram būtu jāļauj tiesību aktu muitas jomā īstenošana attiecībā uz: muitas formalitātēm; muitas kontrolēm; muitas parāda, Savienības apstrādes maksas, akcīzes nodokļa un PVN aprēķināšanu un paziņošanu; garantiju pārvaldību; un muitas veiktu preču novērošanu. ES muitas datu centram būtu arī jāpalīdz īstenot citus tiesību aktus, ko piemēro muitas dienesti. Tam būtu jānodrošina tajā apstrādāto datu kvalitāte, integritāte, izsekojamība un nenoliedzamība, lai ne nosūtītājs, ne saņēmējs vēlāk nevarētu apstrīdēt, ka notikusi datu apmaiņa. Datu apstrādei ES muitas datu centrā būtu jāatbilst attiecīgajiem kiberdrošības un personas datu apstrādes noteikumiem. Komisijai un ES Muitas dienestam sadarbībā ar dalībvalstīm ES muitas datu centra izstrāde būtu jāveic kopīgi. Komisijai būtu arī jāuztic uzdevums izstrādāt, ekspluatēt un uzturēt ES muitas datu centru, un tai vajadzētu būt iespējai minēto uzdevumu uzticēt ES Muitas dienestam.

(24) Ņemot vērā ES muitas datu centra lomu Savienībā muitas vajadzībām apstrādāto datu integritātes un drošības nodrošināšanā, kas ir sabiedrības interesēs un ko var uzskatīt par būtiskām sabiedriskām interesēm, ES muitas datu centrā pārvaldītie dati, tostarp personas dati un citi sensitīvi dati, kas attiecas uz preču plūsmu un Savienības un valstu tiesību aktu īstenošanu, ir jāaizsargā pret neatļautu piekļuvi un jebkādiem citiem draudiem šādu datu integritātei un drošībai. Tāpēc uz infrastruktūru un pakalpojumiem, ar kuru starpniecību darbojas ES muitas datu centrs, ir jāattiecina konkrēti nosacījumi, lai šajā ziņā nodrošinātu Savienības suverenitāti. Minēto nosacījumu ievērošana būtu jāpierāda ar pierādījumiem, un kritiski svarīgu pakalpojumu gadījumā ir svarīgi, lai minētie pierādījumi tiktu papildināti ar fizisku un juridisku personu drošības pārbaudēm, kā paredzēts Savienības vai valstu tiesību aktos. Turklāt ES muitas datu centrs būtu jāveido tā, lai, cik vien iespējams, izvairītos no situācijām, kad veidojas atkarība no viena pārdevēja.

(25) Lai nodrošinātu ES muitas datu centra uzticamību, sadarbspēju un ilgtermiņa ilgtspēju, ir svarīgi, lai tā izveidē un uzturēšanā tiktu ievēroti starptautiski atzīti standarti un paraugprakse programmatūras inženierijas, sistēmu testēšanas, izmēģinājuma un pieņemšanas procedūru jomā. Tas ietver visaptverošu funkcionālu un nefunkcionālu testēšanu, strukturētus izmēģinājuma posmus, kuros iesaistītas pārstāvošas ieinteresētās personas, un skaidri definētus pieņemšanas kritērijus snieguma, atbilstības un drošības validēšanai. Minētie pasākumi ir paredzēti, lai nodrošinātu, ka sistēma var atbalstīt saskaņotas muitas formalitātes visā Savienībā un atbilst gan dalībvalstu, gan uzņēmēju darbības prasībām.

(26) Darbībās, ar kurām īsteno ES muitas datu centru, būtu jāiekļauj pasākumi, lai nodrošinātu tā nepārtrauktu pieejamību un darbību pat nopietnas krīzes gadījumos. Darbības nepārtrauktības pasākumiem jo īpaši būtu jāietver redundances, kļūmjpārlēces mehānismi un datu atgūšanas protokoli, kā arī procedūras, kas jāievēro ES muitas datu centra nepieejamības vai darbības nespējas gadījumā. Ja ES muitas datu centrs paļaujas uz fizisko infrastruktūru, būtu jāapsver papildu risinājumi ģeogrāfiski izkliedētos objektos, lai nodrošinātu darbības nepārtrauktību, ja darbība kādā no tā objektiem nav iespējama.

(27) ES muitas datu centra mērķis ir aizstāt esošās elektroniskās sistēmas, kuras dalībvalstis un Komisija izstrādājušas, ievērojot Regulas (ES) Nr. 952/2013 16. panta 1. punktu, un kuru (dažu no tām) darbība pārejas gaitā tiek pakāpeniski izbeigta. Minētās esošās valstu elektroniskās sistēmas netiks atjaunotas, ja ES muitas datu centra funkcijas nebūs pieejamas noteiktajos termiņos. Tāpēc šādā gadījumā būtu jāparedz pagaidu risinājums. Saskaņā ar jaunāko Eiropas Savienības Tiesas judikatūru ([13]) ir lietderīgi precizēt, ka automatizētā informācijas apmaiņa starp uzņēmējiem, muitas dienestiem un citām ieinteresētajām personām ES muitas datu centrā un ar tā starpniecību neizslēdz minēto dienestu vai minēto uzņēmēju atbildību saistībā ar attiecīgajiem muitas procesiem. Pat ja muitas dienesta iesaistīšanās pasākuma pieņemšanā aprobežojas ar elektronisko saziņu ES muitas datu centrā, būtu jāuzskata, ka konkrēto pasākumu pieņem minētais dienests, ES muitas datu centram rīkojoties tā uzdevumā.

([13]) Vispārējās tiesas rīkojums, 2023. gada 7. februāris, *Euranimi*/Komisija, T-81/22, ECLI:EU:T:2023:57.

(28) ES muitas datu centram būtu jānodrošina datu apmaiņa ar citām sistēmām, platformām vai vidēm, lai uzlabotu to datu kvalitāti, kurus muita izmanto savu uzdevumu izpildē, kā arī lai kopīgotu attiecīgos muitas datus ar citām iestādēm nolūkā palielināt kontroles efektivitāti iekšējā tirgū. Saskaņā ar pieeju, kas izklāstīta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2024/903 ([14]), un Komisijas 2017. gada 23. marta paziņojumu "Eiropas sadarbspējas satvars – Īstenošanas stratēģija" ES muitas datu centram būtu jāveicina pārrobežu un starpnozaru sadarbspēja Eiropā. Tam būtu jāizmanto potenciāls, ko sniedz esošie riska informācijas avoti, kas pieejami Savienības līmenī, piemēram, ātrās brīdināšanas sistēmas pārtikas un barības jomā (*RASFF*) un nepārtikas preču jomā (*Safety Gate*), tirgus uzraudzības informācijas un saziņas sistēma (*ICSMS*) un IĪ izpildes portāls. Tam vajadzētu būt par pamatu stratēģiskas un operatīvas sadarbības attīstībai, tostarp informācijas apmaiņai un sadarbspējai starp muitas dienestiem un citām iestādēm, struktūrām un dienestiem to attiecīgajās kompetences jomās. Turklāt ES muitas datu centram būtu jānodrošina plašs progresīvas datu analītikas klāsts, tostarp, izmantojot mākslīgo intelektu. Minētajai datu analīzei būtu jāveicina riska analīze, ekonomiskā analīze un prognozējoša analīze, lai prognozētu iespējamos riskus saistībā ar sūtījumiem, ko ieved Savienībā vai izved no tās.

(29) Lai nodrošinātu labāku tirdzniecības plūsmu uzraudzību un racionalizētu metodi sadarbībai ar kompetentajām iestādēm, kas nav muitas dienesti, ES muitas datu centram vajadzētu būt spējīgam izmantot sadarbības sistēmu saskaņā ar ES vienloga vidi muitas jomā un, ja minēto sistēmu nevar izmantot, piedāvāt minētajām citām kompetentajām iestādēm īpašu pakalpojumu, ar kura palīdzību var iegūt attiecīgos datus, sniegt informāciju muitas dienestiem un to kopīgot ar muitas dienestiem un pārliecināties, ka tiek ievērotas nozaru prasības. Minētais īpašais pakalpojums būtu nepieciešams, ja citām kompetentajām iestādēm nav elektronisku sistēmu, kuras varētu savienot ar ES muitas datu centru.

(30) Lai pirms ES muitas datu centra darbības sākšanas pārbaudītu tā funkcijas attiecībā uz visiem uzņēmējiem neatkarīgi no to statusa vai attiecīgā muitas procesa, ir lietderīgi ļaut Komisijai lemt par izmēģinājuma posma noteikšanu, dalībai kurā vajadzētu būt brīvprātīgai. Ar šādu izmēģinājuma projektu tiktu brīvprātīgi pārbaudīta konkrētu procesu un funkciju īstenošana bez juridiska pienākuma. Lai nodrošinātu pārredzamību un sniegtu informāciju ieinteresētajām personām, ir svarīgi, lai Komisija publiskotu minētā izmēģinājuma posma plānošanu, organizēšanu un ilgumu, kā arī funkcijas, kas jāpiemēro un jāpārbauda.

(31) Iestādēm, uzņēmumiem, patērētājiem un iedzīvotājiem vajadzētu būt iespējai ziņot par precēm, kuras paredzēts importēt Savienībā vai eksportēt no tās un kuras neatbilst attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti. Informācijai, kas paziņota par minētajām precēm, vajadzētu būt pieejamai ES muitas datu centrā, un vajadzētu būt iespējai to izmantot riska pārvaldības nolūkos.

(32) Vienlaikus ar ES muitas datu centru dalībvalstīm joprojām vajadzētu būt iespējamam izstrādāt savas lietojumprogrammas, kas paredzētas, lai izmantotu ES muitas datu centra datus. Dalībvalstīm ir jānodrošina, ka to lietojumprogrammas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai (ES) 2022/2555 ([15]), jo īpaši attiecībā uz kiberdrošības riska pārvaldības pasākumiem. Lai saīsinātu laiku līdz nonākšanai tirgū, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai uzticēt ES Muitas dienestam finanses un pilnvaras šādu lietojumprogrammu izstrādei. Šādos gadījumos ES Muitas dienestam būtu jāizstrādā lietojumprogrammas, ko varētu izmantot visas dalībvalstis. To varētu izdarīt, izveidojot atvērtā pirmkoda lietojumprogrammas, kas nav atkarīgas no viena pārdevēja un kas saslēgtas IT risinājumu kopīgošanas un atkalizmantošanas sistēmā.

([14]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/903 (2024. gada 13. marts), ar ko nosaka pasākumus augsta līmeņa publiskā sektora sadarbspējai visā Savienībā (Sadarbspējīgas Eiropas akts) (OV L, 2024/903, 22.3.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj).

([15]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2555 (2022. gada 14. decembris), ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kiberdrošības līmeni visā Savienībā un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 910/2014 un Direktīvu (ES) 2018/1972 un atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (TID 2 direktīva) (OV L 333, 27.12.2022., 80. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

(33) ES muitas datu centram būtu jānodrošina datu plūsma. Lietotājiem vajadzētu būt iespējai nosūtīt un apstrādāt ES muitas datu centrā visus attiecīgos datus, kas vajadzīgi, lai izpildītu savus pienākumus, kas paredzēti tiesību aktos muitas jomā. Minētie dati būtu jāapstrādā Savienības līmenī un jāpapildina ar Savienības mēroga riska analīzi. Iegūtie dati būtu jādara pieejami dalībvalstu muitas dienestiem, kas šos datus apstrādā, lai izpildītu savus pienākumus. Visbeidzot, ES muitas datu centrs būtu jāinformē par kontroles rezultātiem, kas veikta pēc datu apstrādes no minētā centra. Ir svarīgi, lai ES muitas datu centrs pēc iespējas ātrāk nodrošinātu tajā pieejamo datu apstrādi.

(34) ES muitas datu centram iesniegtie dati lielākoties ir nepersondati, un tos iesniedz uzņēmēji par precēm, ar kurām tie tirgojas. Tomēr minētie dati varētu ietvert arī personas datus, jo īpaši to personu vārdu un uzvārdu, kas darbojas kā uzņēmēja vai iestādes pārstāvji. Lai nodrošinātu vienlīdzīgu aizsardzību personas datiem un komerciālajai informācijai, būtu jānosaka īpaši piekļuves noteikumi, noteikumi par konfidencialitāti un nosacījumi ES muitas datu centra izmantošanai. Konkrēti, būtu jānosaka, kādi subjekti papildus attiecīgajām personām, Komisijai, muitas dienestiem un ES Muitas dienestam spēj piekļūt datiem vai apstrādāt datus, kuri ir pieejami ES muitas datu centrā, tādējādi panākot līdzsvaru starp minēto subjektu vajadzībām un vajadzību nodrošināt to, ka personas dati un konfidenciālie dati, ko vāc muitas vajadzībām, tiek izmantoti citiem mērķiem tikai tādā minimālā apmērā, kāds ir nepieciešams.

(35) Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai, apspriežoties ar Komisiju, norādīt konkrētus datus, kuru izpaušana kaitētu būtiskām to drošības interesēm, lai tos tehniski marķētu ES muitas datu centrā tā, lai jebkādu turpmāku šādu datu apstrādi varētu veikt tikai attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes, ja vien minētās iestādes skaidri neatļauj veikt turpmāku apstrādi. Personai, kas nosūta datus ES muitas datu centram, būtu skaidri jānosaka apstrādes ierobežojumi šādiem datiem, kurus var saistīt ar konkrētām piegādes ķēdēm vai datu kategorijām. Lai izmantotu minēto iespēju, attiecīgajai dalībvalstij būtu jāinformē Komisija par konkrētajām būtiskajām drošības interesēm, kas var tikt skartas, un jāpaskaidro, kāpēc tā uzskata, ka minētās intereses nevar pietiekami aizsargāt vispārējs noteikumu satvars attiecībā uz datu apstrādi ES muitas datu centrā.

(36) Ievērojot datu aizsardzības noteikumus, jo īpaši noteikumus par sensitīviem muitas datiem un komerciāli sensitīviem datiem, pēc pienācīgi pamatota pieprasījuma apkopotus nekonfidenciālus datus, nepersondatus un komerciāli nesensitīvus muitas datus varētu darīt pieejamus trešām personām konkrētiem mērķiem.

(37) Lai nodrošinātu, ka Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) var īstenot savas izmeklēšanas pilnvaras attiecībā uz krāpnieciskām darbībām, kas skar Savienības intereses, ir lietderīgi, lai tam būtu tāda piekļuve ES muitas datu centra datiem, kas būtu ļoti līdzīga Komisijas piekļuvei. Tādēļ *OLAF* vajadzētu būt tiesībām apstrādāt minētos datus saskaņā ar nosacījumiem par datu aizsardzību, kas paredzēti attiecīgajos Savienības tiesību aktos, tostarp Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, Euratom) Nr. 883/2013 ([16]) un Padomes Regulā (EK) Nr. 515/97 ([17]).

([16]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([17]) Padomes Regula (EK) Nr. 515/97 (1997. gada 13. marts) par dalībvalstu pārvaldes iestāžu savstarpēju palīdzību un šo iestāžu un Komisijas sadarbību, lai nodrošinātu tiesību aktu muitas jomā un lauksaimniecības tiesību aktu pareizu piemērošanu (OV L 82, 22.3.1997., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/515/oj).

(38) Līdzīgi arī Eiropas Prokuratūrai (*EPPO*) pēc pieprasījuma vajadzētu būt iespējai iegūt ES muitas datu centrā pieejamus datus, lai nodrošinātu, ka tā var veikt izmeklēšanu ar muitu saistītos jautājumos.

(39) Eiropas Savienības Aģentūrai tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropols) pēc pieprasījuma vajadzētu būt iespējai iegūt ES muitas datu centrā pieejamus datus, lai tā varētu veikt savus uzdevumus, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2016/794 ([18]). Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūrai (*Frontex*) pēc pieprasījuma vajadzētu būt iespējai iegūt ES muitas datu centrā pieejamus nepersondatus.

(40) Lai saglabātu funkcijas, kas tiek veiktas dalībvalstu IT sistēmās, dalībvalstu nodokļu iestādēm vajadzētu būt iespējai datus apstrādāt tieši ES muitas datu centrā. Tāpēc būtu jānodrošina, ka iestādēm, kas atbild par pārtikas nekaitīgumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/625 ([19]), un iestādēm, kas atbild par tirgus uzraudzību saskaņā ar Regulu (ES) 2019/1020, ir pareizie pakalpojumi un rīki ES muitas datu centrā, lai tās varētu izmantot attiecīgos muitas datus nolūkā veicināt attiecīgo Savienības tiesību aktu izpildi un sadarboties ar muitas dienestiem, lai līdz minimumam samazinātu risku, ka Savienībā nonāk neatbilstīgi produkti.

(41) Ievērojot Padomes Regulas (ES) 2017/1939 ([20]) 24. pantu, ES Muitas dienestam un kompetentajiem muitas dienestiem bez liekas kavēšanās būtu jāziņo *EPPO* par jebkādu noziedzīgu rīcību, kas varētu būt *EPPO* kompetencē saskaņā ar minētās regulas 22. pantu un 25. panta 2. un 3. punktu. ES Muitas dienestam un kompetentajiem muitas dienestiem būtu jāatturas no tādu pasākumu veikšanas, kas varētu apdraudēt jebkuras kompetentās valsts tiesu vai tiesībaizsardzības iestādes vai *EPPO* par tiem pašiem faktiem veiktas krimināllizmeklēšanas konfidencialitāti.

(42) Noteikumiem un normām par piekļuvi ES muitas datu centram un informācijas apmaiņu nebūtu jāskar muitas informācijas sistēma (MIS), ko izveidoja Regula (EK) Nr. 515/97, un ziņošanas pienākumi saistībā ar situācijas apzināšanos saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/1896 ([21]).

([18]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/794 (2016. gada 11. maijs) par Eiropas Savienības Aģentūru tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropolu) un ar kuru aizstāj un atceļ Padomes Lēmumus 2009/371/TI, 2009/934/TI, 2009/935/TI, 2009/936/TI un 2009/968/TI (OV L 135, 24.5.2016., 53. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/794/oj).

([19]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/625 (2017. gada 15. marts) par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001, (EK) Nr. 396/2005, (EK) Nr. 1069/2009, (EK) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 un (ES) 2016/2031, Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2005 un (EK) Nr. 1099/2009 un Padomes Direktīvas 98/58/EK, 1999/74/EK, 2007/43/EK, 2008/119/EK un 2008/120/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 854/2004 un (EK) Nr. 882/2004, Padomes Direktīvas 89/608/EEK, 89/662/EEK, 90/425/EEK, 91/496/EEK, 96/23/EK, 96/93/EK un 97/78/EK un Padomes Lēmumu 92/438/EEK (Oficiālo kontroļu regula) (OV L 95, 7.4.2017., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/625/oj).

([20]) Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

([21]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1896 (2019. gada 13. novembris) par Eiropas Robežu un krasta apsardzi un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1052/2013 un (ES) 2016/1624 (OV L 295, 14.11.2019., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj).

(43) Komisijai būtu jānosaka īstenošanas noteikumi, kuros paredz attiecīgo iestāžu piekļuves kārtību ES muitas datu centram pēc tam, kad tā ir novērtējusi spēkā esošos aizsardzības pasākumus, ko katra iestāde vai iestāžu kategorija ir ieviesusi, lai nodrošinātu personas datu un komerciāli sensitīvu datu pareizu apstrādi.

(44) Ir lietderīgi, ka ES muitas datu centrs glabā personas datus ne ilgāk kā 10 gadus. Minētais laikposms ir pamatots, ņemot vērā to, ka muitas dienestiem ir iespēja paziņot par muitas parādu vēlākais 10 gadus pēc tam, kad ir saņemta vajadzīgā informācija par sūtījumu, kā arī nodrošināt to, ka Komisija, ES Muitas dienests, *OLAF*, *EPPO*, muitas dienesti un citas kompetentās iestādes var salīdzināt ES muitas datu centrā esošo informāciju ar to informāciju, kura tiek glabāta un kuras apmaiņa notikusi citās sistēmās. Turklāt minētais laikposms būtu jāsaskaņo ar uzglabāšanas periodu, kas noteikts citos tiesību aktos, kurus piemēro muitas dienesti, ja šādi tiesību akti attiecas uz muitas kontroli. Turklāt ir lietderīgi, ka ikreiz, kad personas dati ir vajadzīgi tiesvedību un administratīvo procedūru, izmeklēšanas un pēcmuitošanas kontroles vajadzībām, glabāšanas laikposms tiek apturēts, lai novērstu to, ka personas dati tiek dzēsti un līdz ar to tos nevar izmantot minētajiem nolūkiem.

(45) Personas datu un citu datu aizsardzībai ES muitas datu centrā būtu jāaptver arī noteikumi par datu subjektu tiesību ierobežošanu. Tāpēc ir lietderīgi, ka muitas dienesti, Komisija vai ES Muitas dienests vajadzības gadījumā var ierobežot datu subjektu tiesības, lai nodrošinātu, ka netiek apdraudētas izpildes darbības, riska analīze un muitas kontrole. Turklāt šādus ierobežojumus varētu piemērot arī tad, ja tas ir nepieciešams, lai aizsargātu tiesvedības vai administratīvās procedūras pēc izpildes darbībām. Šādi ierobežojumi būtu pienācīgi jāpamato attiecībā uz muitas dienestu, Komisijas vai ES Muitas dienesta darbībām un prerogatīvām un jāierobežo līdz laikam, kas nepieciešams minēto prerogatīvu saglabāšanai.

(46) Personas datu apstrāde saskaņā ar šo regulu vienmēr būtu jāveic saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679 ([22]) vai Regulu (ES) 2018/1725 ([23]) vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/680 ([24]), atbilstoši konkrētajai piemērošanas jomai. Jebkura iestāde vai struktūra, kas nav muitas dienesti, Komisija un ES Muitas dienests un kas apstrādā personas datus ES muitas datu centrā, ir uzskatāma par pārzini saskaņā ar piemērojamajiem noteikumiem.

([22]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([23]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

([24]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu krimināLsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj).

(47) Lai nodrošinātu sadarbspēju un datu apmaiņu ar dažām citām Savienības nemuitas sistēmām un attiecībā uz muitas formalitātēm, kas minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2022/2399 ([25]), ES muitas datu centrā būtu jāintegrē Eiropas Savienības muitas vienloga dokumentu apmaiņas sistēma (*EU CWS-CERTEX*), ko izveidoja minētā regula. Kamēr *EU CWS-CERTEX* nav pilnībā integrēts ES muitas datu centrā, ES muitas datu centram būtu jāveic datu komerciālā un tehniskā pārveide, lai nodrošinātu datu apmaiņu, izmantojot *EU CWS-CERTEX*.

(48) Būtu jānosaka datu prasības, lai uzņēmējiem sniegtu kopīgus norādījumus par datiem, kas tiem vajadzīgi savu mērķu sasniegšanai, jo īpaši saistībā ar tiesību aktu muitas jomā īstenošanu. ES muitas datu centrs būs unikāls šādu datu ievades punkts, un tāpēc noteikumi par šādu datu formatēšanu un kodēšanu būtu jānosaka ES muitas datu centra tehniskajās specifikācijās, kas ir elastīgāks instruments, nekā tiesību normas. Tomēr ir vajadzīgs saskaņots muitas datu modelis ar semantiskām datu prasībām.

(49) Muitas riska pārvaldība Savienības līmenī ir būtiska, lai nodrošinātu muitas kontroles saskaņotu piemērošanu dalībvalstīs. Pašlaik pastāv kopēja riska pārvaldības sistēma, kas paredz iespēju noteikt kopējas prioritārās kontroles jomas un kopējus riska kritērijus un standartus finanšu riska jomā muitas kontroles veikšanai, taču tai ir būtiski trūkumi. Lai novērstu muitas kontroles saskaņotas piemērošanas un saskaņotas riska pārvaldības trūkumu, kas kaitē Savienības un dalībvalstu finanšu un nefinanšu interesēm, ir lietderīgi pārskatīt riska pārvaldības noteikumus, lai izveidotu stabilāku riska pārvaldības pieeju, kura pievērstos gan finanšu, gan nefinanšu riskiem. Tas ietver Revīzijas palātas konstatēto strukturālo problēmu risināšanu saistībā ar finanšu risku pārvaldību. Jo īpaši ir lietderīgi, izmantojot ciklisku pieeju, aprakstīt, kādas darbības ietver muitas riska pārvaldība. Turklāt ir svarīgi noteikt Komisijas, ES Muitas dienesta un dalībvalstu muitas dienestu uzdevumus un pienākumus. Ir svarīgi arī Komisiju pilnvarot noteikt kopējas prioritārās kontroles jomas un kopējus riska kritērijus un standartus un apzināt konkrētas muitas dienestu piemēroto citu tiesību aktu aptvertas jomas, kurām kopīgas riska pārvaldības un kontroles vajadzībām ir jāpiešķir prioritāte, neapdraudot drošību.

(50) Tāpēc ir lietderīgi ieviest Savienības līmeņa riska pārvaldības darbības un noteikumus, lai nodrošinātu, ka Savienības līmenī tiek vākti visaptveroši dati, kas ir būtiski riska pārvaldībai, tostarp visas veiktās kontroles rezultāti un izvērtējums. Būtu jāparedz kopēja riska analīze un attiecīgu Savienības kontroles ieteikumu izdošana muitas dienestiem. Saskaņā ar principu "ievēro vai paskaidro" minētie kontroles ieteikumi būtu jāievēro vai jānorāda pamatoti iemesli to neievērošanai. Būtu jāparedz arī iespēja izdot norādījumu, ka preces, kuru galamērķis ir Savienībā, nedrīkst iekraut vai pārvadāt. Savienības līmeņa risku un apdraudējumu analīzes pamatā vajadzētu būt pastāvīgi atjauninātiem Savienības līmeņa datiem, un tajā būtu jānosaka pasākumi un kontrole, kas jāveic robežšķērsošanas vietās, kur notiek ievešana Savienības teritorijā un izvešana no tās.

([25]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2399 (2022. gada 23. novembris), ar ko izveido Eiropas Savienības vienloga vidi muitas jomā un groza Regulu (ES) Nr. 952/2013 (OV L 317, 9.12.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2399/oj).

(51) Jo īpaši saistībā ar sadarbību ar tiesībaizsardzības un drošības iestādēm Savienības līmeņa riska pārvaldībai būtu, kad vien iespējams, jāveicina stratēģiskā analīze un draudu novērtējumi, ko veic Savienības līmenī, tostarp tie, ko veic Eiropols un *Frontex*, lai palīdzētu efektīvi un iedarbīgi novērst un apkarot noziedzību. Tiesību aktu muitas jomā un citu tiesību aktu, ko piemēro muitas dienesti, pārkāpumiem būtu jāietekmē importētāju, tostarp importētāju tālpārdošanai, vai eksportētāju riska profils.

(52) Muitas procedūras piemērošanas precēm process ir jāpārskata, lai atspoguļotu minētajā procedūrā iesaistīto personu jaunos uzdevumus un pienākumus. Tādējādi atbildība par informācijas sniegšanu muitas dienestiem ir jāuzņemas personai, kas ir atbildīga par precēm, proti, importētājam, eksportētājam vai tranzīta procedūras izmantotājam, nevis deklarētājam. Atbildīgajai personai būtu jāsniedz vai jādara pieejami dati muitai, tiklīdz minētie dati ir pieejami un jebkurā gadījumā pirms preču izlaišanas muitas procedūrai, lai muitas dienesti varētu veikt riska analīzi un veikt attiecīgus pasākumus.

(53) Tomēr e-komercijas gadījumā un ņemot vērā e-komercijas darījumu lielāko apjomu, ir lietderīgi, ka personām, kas izmanto Direktīvas 2006/112/EK XII sadaļas 6. nodaļas 4. iedaļā noteikto īpašo režīmu ("importa vienas pieturas aģentūras režīms" jeb "*IOSS* režīms"), dati par importējamo preču pārdošanu būtu jāsniedz vēlākais nākamajā dienā pēc maksājuma pieņemšanas.

(54) Pienācīgi pamatotos apstākļos muitas dienestiem vajadzētu būt iespējai atļaut uzticamiem un pārbaudītiem uzņēmējiem datus par viņu izlaistajām precēm papildināt vēlāk, jo minētajiem uzņēmējiem ir pastāvīga datu apmaiņa ar muitu par saviem darījumiem, un viņus var uzskatīt par uzticamiem. Šādi apstākļi varētu būt saistīti ar pavaddokumentiem vai neiespējamību noteikt preču galīgo muitas vērtību izlaišanas brīdī.

(55) Lai vienkāršotu preču ievešanas Savienības muitas teritorijā muitas procesu, vienlaikus nodrošinot to, ka par šīm precēm ir atbildīga viena persona, dažādiem piegādes ķēdes dalībniekiem būtu jāsniedz sava attiecīgās informācijas daļa par attiecīgajām precēm un jāsasaista tā ar konkrētu sūtījumu. Preces būtu jāieved Savienības muitas teritorijā tikai tad, ja ir Savienībā iedibināts importētājs, kurš uzņemas atbildību par minētajām precēm, vai netiešs pārstāvis, kas rīkojas importētāja uzdevumā. Importētājam vai netiešajam pārstāvim, kurš rīkojas importētāja uzdevumā, informācija par precēm un muitas procedūru, kura tām būtu jāpiemēro, būtu jāsniedz muitai, un tas būtu jādara pēc iespējas agrāk – ja iespējams, pirms fiziskas preču ierašanās. Pakalpojumu sniedzējam vai muitas aģentam vajadzētu būt iespējai sniegt informāciju importētāja vārdā un tā uzdevumā, bet importētājam joprojām vajadzētu būt atbildīgam par preču atbilstību finanšu un nefinanšu riskiem. Pārvadātājiem, kas faktiski ieved preces, būtu arī jāsniedz daļa informācijas par precēm pirms iekraušanas vai ierašanās ("iepriekšēja kravas informācija") un jāsasaista sava informācija ar importētāja informāciju, ja tā iepriekš ir iesniegta, ne vienmēr ar iespēju piekļūt visiem importētāja sniegtajiem datiem. Turklāt, lai aptvertu sarežģītākas piegādes ķēdes un transporta tīklus, vajadzētu būt iespējai arī citām konkrētām personām pieprasīt papildināt informāciju par precēm, ko paredzēts ievest Savienības muitas teritorijā. Importētājam, pārvadātājam vai jebkurai citai personai, kas iesniedz informāciju muitai, vajadzētu būt pienākumam to labot, ja tās zina, ka informācija vairs nav pareiza, bet pirms muitas dienesti ir konstatējuši pārkāpumus, kurus tie plāno kontrolēt.

(56) Ārpussavienības preces, ko ieved Savienības muitas teritorijā, būtu jāuzskata par pagaidu uzglabāšanā esošām no brīža, kad pārvadātājs paziņo par to ierašanos, līdz brīdim, kad tām piemēro muitas procedūru, izņemot gadījumu, kad tām ir jau piemērots tranzīts. Lai nodrošinātu pienācīgu muitas uzraudzību, minētajai situācijai vajadzētu būt ierobežotai laikā un tā nedrīkstētu ilgt vairāk kā 90 dienas, izņemot izņēmuma gadījumus.

(57) Ir jāsaglabā noteikumi, kas nosaka to, vai preces ir Savienības vai ārpussavienības preces un vai to Savienības preču statusu var prezumēt, vai arī tas ir jāpierāda, jo īpaši tad, ja preces uz laiku izved no Savienības muitas teritorijas.

(58) Tiklīdz muitas dienestu rīcībā ir attiecīgajai procedūrai vajadzīgā informācija, pamatojoties uz riska analīzi, tiem būtu jāizlemj, vai veikt preču turpmāku kontroli, izlaist tās, atteikt vai apturēt to izlaišanu, vai arī nogaidīt konkrētu laiku, kā rezultātā preces tiktu uzskatītas par izlaistām. Vajadzības gadījumā muitas dienestiem šāds lēmums būtu jāpieņem sadarbībā ar citām kompetentajām iestādēm. Attiecīgi muitas dienestiem būtu jāatsaka preču izlaišana, ja to rīcībā ir pierādījumi, ka preces neatbilst piemērojamajām tiesību aktu prasībām. Tas, ka ir konstatēts uzņēmēja atkārtots sistemātisks pārkāpums saistībā ar tālpārdošanu, būtu uzskatāms par šādu pierādījumu vismaz sešus mēnešus attiecībā uz visām precēm, par kurām minētais uzņēmējs paziņojis par to ierašanos laišanai brīvā apgrozībā. Ja muitas dienestiem ir jāapspriežas ar citām kompetentajām iestādēm, lai noteiktu, vai preces atbilst vai neatbilst piemērojamām juridiskajām prasībām, tad tiem būtu jāaptur minēto preču izlaišana vismaz tik ilgi, līdz notiek minētā apspriešanās. Šādos gadījumos vēlāk pieņemtam muitas dienestu lēmumam par precēm vajadzētu būt atkarīgam no citu kompetento iestāžu atbildes. Lai izvairītos no uzņēmēju un iestāžu bloķēšanas gadījumos, kad secinājuma par atbilstību izdarīšana prasa kādu laiku, muitas dienestiem vajadzētu būt iespējai izlaist preces ar nosacījumu, ka uzņēmējs tos turpina informēt par preču atrašanās vietu.

(59) Lai nodrošinātu juridisko noteiktību uzņēmējiem, kuri informāciju ir snieguši savlaicīgi, neuzliekot muitas dienestiem pienākumu reaģēt uz katru sūtījumu, preces, kas nav atlasītas kontrolei, pēc saprātīga termiņa būtu jāuzskata par izlaistām. Komisijai vajadzētu būt tiesīgai minēto laikposmu noteikt deleģētajos aktos, vajadzības gadījumā to pielāgojot pārvadājuma veidam vai attiecīgās robežšķērsošanas vietas veidam.

(60) Tā kā uzticamie un pārbaudītie uzņēmēji tiek uzskatīti par uzticamiem un, cik vien tuvu reāllaikam tehniski iespējams, muitai sniedz datus par preču pārvietošanu un par atbilstību un pilnīgu piekļuvi savām sistēmām, reģistriem un darbībām, šādiem uzņēmējiem vajadzētu būt iespējai savas preces izlaist muitas dienestu uzraudzībā, negaidot to iejaukšanos. Attiecīgi uzticamajiem un pārbaudītajiem uzņēmējiem vajadzētu būt iespējai izlaist preces muitas dienestu uzdevumā, minētās preces saņemot importētāja, īpašnieka vai saņēmēja uzņēmējdarbības vietā vai nosūtot tās no eksportētāja, īpašnieka vai nosūtītāja uzņēmējdarbības vietas. Tā kā uzticamiem un pārbaudītiem uzņēmējiem ir jādarbojas pārredzamā veidā, katra ierašanās un preču piegāde būtu pienācīgi jāreģistrē ES muitas datu centrā. Uzticamajiem un pārbaudītajiem uzņēmējiem vajadzētu būt pienākumam informēt muitas dienestus, ja rodas problēma, lai minētie dienesti varētu pieņemt galīgo lēmumu par preču izlaišanu. Ja uzticamo un pārbaudīto uzņēmēju iekšējās kontroles sistēmas ir pietiekami stabilas, muitas dienestiem sadarbībā ar citām kompetentām iestādēm vajadzētu būt iespējai atļaut minētajiem uzņēmējiem veikt konkrētas pārbaudes pašiem. Tomēr muitas dienestiem būtu jāsaglabā iespēja jebkurā laikā kontrolēt preces.

(61) Ir lietderīgi paredzēt pasākumus, kas reglamentē pāreju no sistēmas, kuras pamatā ir muitas deklarācijas, uz sistēmu, kuras pamatā ir informācijas sniegšana vai tās pieejamības nodrošināšana ES muitas datu centram. Lai pārejas periodā paustu nodomu precēm piemērot muitas procedūru, uzņēmējiem vajadzētu būt iespējai iesniegt muitas deklarācijas. Tomēr, tiklīdz ES muitas datu centrs sāks darboties, būtu jādod arī uzņēmējiem iespēja sniegt vai darīt pieejamu informāciju muitas dienestiem ES muitas datu centrā, un muitas dienestiem vairs nevajadzētu atļaut nevienam uzņēmējam pieteikties vienkāršojumiem saistībā ar muitas deklarāciju. Pārejas perioda beigās visām atļaujām būtu jāzaudē spēks, jo muitas deklarāciju vairs nebūs. Attiecībā uz preču tālpārdošanu muitas deklarāciju iesniegšanas pārejas periods būtu jāierobežo līdz brīdim, kad būs pieejamas ES muitas datu centra spējas apstrādāt attiecīgos datus tālpārdošanas vajadzībām.

(62) Personas, kas darbojas kā "importētājs", precīza identifikācija ir atkarīga no attiecīgā muitas procesa stadijas un veida. Vienā laikā vajadzētu būt tikai vienam importētājam.

(63) Tālpārdošanas gadījumā uzskata, ka persona, kas piegādā preces tālpārdošanā vai veicina preču tālpārdošanu, ir persona, kas nosaka, ka Savienības muitas teritorijā ir ievedamas preces no trešās valsts, jo tie nosaka piegādes ķēdi un līdz preču piegādei patērētājam ir atbildīgi par zaudējumu, bojājumu vai aizkavēšanās risku. Tāpēc tālpārdošanā, lai preces varētu laist brīvā apgrozībā, importētājs būs vai nu persona, kas piegādā preces tālpārdošanā, vai persona, kas veicina preču tālpārdošanu, atkarībā no panāktās vienošanās, un šādā veidā noteiktais importētājs būtu jānorāda kā tāds.

(64) Personai, kas piegādā preces tālpārdošanā vai veicina tādu preču tālpārdošanu, kuras ir paredzēts importēt no trešām valstīm Savienības muitas teritorijā, un kas ir importētāja, vajadzētu būt atbildīgai par prasītās informācijas par tālpārdošanu sniegšanu muitas dienestiem pirms preču izlaišanas. Šādi identificētai personai būtu jāpilda importētāja pienākumi.

(65) Ja persona, kas piegādā preces tālpārdošanā vai veicina tādu preču tālpārdošanu, kuras ir paredzēts importēt no trešām valstīm Savienības muitas teritorijā, nav iedibināta Savienības muitas teritorijā, vajadzētu būt iespējai attiecīgajām precēm piemērot muitas procedūru, ja netiešais pārstāvis, kam ir atzīta uzņēmēja statuss, precēm muitas procedūru piemēro savā vārdā un importētāja tālpārdošanai uzdevumā un šajā sakarā uzņemas importētāja tālpārdošanai pienākumus.

(66) Šīs regulas noteikumi, tostarp tie, kas attiecas uz importētāju tālpārdošanai ne juridiski, ne faktiski neattiecas uz starpniecības pakalpojumu sniedzēju vispārēju pārraudzības pienākumu.

(67) LESD 29. pantā ir noteikts, ka ražojumus no trešām valstīm uzskata par brīvā apgrozībā esošiem, ja ir izpildītas importa formalitātes un ir iekasēti muitas nodokļi vai maksājumi ar līdzvērtīgu iedarbību. Tomēr nebūtu jāuzskata, ka laišana brīvā apgrozībā pierāda atbilstību tiesību aktiem muitas jomā un citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti.

(68) Preču izvešana ārpus Savienības muitas teritorijas būtu jāracionalizē un jāvienkāršo atbilstoši ievešanas procesam. Tāpēc ir lietderīgi prasīt, lai par precēm būtu atbildīga persona, kas ir iedibināta Savienībā, proti, eksportētājs. Eksportētājam pirms preču izvešanas no Savienības būtu jāsniedz vai jādara pieejama muitai attiecīgā informācija, norādot, vai preces, kuras paredzēts eksportēt, ir Savienības vai ārpussavienības preces, un pielāgojot vajadzīgo informāciju.

(69) Lai nodrošinātu no Savienības muitas teritorijas izvesto preču pienācīgu riska pārvaldību, būtu jānosaka prasība par eksportu atbildīgajam muitas dienestam veikt ar precēm saistītās informācijas riska analīzi un veikt vai pieprasīt attiecīgus pasākumus pirms preču izvešanas no Savienības muitas teritorijas. Minētajos pasākumos būtu jāietver kontroles pieprasīšana, kas papildus pasākumiem, kuri paredzēti muitas procedūras piemērošanā precēm, būtu jāveic muitas dienestam, kas atbild par preču nosūtīšanas vietu un izvešanas vietu un, vajadzības gadījumā, citām kompetentām iestādēm, un kas ir piemērojama arī tad, ja preces ir paredzēts eksportēt.

(70) Lai nodrošinātu, ka arī atliktās nodokļu maksāšanas procedūras ir pārredzamas, ir lietderīgi racionalizēt prasības noteikumus par atļaujām īpašajām procedūrām. Konkrēti, skaidrības un juridiskās noteiktības labad nosacījumi, pēc kuriem nosaka, vai novērtējumam par to, vai atļaujas piešķiršana varētu nelabvēlīgi ietekmēt Savienības ražotāju intereses, būtu vajadzīgs Savienības līmeņa atzinums jeb tā dēvētā ekonomisko nosacījumu pārbaude, būtu jākodificē un jāregulē deleģētajos aktos. Turklāt, tā kā ietekme uz Savienības ražotāju interesēm var būt atkarīga no to preču daudzuma, kurām piemēro īpašo procedūru, būtu jānosaka konkrēta robežvērtība, kuru nepārsniedzot tiek uzskatīts, ka negatīvas ietekmes uz šādām interesēm nav.

(71) Pārskatītās konvencijas par kuģošanu Reinā 9. pantā ir atsauce uz pielikumu ("Reinas manifests"), kas atviegloja preču pārvietošanu pa Reinu un tās pietekām, uzskatot šādu pārvietošanu par muitas tranzīta procedūru pāri četru dalībvalstu, proti, Beļģijas, Francijas, Nīderlandes un Vācijas, kā arī Šveices robežām. Saskaņā ar muitas administrāciju sniegto informāciju, Reinas manifests praksē vairs netiek izmantots kā muitas tranzīta procedūra Reinas caurteces dalībvalstīs. Tā vietā preces pa Reinu un tās pietekām tagad pārvadā saskaņā ar Savienības tranzīta procedūru, ko izveidoja Regula (ES) Nr. 952/2013, izmantojot jauno datorizēto tranzīta sistēmu. Tāpēc ir lietderīgi svītrot atsauci uz Reinas manifestu tādos gadījumos, kad preču pārvietošanu uzskata par ārējo vai iekšējo tranzītu.

(72) Lai palielinātu pārredzamību attiecībā uz personu, kas ir atbildīga par Savienības tranzīta procedūras pienākumu izpildi, un attiecībā uz sūtījuma saturu un riskiem, ir lietderīgi pieprasīt, lai tranzīta procedūras izmantotājs atklāj vismaz informāciju par importētāju vai eksportētāju, kurš uzsāk preču pārvietošanu, par transportlīdzekli un par to preču identifikāciju, kurām piemērota minētā procedūra. Šāda informācija ļautu muitas dienestiem efektīvāk uzraudzīt attiecīgo Savienības tranzīta procedūru un veikt riska analīzi. Savienības tranzīta procedūrai vajadzētu būt obligātai, izņemot gadījumus, kad precēm tūlīt pēc ievešanas Savienības muitas teritorijā vai izvešanas no tās tiek piemērots cits muitas režīms. Ja importētājs vai eksportētājs vēl nav zināms, tad par preču importētāju vai eksportētāju būtu jāuzskata preču valdītājs, kuram vajadzētu būt atbildīgam par muitas nodokļu un citu nodokļu un maksājumu nomaksu. Ja preces importē vai eksportē uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs, Savienības tranzīta procedūra būtu jāaizstāj ar muitas uzraudzību.

(73) Ar Muitas konvencijas par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros izmanto *TIR* karneti ("*TIR* konvencija") ([26]), 6. pielikuma grozījumu, kas stājās spēkā 2021. gada 1. jūnijā, tika grozīts paskaidrojums par 49. pantu, lai uzņēmējiem, kas atbilst konkrētām prasībām, dotu iespēju kļūt par "atzīto nosūtītāju", paredzot tos pašus atvieglojumus, kas jau piešķirti uzņēmējiem, kuri atzīti par "atzītajiem saņēmējiem". Tādēļ šajā regulā ir jāiekļauj minētā jaunā iespēja, lai Savienības tiesību aktus muitas jomā saskaņotu ar minēto starptautisko nolīgumu.

(74) Atceļot atbrīvojumu no nodokļa tādu preču importam, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR, tiek paredzēts, ka tiek piemēroti noteikumi par muitas vērtības noteikšanu, lai piemērotu *ad valorem* muitas nodokli attiecībā uz importētām precēm, kas tiek pirktas e-komercijas darījumos starp uzņēmumiem un patērētājiem, kā definēts Direktīvā 2006/112/EK. Šādai tālpārdošanai vajadzētu būt par pamatu muitas vērtības deklarācijai saskaņā ar darījuma vērtības metodi. Šis princips tiek piemērots arī situācijās, kad preces tālpārdošanā tiek pirktas nevis pirms to ievešanas Savienības muitas teritorijā, bet gan kamēr tām tiek piemērota muitas noliktavas procedūra.

([26]) Grozījumi Muitas konvencijā par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros izmanto TIR karneti (1975. gada TIR konvencija) (OV L 193, 1.6.2021, 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_amend/2021/601/oj).

(75) Tālpārdošanas darījumi ievērojami atšķiras no tradicionālajiem uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem, tādējādi palielinot sarežģītību. Minētās atšķirības ietekmē to, kā muitas dienesti vērtēšanas noteikumus efektīvi piemēro praksē. Īpašas problēmas rada milzīgais apjoms un ātrums, ar kādu e-komercijas darījumi tiek noslēgti, lielais iesaistīto pircēju un pārdevēju skaits un pārdošanas darījumu izkliede. Ņemot vērā e-komercijas specifiku, kā arī muitas dienestu lomu iekšējā tirgus netraucētas darbības veicināšanā, ja muitas procedūrās, kuru mērķis ir pārbaudīt tālpārdošanā pirkto preču deklarētās darījuma vērtības pareizību, importētājs nekliedē pamatotas šaubas par to, vai deklarētā darījuma vērtība atspoguļo par minētajām precēm faktiski samaksāto vai maksājamo cenu, un līdz ar to sākotnēji deklarētā darījuma vērtība tiek noraidīta, muitas dienestiem vajadzētu būt iespējai elastīgi noteikt piemērotu sekundārās vērtības noteikšanas metodi, lai no jauna noteiktu minēto preču muitas vērtību.

(76) Pašlaik muitas parādu iekasē tā dalībvalsts, kurā ir iesniegta muitas deklarācija. Uzņēmējs izvēlas, vai to darīt pirmās ievešanas valstī vai izmantot muitas procedūru un maksāt nodokļus citā dalībvalstī. Uzticamajiem un pārbaudītajiem uzņēmējiem ir lietderīgi izmantot atšķirīgus noteikumus, lai noteiktu muitas parāda rašanās vietu tā, lai ievedmuitas nodokļi tiktu samaksāti dalībvalstij, kurā minētais uzņēmējs ir iedibināts. Tas ir lietderīgi, jo tā ir vieta, kur muitas dienestam ir vispilnīgākās zināšanas par attiecīgo uzņēmēju reģistriem, darbībām un komerciālo uzvedību. Tomēr tādu uzņēmēju muitas parādam, kuri nav uzticamie un pārbaudītie uzņēmēji, būtu jārodas vietā, kur preces fiziski atrodas, vismaz līdz uzraudzības modeļa izvērtēšanai.

(77) E-komercijas darījumu gadījumā importētājs tālpārdošanai ir par muitas parādu atbildīgā persona. Ja tiek izmantots *IOSS* režīms, muitas parādam būtu jārodas brīdī, kad tiek pieņemts maksājums par tiešsaistes pārdošanu. Ja minēto režīmu neizmanto, muitas parādam būtu jārodas tad, kad ir paziņots par preču pieejamību dalībvalstīs, kurās preces paredzēts piegādāt.

(78) Lai segtu pieaugošās izmaksas, kas rodas, apstrādājot milzīgu skaitu pieprasījumu tālpārdošanā pārdotām precēm piemērot laišanas brīvā apgrozībā procedūru, būtu jānosaka Savienības apstrādes maksa, kas ir samērīga ar to pakalpojumu aptuvenajām izmaksām, kuri ir cieši saistīti ar šādu preču muitas uzraudzību, jo minētās preces tiek tieši nosūtītas patērētājam, tādējādi citām iestādēm to pārbaudīt pēc muitošanas ir neiespējami. Lai gan dalībvalstu ziņā būs izlemt, vai no tirgus dalībniekiem atgūt ārkārtas kontroles pasākumu izmaksas vai izmaksas, kas iestādēm, kas nav muitas dienesti, radušās saistībā ar preču verifikāciju vai iznīcināšanu, Savienības apstrādes maksai jo īpaši būtu jāsedz datu pārbaudes un riska analīzes veikšanas, kā arī attiecīgās infrastruktūras un kontroļu, tostarp attiecīgo ES Muitas dienesta sniegto pakalpojumu, izmaksas.

(79) Ja preces tiek pārdotas tālpārdošanā no tālpārdošanai paredzētas muitas noliktavas, būtu jāparedz zemāka Savienības apstrādes maksa, jo muitas dienestiem ir vieglāk un efektīvāk uzraudzīt lielos apjomos noliktavā uzglabāto preču daudzumus nekā atsevišķās pakās iepakotas un patērētājam tieši nosūtītas preces.

(80) Savienības apstrādes maksas parādniekam vajadzētu būt tai pašai personai, kura ir muitas parāda parādniece un kurai vajadzētu būt importētājai tālpārdošanai. Ja noteikumi par importētājiem tālpārdošanai vēl nav spēkā, parādniekam vajadzētu būt deklarētājam. Tālpārdošanas gadījumā deklarētājs parasti būtu persona, kas ir tiesīga izmantot *IOSS* režīmu, vai netiešais pārstāvis muitā. Līdz ar to patērētājam nevajadzētu būt Savienības apstrādes maksas parādniekam.

(81) Ir lietderīgi paredzēt, ka pirmais deleģētais akts, ar ko nosaka apstrādes maksas apmēru, stājas spēkā ātri, lai varētu praktiski piemērot šīs regulas ieviesto Savienības apstrādes maksu, reaģējot uz pieaugošo spiedienu uz muitas dienestiem, ko rada Savienības muitas teritorijā ienākošo paku ievērojamais apjoms.

(82) Tā kā katrai pozīcijai piemēro vairākus pasākumus, piemēram, nodevas un maksas, ir lietderīgi ieviest to definīciju. Pozīcija būtu jādefinē kā viena vai vairākas viena sūtījuma preces, kurām ir kopīgi konkrēti datu elementi, tostarp tarifa klasifikācija un izcelsme, saskaņā ar piemērojamajām datu prasībām. Minētā definīcija būtu jāpiemēro gan attiecībā uz muitas deklarācijām esošajos valsts un Savienības digitālajos rīkos, tostarp gadījumos, kad attiecīgo preču tarifa klasifikācija muitas deklarācijā ir tikai harmonizētās sistēmas apakšpozīciju līmenī, gan attiecībā uz piemērotajām datu prasībām, kas noteiktas šim nolūkam, tiklīdz kļūst pieejams ES muitas datu centrs.

(83) Ir lietderīgi uzlabot mehānismu, kura mērķis ir uzraudzīt, kā attiecībā uz preču plūsmu konsekventi un efektīvi tiek īstenoti ierobežojošie pasākumi, kurus Padome pieņēma saskaņā ar LESD 215. pantu. Ja šādi pasākumi tiek pieņemti, ES Muitas dienestam būtu jāsniedz atbalsts Komisijai un dalībvalstīm, lai nodrošinātu, ka minētie pasākumi netiek apieti. Tai būtu jāsniedz norādījumi muitas dienestiem nesaistošu ieteikumu veidā, piemēram, veicinot konsekventu muitas praksi, kas ir dalībvalstu kompetencē šādu pasākumu īstenošanā. Muitas dienestiem būtu jānodrošina, ka tie veic visus to kompetencē esošos pasākumus, kas vajadzīgi, lai panāktu atbilstību minētajiem pasākumiem, un attiecīgi jāinformē Komisija un ES Muitas dienests. ES Muitas dienestam būtu jāapzina iespējamās neatbilstības minēto pasākumu piemērošanā un jāpārrauga to īstenošana, un attiecīgi jāziņo Komisijai.

(84) Būtu jāievieš krīzes pārvarēšanas mehānisms, lai risinātu iespējamas krīzes muitas savienībā. Tas, ka Savienības līmenī šāda mehānisma nav, tika uzsvērts Komisijas 2020. gada 28. septembra paziņojumā "Muitas reforma: muitas savienības pāreja uz nākamo līmeni". Tādēļ būtu jāizveido mehānisms, kas iesaista ES Muitas dienestu kā galveno dalībnieku to praktisko pasākumu un noteikumu īstenošanas sagatavošanā, koordinēšanā un pārraudzībā, kurus Komisija nolemj ieviest krīzes gadījumā. ES Muitas dienestam visā krīzes laikā būtu jāsaglabā krīzes gatavība.

(85) Pašreizējā muitas savienības pārvaldības sistēmā trūkst skaidras darbības pārvaldības struktūras, un tā neatspoguļo muitas attīstību kopš tās izveides 1968. gadā. Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 952/2013, par darbībām, kas saistītas ar tirdzniecības plūsmu risku pārvaldību, piemēram, par īstenošanu un lēmumiem par kontroli uz vietas, atbild dalībvalstu muitas dienesti. Ārējo robežu preču aprites intensitāte visā Savienībā nav vienāda. Neraugoties uz sadarbību starp valstu muitas dienestiem, kura ir pastāvējusi kopš muitas savienības izveides un kuras rezultātā ir notikusi paraugprakses un pieredzes apmaiņa un kopīgu vadlīniju izstrāde, tās rezultātā nav izstrādāta saskaņota pieeja un darbības sistēma. Nav centrālas riska analīzes spējas, vienota skatījuma uz Savienības riska prioritāšu noteikšanu, koordinēta muitas rīcība un kontrole ir ierobežota, kā arī nav sadarbības satvaru starp dažādām iestādēm, kas darbojas vienotā tirgus labā.

(86) Savienības centrālai darbības struktūrai, kas apvienotu speciālās zināšanas un resursus un palīdzētu dalībvalstīm un Komisijai kopīgi pieņemt lēmumus, būtu jānovērš šādas nepilnības. Tajā uzmanība jo īpaši būtu jāpievērš tādām jomām kā datu pārvaldība un riska pārvaldība, un tai būtu jāsagatavo mācību saturs muitas amatpersonām un muitas speciālistiem Savienībā, lai papildinātu un atbalstītu dalībvalstu nodrošināto apmācību. Tai būtu arī jāpalīdz izveidot Savienības sistēmu, lai atzītu to izglītības iestāžu izcilību, kuras piedāvā apmācību un izglītību muitas jomā, pamatojoties uz Komisijas iniciatīvu "ES muitas atzīšanas sertifikāts", un lai koordinētu un atbalstītu specializētu izcilības centru brīvprātīgu izveidi dalībvalstīs. Tās mērķis ir padarīt muitas savienību "vienotu", vienlaikus atzīstot, ka atšķirīga prakse dalībvalstīs varētu izrietēt no objektīvas specifikas, piemēram, ģeogrāfiskām atšķirībām, izmantotā transporta veida, preču veida vai robežas veida. Jauna dienesta – ES muitas dienesta – izveide ir būtiska, lai nodrošinātu efektīvu un pienācīgu muitas savienības darbību, centrālā līmenī koordinētu muitas rīcību un atbalstītu muitas dienestu darbības.

(87) ES Muitas dienests būtu jāpārvalda un tam jādarbojas, ņemot vērā principus, kas izklāstīti Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2012. gada 19. jūlija kopīgajā paziņojumā un vienotajā pieejā par decentralizētām aģentūrām.

(88) Izvēloties ES Muitas dienesta mītnes vietu, Eiropas Parlamentam un Padomei ir jānodrošina, ka, ņemot vērā minētā iestādes būtību, tās atrašanās vieta ļauj tai pilnībā pildīt savus uzdevumus un pilnvaras, pieņemt darbā augsti kvalificētus un specializētus darbiniekus un piedāvāt pienācīgas apmācības iespējas. Turklāt Eiropas Parlamentam un Padomei, izvēloties ES Muitas dienesta mītnes vietu, jāņem vērā šādi kritēriji: piemērotu biroja telpu pieejamība un spēja izvietot attiecīgos darbiniekus, pirms ES Muitas dienests sāk darboties; atrašanās vietas piekļūstamība un atbilstošas izglītības iestādes darbinieku bērniem; pienācīga piekļuve darba tirgum, sociālajam nodrošinājumam un veselības aprūpei gan darbinieku bērniem, gan dzīvesbiedriem; un ģeogrāfiskais līdzsvars. Ņemot vērā šos kritērijus, ES Muitas dienestam būtu jāatrodas Lillē, Francijā.

(89) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka muitas dienestiem ir pienācīgi resursi, apmācība un aprīkojums, lai tie spētu pildīt savus uzdevumus.

(90) Ir svarīgi, lai muita ieguldītu pietiekami lielā pienācīgi apmācītu darbinieku skaitā, nolūkā garantēt tādu Savienības muitas sistēmu darbību, kuras saskaras ar strauju pieprasījuma pieaugumu. Bez nepieciešamajām investīcijām personālā digitālie risinājumi nevar pilnībā realizēt savu potenciālu. Tādēļ investīcijām digitālajās sistēmās būtu jāgarantē pietiekams finansējums darbiniekiem un viņu apmācībai, lai nodrošinātu prasmes, kas vajadzīgas, lai varētu izmantot modernu aprīkojumu un tehnoloģijas lielo datu analīzei, atklāšanai un kontrolei, un tādējādi garantētu, ka muitas kontrole visā Savienībā tiek veikta vienādi.

(91) Lai nodrošinātu efektīvu ES Muitas dienesta darbību, tā valdē vajadzētu būt pārstāvētām dalībvalstīm un Komisijai. Valdes sastāvam, ieskaitot priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka amatu, būtu jāatbilst dzimumu līdzsvara principam un jāņem vērā attiecīgā pieredze un kvalifikācija. Ņemot vērā Savienības ekskluzīvo kompetenci muitas savienībā un ciešo saikni starp muitu un citām politikas jomām, gan tās priekšsēdētājs, gan priekšsēdētāja vietnieks būtu jāievēlē no Komisijas iecelto valdes locekļu vidus. Lai nodrošinātu rezultatīvu un efektīvu ES Muitas dienesta darbību, valdei konkrēti būtu jāpieņem vienotais programmdokuments, tostarp gada un daudzgadu programma, jāveic savas funkcijas attiecībā uz ES Muitas dienesta budžetu, jāpieņem un jāpublicē konsolidētais gada darbības pārskats par ES Muitas dienesta darbībām, nodrošinot, ka netiek atklāta sensitīva informācija, jāpieņem ES Muitas dienestam piemērojamie finansiālie noteikumi, jāieceļ izpilddirektors un jānosaka procedūras, kas attiecas uz izpilddirektora lēmumu pieņemšanu par ES Muitas dienesta darbības uzdevumiem. Valdes darbā būtu jāpalīdz izpildvaldei.

(92) ES Muitas dienestam būtu jāizveido Muitas konsultatīvā padome, kuras uzdevums būs ES Muitas dienestam sniegt konsultācijas par tehnisko darbību un lēmumu īstenošanu, par īstenošanas un standartizācijas jautājumiem, tostarp par saskaņošanas darbībām, par citu tiesību aktu darbības aspektiem, ko piemēro muitas dienesti, un par citām ES Muitas dienesta darbībām. Muitas konsultatīvajai padomei būtu jācenšas nodrošināt līdzsvarotu ieinteresēto personu pārstāvību attiecībā uz komerciālām un nekomerciālām interesēm un komerciālo interešu kategorijā – attiecībā uz mikrouzņēmumiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem un citiem uzņēmumiem. Ar Muitas konsultatīvo padomi būtu regulāri jāapspriežas, un tai vajadzētu spēt pēc savas iniciatīvas sniegt konsultācijas ES Muitas dienestam.

(93) Lai nodrošinātu rezultatīvu ES Muitas dienesta darbību, būtu jāpiešķir tam autonoms budžets ar ieņēmumiem no Savienības vispārējā budžeta un jebkādām brīvprātīgām dalībvalstu finanšu iemaksām. Izņēmuma un pienācīgi pamatotos apstākļos ES Muitas dienestam vajadzētu būt iespējai saņemt papildu ieņēmumus no iemaksu nolīgumiem vai dotācijām, kā arī no maksas par publikācijām un citiem pakalpojumiem, ko tas sniedz.

(94) ES Muitas dienestam būtu jāizmanto tā rīcībā esošā informācija par problēmām saistībā ar tiesību aktiem muitas jomā un citiem tiesību aktiem, ko muitas dienesti piemēro, lai periodiski veiktu draudu novērtējumu. Pamatojoties uz šādu draudu novērtējumu, ES Muitas dienestam būtu jāsagatavo ieteikumi un tie jānosūta Komisijai. Pamatojoties uz minētajiem ieteikumiem, Komisijai būtu jānosaka jomas, kuras atzīstamas par prioritārām. Ir svarīgi, lai Padomē notiktu politiskas un stratēģiskas diskusijas par jomām, kuras atzīstamas par prioritārām, un lai ES Muitas dienests nodrošinātu pienācīgus turpmākos pasākumus, tostarp sagatavojot savu gada un daudzgadu darba programmu un sagatavojot gada ziņojumu par savām darbībām.

(95) Lai izpildītu savu uzdevumu, ES Muitas dienestam un muitas dienestiem cieši un regulāri būtu jāsadarbojas ar tirgus uzraudzības iestādēm, sanitārajām un fitosanitārajām iestādēm, tiesībaizsardzības struktūrām un iestādēm, robežu pārvaldības iestādēm, vides aizsardzības struktūrām, statistikas iestādēm un nodokļu iestādēm, kultūras priekšmetu ekspertiem un daudzām citām iestādēm, kas atbild par nozaru politiku. Ņemot vērā vienotā tirgus attīstību un muitas pieaugošo nozīmi, aizliegumu un ierobežojumu, kā arī e-komercijas pieaugumu, ir nepieciešams strukturēt un stiprināt minēto sadarbību Savienības, starptautiskā un valstu līmenī. Tā vietā, lai sadarbība būtu vērsta uz atsevišķiem sūtījumiem vai konkrētiem notikumiem piegādes ķēdē, būtu jāizveido regulējums sadarbības atbalstam starp muitas dienestiem un citām iestādēm, kuras atbild par attiecīgajām politikas jomām, un ES Muitas dienestam tas būtu regulāri jāatjaunina. Šādai sadarbībai būtu jāietver: tiesību aktu un politikas vajadzību izstrāde konkrētā jomā; informācijas apmaiņa un analīze; vispārējas sadarbības stratēģijas izveide kopīgu uzraudzības stratēģiju veidā; sadarbība praktiskās īstenošanas, pārraudzības un kontroles jomā; attiecīgo prasmju un paraugprakses apmaiņa; un inovācijas un pētniecības darbības jomās, kas attiecas uz muitu.

(96) Turklāt Komisijai būtu jāatvieglo citu tiesību aktu, kurus piemēro muitas dienesti, piemērošana, sagatavojot sarakstu ar Savienības tiesību aktiem, ar kuriem nosaka prasības attiecībā uz precēm, kurām piemērojama muitas kontrole, lai aizsargātu sabiedrības intereses, piemēram, cilvēku, dzīvnieku vai augu veselību un dzīvību, patērētājus un vidi.

(97) Lai stiprinātu sadarbību starp muitas dienestiem, būtu jāpastiprina kopīgi operatīvie centieni atbalstīt efektīvu muitas kontroli pie Savienības robežām. ES Muitas dienestam būtu jākoordinē un jāatbalsta operatīvā koordinācija muitas sadarbībā, tostarp riska pārvaldības jomā. ES Muitas dienestam sadarbībā ar dalībvalstīm būtu jāplāno, jāorganizē un jākoordinē muitas dienestu veiktās kopīgās kontroles Savienībā un ar trešām valstīm. Saistībā ar sadarbību starp muitas dienestiem Savienībā šī regula neskar Konvenciju, kas izstrādāta, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību K3. pantu, par muitas pārvalžu savstarpēju palīdzību un sadarbību ([27]) (Neapoles II konvencija). ES Muitas dienestam būtu jāuztur nepieciešamā sadarbība ar attiecīgajām Savienības un valstu iestādēm, kas veic attiecīgās izmeklēšanas un krāpšanas apkarošanas darbības, tostarp ar *OLAF* un *EPPO*. Ir svarīgi, lai ES Muitas dienests sadarbotos arī ar ES Inovācijas centru iekšējās drošības jomā, ja tas ir būtiski ES Muitas dienesta darbībām.

(98) Turklāt, nolūkā apmainīties ar paraugpraksi un uzlabot darbības efektivitāti, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai pēc pieprasījuma uz laiku muitas amatpersonas darīt pieejamas darbam citas dalībvalsts muitas dienestos. Šādu pagaidu norīkojumu noteikumi būtu jānosaka attiecīgajām dalībvalstīm. ES Muitas dienestam pēc pieprasījuma būtu jāsniedz atbalsts vai jānodrošina koordinācija. Attiecīgā gadījumā tas var izstrādāt norādījumus vai paraugpasākumus, lai atvieglotu šo sadarbības veidu.

(99) ES Muitas dienestam un Eiropolam vajadzētu būt iespējai apmainīties ar stratēģisku un citu neoperatīvu informāciju, piemēram, riska rādītājiem, ja tas nepieciešams, lai novērstu un apkarotu smagus noziegumus, kas skar divas vai vairākas dalībvalstis, terorismu un tāda veida noziegumus, kas skar vispārējās intereses, uz kurām attiecas Savienības politika. Šādu informāciju ES Muitas dienests varētu izmantot riska analīzes vajadzībām.

(100) Lai palielinātu skaidrību un padarītu efektīvāku muitas dienestu un citu partneriestāžu sadarbības sistēmu, ar muitas dienestu piedāvāto pakalpojumu sarakstu būtu skaidri jānosaka muitas dienestu iespējamā funkcija citu attiecīgo politikas jomu piemērošanā pie Savienības robežām. Turklāt minētās sadarbības sistēmas piemērošana būtu jāpārrauga ES Muitas dienestam. ES Muitas dienestam būtu jāstrādā cieši kopā un jāsadarbojas ar Komisiju, *OLAF*, citām attiecīgām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām, piemēram, Eiropolu, *EPPO* un *Frontex*, kā arī ar specializētām aģentūrām un tīkliem attiecīgajās politikas jomās, kas ir būtiskas ES Muitas dienesta darbībām, piemēram, ES produktu atbilstības tīklu.

(101) Arvien vairāk savienotā pasaulē muitas diplomātija un starptautiskā sadarbība ir svarīgi aspekti muitas dienestu darbā visā pasaulē. Starptautiskajai sadarbībai vajadzētu varēt ietvert iespēju apmainīties ar muitas datiem, pamatojoties uz starptautiskiem nolīgumiem vai autonomiem Savienības tiesību aktiem, un izmantojot piemērotus, drošus un stingri uzraudzītus saziņas līdzekļus, piemēram, ES muitas datu centru, ievērojot konfidenciālas informācijas un personas datu aizsardzības prasības.

(102) Efektīva sadarbība starp kaimiņvalstīm ir būtiska, lai nodrošinātu muitas operāciju netraucētu darbību, likumīgas tirdzniecības veicināšanu un Savienības finanšu interešu un politikas aizsardzību. Šāda sadarbība ir īpaši svarīga kopīgās muitas robežšķērsošanas vietās, kur koordinēta muitas kontrole uzlabo efektivitāti un juridisko noteiktību. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāsaglabā spēja noslēgt vai saglabāt divpusējus nolīgumus ar kaimiņos esošām trešām valstīm par muitas sadarbību kopīgās robežšķērsošanas vietās, ja šādi nolīgumi ir saderīgi ar Savienības tiesību aktiem. Šī spēja ietver nolīgumus, kas saistīti ar "kopīgām robežšķērsošanas vietām", kuras atrodas vai nu dalībvalsts teritorijā, vai kaimiņos esošas trešās valsts teritorijā un kurā minētās dalībvalsts un minētās kaimiņos esošās trešās valsts muitas dienesti piemēro savus attiecīgos tiesību aktus muitas jomā, ievērojot divpusēju nolīgumu.

([27]) OV C 24, 23.1.1998., 2. lpp.

(103) Šajā regulā būtu jāparedz kopējs satvars, kurš nosaka minimālo sarakstu ar tādu tiesību aktu muitas jomā pārkāpumiem, par kuriem piemēro sodus, un konkrētus noteikumus par sodiem, kas nav krimināl sodi, kas jāīsteno dalībvalstīm. Dalībvalstu ziņā ir izvēlēties piemērotu pasākumu veidu minēto pārkāpumu novēršanai. Ir lietderīgi arī izveidot to apstākļu minimālo sarakstu, kuri dalībvalstīm būtu pienācīgi jāņem vērā saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kad tās lemj par to, vai piemērot sodu, un par tā veidu vai smagumu. Komisijai attiecīgā gadījumā būtu jāpārrauga minēto noteikumu pareiza īstenošana. Sodiem par tiesību aktu muitas jomā pārkāpumiem vajadzētu būt iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem.

(104) Šī regula nesaskaņo valstu procedūras noteikumus par administratīvajiem sodiem, kā arī nereglamentē to, kuras iestādes sodus piemēro, ja vien tiek saglabāts princips, ka sodi ir iedarbīgi, samērīgi un atturoši. Piemēram, noteikumus par sodiem var piemērot tā, ka sodus ar līdzvērtīgu iedarbību tieši uzliek kompetentās iestādes, vai kompetentā valsts tiesa, pamatojoties uz kompetentas administratīvās iestādes iesniegtu pieteikumu, vai kompetentie muitas dienesti, izmantojot izlīguma procedūru.

(105) Ņemot vērā importētāju tālpārdošanai centrālo lomu liela apjoma zemas vērtības importa organizēšanā, tostarp ar tiešsaistes platformu un tīmekļa vietņu starpniecību, ir jāizveido saskaņots, samērīgs un atturošs sodu satvars, kas piemērojams gadījumos, kad importētāji tālpārdošanai nepilda savus pienākumus. Jo īpaši sodiem par pastāvīgu un sistemātisku tiesību aktu muitas jomā neievērošanu tālpārdošanas gadījumā vajadzētu būt atturošiem un efektīviem. Sistemātiskas neatbilstības apmērs, pārrobežu tvērums un plašā ietekme pamato to, ka šajā regulā tiek noteikti stingri minimālie un maksimālie naudas sodu līmeņi, kuru pamatā ir to preču kopējā vērtība, ko Savienībā importējis neatbilstīgs uzņēmējs, vienlaikus saglabājot iespēju dalībvalstīm savos valsts tiesību aktos paredzēt papildu sodus. Sodu par sistemātisku neatbilstību saskaņošanas visā Savienībā mērķis ir novērst "iepirkšanos pāri robežām", ko veic tālpārdošanā iesaistīti uzņēmēji. Uzņēmēji, kas sistemātiski neievēro noteikumus, būtu jāklasificē kā augsta riska uzņēmēji, un tiem būtu jāzaudē uzticamā uzņēmēja statuss un atvieglojumu pasākumi.

(106) Ja, neraugoties uz to, ka tiek uzlikti arvien lielāki naudas sodi, sistemātiska neatbilstība turpinās, būtu jāpiemēro papildu sodi. Tas ir nepieciešams, ja pastāvīgi netiek pildīti šajā regulā noteiktie pienākumi, kas apdraud muitas savienības un iekšējā tirgus integritāti, rada negodīgas konkurences priekšrocības neatbilstīgiem uzņēmējiem un, iespējams, kaitē patērētājiem. Līdz ar to un lai izpildītu muitas dienestu uzdevumu, ir jāievieš vēl viens stingru sodu slānis, lai atturētu no jebkādas šādas multisistemātiskas neatbilstības. Reaģējot uz šādu rīcību, muitas dienestiem vajadzētu būt iespējai apturēt visu to preču laišanu brīvā apgrozībā, kuras uzņēmējs ir importējis tālpārdošanā. Turklāt attiecīgā gadījumā un ja to pamato šāda turpmāka sistemātiska pārkāpuma būtība, attiecīgajām kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējai uz laiku apturēt piekļuvi pārkāpumu izdarījušā uzņēmēja tiešsaistes saskarnei. Šajā nolūkā savlaicīgai informācijas par pārkāpumu nosūtīšanai attiecīgajām iestādēm būtu jāļauj tām gūt pilnīgu priekšstatu par situāciju un nodrošināt koordinētu reakciju.

(107) Lai nodrošinātu efektīvu pārraudzību un pienācīgu pārredzamības līmeni, ES muitas datu centrā būtu jādara pieejami visu tādu sodu, kas nav krimināls odi, reģistri, ko uzlikuši dalībvalstu muitas dienesti. Minētajos reģistros būtu jānorāda pārkāpuma veids un uzliktā naudas soda summa vai jebkurš cits piemērotais sods, kas nav krimināls ods. Šādai centralizētai sistēmai būtu jāsniedz dati, kas vajadzīgi, lai novērtētu izpildes praksi un identificētu iespējamos tirgus izkropļojumus vai uzņēmēju "iepirkšanās pāri robežām" praksi.

(108) Komisijai būtu jāpārskata šīs regulas noteikumi par pārkāpumiem un sodiem, lai nodrošinātu to pienācīgu darbību un piemērošanu un novērstu iespējamu iekšējā tirgus sadrumstalotību vai uzņēmēju izvairīšanos no jurisdikcijas. Šāda pārskatīšana būtu jāveic pēc tam, kad ir novērtēti ES muitas datu centrā reģistrētie dati par sodiem, jo īpaši, ja ir konstatēti iekšējā tirgus atšķirību vai izkropļojumu riski. Ir svarīgi nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus un novērst jebkādas regulējuma nepilnības vai neatbilstības sodu piemērošanā.

(109) Ja ir izdarīts tiesību aktu muitas jomā pārkāpums, kas ir vairāk nekā vienas dalībvalsts jurisdikcijā, ir nepieciešama sadarbība starp šīm dalībvalstīm. Šādos gadījumos to dalībvalstu kompetentajām iestādēm, uz kurām attiecas viens un tas pats tiesību aktu muitas jomā pārkāpums, būtu jāsadarbojas saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem. ES Muitas dienestam vajadzētu būt iespējai atbalstīt un veicināt minēto sadarbību.

(110) Muitas savienības darbība būtu jāizvērtē vismaz reizi gadā, lai Komisija ar dalībvalstu palīdzību varētu veidot attiecīgas politikas ievirzes. Komisija var publicēt izvērtējuma ziņojuma nekonfidenciālu versiju. Informācijas vākšana no muitas dienestiem būtu jāformalizē un jāpadziļina, jo visaptverošāka ziņošana uzlabotu salīdzinošo vērtēšanu un varētu palīdzēt vienādot praksi un novērtēt muitas politikas lēmumu ietekmi. Tādēļ ir lietderīgi ieviest tiesisko regulējumu muitas savienības darbības izvērtēšanai. Lai analīze būtu pietiekami detalizēta, muitas darbību rezultātu mērīšana būtu jāveic ne tikai valsts līmenī, bet arī vietējā līmenī.

(111) ES Muitas dienestam būtu jāpalīdz Komisijai izvērtēšanas procesā, vācot un analizējot datus ES muitas datu centrā un apzinot to, kā muitas darbības un operācijas palīdz sasniegt muitas savienības stratēģiskos mērķus un prioritātes un veikt muitas dienestu uzdevumu. Jo īpaši ES Muitas dienestam būtu jāapzina galvenās tendences, stiprās un vājās puses, nepilnības un iespējamie riski un jāsniedz Komisijai ieteikumi uzlabojumiem. Jo īpaši saistībā ar sadarbību ar tiesībaizsardzības iestādēm ES Muitas dienestam no operatīvā viedokļa būtu jāpiedalās arī Savienības līmenī, tostarp Eiropola un *Frontex*, veiktajā stratēģiskajā analīzē un draudu novērtējumos.

(112) Uzticamo un pārbaudīto uzņēmēju uzraudzību vajadzētu veikt to iedibināšanas dalībvalstij. Pieļaujot atkāpi un pārskatīšanu, uzņēmējiem, kas nav uzticamie un pārbaudītie uzņēmēji, būtu jāpaliek tās dalībvalsts muitas dienesta uzraudzībā, kurā preces fiziski atrodas. Līdz 2031. gada 31. decembrim Komisijai būtu jāizvērtē abi minētie uzraudzības modeļi, tostarp attiecībā uz to efektivitāti krāpšanas atklāšanā un novēršanā. Minētajā izvērtējumā būtu jāņem vērā arī netiešo nodokļu aspekti. Pamatojoties uz minēto izvērtējumu, Komisijai vajadzētu būt pilnvarotai ar deleģēto aktu pieņemt lēmumu par to, vai būtu jāturpina abi uzraudzības modeļi, vai arī visos gadījumos preces būtu jāizlaiž par uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja iedibināšanas vietu atbildīgajam muitas dienestam. Muitas parāda rašanās vieta arī būtu jāreglamentē saskaņā ar normām par atbildīgā muitas dienesta noteikšanu.

(113) Lai nodrošinātu, ka Savienības muitas noteikumi joprojām ir pielāgoti ekonomikas, sociālajai, politiskajai un tehnoloģiskajai attīstībai un uzņēmēju un muitas pārvaldes vajadzībām, saskaņā ar LESD 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt tiesību aktus attiecībā uz šādiem jautājumiem:

— to tiesību aktu muitas jomā noteikumu norādīšana, kuri attiecas uz Savienības preču tirdzniecību, kas ietver īpaša nodokļu režīma teritorijas, un konkrēti minēto noteikumu vienkāršojumi,

— gadījumi, kad kompetentais muitas dienests nav tās dalībvalsts muitas dienests, kurā pieteikuma iesniedzējs ir iedibināts,

— attiecībā uz lēmumiem par tiesību aktu muitas jomā piemērošanu: pieteikumiem un lēmumiem vajadzīgie dati; nosacījumi pieteikuma lēmumam pieņemšanai; izņēmumi attiecībā uz konkrētiem termiņiem, dienu, no kuras lēmums stājas spēkā; gadījumi, kad lēmums nav spēkā bez termiņa ierobežojumiem; laikposms, kurā pieteikuma iesniedzējs var izmantot tiesības tikt uzklausītam; noteikumi, kas attiecas uz gadījumiem, kad pieteikuma iesniedzēja tiesības tikt uzklausītam nav piemērojamas; muitas lēmumu pieņemšanas termiņu iespējama saīsināšana, tiklīdz sāks darboties ES muitas datu centrs; sīki izstrādāti noteikumi lēmumu pārraudzībai; gadījumi, kad lēmums ir atkārtoti jānovērtē, un saistīti noteikumi; gadījumi, kad labvēlīgu lēmumu var atcelt attiecībā uz personām, kas nav neatbilstīgas personas, un kad atcelšanas vai grozīšanas sekas var atlikt; un noteikumi par Komisijas lēmumu pieņemšanu, pieprasot dalībvalstīm atcelt lēmumu par saistošu izziņu,

— Savienības apstrādes maksas apmērs par tālpārdošanu,

— datu minimuma prasības un konkrēti gadījumi, kad uzņēmēji un konkrētas citas personas reģistrējas muitas dienestos, un kad šāda reģistrācija tiek atzīta par nederīgu,

— vienkāršojumi un atvieglojumu pasākumi atzītajiem uzņēmējiem,

— attiecībā uz pārstāvi muitā – gadījumi, kad no prasības būt iedibinātam Savienības muitas teritorijā atbrīvo,

— ES muitas datu centra funkcijas un dati, kurus var pārnest no ES muitas datu centra uz valstu sistēmām; precizēt un papildināt nolūkus, kādos muitas dienesti, ES Muitas dienests un Komisija ir pilnvaroti apstrādāt datus; citu Savienības struktūru, biroju un aģentūru lūgumi iegūt ES muitas datu centrā pieejamos datus; un dati, kas veido ES muitas datu modeli,

— konkrēti sīkāk izstrādāti noteikumi par preču muitas statusu,

— dati, nosacījumi, termiņi un īpaši gadījumi, kad precēm piemēro muitas procedūru, kā arī gadījumi, kad datus var grozīt vai atzīt par nederīgiem pēc izlaišanas,

— saprātīgs termiņš, pēc kura, un gadījumi, kad uzskata, ka muitas dienesti ir izlaiduši preces, ja tie nav atlasījuši tās kontrolei,

— procedūra preču izlaišanai muitas dienestu uzdevumā un uzticamo un pārbaudīto uzņēmēju veiktās kontroles nosacījumi, saturs un procedūra,

— attiecībā uz muitas deklarācijām: gadījumi, kad muitas deklarāciju var iesniegt, izmantojot līdzekļus, kas nav elektroniskās datu apstrādes metodes; nosacījumi, ar kādiem piešķir atļauju iesniegt vienkāršotas deklarācijas; termiņi papildu deklarāciju iesniegšanai, termiņi, kuros pavaddokumentiem jābūt pieejamiem, un gadījumi, kad pienākums iesniegt šādas deklarācijas nav piemērojams; gadījumi, kad muitas deklarāciju var atzīt par nederīgu bez deklarētāja pieteikuma; un nosacījumi, ar kādiem piešķir centralizētas muitošanas atļaujas un iesniedz muitas deklarāciju kā ierakstu deklarētāja reģistros,

— gadījumi, kad preces var tikt konfiscētas,

— attiecībā uz iepriekšējo kravas informāciju: paredzamā pirmās ievešanas iestāde; iepriekšējā kravas informācija, ko jāsniedz vai jādara pieejama; termiņi; konkrētie gadījumi, kuros iepriekšēju kravas informāciju var sniegt vai darīt pieejamu citas personas, kas nav importētājs; gadījumi, kad nav piemērojams pienākums sniegt šādus datus; nosacījumi, ar kādiem persona, kura sniedz vai dara pieejamu iepriekšējo kravas informāciju, var ierobežot identifikācijas pazīmju redzamību; un iepriekšējas kravas informācijas dati, kurus nevar grozīt,

— attiecībā uz preču ievešanu Savienības muitas teritorijā: konkrētie termiņi, līdz kuriem jāveic riska analīze; īpašie gadījumi un pārējās personas, kurām novirzīšanas gadījumā var būt prasība paziņot faktiskajai pirmās ievešanas muitai par preču ierašanos; un nosacījumi un laika ierobežojumi, ar kādiem izraugās un apstiprina vietas, kuras nav norādītā muitas iestāde preču uzrādīšanai,

— attiecībā uz pagaidu uzglabāšanu: gadījumi, kad nav jāpieprasa informācija par pagaidu uzglabāšanu; dati, kas jāsniedz vai jādara pieejami muitas dienestiem; konkrētie gadījumi, kad pagaidu uzglabāšanas informācija tiek grozīta vai atzīta par nederīgu; nosacījumi pagaidu uzglabāšanas vietu atļaušanai; pagaidu uzglabāšanā esošu preču pārvietošanas gadījumi un nosacījumi; un tās informācijas veids, kas jāiekļauj reģistros, kuri jāsniedz vai jādara pieejami ES muitas datu centrā,

— dati, kas jāsniedz vai jādara pieejami muitas dienestiem, lai precēm piemērotu laišanas brīvā apgrozībā procedūru, vai atkāpes, kas ir pamatotas attiecīgam pārvadājuma veidam,

— gadījumi, kuros preces tiek uzskatītas par atpakaļnosūtītām tādā stāvoklī, kādā tās bija eksportētas,

— dati, kas jāsniedz vai jādara pieejami muitas dienestiem, lai precēm varētu piemērot eksporta procedūru,

— gadījumi, kad jāiesniedz reeksporta paziņojums, un gadījumi, kad to var grozīt vai atzīt par nederīgu,

— attiecībā uz pirmsizvešanas informāciju, izvedot no Savienības muitas teritorijas: pirmsizvešanas informācija un termiņi, līdz kuriem tā jāsniedz vai jādara pieejama; gadījumi, kad minētais pienākums nav piemērojams; nosacījumi, kas jāievēro personai, kura sniedz vai dara pieejamu pirmsizvešanas informāciju, lai tā varētu ierobežot identifikācijas datu un komerciāli sensitīvu datu redzamību, un pirmsizvešanas informācijā iekļaujamie dati, kurus nevar grozīt,

— attiecībā uz preču izvešanu: konkrētie termiņi, līdz kuriem jāveic pirmsizvešanas informācijas riska analīze; un dati, kas jāpaziņo muitas iestādei, kura ir atbildīga par vietu, no kuras preces tiek izvestas no Savienības muitas teritorijas,

— attiecībā uz īpašajām procedūrām: dati, kas jāsniedz vai jādara pieejami muitas dienestiem, lai precēm varētu piemērot Savienības tranzīta procedūru, uzglabāšanas procedūru, pagaidu ievešanas procedūru, galapatēriņa procedūru un ievešanas pārstrādei vai izvešanas pārstrādei procedūru; nosacījumi, ar kādiem piešķir atļauju īpašām procedūrām, un izņēmumi no tām; gadījumi, kad pārstrādes ekonomiskie nosacījumi pamato to, ka muitas dienesti bez ES Muitas dienesta atzinuma novērtē, vai atļaujas piešķiršana ievešanas pārstrādei procedūrai nelabvēlīgi ietekmē Savienības ražotāju būtiskās intereses; gadījumi, kad tiek uzskatīts, ka ir pierādījumi par šādu negatīvu ietekmi; to preču saraksts, kuras uzskata par paaugstināta riska precēm; reģistros iekļaujamās informācijas un datu veidi un izņēmumi no pienākuma tos sniegt vai darīt pieejamus ES muitas datu centrā; termiņš īpašās procedūras noslēgšanai; tiesību un pienākumu nodošanas gadījumi, nosacījumi, forma un prasītie dati un informācija; gadījumi, kad importētāji un eksportētāji var pārvietot preces, kurām piemērota īpašā procedūra, kas nav tranzīts, vai kuras uzglabā brīvajā zonā, un saistītie nosacījumi; parastie tādu preču apstrādes veidi, kam piemērota muitas noliktavas vai pārstrādes procedūra; un konkrēti sīkāk izstrādāti noteikumi par līdzvērtīgām precēm,

— attiecībā uz tranzītu: konkrētie gadījumi, kad Savienības precēm piemēro ārējā tranzīta procedūru; nosacījumi atļauju piešķiršanai atzītajam nosūtītājam un atzītajam saņēmējam TIR vajadzībām; un papildu datu prasības un nosacījumi vienkāršojumu atļaušanai,

— attiecībā uz uzglabāšanu: nosacījumi, ar kādiem piešķir atļauju tālpārdošanai paredzētas muitas noliktavas darbībai,

— attiecībā uz pagaidu ievešanu: īpašā izmantošana, kas attiecas uz ārpussavienības precēm; un prasības, kas tiesību aktos muitas jomā paredzētas attiecībā uz pilnīgu vai daļēju atbrīvojumu no nodokļiem un kas jāievēro, izmantojot pagaidu ievešanas procedūru,

— attiecībā uz ievešanu pārstrādei: nosacījumi preču pagaidu reeksportam turpmākai pārstrādei,

— noteikumi nepreferenciālas izcelsmes un preferenciālas izcelsmes noteikšanai,

— attiecībā uz muitas vērtības noteikšanu: nosacījumi, ar kādiem piešķir atļauju izmantot vienkāršojumus, nosakot muitas vērtību konkrētos gadījumos; un dati, kas prasīti, lai noteiktu muitas vērtību izvedmuitas nodokļa vajadzībām,

— attiecībā uz muitas parāda noteikšanu: sīki izstrādāti noteikumi ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa aprēķināšanai, kas piemērojams precēm, kurām muitas parāds ir radies saistībā ar īpašu procedūru; konkrēts termiņš, līdz kuram nav iespējams noteikt muitas parāda rašanās vietu, ja precēm ir piemērota muitas procedūra, kura nav noslēgta, vai ja nav pienācīgi pabeigta pagaidu uzglabāšana; gadījumi, kad muitas dienesti ir atbrīvoti no muitas parāda paziņošanas; un informācija, kas uzticamajiem un pārbaudītajiem uzņēmējiem un importētājiem tālpārdošanai jāsniedz nolūkā paziņot par muitas parādu,

— attiecībā uz galvojumiem: īpašie gadījumi, kad galvojums nav prasīts precēm, kurām ir piemērota pagaidu ievešanas procedūra, un robežvērtība atbrīvojumam no prasības sniegt galvojumu; noteikumi tāda galvojuma veida noteikšanai, kas nav muitas dienestu atzīts maksāšanas līdzeklis un galvinieka saistības; galvojuma veidi un noteikumi, kas piemērojami galviniekam; nosacījumi, ar kādiem piešķir atļauju izmantot vispārējo galvojumu ar samazinātu summu vai atbrīvojumu no galvojuma; un galvojuma atbrīvošanas termiņi,

— attiecībā uz muitas parāda atmaksu: muitas parādam atbilstīgās ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas samaksas termiņa apturēšana un apturēšanas laikposma noteikšana; to robežvērtību atjaunināšana, zem kurām muitas dienesti neiekasē kredīta procentus un nokavējuma procentus un virs kurām tiem jāatmaksā vai jāatlaiž ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summa; noteikumi, kas Komisijai jāievēro, pieņemot lēmumu par muitas parāda atmaksāšanu un parāda atlaišanu; un attiecībā uz muitas parāda dzēšanu: to neizpildīto prasību saraksts, kurām nav nozīmīgas ietekmes uz pagaidu uzglabāšanas vai attiecīgās muitas procedūras pareizu darbību,

— attiecībā uz muitas sadarbību: nosacījumi un procedūras, saskaņā ar kurām dalībvalsts var būt pilnvarota uzturēt vai sākt sarunas ar trešām valstīm par divpusēju nolīgumu attiecībā uz informācijas apmaiņu,

— attiecībā uz sodiem tālpārdošanas gadījumā: ievērojams muitas kontroļu skaits, kuras jāveic kompetentajām iestādēm, un gadījumu robežvērtība, pamatojoties uz pārkāpuma smagumu, kas tiek uzskatīta par pietiekami reprezentatīvu šādas sistemātiskas neatbilstības konstatēšanai, lai vienoti un efektīvi konstatētu šādas sistemātiskas neatbilstības esamību, nodrošinātu augstu atbilstības līmeni un novērstu sistemātiskas neatbilstības, ņemot vērā tādus faktorus kā tālpārdošanas apjoms un konkrētā ietekme, riski patērētāju drošībai, samērīgums, dažādi uzņēmējdarbības modeļi un nepieciešamība aizsargāt Savienības un tās dalībvalstu finanšu un nefinanšu intereses,

— atkāpes attiecībā uz tās muitas iestādes identificēšanu, kuras kompetencē ir uzraudzīt muitas procedūras piemērošanu precēm, un attiecībā uz muitas parāda rašanās vietas identificēšanu, ņemot vērā Komisijas veikto novērtējumu par šajā regulā paredzētās muitas uzraudzības efektivitāti.

(114) Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus attiecībā uz deleģēto aktu pieņemšanu, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, ietverot Tirdzniecības kontaktgrupu, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ([28]).

(115) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu Komisijai jāpiešķir īstenošanas pilnvaras, lai varētu:

— noteikt procedūras noteikumus sadarbībai starp muitas dienestiem saistībā ar kontroli,

— noteikt procedūru muitas lēmuma pieteikuma iesniegšanai un pieņemšanai, kā arī šādu lēmumu pieņemšanai,

— paredzēt noteikumus labvēlīgu muitas lēmumu anulēšanai,

— noteikt procedūras noteikumus labvēlīgu muitas lēmumu atcelšanai, apturēšanai vai grozīšanai,

— pieņemt lēmumus, ar ko pieprasa dalībvalstīm atcelt lēmumu, kas attiecas uz saistošu izziņu,

— noteikt procedūras noteikumus par tāda lēmuma izmantošanu, kas attiecas uz saistošu izziņu, pēc tam, kad minētais lēmums vairs nav spēkā vai ir atcelts, un par paziņošanu muitas dienestiem par to, ka šādu lēmumu pieņemšana ir apturēta, un par šādas apturēšanas atcelšanu,

— noteikt procedūru Savienības apstrādes maksas iekasēšanai no uzņēmēja,

— paredzēt noteikumus par valūtas konvertāciju,

([28]) OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

— noteikt procedūras attiecībā uz dalībvalstu muitas dienestiem vai ES Muitas dienestam iesniegtiem apkopotiem nekonfidenciāliem datiem, nepersondatiem un komerciāli nesensitīviem muitas datiem un to datu veidu un kategorijas, kurus var darīt pieejamus pēc šāda pieprasījuma,

— paredzēt noteikumus tās muitas iestādes noteikšanai, kas ir atbildīga par uzņēmēju un konkrētu citu personu reģistrēšanu,

— noteikt procedūras noteikumus attiecībā uz atzīto uzņēmēju statusa noteikšanu,

— pieņemt kārtību, kādā piemēro kritērijus atzītā uzņēmēja statusa un uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusa piešķiršanai, un individuālus lēmumus attiecībā uz uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusa apturēšanu vai anulēšanu, ja kompetentā iestāde ES muitas dienestam nesniedz informāciju par minētā statusa verifikāciju, vai ja pamatojoties uz ES Muitas dienesta ieteikumu veiktā darbība nav pietiekama,

— paredzēt noteikumus par apspriešanos ar citām iestādēm, lai noteiktu uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu, par minētā statusa atkārtotu novērtēšanu un ar to saistītajām apspriedēm, kā arī par saistīto pārraudzības darbību veidiem,

— noteikt tehnisko kārtību pašreizējām elektroniskajām muitas sistēmām un darba programmu to pakāpeniskai izbeigšanai un ES muitas datu centra pakāpeniskai ieviešanai,

— paredzēt noteikumus un kārtību datu apstrādei ES muitas datu centrā,

— paredzēt kārtību, kādā *EPPO* pieprasa un iegūst datus no ES muitas datu centra,

— paredzēt kārtību, kādā Eiropols un *Frontex* pieprasa un iegūst datus ES muitas datu centrā, noteikt šādu pieprasījumu pārbaudes procedūru, precizēt ierobežojumus un atbildību par šādu datu tālāku nosūtīšanu un vajadzības gadījumā pieprasīt pieprasījuma iesniedzējai iestādei izraudzīties konkrētu kontaktpunktu, personu vai personas vai nodrošināt papildu aizsardzības pasākumus,

— noteikt kopīgo pārziņu uzdevumus attiecībā uz datu apstrādi ES muitas datu centrā un to saistību ar datu subjektiem,

— noteikt aizsardzības pasākumus, lai novērstu tādu personas datu ļaunprātīgu izmantošanu, nelikumīgu piekļuvi tiem vai to nosūtīšanu, uz kuriem attiecas ierobežojumi,

— noteikt tehnisko kārtību sadarbspējai un savienojumam attiecībā uz ES muitas datu centru,

— izņēmuma kārtā un uz laiku atļaut dalībvalstīm izmantot elektroniskos pakalpojumus vai sistēmas, kas nav ES muitas datu centrā ieviestie pakalpojumi vai sistēmas,

— paredzēt pasākumus, kas nodrošina muitas kontroles un riska pārvaldības saskaņotu piemērošanu, tostarp informācijas apmaiņu un kopēju prioritārās kontroles jomu un kopēju riska kritēriju un standartu noteikšanu,

— noteikt pasākumus tādu datu, kas sniegti vai darīti pieejami, pārbaudei, preču pārbaudei un paraugu ņemšanai, pārbaudes rezultātiem un identifikācijai,

— noteikt kontrolei pēc preču izlaišanas piemērojamos pasākumus un attiecīgas metodikas,

— precizēt ostas vai lidostas, kurās jāveic rokas bagāžas un reģistrētās bagāžas muitas kontrole un formalitātes,

— noteikt procedūras noteikumus par Savienības preču muitas statusa apliecinājuma līdzekļu sniegšanu un pārbaudīšanu,

— noteikt procedūras noteikumus datu grozīšanai un atzīšanai par nederīgiem saistībā ar muitas procedūras piemērošanu precēm,

— noteikt procedūru muitas deklarācijas iesniegšanai, ja tiek izmantoti līdzekļi, kas nav elektroniskās datu apstrādes metodes, un kompetento muitas iestāžu noteikšanai,

— noteikt procedūru standarta muitas deklarācijas, vienkāršotās deklarācijas un papildu deklarācijas iesniegšanai,

— noteikt procedūru muitas deklarācijas iesniegšanai pirms preču uzrādīšanas muitai, muitas deklarācijas pieņemšanai, muitas deklarācijas grozīšanai vai atzīšanai par nederīgu pēc preču izlaišanas, centralizētai muitošanai un muitas deklarācijas kā ieraksta iesniegšanai deklarētāja reģistros,

— noteikt procedūru kādā preces pārdod un ziedo, iznīcina un no tām atsakās par labu valstij,

— noteikt procedūru iepriekšējas kravas informācijas sniegšanai, saņemšanai, grozīšanai un atzīšanai par nederīgu un riska mazināšanas pasākumiem,

— noteikt procedūru, kādā paziņo par ierašanos,

— noteikt procedūru preču fiziskai uzrādīšanai muitā,

— noteikt procedūru pagaidu uzglabāšanas informācijas iesniegšanai, grozīšanai un atzīšanai par nederīgu un preču pārvietošanai starp pagaidu uzglabāšanas vietām,

— noteikt procedūras noteikumus par informācijas sniegšanu, kas ļauj konstatēt, ka ir izpildīti nosacījumi, ar kuriem atpakaļnosūtītās preces atbrīvo no ievedmuitas nodokļa, un attiecībā uz pierādījumu sniegšanu par to, ka ir izpildīti nosacījumi, lai saņemtu atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa par jūras zvejas produktiem un citiem no jūras iegūtiem produktiem,

— noteikt procedūras noteikumus par eksportu un izvešanu,

— noteikt procedūru reeksporta paziņojuma iesniegšanai, grozīšanai vai atzīšanai par nederīgu,

— noteikt procedūru, kādā sniedz, dara pieejamu, saņem, groza un atzīst par nederīgu pirmsizvešanas informāciju un kādā personai, kas darījusi pieejamu pirmsizvešanas informāciju, norāda, ka preces netiks iekrautas vai pārvadātas,

— noteikt procedūras noteikumus atļaujas piešķiršanai īpašām procedūrām vai uzglabāšanas vietu, kuras izmanto preču uzglabāšanas muitas noliktavā procedūrā, darbības veikšanai, procedūras noteikumus ekonomisko nosacījumu pārbaudei, tostarp ES Muitas dienesta pamatota atzinuma izdošanai, kurā novērtē, vai atļaujas piešķiršana ievešanas pārstrādei vai izvešanas pārstrādei procedūrai, nelabvēlīgi ietekmē Savienības ražotāju būtiskās intereses, un noteikumus tāda daudzuma noteikšanai un pārraudzībai, kuru pārsniedzot šāda nelabvēlīga ietekme rodas,

— noteikt procedūras noteikumus īpašas procedūras noslēgšanai un tiesību un pienākumu nodošanai, preču apritei un līdzvērtīgu preču izmantošanai saistībā ar īpašām procedūrām,

— noteikt procedūras noteikumus, lai Savienības muitas teritorijā piemērotu starptautisko tranzīta instrumentu noteikumus,

— noteikt procedūras noteikumus par Savienības tranzīta procedūras piemērošanu precēm, par minētās procedūras noslēgšanu, par minētās procedūras vienkāršojumu darbību un tādu preču muitas uzraudzību, kas saskaņā ar Savienības ārējā tranzīta procedūru šķērso trešās valsts teritoriju,

— noteikt procedūru preču uzglabāšanai muitas noliktavā vai brīvās zonas procedūras piemērošanai,

— noteikt procedūras noteikumus par nosacījumiem attiecībā uz preču tālpārdošanai uzglabāšanu tālpārdošanai paredzētā muitas noliktavā, piemērojot muitas noliktavas procedūru,

— noteikt pasākumus tarifu un citu kvotu un tarifu griestu vienotai pārvaldībai, kā arī preču laišanas brīvā apgrozībā vai eksporta novērošanas, ko veic muita, pārvaldību,

— noteikt pasākumus preču tarifa klasifikācijas noteikšanai,

— noteikt procedūras noteikumus attiecībā uz preču nepreferenciālas izcelsmes pierādījumu sniegšanu un pārbaudīšanu,

— noteikt procedūras noteikumus attiecībā uz preču preferenciālo izcelsmi un pasākumiem, ar ko priekšrocību saņēmējai valstij vai teritorijai attiecībā uz precēm, kurām piemēro preferenciālus pasākumus, ko Savienība pieņēmusi vienpusēji, piešķir pagaidu atkāpes no preferenciālas izcelsmes noteikumiem,

— noteikt pasākumus konkrētu preču izcelsmes noteikšanai,

— noteikt procedūras noteikumus par preču muitas vērtības noteikšanu,

— noteikt piemērotu muitas vērtības noteikšanas metodi vai kritērijus, kas izmantojami muitas vērtības noteikšanai konkrētās situācijās, tostarp tālpārdošanā,

— noteikt procedūras noteikumus par galvojuma sniegšanu, tā summas noteikšanu, tā pārraudzību un atbrīvošanu, un par galvinieka saistību atcelšanu un atsaukšanu,

— noteikt procedūras noteikumus par pagaidu aizliegumiem attiecībā uz vispārējo galvojumu izmantošanu,

— noteikt pasākumus, ar ko nodrošina savstarpēju palīdzību starp muitas dienestiem muitas parāda rašanās gadījumos,

— noteikt procedūras noteikumus par ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas atmaksu un nodokļa atlaišanu, par informācijas sniegšanu Komisijai par parāda atmaksu un parāda atlaišanu, un par lēmumiem, kas Komisijai jāpieņem par atmaksu vai atlaišanu,

— aktivizēt vajadzīgās darbības un pasākumus, kas jāpiemēro krīzes gadījumā,

— precizēt ES Muitas dienesta datu revidenta neatkarīgo statusu un noteikt detalizētus uzdevumus un pienākumus,

— pilnvarot dalībvalstis slēgt divpusējus nolīgumus ar trešām valstīm par informācijas apmaiņu muitas sadarbības nolūkā,

— precizēt datus, kas dalībvalstīm ir jāsniedz ES Muitas dienestam novērtēšanas un ziņošanas vajadzībām, kā arī datu konfidencialitātes līmeni un darbības rezultātu mērīšanas struktūru.

Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ([29]).

(116) Konsultēšanās procedūra būtu jāizmanto, lai pieņemtu:

— īstenošanas aktus, ar ko dalībvalstīm pieprasa atcelt lēmumus par saistošu izziņu, jo attiecīgie lēmumi skar tikai vienu dalībvalsti un to mērķis ir nodrošināt atbilstību tiesību aktiem muitas jomā,

— īstenošanas aktus par ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas atmaksu vai nodokļa atlaišanu, jo šie lēmumi tieši ietekmē atmaksas vai nodokļa atlaišanas pieteikuma iesniedzēju,

— īstenošanas aktus, kuros precizē ES Muitas dienesta datu revidenta neatkarīgo statusu un paredz detalizētus uzdevumus un pienākumus,

([29]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

— īstenošanas aktus, ar ko dalībvalstij atļauj noslēgt divpusēju nolīgumu par informācijas apmaiņu muitas sadarbības nolūkā, jo šādi divpusēji nolīgumi ietekmē tikai vienu dalībvalsti.

(117) Pienācīgi pamatotos gadījumos, kad tas nepieciešams nenovēršamu un steidzamu iemeslu dēļ, Komisijai būtu jāpieņem īstenošanas akti, kas jāpiemēro nekavējoties un kas attiecas uz:

— pasākumiem, ar ko nodrošina vienveidīgu muitas kontroles un riska pārvaldības piemērošanu, tostarp riska informācijas apmaiņu un analīzi, kopējas prioritārās kontroles jomas un kopējus riska kritērijus un standartus,

— preču tarifa klasifikācijas noteikšanu,

— konkrētu preču izcelsmes noteikšanu,

— tādu piemērotas muitas vērtības noteikšanas metodes vai kritēriju noteikšanu, kas izmantojami preču muitas vērtības noteikšanai konkrētās situācijās, tostarp tālpārdošanā,

— pagaidu aizliegumiem saistībā ar vispārējo galvojumu izmantošanu,

— vajadzīgo darbību un pasākumu, kas jāpiemēro krīzes gadījumā, aktivizēšanu,

— ātri pilnvarotu dalībvalsti noslēgt divpusēju nolīgumu ar trešo valsti par informācijas apmaiņu muitas sadarbības nolūkā.

(118) Saskaņā ar proporcionalitātes principu pamatmērķu – ļaut muitas savienībai darboties efektīvi un īstenot kopējo tirdzniecības politiku – sasniegšanai ir vajadzīgs un ir lietderīgi paredzēt noteikumus un procedūras, ko piemēro precēm, kuras tiek ievestas Savienības muitas teritorijā vai izvestas no tās. Šī regula paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai sasniegtu izvirzītos mērķus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. panta 4. punktu.

(119) No 2031. gada 1. marta uzņēmējiem vajadzētu varēt brīvprātīgi sākt izmantot ES muitas datu centru. Līdz 2034. gada 1. marta ES muitas datu centram jābūt izveidotam pilnībā un visiem uzņēmējiem tas būtu jāizmanto.

(120) Šī regula būtu jāpiemēro vērienīgā laikposmā, bet pakāpeniski. Attiecīgi šīs regulas noteikumi, ar kuriem Komisijai piešķir īstenošanas un deleģētās pilnvaras, būtu jāpiemēro, tiklīdz šī regula stājas spēkā, lai Komisijai būtu iespēja pārskatīt spēkā esošos deleģētos un īstenošanas aktus un attiecīgā gadījumā pieņemt jaunus deleģētos un īstenošanas aktus, pamatojoties uz jaunu pilnvaru un pilnvarojumu deleģējumu, tiklīdz šī regula stājas spēkā. Turpretī, lai dalībvalstis un uzņēmēji varētu pielāgoties jaunajiem noteikumiem, lielākā daļa šīs regulas noteikumu būtu jāsāk piemērot 12 mēnešus pēc tās stāšanās spēkā. Tas ietver pašreizējā Savienības Muitas kodeksa atcelšanu, kam būtu jāstājas spēkā tikai pēc minētā 12 mēnešu pielāgošanās perioda. Visbeidzot, noteikumi, kas attiecas uz tālpārdošanu un ES Muitas dienestu – izņemot tos, kas attiecas uz ES Muitas dienesta juridisko statusu un tā darbības sākšanu –, būtu jāpiemēro no 2028. gada 1. jūlija.

(121) Komisijai būtu jāpieliek visas iespējamās pūles, lai šajā regulā paredzētie deleģētie un īstenošanas akti stātos spēkā pietiekami ilgu laiku pirms šajā regulā paredzēto attiecīgo noteikumu piemērošanas sākuma dienas, lai dalībvalstis tos varētu laicīgi īstenot.

(122) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 42. panta 1. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas 2023. gada 11. jūlijā sniedza atzinumu.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I SADAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. NODAĻA

Tiesību aktu muitas jomā darbības joma un muitas dienestu uzdevums

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šī regula izveido Savienības Muitas kodeksu. Tā nosaka vispārīgus noteikumus un procedūras, kas ir piemērojamas precēm, kuras ieved Savienības muitas teritorijā vai izved no tās.

Šī regula izveido arī Eiropas Savienības Muitas dienestu ("ES Muitas dienests") un paredz noteikumus, kopīgos standartus un pārvaldības regulējumu Eiropas Savienības muitas datu centra ("ES muitas datu centrs") izveidei.

2. Neskarot starptautiskās tiesības un konvencijas un Savienības tiesību aktus citās jomās, šo regulu vienādi piemēro visā Savienības muitas teritorijā.

3. Dažus tiesību aktu muitas jomā noteikumus piemēro ārpus Savienības muitas teritorijas atbilstīgi Savienības tiesību aktiem, ar kuriem reglamentē konkrētas jomas, vai starptautiskām konvencijām.

4. Dažu tiesību aktu muitas jomā noteikumus, tostarp minētajos aktos paredzētos vienkāršojumus, piemēro Savienības preču tirdzniecībai starp Savienības muitas teritorijas daļām, uz kurām attiecas Direktīva 2006/112/EK vai (ES) 2020/262, un tām minētās teritorijas daļām, uz kurām minētās direktīvas neattiecas, vai tirdzniecībai starp minētās teritorijas daļām, uz kurām minētās direktīvas neattiecas.

2. pants

Muitas dienestu uzdevums

Lai nodrošinātu to, ka muitas savienība rīkojas vienoti, panāktu to, ka tiesību akti muitas jomā, tostarp saskaņoti muitas kontroles noteikumi, tiek īstenoti vienādi, kā arī sniegtu ieguldījumu netraucētā iekšējā tirgus darbībā, muitas dienestu uzdevums ir aizsargāt Savienības un tās dalībvalstu finanšu un ekonomiskās intereses, efektīvi iekasējot muitas nodokļus un citus maksājumus un apkarojot krāpšanu, atvieglot likumīgu uzņēmējdarbību, sekmēt godīgu tirdzniecību un vispārēju piegādes ķēdes drošību un apkarot nelikumīgu tirdzniecību.

Turklāt muitas dienesti sniedz ieguldījumu Savienības un tās iedzīvotāju drošuma un drošības nodrošināšanā un cilvēku, dzīvnieku un augu veselības un dzīvības, patērētāju un vides aizsardzībā, kā arī citu sabiedrības interešu aizsardzībā, kuras aizsargā ar citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti savā kompetences jomā un – attiecīgā gadījumā – ciešā sadarbībā ar citām kompetentām iestādēm.

3. pants

Muitas teritorija

1. Savienības muitas teritoriju veido šādas teritorijas, tostarp to teritoriālie ūdeņi, iekšējie ūdeņi un gaisa telpa:

a) Beļģijas Karalistes teritorija;

b) Bulgārijas Republikas teritorija;

c) Čehijas Republikas teritorija;

d) Dānijas Karalistes teritorija, izņemot Fēru Salas un Grenlandi;

e) Vācijas Federatīvās Republikas teritorija, izņemot Helgolandes salu un Bīzingenes teritoriju (Vācijas Federatīvās Republikas un Šveices Konfederācijas 1964. gada 23. novembra Līgums);

f) Igaunijas Republikas teritorija;

g) Īrijas teritorija;

h) Grieķijas Republikas teritorija;

i) Spānijas Karalistes teritorija, izņemot Seūtu un Meliļu;

j) Francijas Republikas teritorija, izņemot Francijas aizjūras zemes un teritorijas, uz kurām attiecas Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) ceturtā daļa;

k) Horvātijas Republikas teritorija;

l) Itālijas Republikas teritorija, izņemot Livinjo pašvaldības teritoriju;

m) Kipras Republikas teritorija saskaņā ar 2003. gada Pievienošanās akta noteikumiem;

n) Latvijas Republikas teritorija;

o) Lietuvas Republikas teritorija;

p) Luksemburgas Lielhercogistes teritorija;

q) Ungārijas teritorija;

r) Maltas Republikas teritorija;

s) Nīderlandes Karalistes teritorija Eiropā;

t) Austrijas Republikas teritorija;

u) Polijas Republikas teritorija;

v) Portugāles Republikas teritorija;

w) Rumānijas teritorija;

x) Slovēnijas Republikas teritorija;

y) Slovākijas Republikas teritorija;

z) Somijas Republikas teritorija; un

za) Zviedrijas Karalistes teritorija.

2. Šādas teritorijas, tostarp to teritoriālos ūdeņus, iekšējos ūdeņus un gaisa telpu, kuras atrodas ārpus dalībvalstu teritorijas, uzskata par Savienības muitas teritorijas sastāvdaļu, ņemot vērā konvencijas un līgumus, kas uz tām attiecas:

a) attiecībā uz Franciju – Monako Firstistes teritorija, kā noteikts Muitas konvencijā, kas 1963. gada 18. maijā parakstīta Parīzē (*Journal officiel de la République française* (Francijas Republikas Oficiālais Vēstnesis), 1963. gada 27. septembris, 8679. lpp.);

b) attiecībā uz Kipru – Apvienotās Karalistes Akrotiri un Dekelijas Suverēnās bāzu teritorijas, kā noteikts Līgumā par Kipras Republikas izveidi, kas parakstīts Nikosijā 1960. gada 16. augustā (Apvienotās Karalistes Līgumu sērija Nr. 4 (1961. gads) *Cmnd*. 1252).

4. pants

Pilnvaru deleģēšana

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, precizējot, kurus tiesību aktu muitas jomā noteikumus attiecībā uz datu sniegšanu, muitas statusa pierādīšanu un Savienības iekšējā tranzīta procedūras izmantošanu piemēro 1. panta 4. punktā minētajai Savienības preču tirdzniecībai, un nosakot minēto noteikumu vienkāršojumus, ar noteikumu, ka minētie deleģētie akti neietekmē attiecīgo fiskālo pasākumu pareizu piemērošanu. Minētie deleģētie akti var attiekties uz konkrētiem tirdzniecības ar Savienības precēm apstākļiem, kur iesaistīta tikai viena dalībvalsts.

2. NODAĻA

Definīcijas

5. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

1) "muitas dienesti" ir dalībvalstu muitas administrācijas, kas ir atbildīgas par tiesību aktu muitas jomā piemērošanu, un citas iestādes, kam saskaņā ar valsts tiesību aktiem piešķirtas pilnvaras piemērot konkrētus tiesību aktus muitas jomā;

2) "tiesību akti muitas jomā" ir viss turpmākais:

   a) šī regula un Savienības vai valsts līmenī pieņemti noteikumi, kas to groza, papildina vai īsteno;

   b) kopējais muitas tarifs;

   c) tiesību akti, ar kuriem izveido Savienības sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļa;

   d) muitas jomas noteikumi, kas iekļauti starptautiskos nolīgumos, ja minētie noteikumi ir piemērojami Savienībā; un

   e) Regula (ES) 2022/2399 un noteikumi, kas to groza, papildina vai īsteno;

3) "citi tiesību akti, ko piemēro muitas dienesti" ir tiesību akti, kuru īstenošanā ir iesaistīti muitas dienesti un kas nav tiesību akti muitas jomā, un kas ir piemērojami precēm, kuras ieved Savienības muitas teritorijā, izved no tās vai kuras pārvieto, šķērsojot minēto teritoriju, vai precēm, kuras paredzēts laist Savienības tirgū;

4) "tirdzniecības politikas pasākumi" ir daļa no citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti, un tie ir tādi pasākumi, kas pieņemti saskaņā ar LESD 207. pantu un kas nav pagaidu vai galīgie antidempinga maksājumi, kompensācijas maksājumi vai aizsardzības pasākumi paaugstinātu tarifu veidā konkrētām precēm, un kas jo īpaši ietver īpašus novērošanas pasākumus un aizsardzības pasākumus importa vai eksporta atļauju veidā;

5) "persona" ir fiziska persona, juridiska persona vai personu apvienība, kam nav juridiskas personas statusa, bet kas saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem ir tiesīga veikt juridiskas darbības;

6) "uzņēmējs" ir persona, kas, veicot uzņēmējdarbību, ir iesaistīta darbībās, uz kurām attiecas tiesību akti muitas jomā;

7) "iedibināta Savienības muitas teritorijā" ir

   a) fiziskas personas gadījumā – tāda persona, kam Savienības muitas teritorijā ir pastāvīga dzīvesvieta;

b) juridiskas personas vai personu apvienības gadījumā – tāda persona vai personu apvienība, kam Savienības muitas teritorijā ir tās juridiskā adrese, galvenā mītne vai pastāvīga uzņēmējdarbības vieta;

8) "pastāvīga uzņēmējdarbības vieta" ir konkrēta uzņēmējdarbības vieta, kurā pastāvīgi atrodas vajadzīgie cilvēkresursi un vajadzīgie tehniskie resursi un caur kuru persona pilnībā vai daļēji veic ar muitu saistītas darbības;

9) "iedibināšanas dalībvalsts" ir:

a) dalībvalsts, kurā persona ir iedibināta saskaņā ar 7. punktu; vai

b) ja juridiskās personas vai personu apvienības juridiskā adrese, galvenā mītne vai pastāvīga uzņēmējdarbības vieta ir dažādās dalībvalstīs – dalībvalsts, kurā tiek turēta vai ir pieejama minētās personas vai personu apvienības galvenā uzskaite muitas vajadzībām un kurā tiek veikta vai ir jāveic vismaz daļa no muitas darbībām;

10) "muitas lēmums" ir jebkāds muitas dienestu akts, kas ir saistīts ar tiesību aktiem muitas jomā, ar ko tiek pieņemts nolēmums par konkrētu gadījumu un kas izraisa juridiskas sekas attiecīgai personai vai personām;

11) "muitas procedūra" ir jebkura no šādām procedūrām, ko saskaņā ar šo regulu var piemērot precēm:

a) laišana brīvā apgrozībā;

b) īpašas procedūras;

c) eksports;

12) "muitas formalitātes" ir visas darbības, kas jāveic personai un muitas dienestiem, lai ievērotu tiesību aktus muitas jomā;

13) "importētājs" ir:

a) tālpārdošanas gadījumā – importētājs tālpārdošanai;

b) citos gadījumos – persona, kas noteikta, piemērojot i) līdz v) apakšpunktu, šādā kārtībā:

i) persona, kurai ir pilnvaras lemt un kura ir nolēmusi, ka preces no kādas trešās valsts ir ievedamas Savienības muitas teritorijā;

ii) persona, kas pārņēmusi pilnvaras no i) punktā minētās personas;

iii) persona, kura ir pārņēmusi tiesības un kurai ir pilnvaras lemt un kura ir nolēmusi precēm piemērot muitas procedūru;

iv) pārvadātājs, kas ieved preces Savienības muitas teritorijā; vai

v) preču valdītājs;

14) "importētājs tālpārdošanai" ir vai nu persona, kas piegādā preces tālpārdošanā, vai persona, kas veicina tālpārdošanu;

15) "tālpārdošana" ir no trešām teritorijām vai trešām valstīm importētu preču tālpārdošana, kas definēta Direktīvas 2006/112/EK 14. panta 4. punkta 2) apakšpunktā;

16) "*IOSS* režīms" ir īpašais režīms, kas noteikts Direktīvas 2006/112/EK XII sadaļas 6. nodaļas 4. iedaļā;

17) "eksportētājs" ir:

a) privātpersona, kura pārvieto preces, ko paredzēts izvest no Savienības muitas teritorijas, ja minētās preces ir privātpersonas personīgajā bagāžā;

b) gadījumos, uz kuriem neattiecas a) apakšpunkts:

i) persona, kura ir iedibināta Savienības muitas teritorijā un kurai ir pilnvaras lemt, un kura ir nolēmusi, ka preces ir izvedamas no minētās muitas teritorijas; vai

ii) ja nav i) punktā minētās personas, jebkura persona, kura ir iedibināta Savienības muitas teritorijā un kura ir puse līgumā, saskaņā ar kuru preces ir izvedamas no minētās muitas teritorijas;

18) "reeksports" ir akts, ar kuru eksportētājs izved ārpussavienības preces no Savienības muitas teritorijas;

19) "pirmsizvešanas informācija" ir datu kopums, kas jāsniedz vai jādara pieejams muitas dienestiem un kas attiecas uz precēm, kuras ir paredzēts izvest no Savienības muitas teritorijas;

20) "pārstāvis muitā" ir jebkura persona, ko cita persona savās attiecībās ar muitas dienestiem ir iecēlusi veikt darbības un kārtot formalitātes, kuras paredzētas tiesību aktos muitas jomā;

21) "dati" ir aktu, faktu vai informācijas un šādu aktu, faktu vai informācijas apkopojuma digitāls vai nedigitāls atspoguļojums, arī dokumenta, skaņas, vizuāla vai audiovizuāla ieraksta veidā;

22) "muitas veikta novērošana" ir informācijas vākšana un analizēšana par preču ievešanu Savienības muitas teritorijā, izvešanu no tās un par preču pārvietošanu, šķērsojot minēto teritoriju, ar nolūku Savienības līmenī pārraudzīt minētās preču pārvietošanas, nodrošināt vienotu muitas kontroles piemērošanu un atbilstību tiesību aktiem muitas jomā un citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti, un lai dotu ieguldījumu riska analīzē un pārvaldībā;

23) "risks" ir tāda notikuma iespējamība un ietekme, kas skar preces, kuras pārvieto starp Savienības muitas teritoriju un valstīm ārpus minētās teritorijas, un ārpussavienības preču klātbūtni Savienības muitas teritorijā, un kas apdraudētu:

a) Savienības un tās dalībvalstu finanšu vai ekonomiskās intereses;

b) Savienības un tās iedzīvotāju drošumu un drošību, cilvēku, dzīvnieku vai augu veselību, vidi vai jebkādas citas sabiedrības intereses;

c) Savienības vai valsts pasākumu pareizu piemērošanu;

24) "ekonomiskā analīze" ir saturisks vai skaitlisks politiskas vai ekonomiskas parādības izvērtējums, ko veic, lai saprastu, kā ekonomikas faktori ietekmē politikas darbību, ģeogrāfisku apgabalu vai kādu personu grupu, ar nolūku pieņemt labākus lēmumus nākotnē;

25) "riska pārvaldība" ir sistemātiska riska apzināšana, tostarp tādu uzņēmēju, kas rada risku, profilu apzināšana un aizdomīgu darījumu apzināšana, un visu to pasākumu īstenošana, kas vajadzīgi, lai ierobežotu pakļautību riskam un mazinātu tā potenciālo ietekmi;

26) "muitas uzraudzība" ir darbības, ko parasti veic muitas dienesti, lai nodrošinātu, ka tiek ievēroti tiesību akti muitas jomā un – attiecīgā gadījumā – citi tiesību akti, ko piemēro muitas dienesti, vai lai citādā veidā dotu ieguldījumu tādu risku pārvaldībā, kas saistīti ar precēm un to piegādes ķēdēm;

27) "muitas kontrole" ir īpašas darbības, ko veic muitas dienesti, lai nodrošinātu atbilstību tiesību aktiem muitas jomā un – attiecīgā gadījumā – citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti, vai lai citādā veidā dotu ieguldījumu tādu risku pārvaldībā, kas saistīti ar precēm un to piegādes ķēdēm;

28) "muitas audits" ir muitas kontroles veids, kas izpaužas kā konkrētas darbības, ko veic muitas dienesti, lai savāktu un izvērtētu pierādījumus par uzņēmēja vadības, organizācijas, iekšējo procedūru vai iekšējo sistēmu atbilstību attiecīgajiem noteikumiem un prasībām;

29) "izlaišanas vieta" ir:

a) kompetentā muitas iestāde;

b) vieta, ko izraudzījies vai apstiprinājis muitas dienests, tostarp vieta, ko norādījis uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs; vai

c) brīvā zona;

30) "paziņojums par preču pieejamību" ir akts, ar kuru persona informē muitas dienestu, ka preces fiziski atrodas izlaišanas vietā un ka ir sniegti vai darīti pieejami dati, kas vajadzīgi, lai šīm precēm piemērotu attiecīgo muitas procedūru vai novietotu pagaidu uzglabāšanā vai lai pabeigtu Savienības tranzīta procedūru;

31) "izlases veida kontrole" ir muitas kontrole, kuras pamatā ir nejauša izlase no interesējošās kopas;

32) "preču valdītājs" ir persona, kas preces fiziski kontrolē;

33) "pārvadātājs" ir:

a) saistībā ar ievešanu – persona, kas ieved preces vai kas uzņemas atbildību par šo preču ievešanu Savienības muitas teritorijā; tomēr:

i) kombinētu pārvadājumu gadījumā "pārvadātājs" ir persona, kas ekspluatē transportlīdzekli, kurš pēc ievešanas Savienības muitas teritorijā pats pārvietojas kā aktīvs transportlīdzeklis;

ii) jūras vai gaisa pārvadājumu gadījumā, ko veic saskaņā ar kuģa koplietošanas vai līguma mehānismu, "pārvadātājs" ir persona, kas noslēdz līgumu un izdod konosamentu vai gaisa kravas pavadzīmes, lai Savienības muitas teritorijā faktiski ievestu preces;

b) saistībā ar izvešanu – persona, kas izved preces vai kas uzņemas atbildību par šo preču izvešanu no Savienības muitas teritorijas; tomēr:

i) kombinētu pārvadājumu gadījumā, ja aktīvais transportlīdzeklis, kas izbrauc no Savienības muitas teritorijas, tikai transportē citu transportlīdzekli, kurš pēc tam, kad minētais aktīvais transportlīdzeklis nonāk galamērķī, pats pārvietosies kā aktīvs transportlīdzeklis, "pārvadātājs" ir persona, kas ekspluatēs šo transportlīdzekli, kurš pārvietosies pats pēc tam, kad transportlīdzeklis, kurš izbrauc no Savienības muitas teritorijas, ir nonācis galamērķī;

ii) jūras vai gaisa pārvadājumu gadījumā, ko veic saskaņā ar kuģa koplietošanas vai līguma mehānismu, "pārvadātājs" ir persona, kas noslēdz līgumu un izdod konosamentu vai gaisa kravas pavadzīmes, lai no Savienības muitas teritorijas faktiski izvestu preces;

34) "riska analīze" ir datu, tostarp personas datu, apstrāde ar nolūku identificēt vai kvantificēt iespējamos riskus, attiecīgi izmantojot analītiskās metodes un mākslīgā intelekta (MI) sistēmas, kas definētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/1689 ([30]) 3. panta 1) punktā;

35) "riska signāls" ir tāda norāde uz iespējamu risku, kas tiek sniegta, vadoties pēc automātiskām apstrādes darbībām, ar kurām īsteno riska analīzi attiecībā uz datiem, informāciju vai dokumentiem;

36) "riska analīzes rezultāts" ir – riska signāla gadījumā – konstatējums par to, vai risks pastāv vai nepastāv, kas izdarīts, vadoties pēc automātiskā procesa vai pēc riska signāla turpmāka novērtējuma, ko veicis cilvēks;

37) "riska mazināšanas pasākumi" ir pasākumi nolūkā novērst, mazināt vai pārvaldīt risku vai ierobežot tā ietekmi, tostarp:

a) norādījumi pārvadātājam vai eksportētājam neiekraut vai netransportēt preces;

([30]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1689 (2024. gada 13. jūnijs), ar ko nosaka saskaņotas normas mākslīgā intelekta jomā un groza Regulas (EK) Nr. 300/2008, (ES) Nr. 167/2013, (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1139 un (ES) 2019/2144 un Direktīvas 2014/90/ES, (ES) 2016/797 un (ES) 2020/1828 (Mākslīgā intelekta akts) (OV L, 2024/1689, 12.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

b) attiecīgās papildu informācijas vai darbības pieprasīšana;

c) to situāciju apzināšana, kurās var būt lietderīgi rīkoties citam muitas dienestam vai citai kompetentai iestādei;

d) kontroļu veikšanai vispiemērotāko vietu un minētajām kontrolēm vispiemērotāko pasākumu ieteikšana;

e) muitas kontroles veikšana;

f) preču izvešanai no Savienības muitas teritorijas izmantojamā maršruta un ievērojamā termiņa noteikšana;

38) "kontroles ieteikums" ir uz riska analīzi balstīts muitas dienesta vai ES Muitas dienesta secinājums par to, vai vajadzētu veikt riska mazināšanas pasākums un, attiecīgā gadījumā, kad un kur tas būtu jāveic;

39) "kontroles lēmums" ir atsevišķs akts, ar kuru muitas dienesti lemj par to, vai ir jāveic kontrole;

40) "kontroles rezultāts" ir kontroles sākotnējais vai galīgais iznākums, tostarp jebkāda norādītā turpmākā rīcība un kompetentās iestādes, uz kurām attiecas iznākumi;

41) "kopēja prioritārās kontroles joma" ir konkrētu muitas procedūru, preču veidu, pārvadājumu maršrutu, transporta veidu vai uzņēmēju izlase, kurai konkrētā laikposmā paredzēts piemērot paaugstināta līmeņa riska analīzi un riska mazināšanas pasākumus, neskarot citu kontroli, ko parasti veic muitas dienesti;

42) "kopēji riska kritēriji un standarti" ir kādas riska jomas riska analīzes parametri un saistītie standarti, kas attiecas uz minēto parametru praktisko piemērošanu;

43) "uzraudzības stratēģija" ir pieeja riska risināšanai ar mērķi proporcionālā un efektīvā veidā visā piegādes ķēdē līdzsvarot operatīvos muitas uzraudzības centienus un riska mazināšanas pasākumus;

44) "sūtījums" ir preces, kas viena un tā paša pārvadāšanas līguma ietvaros tiek pārvadātas no viena nosūtītāja vienam saņēmējam ar to pašu transportlīdzekli, tostarp multimodālo transportu, kas nāk no tās pašas teritorijas vai trešās valsts, un kas ir vai nu viena veida, vienas klasifikācijas vai ar vienādu aprakstu, vai arī ir kopā iepakotas;

45) "muitas statuss" ir preču statuss – Savienības vai ārpussavienības preces;

46) "Savienības preces" ir preces, kas ietilpst jebkurā no šādām kategorijām:

a) preces, kas ir pilnībā iegūtas Savienības muitas teritorijā un nesatur preces, kuras ievestas no trešām valstīm;

b) preces, kas Savienības muitas teritorijā ir ievestas no trešām valstīm un ir laistas brīvā apgrozībā;

c) preces, kas iegūtas vai ražotas Savienības muitas teritorijā vai nu tikai no precēm, kuras minētas b) apakšpunktā, vai no precēm, kuras minētas a) un b) apakšpunktā;

47) “ārpussavienības preces” ir preces, kas nav Savienības preces, vai preces, kas ir zaudējušas Savienības preču muitas statusu;

48) “preču izlaišana” ir akts, ar kuru muitas dienesti vai citas personas to uzdevumā atļauj izmantot preces mērķiem, kas norādīti muitas procedūrā, kuru precēm paredzēts piemērot;

49) “ievešanas kopsavilkuma deklarācija” ir akts, ar ko persona noteiktā veidā un kārtībā un konkrētā termiņā informē muitas dienestus, ka Savienības muitas teritorijā ir ievedamas preces;

50) “izvešanas kopsavilkuma deklarācija” ir akts, ar ko persona noteiktā veidā un kārtībā un konkrētā termiņā informē muitas dienestus, ka no Savienības muitas teritorijas ir izvedamas preces;

51) “pagaidu uzglabāšanas deklarācija” ir akts, ar kuru persona noteiktā veidā un kārtībā paziņo, ka preces ir pagaidu uzglabāšanā;

52) “muitas deklarācija” ir akts, ar ko persona noteiktā veidā un kārtībā pauž vēlmi precēm piemērot noteiktu muitas procedūru, vajadzības gadījumā norādot jebkurus īpašus pasākumus, kas būtu jāpiemēro;

53) “preču uzrādīšana muitai” ir paziņošana muitas dienestiem par to, ka preces ir nogādātas uz muitas dienestu norādītu muitas iestādi vai jebkuru citu šo dienestu norādītu vai apstiprinātu vietu un ka minētās preces ir pieejamas muitas kontrolei;

54) “deklarētājs” ir persona, kas iesniedz muitas deklarāciju, pagaidu uzglabāšanas deklarāciju, ievešanas kopsavilkuma deklarāciju, izvešanas kopsavilkuma deklarāciju, reeksporta deklarāciju vai reeksporta paziņojumu savā vārdā, vai persona, kā vārdā tiek iesniegta šāda deklarācija vai paziņojums;

55) “reeksporta deklarācija” ir akts, ar kuru persona noteiktā veidā un kārtībā pauž vēlmi no Savienības muitas teritorijas izvest ārpussavienības preces, izņemot ārpussavienības preces, uz kurām attiecas brīvās zonas procedūra vai kuras atrodas pagaidu uzglabāšanā;

56) “reeksporta paziņojums” ir akts, ar kuru persona noteiktā veidā un kārtībā pauž vēlmi no Savienības muitas teritorijas izvest ārpussavienības preces, uz kurām attiecas brīvās zonas procedūra vai kuras atrodas pagaidu uzglabāšanā;

57) “ražotājs” ir:

a) produkta ražotājs, ievērojot citus tiesību aktus, ko piemēro muitas dienesti un kas ir piemērojami minētajam produktam;

b) ražotājs attiecībā uz lauksaimniecības produktiem, kas definēti LESD 38. panta 1. punktā, vai uz izejvielām; vai

c) ja nav ne a) apakšpunktā minētā ražotāja, ne b) apakšpunktā minētā ražotāja, tad – fiziska vai juridiska persona vai personu apvienība, kura ir ražojusi produktu vai likusi to ražot, un kura tirgo minēto produktu ar minētās personas vai apvienības vārdu/nosaukumu vai preču zīmi;

58) “produkta piegādātājs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona vai personu apvienība piegādes ķēdē, kura ražo produktu pilnībā vai daļēji vai nu kā ražotājs, vai jebkādā citā statusā;

59) “pagaidu uzglabāšana” ir situācija, kad ārpussavienības preces īslaicīgi uzglabā muitas uzraudzībā no brīža, kad pārvadātājs paziņo par preču ierašanos Savienības muitas teritorijā, līdz brīdim, kad tām piemēro muitas procedūru vai tās reeksportē;

60) “paredzamā pirmās ievešanas muitas iestāde” ir muitas iestāde, kuras kompetencē ir muitas uzraudzība tajā vietā, kur transportlīdzeklim, kas pārvadā preces, plānots ierasties Savienības muitas teritorijā no teritorijas, kas ir ārpus minētās teritorijas;

61) “iepriekšēja kravas informācija” ir datu kopums, ko sniedz vai dara pieejamu muitas dienestiem attiecībā uz precēm, kuras ir ievedamas Savienības muitas teritorijā;

62) “pārstrādes produkti” ir preces, kam piemērota pārstrādes procedūra un kam ir veiktas pārstrādes darbības;

63) “pārstrādes darbības” ir jebkura no šādām darbībām:

a) darbības ar precēm, kuras ietver to uzstādīšanu, montāžu vai piestiprināšanu citām precēm;

b) preču pārstrāde;

c) preču iznīcināšana;

d) preču remontēšana, arī to atjaunošana un savešana kārtībā;

e) tādu preču izmantošana, kuru nav pārstrādes produktos, bet kuras vajadzīgas šādu produktu ražošanai vai atvieglo to, pat ja šādas preces šajā procesā tiek pilnībā vai daļēji izlietotas (ražošanas piederumi);

64) “tranzīta procedūras izmantotājs” ir persona, kas iesniedz tranzīta deklarāciju vai sniedz informāciju, kura ir nepieciešama, lai precēm piemērotu minēto procedūru, vai persona, kā uzdevumā tiek iesniegta minētā deklarācija vai sniegta minētā informācija;

65) “ieguves norma” ir pārstrādes produktu daudzums vai procentuāla daļa, ko iegūst, pārstrādājot konkrētu daudzumu preču, kurām piemēro pārstrādes procedūru;

66) “trešā valsts” ir valsts vai teritorija ārpus Savienības muitas teritorijas;

67) “muitas parāds” ir personas pienākums samaksāt tāda ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu, ko piemēro konkrētām precēm saskaņā ar tiesību aktiem muitas jomā;

68) “parādnieks” ir jebkura persona, kas ir atbildīga par muitas parādu;

69) “ievedmuitas nodoklis” ir muitas nodoklis, kas jāmaksā, preces importējot;

70) “izvedmuitas nodoklis” ir muitas nodoklis, kas jāmaksā, preces eksportējot;

71) “atmaksāšana” ir samaksātā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas atlīdzināšana;

72) “nodokļa atlaišana” nozīmē, ka tiek atcelts pienākums maksāt ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu, kas nav samaksāta;

73) “pirkšanas starpniecības nauda” nozīmē maksu, ko importētājs maksā pārstāvim par importētāja pārstāvēšanu novērtējamo preču iepirkšanā;

74) “krīze” ir dabas vai cilvēka radīts notikums Savienībā vai ārpus tās, kam ir ārkārtas raksturs un mērogs un kas apdraud iedzīvotāju, uzņēmēju vai muitas dienestu personāla drošumu, drošību, veselību un dzīvību un prasa tūlītējus pasākumus attiecībā uz preču ievešanu, izvešanu vai tranzītu;

75) “krīzes reaģēšanas vienība” ir ES Muitas dienesta struktūra, kas koordinē Savienības krīzes reaģēšanas pasākumus muitas savienībā;

76) “mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi” jeb “MVU” ir mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi, kā tie definēti Ieteikuma 2003/361/EK 2. pantā;

77) “uzņēmēja reģistrācijas un identifikācijas numurs” jeb “*EORI* numurs” ir Savienības muitas teritorijā unikāls identifikācijas numurs, ko muitas dienests piešķir uzņēmējam vai citai personai, lai minēto uzņēmēju vai personu reģistrētu muitas vajadzībām;

78) “pozīcija” ir viena vai vairākas preces sūtījumā, kurām ir viena un tā pati tarifa klasifikācija, apraksts un izcelsme, ja tā paredzēta kā daļa no datu prasībām, kas piemērojamas attiecīgajai muitas deklarācijai vai datiem, kuri jāsniedz vai jādara pieejami muitas dienestiem;

79) “kopīga robežšķērsošanas vieta” ir jebkura muitas robežšķērsošanas vieta, kura atrodas vai nu kādas dalībvalsts teritorijā, vai kādas kaimiņos esošas trešās valsts teritorijā un kurā minētās dalībvalsts un minētās kaimiņos esošās trešās valsts muitas dienesti piemēro savus attiecīgos tiesību aktus muitas jomā, ievērojot divpusēju nolīgumu.

3. NODAĻA

Kompetentais muitas dienests un muitas iestāžu darbības noteikumi

6. pants

Kompetentais muitas dienests

1. Kompetentais muitas dienests ir:

a) attiecībā uz lēmumiem, kas saistīti ar tiesību aktu muitas jomā piemērošanu saskaņā ar 4. nodaļu, izņemot konkrētus gadījumus, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, – pieteikuma iesniedzēja iedibināšanas dalībvalsts muitas dienests;

b) attiecībā uz darbībām, kas jāveic saskaņā ar 97. līdz 100. pantu, – muitas dienests, kura kompetencē ir pirmās ievešanas muitas iestāde;

c) attiecībā uz darbībām, kas jāveic saskaņā ar 101., 102. un 103. pantu, – muitas dienests, kura kompetencē ir pirmās ievešanas muitas iestāde, vai tās dalībvalsts muitas dienests, kurā preces tiek izkrautas vai pārkrautas, atkarībā no konkrētās situācijas, kā minēts 101. panta 1., 2. un 3. punktā;

d) attiecībā uz darbībām, kas jāveic saskaņā ar 104. līdz 108. pantu un V sadaļu, – tās dalībvalsts muitas dienests, kurā:

i) atrodas preces, kuras paredzēts īslaicīgi uzglabāt, tostarp vieta, kur beidzas tranzīta procedūra, atkarībā no konkrētās situācijas; vai

ii) atrodas preces, kurām paredzēts piemērot muitas procedūru;

e) attiecībā uz darbībām, kas jāveic saskaņā ar VII sadaļu un kas nav darbības, kuras saistītas ar muitas procedūras piemērošanu precēm, – muitas dienests, kurš atbild par vietu, kur preces izved no Savienības muitas teritorijas.

2. Atkāpjoties no 1. punkta d) apakšpunkta, kompetentais muitas dienests ir:

a) attiecībā uz laišanu brīvā apgrozībā tālpārdošanas gadījumā, ja importētājs tālpārdošanai neizmanto *IOSS* režīmu, – tās dalībvalsts muitas dienests, kurā preces paredzēts piegādāt;

b) ja importētājs vai eksportētājs ir uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs – minētā importētāja vai eksportētāja vai tā pārstāvja muitā iedibināšanas dalībvalsts muitas dienests;

c) ja deklarētājam ir atļauts izmantot centralizēto muitošanu saskaņā ar 91. pantu, – minētā deklarētāja iedibināšanas dalībvalsts muitas dienests.

3. Muitas dienests, kas atbild par vietu, kurā ir iedibināts uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs:

a) uzrauga attiecīgās muitas procedūras piemērošanu konkrētajām precēm;

b) veic muitas kontroli sniegtās informācijas pārbaudei;

c) pamatotos gadījumos lūdz muitas dienestu, kas atbild par preču nosūtīšanas vietu vai beidzamo galamērķi, veikt muitas kontroli;

d) ja pastāv risks, ko var mazināt tikai pēc tam, kad preces ir ieradušās Savienības muitas teritorijā, vai pirms tās ir atstājušas minēto teritoriju, lūdz muitas dienestu, kas atbild par vietu, kur preces tiek ievestas vai izvestas, veikt muitas kontroli;

e) veic muitas formalitātes, lai atgūtu ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu, kas atbilst muitas parādam.

4. Ņemot vērā saprātīgi paredzamo ietekmi uz tirdzniecības plūsmām, pieejamos kontroles resursus un riska nopietnību, muitas dienests, kas atbild par preču nosūtīšanas vietu vai beidzamo galamērķi, vai par vietu, kur preces tiek ievestas Savienības muitas teritorijā vai izvestas no tās, veic muitas kontroli, ko lūdz muitas dienests, kurš atbild par vietu, kur iedibināts uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs, saskaņā ar 3. punkta c) un d) apakšpunktu, un centralizētās tirdzniecības atļaujas turētāji, un sniedz minētajam muitas dienestam minētās kontroles rezultātus, neskarot savu kontroli attiecībā uz precēm, kuras ievestas Savienības muitas teritorijā vai izvestas no tās.

5. Kompetentajiem muitas dienestiem ir piekļuve informācijai, kas vajadzīga, lai nodrošinātu tiesību aktu muitas jomā un citu tiesību aktu, ko piemēro muitas dienesti, pareizu piemērošanu.

6. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot šā panta 1. punkta a) apakšpunktā minētos konkrētos gadījumus.

7. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus sadarbībai starp muitas dienestiem, kas minēta šā panta 4. punktā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

8. Komisija pieņem pamatnostādnes, lai precizētu uzdevumus 4. punktā minētajai sadarbībai starp muitas dienestiem.

7. pants

Kompetento muitas iestāžu darbības noteikumi

1. Ja vien citos tiesību aktos, ko piemēro muitas dienesti, nav noteikts citādi, dalībvalstis nosaka savu muitas iestāžu atrašanās vietu un kompetenci.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka to muitas iestādēm ir saprātīgs un piemērots darba laiks, ņemot vērā transporta un preču raksturu un tām piemērojamās muitas procedūras, – lai netiktu kavēta vai traucēta starptautiskās satiksmes plūsma.

4. NODAĻA

Muitas lēmumi

1. iedaļa

Vispārīgi principi

8. pants

Pēc pieteikuma saņemšanas pieņemtie lēmumi

1. Ja kāda persona iesniedz pieteikumu tāda lēmuma saņemšanai, kas saistīts ar tiesību aktu muitas jomā piemērošanu, minētā persona sniedz visu informāciju, ko kompetentie muitas dienesti pieprasa, lai tie varētu pieņemt attiecīgu lēmumu.

Iesniegt pieteikumu lēmuma saņemšanai var arī vairākas personas, un lēmumu var pieņemt attiecībā uz vairākām personām, saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti tiesību aktos muitas jomā.

2. Muitas dienesti nekavējoties un vēlākais 30 kalendārās dienas no dienas, kad saņemts pieteikums lēmumam, pārbauda, vai ir izpildīti visi minētā pieteikuma pieņemšanas nosacījumi.

Ja muitas dienests secina, ka pieteikumā lēmumam ir visa informācija, kas ir vajadzīga, lai tas spētu pieņemt minēto lēmumu, tas pieteikuma iesniedzējam 30 kalendāro dienu laikā no dienas, kad saņemts minētais pieteikums, paziņo, ka pieteikums ir pieņemts.

Ja muitas dienests konstatē, ka pieteikumā nav norādīta visa vajadzīgā informācija, tas lūdz, lai pieteikuma iesniedzējs saprātīgā laikposmā, kas nepārsniedz 30 kalendārās dienas, iesniedz attiecīgo papildu informāciju. Šādos gadījumos muitas dienests ne vēlāk kā 60 kalendāro dienu laikā no pirmā pieteikuma saņemšanas dienas izlemj, vai pieteikums ir pilnīgs un tādēļ jāpieņem, vai arī tas ir nepilnīgs un tādēļ jānoraida. Ja muitas dienests minētajā laikposmā nepaziņo savu lēmumu pieteikuma iesniedzējam, beidzoties 60 kalendāro dienu laikposmam, uzskata, ka pieteikums ir pieņemts.

3. Izņemot konkrētus gadījumus, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, kompetentais muitas dienests pieņem 1. punktā minēto lēmumu ne vēlāk kā 120 kalendārajās dienās no pieteikuma pieņemšanas dienas un nekavējoties par minēto lēmumu paziņo pieteikuma iesniedzējam.

Ja muitas dienests nespēj ievērot termiņu lēmuma pieņemšanai, tostarp tad, ja šāda kavēšanās ir saistīta ar notiekošām apspriedēm ar citām kompetentajām iestādēm vai starptautiskām struktūrām, tas pirms šā termiņa beigām par minēto faktu paziņo pieteikuma iesniedzējam, izklāstot kavējuma iemeslus un norādot papildu termiņu, kuru tas uzskata par vajadzīgu lēmuma pieņemšanai. Izņemot konkrētus gadījumus, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, minētais papildu termiņš nepārsniedz 30 kalendārās dienas.

Turklāt muitas dienests var pagarināt lēmuma pieņemšanas termiņu, kas noteikts tiesību aktos muitas jomā, ja pieteikuma iesniedzējs lūdz pagarinājumu, lai veiktu pielāgojumus, kas nepieciešami to nosacījumu un kritēriju izpildes nodrošināšanai, kas prasīti lēmuma pieņemšanai. Minētos pielāgojumus un papildu termiņu, kas nepieciešams to veikšanai, paziņo muitas dienestam, kurš lemj par to, vai piešķirt lūgto pagarinājumu.

Ja muitas dienests nepieņem lēmumu termiņos, kas noteikti pirmajā, otrajā un trešajā daļā, pieteikuma iesniedzējs saņem automātisku paziņojumu. Pieteikuma iesniedzējs var uzskatīt, ka lēmuma nepieņemšana ir negatīvs lēmums.

4. Izņemot konkrētus gadījumus, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, vai ja pašā lēmumā nav noteikts citādi, lēmums stājas spēkā dienā, kad pieteikuma iesniedzējs to saņem vai kad uzskata, ka viņš to ir saņēmis.

Izņemot 19. panta 2. punktā paredzētos gadījumus, lēmumu izpildi muitas dienesti nodrošina no to pieņemšanas dienas.

5. Izņemot konkrētus gadījumus, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, lēmums ir spēkā bez termiņa ierobežojumiem.

6. Pirms tāda lēmuma pieņemšanas, kas nelabvēlīgi ietekmētu pieteikuma iesniedzēju, muitas dienests pieteikuma iesniedzējam dara zināmu sava paredzētā lēmuma pamatojumu. Pieteikuma iesniedzējam tiek dota iespēja noteiktā laikposmā, ko aprēķina no dienas, kurā viņš saņēmis minēto paziņojumu vai kad tiek uzskatīts, ka viņš to ir saņēmis, izteikt viedokli ("tiesības tikt uzklausītam"). Pēc šā laikposma beigām pieteikuma iesniedzējam piemērotā veidā paziņo par lēmumu.

Pirmajā daļā minētās tiesības un pienākumus nepiemēro:

a) ja attiecīgais lēmums ir par saistošo izziņu, kas minēta 15. panta 1. punktā;

b) gadījumā, kad liegts izmantot tarifu kvotu, ja ir sasniegts norādītais tarifu kvotas apjoms, kā minēts 166. panta 4. punkta pirmajā daļā;

c) ja tas nepieciešams saistībā ar tā apdraudējuma raksturu vai pakāpi, kas skar Savienības un tās iedzīvotāju drošumu un drošību, cilvēku, dzīvnieku vai augu veselību, vidi vai patērētājus;

d) ja ar attiecīgo lēmumu tiecas nodrošināt cita lēmuma īstenošanu, attiecībā uz kuru pieteikuma iesniedzējam ir dota iespēja izteikt viedokli, neskarot attiecīgās dalībvalsts tiesību aktus;

e) ja tas skartu izmeklēšanas, kuras sāktas krāpšanas apkarošanas nolūkā;

f) ja pieteikums neatbilst tā pieņemšanas nosacījumiem;

g) ja muitas dienests personai, kas iesniegusi ievešanas kopsavilkuma deklarāciju vai kas sniegusi vai darījusi pieejamu iepriekšēju kravas informāciju, dod norādījumu neiekraut vai netransportēt preces;

h) ja lēmums attiecas uz paziņojumu pieteikuma iesniedzējam par Komisijas lēmumu, kā minēts 217. panta 3. punktā;

i) ja *EORI* numurs ir jāatzīst par nederīgu pēc attiecīgā uzņēmēja pieprasījuma vai ja trīs gadus nav notikusi muitas darbība vai uzņēmējs vairs nepastāv;

j) ja tas nepieciešams Savienības vai tās dalībvalstu finanšu interešu apdraudējuma rakstura vai pakāpes dēļ.

7. Lēmumā, kas nelabvēlīgi ietekmē pieteikuma iesniedzēju, sniedz tā pamatojumu un norāda uz pārsūdzības tiesībām, kas paredzētas 18. pantā.

8. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot:

a) šajā pantā minētajiem pieteikumiem un lēmumiem vajadzīgos datus;

b) nosacījumus šā panta 2. punktā minētā pieteikuma pieņemšanai;

c) konkrētos gadījumus, kuros termiņš konkrēta lēmuma pieņemšanai, tostarp minētā termiņa iespējams pagarinājums, atšķiras no šā panta 3. punktā minētajiem termiņiem;

d) konkrētos gadījumus, kas minēti šā panta 4. punktā, kuros lēmums stājas spēkā dienā, kas nav diena, kad pieteikuma iesniedzējs to saņem, vai kura tiek uzskatīta par dienu, kad viņš to ir saņēmis;

e) konkrētos gadījumus, kas minēti šā panta 5. punktā, kad lēmums nav spēkā bez termiņa ierobežojumiem;

f) ilgumu laikposmam, kas minēts šā panta 6. punkta pirmajā daļā;

g) noteikumus saistībā ar gadījumiem, kas minēti šā panta 6. punkta otrajā daļā.

9. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai grozītu šā panta 2. un 3. punktu nolūkā attiecīgā gadījumā saīsināt tajos minētos termiņus, tiklīdz sāk darboties ES muitas datu centrs.

10. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka procedūru:

a) pieteikuma lēmumam iesniegšanai un pieņemšanai, kā minēts 1. un 2. punktā;

b) lēmumu pieņemšanai, kas minēta šajā pantā, tostarp vajadzības gadījumā attiecībā uz tiesībām tikt uzklausītam un apspriedēm ar citām attiecīgajām dalībvalstīm.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

9. pants

Pēc pieteikuma saņemšanas pieņemto lēmumu pārvaldība

1. Lēmuma turētājs pilda no minētā lēmuma izrietošos pienākumus.

2. Lēmuma turētājs pastāvīgi pārrauga no minētā lēmuma izrietošo kritēriju un nosacījumu izpildi, kā arī pienākumu izpildi un attiecīgā gadījumā ievieš iekšējo kontroli, ar kuras palīdzību ir iespējams novērst, atklāt un labot nelikumīgus vai neatbilstīgus darījumus.

3. Lēmuma turētājs nekavējoties informē muitas dienestus par jebkādiem apstākļiem, kas rodas pēc lēmuma pieņemšanas un kas varētu ietekmēt minētā lēmuma turpmāko derīgumu vai saturu.

4. Muitas dienesti regulāri pārrauga, vai lēmuma turētājs joprojām atbilst attiecīgajiem kritērijiem un pilda attiecīgos pienākumus, jo īpaši lēmuma turētāja spēju izvairīties no kļūdām, reaģēt uz tām un tās novērst, izmantojot atbilstošu iekšējo kontroli, un paziņot muitas dienestiem par jebkādām aizdomām par krāpšanu muitas jomā, par kurām lēmuma turētājs ir informēts vai par kurām tam saprātīgi būtu bijis jāzina, vai par informāciju, uz kuru balstoties tās varētu tikt atklātas, jo īpaši saskaņā ar 27., 28., 30. un 31. pantu. Pamatojoties uz šādu pārraudzības darbu muitas dienesti attiecīgā gadījumā novērtē lēmuma turētāja riska profilu. Ja lēmuma turētājs ir bijis iedibināts Savienības muitas teritorijā mazāk nekā trīs gadus, muitas dienesti pirmajā gadā pēc lēmuma pieņemšanas veic turētāja ciešu pārraudzību.

5. Muitas dienesti paziņo ES Muitas dienestam lēmumus, kas pieņemti pēc pieteikuma saņemšanas, un visas pārraudzības darbības, ko tie veic saskaņā ar 4. punktu. ES Muitas dienests šo informāciju ņem vērā riska pārvaldības vajadzībām.

6. Līdz 2034. gada 28. februārim muitas dienesti savus lēmumus reģistrē esošajās elektroniskajās informācijas apmaiņas sistēmās, ko izstrādājusi Komisija un dalībvalstis. Minētajās sistēmās piekļuve šiem lēmumiem un to pamatā esošajai informācijai ir Komisijai un dalībvalstīm.

7. Neskarot citus piemērojamus noteikumus, kuros precizēts, kādos gadījumos lēmumi nav spēkā vai zaudē spēku, muitas dienesti, kas ir pieņēmuši lēmumu, jebkurā brīdī var to anulēt, atcelt vai grozīt, ja tas neatbilst tiesību aktiem muitas jomā. Muitas dienesti informē ES Muitas dienestu par šādu muitas lēmumu anulēšanu, atsaukšanu un grozīšanu, ja vien šī informācija jau nav pieejama ES muitas datu centrā.

8. Konkrētos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, muitas dienesti lēmumu vērtē atkārtoti.

9. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot:

a) sīki izstrādātus noteikumus lēmumu pārraudzībai, kā minēts šā panta 2., 3. un 4. punktā;

b) konkrētos gadījumus, kad lēmumi ir jānovērtē atkārtoti, kā minēts šā panta 8. punktā, un šādas atkārtotas novērtēšanas noteikumus.

10. pants

Lēmumu spēkā esamība visā Savienībā

Lēmumi, kas saistīti ar tiesību aktu muitas jomā piemērošanu, ir spēkā visā Savienības muitas teritorijā, izņemot gadījumus, kad lēmumā paredzēts, ka tā spēkā esība attiecas tikai uz vienu vai vairākām dalībvalstīm.

11. pants

Labvēlīgu lēmumu anulēšana

1. Muitas dienesti anulē lēmuma turētājam adresētu labvēlīgu lēmumu, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:

a) lēmums pieņemts, pamatojoties uz nepatiesu vai nepilnīgu informāciju;

b) lēmuma turētājs zināja vai viņam būtu bijis jāzina, ka informācija ir nepatiesa vai nepilnīga;

c) ja informācija būtu bijusi patiesa vai pilnīga, lēmums būtu bijis citāds.

2. Lēmuma turētājam paziņo par lēmuma anulēšanu.

3. Lēmuma anulēšana stājas spēkā no dienas, kad stājās spēkā sākotnējais lēmums, ja vien lēmumā par minēto anulēšanu nav norādīts citādi saskaņā ar tiesību aktiem muitas jomā.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz noteikumus labvēlīgu lēmumu anulēšanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

12. pants

Labvēlīgu lēmumu atcelšana, apturēšana un grozīšana

1. Labvēlīgu lēmumu atceļ vai groza:

a) ja nav bijuši izpildīti vai vairs netiek izpildīti viens vai vairāki no minētā lēmuma pieņemšanas nosacījumiem;

b) ja lēmuma turētājs nepilda ar minēto lēmumu uzliktos pienākumus; vai

c) pēc lēmuma turētāja pieteikuma.

2. Labvēlīgu lēmumu aptur, ja:

a) muitas dienests uzskata, ka varētu būt pietiekami iemesli šā lēmuma anulēšanai, atcelšanai vai grozīšanai, bet tam vēl nav visu vajadzīgo elementu, lai lemtu par anulēšanu, atcelšanu vai grozīšanu;

b) muitas dienests uzskata, ka nav izpildīti lēmuma pieņemšanas nosacījumi vai ka lēmuma turētājs nepilda pienākumus, kas paredzēti minētajā lēmumā, un ir lietderīgi atvēlēt laiku lēmuma turētājam veikt pasākumus, lai nodrošinātu nosacījumu vai pienākumu izpildi;

c) lēmuma turētājs pieprasa šādu apturēšanu, jo turētājs īslaicīgi nespēj izpildīt nosacījumus, kas attiecas uz minēto lēmumu, vai pienākumus, kas paredzēti minētajā lēmumā.

Gadījumos, kas minēti b) un c) apakšpunktā, lēmuma turētājs paziņo muitas dienestam, kura kompetencē ir pieņemt lēmumu, par pasākumiem, ko turētājs veiks, lai nodrošinātu visu nosacījumu vai pienākumu izpildi, kā arī minēto pasākumu veikšanai vajadzīgo laikposmu.

3. Izņemot konkrētus gadījumus, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, labvēlīgu lēmumu, kas adresēts vairākām personām, var atcelt vienīgi attiecībā uz personu, kas nepilda kādu no pienākumiem, kuru tai uzliek minētais lēmums.

4. Lēmuma turētājam paziņo par lēmuma atcelšanu, apturēšanu vai grozīšanu.

5. Attiecībā uz lēmuma atcelšanu, apturēšanu vai grozīšanu piemēro 8. panta 4. punktu.

Tomēr izņēmuma gadījumos, ja to prasa lēmuma turētāja likumīgās intereses, muitas dienesti līdz vienam gadam var atlikt termiņu, kad stājas spēkā lēmuma atcelšana vai grozījumi. Minēto termiņu norāda attiecīgajā atcelšanas vai grozīšanas lēmumā.

6. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot:

a) šā panta 3. punktā minētos konkrētos gadījumus, kuros muitas dienestiem ir atļauts labvēlīgu lēmumu, kas adresēts vairākām personām, atcelt arī attiecībā uz personām, kuras nav persona, kas nav izpildījusi kādu no pienākumiem, ko uzliek minētais lēmums;

b) izņēmuma gadījumus, kuros muitas dienestiem saskaņā ar 5. punkta otro daļu ir atļauts atlikt termiņu, kad stājas spēkā lēmuma atcelšana vai tā grozījumi.

7. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus labvēlīgu lēmumu atcelšanai, apturēšanai vai grozīšanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

13. pants

Bez pieteikuma pieņemti lēmumi

Izņemot gadījumus, kad muitas dienests darbojas kā tiesu iestāde, 8. panta 4. līdz 7. punktu, 9. panta 7. punktu un 10., 11. un 12. pantu *mutatis mutandis* piemēro muitas dienestu lēmumiem, kas pieņemti bez attiecīgās personas pieteikuma.

14. pants

Ierobežojumi attiecībā uz lēmumiem par precēm, kam piemērota muitas procedūra vai kas atrodas pagaidu uzglabāšanā

Izņemot gadījumus, kad ieinteresētā persona to lūdz, labvēlīga lēmuma atcelšana, grozīšana vai apturēšana neskar preces, kurām brīdī, kad atcelšana, grozīšana vai apturēšana stājas spēkā, jau ir tikusi piemērota muitas procedūra un tām vēl arvien tiek piemērota minētā muitas procedūra, vai kuras atrodas pagaidu uzglabāšanā, pamatojoties uz atcelto, grozīto vai apturēto lēmumu.

2. iedaļa

Saistoša izziņa

15. pants

Lēmumi par saistošu izziņu

1. Muitas dienesti pēc pieteikuma saņemšanas pieņem lēmumus, kas attiecas uz saistošu izziņu par tarifu ("SIT lēmumi"), lēmumus, kas attiecas uz saistošu izziņu par izcelsmi ("SII lēmumi"), un lēmumus, kas attiecas uz saistošu izziņu par vērtības noteikšanu ("SIV").

Šādus pieteikumus nepieņem nevienā no šādiem gadījumiem:

a) ja pieteikumu lēmuma turētājs ir iesniedzis vai jau bija iesniedzis vai pieteikums ir iesniegts vai bija iesniegts tā uzdevumā tajā pašā vai citā muitas iestādē par:

i) SIT lēmumiem – attiecībā uz tām pašām precēm;

ii) SII lēmumiem – attiecībā uz tām pašām precēm un tādos pašos apstākļos, kas nosaka izcelsmes iegūšanu;

iii) SIV lēmumiem – attiecībā uz precēm tādos pašos apstākļos, kas nosaka muitas vērtību;

b) ja pieteikums neattiecas ne uz kādu paredzētu lēmuma par saistošu izziņu izmantošanu, ne arī uz kādu paredzētu muitas procedūras izmantošanu.

2. Lēmumi par saistošu izziņu ir saistoši vienīgi attiecībā uz tarifa klasifikāciju vai attiecīgo preču izcelsmes noteikšanu vai preču muitas vērtības noteikšanu:

a) muitas dienestiem attiecībā uz lēmuma turētāju tikai saistībā ar precēm, par kurām muitas formalitātes ir pabeigtas pēc dienas, kad lēmums stājies spēkā;

b) lēmuma turētājam attiecībā uz muitas dienestiem tikai no dienas, kad minētā persona saņem paziņojumu par lēmumu vai kad tiek uzskatīts, ka tā to ir saņēmusi.

3. Lēmumi par saistošu izziņu ir spēkā trīs gadus no dienas, kad tie stājas spēkā.

4. Lēmuma par saistošu izziņu piemērošanas vajadzībām saistībā ar konkrētu muitas procedūru lēmuma turētājs spēj pierādīt:

a) SIT lēmuma gadījumā – ka konkrētās preces visādā ziņā atbilst lēmumā aprakstītajām precēm;

b) SII lēmuma gadījumā – ka attiecīgās preces un apstākļi, kas nosaka izcelsmes iegūšanu, visādā ziņā atbilst lēmumā aprakstītajām precēm un apstākļiem;

c) SIV lēmuma gadījumā – ka apstākļi, kas nosaka konkrēto preču muitas vērtību, visādā ziņā atbilst lēmumā aprakstītajiem apstākļiem.

16. pants

Lēmumu par saistošu izziņu pārvaldība

1. SIT lēmums zaudē spēku pirms 15. panta 3. punktā minētā laikposma beigām, ja tas vairs nav atbilstīgs tiesību aktiem, jebkura turpmāk norādītā apstākļa rezultātā:

a) pieņemts grozījums nomenklatūrās, kas minētas 166. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā; vai

b) pieņemti pasākumi, kas minēti 167. panta 4. punktā.

Šādos gadījumos SIT lēmums zaudē spēku no grozījuma vai pasākumu piemērošanas dienas.

2. SII lēmums zaudē spēku pirms 15. panta 3. punktā minētā laikposma beigām:

a) ja SII lēmums vairs neatbilst Savienības tiesību aktiem, jo ir pieņemts juridiski saistošs Savienības akts vai Savienība ir noslēgusi nolīgumu, kas kļūst piemērojams Savienībā, – SII lēmums vairs nav spēkā no minētā akta vai nolīguma piemērošanas dienas; vai

b) ja SII lēmums vairs nav saderīgs ar Nolīgumu par izcelsmes noteikumiem, kas izveidots Pasaules Tirdzniecības organizācijā (PTO), vai ar konsultatīviem atzinumiem, informāciju, paskaidrojumiem vai tamlīdzīgiem aktiem par preču izcelsmes noteikšanu, kurus pieņem, lai nodrošinātu vienotu minētā nolīguma interpretāciju vai piemērošanu, – SII lēmums vairs nav spēkā no to publicēšanas dienas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

3. SIV lēmums zaudē spēku pirms 15. panta 3. punktā minētā laikposma beigām:

a) ja SIV lēmums vairs neatbilst Savienības tiesību aktiem, jo ir pieņemts juridiski saistošs Savienības akts – SIV lēmums vairs nav spēkā no minētā akta piemērošanas dienas; vai

b) ja SIV lēmums vairs nav saderīgs ar Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību VII pantu vai 1994. gada Nolīgumu par Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību VII panta īstenošanu ([31]), vai ar lēmumiem, ko minētā nolīguma interpretācijai pieņēmusi Muitas vērtības noteikšanas komiteja, – SIV lēmums vairs nav spēkā no to publicēšanas dienas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. Lēmumi par saistošu izziņu nezaudē spēku ar atpakaļejošu spēku.

5. Atkāpjoties no 9. panta 7. punkta un 11. panta, muitas dienesti lēmumus par saistošu izziņu anulē tikai tad, ja to pamatā ir neprecīza vai nepilnīga informācija, ko snieguši pieteikuma iesniedzēji.

([31]) OV L 336, 23.12.1994., 119. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/800(9)/oj.

6. Muitas dienesti atceļ lēmumus par saistošu izziņu saskaņā ar 9. panta 7. punktu un 12. pantu. Tomēr šādus lēmumus neatceļ pēc lēmuma turētāja pieteikuma.

7. Lēmumus par saistošu izziņu negroza.

8. Muitas dienesti atceļ SIT lēmumus, ja tie vairs neatbilst kādas 166. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā minētās nomenklatūras interpretācijai, un neatbilstība izriet no jebkā, kas minēts turpmāk:

a) pieņemti Padomes Regulas (EEK) Nr. 2658/87 ([32]) 9. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmajā ievilkumā minētie skaidrojumi,– SIT lēmumu atceļ no šo skaidrojumu publicēšanas dienas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;

b) Eiropas Savienības Tiesa pasludinājusi spriedumu, – SIT lēmumu atceļ no dienas, kad sprieduma rezolutīvā daļa tiek publicēta *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;

c) pieņemti klasifikācijas lēmumi, klasifikācijas atzinumi vai grozījumi paskaidrojumos attiecībā uz preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizētās sistēmas nomenklatūru, ko pieņēmusi Organizācija, kura izveidota ar Briselē 1950. gada 15. decembrī parakstīto Muitas sadarbības padomes izveides konvenciju, – SIT lēmumu atceļ no dienas, kad *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstneša* C sērijā tiek publicēts attiecīgais Komisijas paziņojums.

9. SII un SIV lēmumus atceļ, ja tie vairs neatbilst Eiropas Savienības Tiesas spriedumam – no dienas, kad sprieduma rezolutīvā daļa tiek publicēta *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

10. Ja lēmums par saistošu izziņu zaudē spēku saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu vai 2. vai 3. punktu vai ja tas atcelts saskaņā ar 6., 8. vai 9. punktu, tad šādu lēmumu vēl joprojām var izmantot attiecībā uz saistošiem līgumiem, kuri noslēgti, pamatojoties uz minēto lēmumu, vēl pirms tas zaudējis spēku vai ir atcelts. Minēto pagarināto izmantojumu nepiemēro, ja SII lēmums ir pieņemts par precēm, kuras paredzēts eksportēt.

Pirmajā daļā minētā pagarinātā izmantojuma laikposms nav ilgāks par sešiem mēnešiem no dienas, kurā attiecīgais lēmums par saistošu izziņu zaudējis spēku vai kurā tas atcelts. Tomēr ar 167. panta 4. punktā minētu pasākumu, 172. pantā minētu pasākumu vai 182. pantā minētu pasākumu var izslēgt minēto pagarināto izmantojumu vai paredzēt īsāku laikposmu. Attiecībā uz precēm, par kurām muitas formalitāšu izpildes laikā ir iesniegts importa vai eksporta sertifikāts, sešu mēnešu laikposmu aizstāj ar šā sertifikāta derīguma termiņu.

([32]) Padomes Regula (EEK) Nr. 2658/87 (1987. gada 23. jūlijs) par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu (OV L 256, 7.9.1987., 1. lpp. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj).

Lai lēmumu par saistošu izziņu varētu izmantot pagarināti, minētā lēmuma turētājs 30 dienās no dienas, kurā tas zaudējis spēku vai kurā tas atcelts, iesniedz pieteikumu muitas dienestam, kas pieņēmis attiecīgo lēmumu, norādot daudzumus, attiecībā uz kuriem lūdz piemērot pagarinātā izmantojuma laikposmu, un dalībvalsti vai dalībvalstis, kurās preces pagarinātā izmantojuma laikposmā tiks muitotas. Minētais muitas dienests pieņem lēmumu par pagarināto izmantojumu un nekavējoties un vēlākais 30 dienas no dienas, kurā tas ir saņēmis visu informāciju, kas ir vajadzīga, lai tas spētu pieņemt šādu lēmumu, informē par to lēmuma turētāju.

11. Komisija paziņo muitas dienestiem, ja:

a) ir apturēta lēmumu par saistošu izziņu pieņemšana par precēm, kam nav nodrošināta pareiza un vienota tarifa klasifikācija vai izcelsmes noteikšana, vai muitas vērtības noteikšana; vai

b) šā punkta a) apakšpunktā minētā apturēšana ir pārtraukta.

12. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus lēmumu veidā, ar ko lūdz dalībvalstīm atcelt SIT lēmumu, SII lēmumu vai SIV lēmumu, lai nodrošinātu pareizu un vienotu tarifa klasifikāciju vai preču izcelsmes vai muitas vērtības noteikšanu.

Pirms šāda lēmuma pieņemšanas Komisija SIT lēmuma, SII lēmuma vai SIV lēmuma turētājam paziņo iemeslus, uz kuru pamata tā plāno pieņemt konkrēto lēmumu, un dod tam iespēju paust viedokli noteiktā laikposmā no dienas, kad turētājs ir saņēmis minēto paziņojumu vai tiek uzskatīts, ka tas to ir saņēmis.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 283. panta 2. punktā.

13. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot noteikumus šā panta 12. punktā minēto lēmumu pieņemšanai, tostarp attiecībā uz to iemeslu paziņošanu attiecīgajām personām, uz kuriem Komisija plāno balstīt savus lēmumus, un termiņu, kurā minētās personas var paust viedokli.

14. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus par:

a) lēmuma par saistošu izziņu izmantošanu pēc tam, kad tas zaudējis spēku vai ir atcelts saskaņā ar šā panta 10. punktu;

b) paziņošanu muitas dienestiem saskaņā ar šā panta 11. punktu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

3. iedaļa

Pārsūdzība

17. pants

Tiesu iestāžu lēmumi

Šīs regulas 18. un 19. pants neattiecas uz pārsūdzībām, kas ir iesniegtas, lai anulētu, atceltu vai grozītu ar tiesību aktu muitas jomā piemērošanu saistītu lēmumu, kuru pieņēmušas tiesu iestādes vai muitas dienesti, darbodamies kā tiesu iestādes.

18. pants

Pārsūdzības tiesības

1. Personai ir tiesības pārsūdzēt jebkuru muitas dienestu lēmumu, kas saistīts ar tiesību aktu muitas jomā piemērošanu, ar noteikumu, ka lēmums tieši un individuāli attiecas uz minēto personu.

Pārsūdzības tiesības ir arī ikvienai personai, kura ir iesniegusi pieteikumu muitas dienestu lēmumam un nav to saņēmusi 8. panta 3. punktā noteiktajā termiņā.

2. Pārsūdzības tiesības ir iespējams īstenot vismaz divos posmos:

a) sākotnēji – muitas dienestos, tiesu iestādē vai citā struktūrā, ko attiecīgā dalībvalsts ir izraudzījusies šim nolūkam;

b) pēc tam – augstākā neatkarīgā struktūrā, kas var būt tiesu iestāde vai līdzvērtīga specializēta struktūra atkarībā no attiecīgās dalībvalsts valsts tiesību aktiem.

3. Pārsūdzību iesniedz tajā dalībvalstī, kurā lēmums tika pieņemts vai pieprasīts.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka pārsūdzības procedūra dod iespēju ātri apstiprināt vai labot muitas iestāžu pieņemtos lēmumus.

19. pants

Izpildes apturēšana

1. Pārsūdzības iesniegšana neaptur pārsūdzamā lēmuma izpildi.

2. Neatkarīgi no 1. punkta muitas dienesti pilnībā vai daļēji aptur šāda lēmuma izpildi, ja tiem ir pietiekams pamats uzskatīt, ka lēmums, kas tiek pārsūdzēts, neatbilst tiesību aktiem muitas jomā vai ka attiecīgajai personai varētu tikt nodarīts nelabojams kaitējums.

3. Šā panta 2. punktā minētajos gadījumos, ja lēmuma, kas tiek pārsūdzēts, darbības rezultātā ir maksājams ievedmuitas vai izvedmuitas nodoklis, minētā lēmuma īstenošanu atliek ar nosacījumu, ka ir iesniegts galvojums, ja vien, pamatojoties uz dokumentētu novērtējumu, nav konstatēts, ka šāds galvojums iespējami izraisītu parādniekam nopietnus ekonomiskus vai sociālus sarežģījumus.

4. iedaļa

Maksājumi un izmaksas

20. pants

Maksājumi, izmaksas un Savienības apstrādes maksa

1. Muitas dienesti neuzliek maksājumus par muitas kontroļu veikšanu vai par jebkādu citu tiesību aktu muitas jomā piemērošanu, ko veic to kompetento muitas iestāžu oficiālajā darba laikā.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, muitas dienesti iekasē Savienības apstrādes maksu – fiksētu summu par katru pozīciju – par pakalpojumiem, kuri jāsniedz, lai apstrādātu pieprasījumu piemērot preču laišanas brīvā apgrozībā procedūru, ja minētās preces tiek pārdotas tālpārdošanā.

3. Šā panta 2. punktā minētās Savienības apstrādes maksas summa atbilst minētajā punktā norādīto pakalpojumu aptuvenajām izmaksām. Minētās izmaksas ietver vismaz datu pārbaudes, riska analīzes veikšanas, attiecīgās infrastruktūras un kontroļu, tostarp ES Muitas dienesta sniegto pakalpojumu, izmaksas.

4. Šā panta 2. punktā minētā summa ir mazāka, ja laišana brīvā apgrozībā attiecas uz precēm, ko tālpārdošanā pārdod no tālpārdošanai paredzētas muitas noliktavas.

5. Importa muitas parāda parādnieks vismaz reizi mēnesī maksā Savienībai apstrādes maksu muitas dienestiem, kuru kompetencē ir preču laišana brīvā apgrozībā muitas parāda samaksas brīdī. Ja muitas parāda nav, persona, kas būtu bijusi parādnieks muitas parāda gadījumā, ir Savienības apstrādes maksas parādnieks.

Attiecībā uz jautājumiem, saistībā ar kuriem šajā pantā nav paredzēti vai noteikti īpaši noteikumi, Savienības apstrādes maksai *mutatis mutandis* piemēro noteikumus par muitas parādu.

6. Savienības apstrādes maksa nav atmaksājama.

7. Līdz 2028. gada 30. jūnijam saskaņā ar 285. panta 2. punktu Komisija nodrošina piemērotu IT risinājumu Savienības līmenī Savienības apstrādes maksas aprēķināšanai.

8. Komisija reizi divos gados sagatavo ziņojumu, lai novērtētu 2. un 3. punktā minēto pakalpojumu aptuvenās izmaksas.

9. Dalībvalstis var noteikt un piemērot maksājumus vai atgūt izmaksas par konkrētiem pakalpojumiem, kas nav 2. punktā minētie pakalpojumi, jo īpaši par šādiem:

a) muitas personāla ierašanās pēc pieprasījuma ārpus oficiālā darba laika vai telpās, kas nav muitas telpas;

b) analīze vai eksperta ziņojums par precēm un pasta izdevumi par preču nosūtīšanu atpakaļ pieteikuma iesniedzējam, jo īpaši attiecībā uz lēmumiem, ko pieņem saskaņā ar 15. pantu, vai uz informācijas sniegšanu saskaņā ar 25. pantu;

c) preču pārbaude vai paraugu ņemšana pārbaudes nolūkā, vai preču iznīcināšana, ja rodas citas izmaksas, kas nav saistītas ar muitas personāla iesaistīšanu;

d) ārkārtas kontroles pasākumi, kas vajadzīgi sakarā ar preču veidu vai iespējamu risku.

10. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo pantu, nosakot šā panta 2. un 3. punktā minētās Savienības apstrādes maksas apmēru.

11. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros paredz procedūru Savienības apstrādes maksas iekasēšanai no uzņēmēja. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

5. NODAĻA

Valūtas konvertācija un termiņi

21. pants

Valūtas konvertācija

1. Kompetentās iestādes publicē, attiecīgā gadījumā arī darot pieejamu tiešsaistē, piemērojamo valūtas maiņas kursu, ja ir jāveic valūtas konvertācija sakarā ar kādu no šādiem iemesliem:

a) jo preču muitas vērtības noteikšanai izmantotie elementi ir izteikti valūtā, kas nav tās dalībvalsts valūta, kurā tiek noteikta muitas vērtība;

b) jo euro vērtība ir jāizsaka valstu valūtās, lai noteiktu preču tarifa klasifikāciju un izvedmuitas un ievedmuitas nodokļa summu, tostarp ja tas ir nepieciešams kopējā muitas tarifā noteikto vērtības robežu piemērošanai.

2. Ja valūtas konvertācija ir jāveic tādu iemeslu dēļ, kuri nav minēti 1. punktā, euro vērtību valstu valūtās, kas jāpiemēro saistībā ar tiesību aktiem muitas jomā, nosaka vismaz reizi gadā.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz noteikumus par valūtas konvertāciju šā panta 1. un 2. punkta nolūkos. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

22. pants

Laikposmi, datumi un termiņi

1. Ja tiesību aktos muitas jomā ir paredzēts laikposms, datums vai termiņš, šādu laikposmu nepagarina vai nesaīsina, un šādu datumu vai termiņu neatliek vai nepārceļ, ja vien nav paredzēts citādi.

2. Piemēro noteikumus, kas attiecībā uz laikposmiem, datumiem un termiņiem paredzēti Padomes Regulā (EEK, Euratom) Nr. 1182/71 ([33]), ja vien tiesību aktos muitas jomā nav paredzēti citi noteikumi.

([33]) Padomes Regula (EEK, Euratom) Nr. 1182/71 (1971. gada 3. jūnijs), ar ko nosaka laikposmiem, datumiem un termiņiem piemērojamus noteikumus (OV L 124, 8.6.1971., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1971/1182/oj).

6. NODAĻA

Citi noteikumi

23. pants

Datu konfidencialitāte

1. Muitas dienestu vai ES Muitas dienesta iegūtiem datiem, kas ir konfidenciāli pēc rakstura vai kas ir sniegti konfidenciāli, tiek saglabāta konfidencialitāte. Neatkarīgi no tā šādus datus var izpaust, ja muitas dienestiem vai ES Muitas dienestam ir pienākums vai atļauja to darīt, ievērojot Savienības vai valsts tiesību aktus, jo īpaši ar tiesvedību saistītu iemeslu dēļ.

2. Dalībvalstis, apspriežoties ar Komisiju, var norādīt konkrētus datus, kuru izpaušana kaitētu to būtiskām drošības interesēm, to tehniskai marķēšanai ES muitas datu centrā tā, lai jebkādu turpmāku šādu datu apstrādi varētu veikt tikai attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes, ja vien minētās iestādes skaidri neatļauj citai personai veikt turpmāku apstrādi. Persona, kas nosūta datus ES muitas datu centram, skaidri nosaka tādu datu apstrādes ierobežojumus, kurus var saistīt ar konkrētām piegādes ķēdēm vai datu kategorijām.

3. Šā panta 2. punkta nolūkos attiecīgā dalībvalsts informē Komisiju par konkrētajām būtiskajām drošības interesēm un paskaidro, kāpēc tā uzskata, ka minētās intereses nevar pietiekami aizsargāt saskaņā ar vispārējo noteikumu regulējumu attiecībā uz datu apstrādi ES muitas datu centrā.

4. Jebkādu datu izpaušanu, izgūšanu vai paziņošanu saskaņā ar šo regulu veic, nodrošinot pienācīgu datu aizsardzības līmeni.

5. Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/943 ([34]), no 2031. gada 1. marta dalībvalstu muitas dienesti vai ES Muitas dienests pēc pieprasījuma dara pieejamus apkopotus nekonfidenciālus datus, nepersondatus un komerciāli nesensitīvus muitas datus.

6. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz šā panta 5. punktā minēto datu pieprasījumu procedūras un to datu veidu un kategorijas, kurus var darīt pieejamus pēc šāda pieprasījuma. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

24. pants

Papildu informācijas apmaiņa starp muitas dienestiem un uzņēmējiem

1. Muitas dienesti un uzņēmēji var apmainīties ar visu informāciju, kas nav konkrēti prasīta saskaņā ar tiesību aktiem muitas jomā, un jo īpaši, lai savstarpēji sadarbotos riska identificēšanas un neitralizēšanas nolūkā. Minētā apmaiņa var notikt, ievērojot rakstisku vienošanos, un var ietvert muitas dienestu piekļuvi uzņēmēju elektroniskajām sistēmām.

([34]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/943 (2016. gada 8. jūnijs) par zinātības un darījumdarbības neizpaužamas informācijas (komercnoslēpumu) aizsardzību pret nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu (OV L 157, 15.6.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj).

2. Visa informācija, kuru 1. punktā minētās sadarbības laikā viena puse sniedz otrai, ir konfidenciāla, ja vien abas puses nevienojas citādi vai Savienības vai valstu tiesību akti neparedz citādi.

25. pants

Muitas dienestu sniegtā informācija

1. Ikviena persona var lūgt muitas dienestiem informāciju par tiesību aktu muitas jomā piemērošanu. Muitas dienesti šādu lūgumu var noraidīt, ja tas neattiecas darbību, kas saistīta ar patiešām plānotu preču starptautisko tirdzniecību.

2. Muitas dienesti uztur regulāru dialogu ar uzņēmējiem un citām iestādēm, kas iesaistītas starptautiskajā preču tirdzniecībā. Tie sekmē pārredzamību, kad vien praktiski iespējams – bez maksas, tostarp tiešsaistē, darot brīvi pieejamus tiesību aktus muitas jomā, vispārējos administratīvos nolēmumus un attiecīgās pieteikuma veidlapas.

II SADAĻA

PERSONU PIENĀKUMI UN TIESĪBAS ATTIECĪBĀ UZ TIESĪBU AKTIEM MUITAS JOMĀ

1. NODAĻA

Reģistrācija

26. pants

Reģistrācija

1. Lai iegūtu *EORI* numuru, uzņēmēji, kas ir iedibināti Savienības muitas teritorijā, reģistrējas iedibināšanas dalībvalsts muitas dienestos. Ja iespējams, minētā reģistrācija ietver arī uzņēmēja elektronisko identifikāciju dalībvalsts elektroniskās identifikācijas shēmā, kas minēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 910/2014 ([35]).

2. Reģistrētie uzņēmēji informē muitas dienestus par visām izmaiņām to reģistrācijas datos, jo īpaši attiecībā uz jebkādām to iedibināšanas vietas izmaiņām.

3. Konkrētos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, uzņēmēji, kuri nav iedibināti Savienības muitas teritorijā, reģistrējas tās dalībvalsts muitas dienestā, kurā tie veic pirmo darbību, ko reglamentē tiesību akti muitas jomā.

4. Personām, kas nav uzņēmēji, neprasa reģistrēties muitas dienestos, izņemot konkrētus gadījumus, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā.

Ja personām, kas nav uzņēmēji, prasa reģistrēties muitas dienestos, piemēro šādus noteikumus:

a) ja šādas personas ir iedibinātas Savienības muitas teritorijā, tās reģistrējas iedibināšanas dalībvalsts muitas dienestos;

([35]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 910/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/93/EK (OV L 257, 28.8.2014., 73. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj).

b) ja šādas personas nav iedibinātas Savienības muitas teritorijā, tās reģistrējas tās dalībvalsts muitas dienestos, kurā tās pirmo reizi iesniedz deklarāciju, sniedz vai dara pieejamus datus vai iesniedz pieteikumu lēmuma saņemšanai.

5. Konkrētos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, muitas dienesti 1. punktā minēto reģistrāciju atzīst par nederīgu. Šādu atzīšanu par nederīgu pienācīgi pamato.

6. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu:

a) paredzot datu minimuma prasības attiecībā uz šā panta 1. punktā minēto reģistrāciju;

b) nosakot šā panta 3. punktā minētos konkrētos gadījumus, kad uzņēmējiem, kas nav iedibināti Savienības muitas teritorijā, prasa reģistrēties muitas dienestos;

c) nosakot šā panta 4. punkta pirmajā daļā minētos konkrētos gadījumus, kad personām, kas nav uzņēmēji, prasa reģistrēties muitas dienestos;

d) nosakot šā panta 5. punktā minētos konkrētos gadījumus, kad muitas dienestiem reģistrācija ir jāatzīst par nederīgu.

7. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz noteikumus par tā muitas dienesta noteikšanu, kas ir atbildīgs par šā panta 1. punktā minēto reģistrāciju. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

2. NODAĻA

Importētājs

27. pants

Importētāji

1. Vienā laikā ir tikai viens importētājs.

2. Importētājs:

a) sniedz vai dara pieejamu muitas dienestiem, tiklīdz tā ir pieejama un jebkurā gadījumā pirms preču izlaišanas, un glabā visu informāciju, kas nepieciešama attiecībā uz preču pagaidu uzglabāšanu vai muitas procedūru, kuru precēm piemēro saskaņā ar 74., 104., 109., 142., 153., 156. vai 158. pantu, vai nepieciešama izvešanas pārstrādei procedūras noslēgšanai;

b) nodrošina visu muitas nodokļu un citu piemērojamo maksājumu samaksu;

c) nodrošina, ka preces, ko ieved Savienības muitas teritorijā, atbilst citiem attiecīgajiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti, un sniedz vai dara pieejamus un glabā attiecīgus reģistrus par šādu atbilstību;

d) paziņo muitas dienestiem jebkādu importētājam zināmu informāciju par aizdomīgu preču pārvietošanu vai neatļautām darbībām ar precēm;

e) izpilda jebkādu citu importētāja pienākumu, kas noteikts tiesību aktos muitas jomā.

3. Importētājs ir iedibināts Savienības muitas teritorijā.

Šo prasību nepiemēro importētājam, kas:

a) precēm piemēro tranzīta procedūru vai pagaidu ievešanas procedūru;

b) ieved preces, kuras paliek pagaidu uzglabāšanā;

c) muitas procedūras precēm piemēro neregulāri, ar noteikumu, ka muitas dienesti šādu piemērošanu uzskata par pamatotu;

d) ir iedibināts valstī, kuras teritorija atrodas blakus Savienības muitas teritorijai, un kas preces uzrāda Savienības robežpunkta muitas iestādē, kas ir blakus minētajai valstij, ar noteikumu, ka valsts, kurā importētājs ir iedibināts, piešķir savstarpējas priekšrocības personām, kas ir iedibinātas Savienības muitas teritorijā; vai

e) ko pārstāv netiešais pārstāvis, kas ir iedibināts Savienības muitas teritorijā.

3. NODAĻA

Eksportētājs

28. pants

Eksportētāji

1. Eksportētājs:

a) sniedz vai dara pieejamu muitas dienestiem, tiklīdz tā ir pieejama un jebkurā gadījumā pirms preču izlaišanas, un glabā visu informāciju, kas nepieciešama attiecībā uz muitas procedūru, kuru precēm piemēro saskaņā ar 114., 116. vai 161. pantu, vai nepieciešama 54. panta 4. punktā, 142., 153. vai 158. pantā minētās procedūras noslēgšanai;

b) nodrošina visu muitas nodokļu un citu piemērojamo maksājumu samaksu;

c) nodrošina, ka preces, ko izved no Savienības muitas teritorijas, atbilst citiem attiecīgajiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti, un sniedz vai dara pieejamus un glabā attiecīgus reģistrus par šādu atbilstību;

d) paziņo muitas dienestiem jebkādu eksportētājam zināmu informāciju par aizdomīgu preču pārvietošanu vai neatļautām darbībām ar precēm;

e) izpilda jebkādu citu eksportētāja pienākumu, kas noteikts tiesību aktos muitas jomā.

2. Eksportētājs ir iedibināts Savienības muitas teritorijā.

Šo prasību nepiemēro eksportētājam, kas:

a) precēm piemēro tranzīta procedūru, noslēdz pagaidu ievešanas procedūru vai reeksportē preces no pagaidu uzglabāšanas;

b) preces pārvadā brīvajā zonā vai tās reeksportē tieši no brīvās zonas;

c) precēm muitas procedūras piemēro vai preces reeksportē neregulāri, ar noteikumu, ka muitas dienesti šādu piemērošanu vai reeksportēšanu uzskata par pamatotu;

d) ir iedibināts valstī, kuras teritorija atrodas blakus Savienības muitas teritorijai, un kas preces uzrāda Savienības robežpunkta muitas iestādē, kas ir blakus minētajai valstij, ar noteikumu, ka valsts, kurā eksportētājs ir iedibināts, piešķir savstarpējas priekšrocības personām, kas ir iedibinātas Savienības muitas teritorijā; vai

e) ko pārstāv netiešais pārstāvis, kas ir iedibināts Savienības muitas teritorijā.

4. NODAĻA

Atzītie uzņēmēji un uzticamie un pārbaudītie uzņēmēji

29. pants

Pieteikums un atļauja saņemt atzītā uzņēmēja statusu

1. Uzņēmējs, kas ir iedibināts Savienības muitas teritorijā un atbilst 30. pantā paredzētajiem kritērijiem, var iesniegt pieteikumu, lūdzot tam piešķirt atzītā uzņēmēja statusu.

2. Muitas dienesti vajadzības gadījumā pēc apspriedēm ar citām iestādēm piešķir vienu vai abus no šādiem atļauju veidiem:

a) atzītā uzņēmēja atļauja muitas vienkāršojumiem, kas sertifikāta turētājam sniedz tiesības izmantot šādus vienkāršojumus saskaņā ar tiesību aktiem muitas jomā; vai

b) atzītā uzņēmēja atļauja drošumam un drošībai, kas atļaujas turētājam sniedz tiesības uz atvieglojumu pasākumiem saistībā ar drošumu un drošību.

3. Šā panta 1. punktā minētajam uzņēmējam vienlaikus var būt abu veidu atļaujas, kas minētas 2. punktā.

4. Atzītais uzņēmējs pilda 9. panta 2. un 3. punktā noteiktos pienākumus. Muitas dienesti pārrauga, vai atzītais uzņēmējs joprojām atbilst attiecīgajiem kritērijiem un pilda attiecīgos pienākumus saskaņā ar 9. panta 4. punktu.

Vismaz reizi trijos gados muitas dienesti veic atzītā uzņēmēja darbību un iekšējo reģistru padziļinātu pārraudzību, tostarp apmeklējumu uz vietas.

5. Atzīta uzņēmēja statusu atzīst muitas dienesti visās dalībvalstīs, ievērojot šā panta 6. punktu un 30. pantu.

6. Muitas dienesti, ņemot vērā atzītā uzņēmēja statusu un nodrošinot, lai prasības, kas noteiktas tiesību aktos muitas jomā saistībā ar kādu konkrētu vienkāršojuma veidu, ir izpildītas, ļauj šim atzītajam uzņēmējam izmantot minēto vienkāršojumu. Muitas dienesti atkārtoti nepārbauda kritērijus, kas jau ir bijuši pārbaudīti, piešķirot atzīta uzņēmēja statusu.

7. Attiecībā uz muitas kontroli atzītam uzņēmējam ir lielākas tiesības uz atvieglojumu pasākumiem, nekā citiem uzņēmējiem. Atzītā uzņēmēja statusu ņem vērā labvēlīgi muitas riska pārvaldības vajadzībām.

8. Muitas dienesti piešķir no atzītā uzņēmēja, kuram ir atļauja drošumam un drošībai, statusa izrietošās priekšrocības personām, kas ir iedibinātas trešās valstīs un kas atbilst kritērijiem un pilda pienākumus, kuri noteikti minēto valstu attiecīgajos tiesību aktos, ja minētos kritērijus un pienākumus Savienība atzīst par tādiem, kas ir līdzvērtīgi tiem, ko piemēro atzītiem uzņēmējiem, kuri ir iedibināti Savienības muitas teritorijā. Šādas priekšrocību piešķiršanas pamatā ir savstarpības princips, ja vien Savienība nav nolēmusi citādi, un to atbalsta starptautisks nolīgums, kurā Savienība ir puse, vai kāds Savienības tiesību akts kopējās tirdzniecības politikas jomā.

9. Kā daļu no 227. pantā noteiktajiem krīzes pārvarēšanas protokoliem un procedūrām ES Muitas dienests izstrādā darbības nepārtrauktības mehānismu, lai reaģētu uz tirdzniecības plūsmu traucējumiem, ko rada drošības trauksmes līmeņu paaugstināšanās, robežu slēgšana, dabas katastrofas, bīstamas ārkārtas situācijas vai citi lieli incidenti. Darbības nepārtrauktības mehānisms nodrošina, ka muitas dienesti, ciktāl iespējams, var atvieglot un paātrināt prioritāro kravu pārvadājumus, kas saistīti ar atzītiem uzņēmējiem.

10. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot:

a) šā panta 6. punktā minētos vienkāršojumus;

b) šā panta 7. punktā minētos atvieglojumu pasākumus.

11. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus attiecībā uz apspriedēm par šā panta 2. punktā minēto atzīto uzņēmēju statusa noteikšanu, tostarp atbildes sniegšanas termiņiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

30. pants

Atzītā uzņēmēja statusa piešķiršana

1. Atzītā uzņēmēja statusu piešķir, ievērojot šādus kritērijus:

a) pieteikuma iesniedzējam nav smagu noziedzīgu nodarījumu, kas saistīti ar saimniecisko darbību vai uzņēmējdarbību, un nav smagu pārkāpumu vai atkārtotu pārkāpumu saistībā ar minēto darbību un attiecībā uz:

i) tiesību aktiem muitas jomā un nodokļu noteikumiem;

ii) citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti, ja muitas dienestam, kura kompetencē ir piešķirt atzītā uzņēmēja statusu, ir zināms par šādiem pārkāpumiem vai nodarījumiem;

b) pieteikuma iesniedzējs pierāda, ka:

i) tas nodrošina augsta līmeņa kontroli pār savām darbībām un preču plūsmu, izmantojot sistēmu komercdarbības reģistru un attiecīgos gadījumos pārvadājumu reģistru pārvaldībai, kas ļauj veikt pienācīgu muitas kontroli;

ii) tas ir ieviesis apmierinošas procedūras attiecībā uz darbībām ar licencēm, atļaujām un prasībām saskaņā ar citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti, tostarp tiesību aktiem par produktu drošumu, un ka visas neatbilstības ir faktiski novērstas;

iii) tas nodrošina, ka attiecīgajam personālam ir uzdots drošā veidā informēt muitas dienestus ikreiz, kad tiek konstatētas grūtības atbilstības nodrošināšanā, aizdomīga preču pārvietošana vai neatļautas darbības ar precēm; un

iv) tas ir ieviesis procedūras muitas dienestu informēšanai par iii) punktā minētajiem gadījumiem;

c) pieteikuma iesniedzējs ir finansiāli maksātspējīgs, proti, to uzskata gadījumos, kad tā finansiālais stāvoklis ir pietiekami labs, lai tas varētu pildīt savas saistības, pienācīgi ņemot vērā attiecīgā uzņēmējdarbības veida specifiku;

d) attiecībā uz 29. panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto atļauju – pieteikuma iesniedzējs ir noteicis praktiskus standartus attiecībā uz kompetenci vai profesionālo kvalifikāciju, kas tieši saistīti ar veiktās darbības veidu un apjomu;

e) attiecībā uz 29. panta 2. punkta b) apakšpunktā minēto atļauju – pieteikuma iesniedzējs ir noteicis pienācīgus drošuma, drošības un atbilstības standartus, kas pielāgoti veiktās darbības veidam un apjomam, proti, pieteikuma iesniedzējs pierāda, ka tas ir ieviesis atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu starptautiskās piegādes ķēdes drošumu un drošību, tostarp attiecībā uz fizisko integritāti un piekļuves kontroli, loģistikas procesiem un darbībām ar konkrētu veidu precēm, personālu un uzņēmējdarbības partneru identifikāciju.

2. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz kārtību, kādā piemēro šā panta 1. punktā izklāstītos kritērijus. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

31. pants

Uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusa piešķiršana

1. Importētājs, eksportētājs vai netiešais pārstāvis, kas ir iedibināts Savienības muitas teritorijā, atbilst 3. punktā izklāstītajiem kritērijiem un vismaz divus gadus savā uzņēmējdarbībā ir regulāri veicis muitas operācijas, var pieteikties uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusam tās dalībvalsts muitas dienestā, kurā tas ir iedibināts.

2. Muitas dienesti vajadzības gadījumā pēc apspriedēm ar citiem muitas dienestiem un citām kompetentajām iestādēm un pēc tam, kad tiem ir bijuši pieejami pieteikuma iesniedzēja attiecīgie dati par pēdējiem trīs gadiem, lai novērtētu atbilstību 3. punktā izklāstītajiem kritērijiem, piešķir uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu.

3. Uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusa piešķiršanas kritēriji ir šādi:

a) pieteikuma iesniedzējam nav smagu noziedzīgu nodarījumu, kas saistīti ar saimniecisko darbību vai uzņēmējdarbību, un nav smagu pārkāpumu vai atkārtotu pārkāpumu saistībā ar minēto darbību un attiecībā uz:

   i) tiesību aktiem muitas jomā un nodokļu noteikumiem;

   ii) citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti, ja muitas dienestam, kura kompetencē ir piešķirt uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu, ir zināms par šādiem pārkāpumiem vai nodarījumiem;

b) pieteikuma iesniedzējs pierāda, ka:

   i) tas nodrošina augsta līmeņa kontroli pār savām darbībām un preču plūsmu, izmantojot sistēmu komercdarbības reģistru un attiecīgos gadījumos pārvadājumu reģistru pārvaldībai, kas ļauj veikt pienācīgu muitas kontroli;

   ii) tas ir ieviesis apmierinošas procedūras attiecībā uz darbībām ar licencēm, atļaujām un prasībām saskaņā ar citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti, tostarp tiesību aktiem par produktu drošumu, un ka visas neatbilstības ir faktiski novērstas;

   iii) tas nodrošina, ka attiecīgajam personālam ir uzdots drošā veidā informēt muitas dienestus ikreiz, kad tiek konstatētas grūtības atbilstības nodrošināšanā, aizdomīga preču pārvietošana vai neatļautas darbības ar precēm; un

   iv) tas ir ieviesis procedūras muitas dienestu informēšanai par iii) punktā minētajiem gadījumiem;

c) pieteikuma iesniedzējs ir finansiāli maksātspējīgs, proti, to uzskata gadījumos, kad tā finansiālais stāvoklis ir pietiekami labs, lai tas varētu pildīt savas saistības, pienācīgi ņemot vērā attiecīgā uzņēmējdarbības veida specifiku un jo īpaši to, ka trīs gados pirms pieteikuma iesniegšanas tas ir izpildījis savas finansiālās saistības attiecībā uz muitas nodokļu un visu pārējo to nodokļu vai maksājumu samaksu, ko iekasē par preču importu vai eksportu vai saistībā ar preču importu vai eksportu, tostarp PVN un akcīzes nodokļa samaksu, un kas maksājami par iekšējām darbībām Savienībā;

d) pieteikuma iesniedzējs ir noteicis praktiskus standartus attiecībā uz kompetenci vai profesionālo kvalifikāciju, kas tieši saistīta ar veiktās darbības veidu un apjomu, tostarp attiecībā uz to, kā sadarboties, izmantojot ES muitas datu centru;

e) pieteikuma iesniedzējs ir noteicis pienācīgus drošuma, drošības un atbilstības standartus, tostarp produktu drošuma standartus, kas pielāgoti veiktās darbības veidam un apjomam, proti, pieteikuma iesniedzējs pierāda, ka tas ir ieviesis atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu starptautiskās piegādes ķēdes drošumu un drošību, tostarp attiecībā uz fizisko integritāti un piekļuves kontroli, loģistikas procesiem un darbībām ar konkrētu veidu precēm, personālu un uzņēmējdarbības partneru identifikāciju;

f) pieteikuma iesniedzējam ir elektroniska sistēma, kas – cik vien tehniski iespējams tuvu reāllaikam – sniedz vai dara pieejamus muitas dienestiem datus par preču pārvietošanu un tās atbilstību visām prasībām, kas piemērojamas minētajām precēm, tostarp datus, kas attiecas uz drošumu un drošību, un kurus tas attiecīgā gadījumā ar ES muitas datu centra starpniecību dara pieejamu muitas dienestiem:

i) muitas reģistri, tostarp tie, kas vajadzīgi, lai pārbaudītu muitas parāda noteikšanas pareizību;

ii) izmantotā grāmatvedības sistēma;

iii) komercdarbības reģistri un pārvadājumu reģistri;

iv) izsekošanas un loģistikas sistēmas, ar kuru palīdzību preces tiek identificētas kā Savienības preces vai ārpussavienības preces, un attiecīgā gadījumā tiek norādīta to atrašanās vieta;

v) licences un atļaujas, kas piešķirtas saskaņā ar citiem tiesību aktiem, kurus piemēro muitas dienesti;

g) ja pieteikuma iesniedzējs ir importētājs tālpārdošanai, tas ir reģistrēts un vismaz divus gadus ir pienācīgi izmantojis *IOSS* režīmu.

4. Uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs pilda 9. panta 2. un 3. punktā noteiktos pienākumus. Muitas dienesti pārrauga, vai uzņēmējs joprojām atbilst attiecīgajiem kritērijiem un pilda attiecīgos pienākumus saskaņā ar 9. panta 4. punktu.

Vismaz reizi divos gados muitas dienesti veic uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja darbību un iekšējo reģistru padziļinātu pārraudzību, tostarp apmeklējumu uz vietas, lai jo īpaši pārbaudītu to procedūru praktisko piemērošanu, kas ieviestas nolūkā nodrošināt šā panta 3. punktā minēto kritēriju izpildi. Uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs informē muitas dienestus par visām izmaiņām sava uzņēmuma struktūrā, īpašumtiesībās, maksātspējas situācijā vai tirdzniecības modeļos vai visām pārējām būtiskajām izmaiņām tā situācijā un darbībā. Ja kāda no minētajām izmaiņām būtiski ietekmē uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu, muitas dienesti veic atkārtotu uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusa novērtējumu. Muitas dienesti var apturēt uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu, līdz tiek pieņemts lēmums par atkārtotu novērtēšanu.

5. Ja uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs maina savu iedibināšanas dalībvalsti, uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs informē jaunās iedibināšanas dalībvalsts muitas dienestus par visām izmaiņām sava uzņēmuma struktūrā, īpašumtiesībās, maksātspējas situācijā vai tirdzniecības modeļos vai visām pārējām būtiskajām izmaiņām tā situācijā un darbībā, ja kāda no šīm izmaiņām var ietekmēt uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu.

Jaunās iedibināšanas dalībvalsts muitas dienesti atkārtoti novērtē uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu, apspriežoties ar tās dalībvalsts muitas dienestiem, kuri sākotnēji bija piešķīruši minēto statusu vai vēlāk veikuši tā atkārtotu novērtēšanu. Minētās atkārtotās novērtēšanas laikā jaunās iedibināšanas dalībvalsts muitas dienests var apturēt uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu. Šādu apturēšanu reģistrē ES muitas datu centrā.

6. Ja tas ir pamatoti, ņemot vērā pazīmes, kas liecina par uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja neatbilstību, ES Muitas dienests sadarbībā ar iesaistītajiem kompetentajiem muitas dienestiem var pārbaudīt, vai konkrētais uzņēmējs atbilst uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusam.

Pirmajā daļā minētās pārbaudes rezultātus paziņo Komisijai un iesaistītajiem kompetentajiem muitas dienestiem. Pamatojoties uz pārbaudes rezultātiem, ES Muitas dienests var ieteikt kompetentajam muitas dienestam apturēt vai atcelt uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu.

Kompetentais muitas dienests bez liekas kavēšanās informē ES Muitas dienestu un Komisiju par darbībām, kas veiktas, pamatojoties uz ES Muitas dienesta ieteikumu.

Ja kompetentais muitas dienests nesniedz trešajā daļā minēto informāciju vai ja minētajā daļā minētā darbība, kas veikta, pamatojoties uz ES Muitas dienesta ieteikumu, nav pietiekama, Komisija ar īstenošanas aktiem var pieņemt atsevišķus lēmumus, pieprasot dalībvalstij, kura piešķīrusi uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu, to apturēt vai atcelt attiecīgajā lēmumā noteiktajā termiņā. Šādu apturēšanu vai atcelšanu reģistrē ES muitas datu centrā.

7. Ja uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs ir iesaistīts krāpnieciskā darbībā saistībā ar tā saimniecisko darbību vai uzņēmējdarbību vai ja muitas dienestiem ir kļuvis zināms, ka uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs ir pārkāpis citus attiecīgos tiesību aktus, ko muitas dienesti piemēro, ievērojot 27. panta 2. punkta c) apakšpunktu, muitas dienesti aptur minētā uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu. Minēto apturēšanu reģistrē ES muitas datu centrā.

8. Muitas dienesti atkarībā no uzticamo un pārbaudīto uzņēmēju saimnieciskās darbības atļauj tiem izmantot vienu vai vairākus šādus vienkāršojumus:

a) sniegt vai darīt pieejamu daļu no datiem par to precēm pēc minēto preču izlaišanas saskaņā ar 74. panta 5. punktu;

b) veikt konkrētu kontroli un izlaist preces minēto preču saņemšanas brīdī importētāja, īpašnieka vai saņēmēja uzņēmējdarbības vietā vai piegādes brīdī no eksportētāja, īpašnieka vai nosūtītāja uzņēmējdarbības vietas saskaņā ar 78. panta 1. un 3. punktu;

c) uzskatīt, ka tas sniedz nepieciešamās garantijas attiecībā uz darbību pienācīgu veikšanu, lai veiktu pagaidu uzglabāšanu saskaņā ar 108. panta 2. punktu vai saņemtu īpašo procedūru atļaujas saskaņā ar 125. panta 4. punktu, 126. pantu un 133. panta 2. punktu;

d) periodiski noteikt muitas parādu, kas atbilst kopējai ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summai attiecībā uz visām minētā uzņēmēja izlaistajām precēm saskaņā ar 205. panta 5. punktu;

e) atlikt muitas parāda samaksu saskaņā ar 212. panta 2. punktu;

f) atkāpjoties no 134. panta – pārvietot preces, ko ieved Savienības muitas teritorijā vai izved no tās, bez pienākuma tām piemērot tranzītu, ja precēm ir piemērots atliktās nodokļu maksāšanas režīms un tās ir muitas uzraudzībā līdz to galamērķim Savienībā.

9. Muitas dienesti dara visu iespējamo, lai pieskaņotu savu 8. punktā minēto atļauju piešķiršanas praksi citu muitas dienestu praksei nolūkā nodrošināt vienotu pieeju visā Savienībā.

10. Attiecībā uz muitas kontroli uzticamajiem un pārbaudītajiem uzņēmējiem ir lielākas tiesības uz atvieglojumu pasākumiem, nekā citiem uzņēmējiem. Uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu labvēlīgi ņem vērā muitas riska pārvaldības vajadzībām.

11. Kā daļu no 227. pantā noteiktajiem krīzes pārvarēšanas protokoliem un procedūrām ES Muitas dienests izstrādā darbības nepārtrauktības mehānismu, lai reaģētu uz tirdzniecības plūsmu traucējumiem, ko rada drošības trauksmes līmeņu paaugstināšanās, robežu slēgšana, dabas katastrofas, bīstamas ārkārtas situācijas vai citi lieli incidenti. Darbības nepārtrauktības mehānisms nodrošina, ka muitas dienesti, ciktāl iespējams, var atvieglot un paātrināt prioritāro kravu pārvadājumus, kas saistīti ar uzticamajiem un pārbaudītajiem uzņēmējiem.

12. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz:

a) noteikumus par apspriešanos ar citām kompetentajām iestādēm, lai noteiktu uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu, kā minēts šā panta 2. punktā, tostarp atbildes sniegšanas termiņus;

b) kārtību, kādā piemēro šā panta 3. punktā noteiktos kritērijus;

c) pārraudzības darbību veidus, kas minēti šā panta 4. punktā;

d) noteikumus par apspriešanos ar muitas dienestiem, kas minēti šā panta 5. punktā;

e) noteikumus par uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusa atkārtotu novērtēšanu, kas minēta šā panta 5. punktā.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

32. pants

Atzītā uzņēmēja statusa un uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusa pielāgošana

1. Muitas dienesti, novērtējot, vai uzņēmējs atbilst atzītā uzņēmēja statusa un uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusa piešķiršanas kritērijiem, ņem vērā uzņēmēju, jo īpaši mikrouzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu, specifiskās iezīmes.

2. Komisija pieņem pamatnostādnes, lai palīdzētu mikrouzņēmumiem un mazajiem un vidējiem uzņēmumiem izmantot atzītā uzņēmēja statusu un uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu.

5. NODAĻA

Pārstāvība muitā

33. pants

Pārstāvji muitā

1. Ikviena persona var iecelt sev pārstāvi muitā.

Šāda pārstāvība var būt tieša – tad pārstāvis muitā rīkojas citas personas vārdā un tās uzdevumā – vai netieša – tad pārstāvis muitā rīkojas savā vārdā, bet citas personas uzdevumā.

2. Netiešs pārstāvis muitā, kas darbojas savā vārdā, bet tāda importētāja vai eksportētāja uzdevumā, kurš ir iedibināts Savienības muitas teritorijā, ir solidāri atbildīgs kopā ar minēto importētāju 27. panta 2. punkta nolūkos vai ar minēto eksportētāju 28. panta 1. punkta nolūkos.

3. Netiešo pārstāvi muitā, kas darbojas savā vārdā, bet tāda importētāja vai eksportētāja uzdevumā, kurš nav iedibināts Savienības muitas teritorijā, uzskata par importētāju 27. panta 2. punkta nolūkos vai par eksportētāju 28. panta 1. punkta nolūkos.

4. Pārstāvis muitā ir iedibināts Savienības muitas teritorijā.

Izņemot konkrētos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, no minētās prasības atbrīvo, ja pārstāvis muitā rīkojas to personu uzdevumā, kurām nav prasīts būt iedibinātām Savienības muitas teritorijā.

5. Pārstāvi muitā, kam ir uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statuss, par uzticamu un pārbaudītu uzņēmēju atzīst tikai tad, ja tas rīkojas kā netiešais pārstāvis.

Rīkojoties kā tiešais pārstāvis, pārstāvis muitā, kam ir uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statuss:

a) tiek atzīts par uzticamu un pārbaudītu uzņēmēju, ja šāds statuss ir piešķirts personai, kuras vārdā un kuras uzdevumā minētais pārstāvis rīkojas;

b) izmanto atzītā uzņēmēja statusa sniegtās priekšrocības, ja personai, kuras vārdā un kuras uzdevumā minētais pārstāvis rīkojas, nav piešķirts uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statuss.

6. Pārstāvi muitā, kam ir atzītā uzņēmēja statuss, atzīst par atzīto uzņēmēju, ja tas rīkojas kā tiešais vai netiešais pārstāvis.

7. Tikai tādam pārstāvim muitā, kam ir atzītā uzņēmēja statuss muitas vienkāršojumiem, vai tādam pārstāvim muitā, kuram ir uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statuss, ir tiesības veikt vienu vai abas turpmāk minētās darbības:

a) sniegt šādus pakalpojumus dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā tas ir iedibināts;

b) piemērot tālpārdošanā pārdotajām precēm laišanas brīvā apgrozībā procedūru.

8. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot konkrētus gadījumus, kad nepiemēro šā panta 4. punkta otrajā daļā minēto atbrīvojumu.

34. pants

Pārstāvju pilnvarojums

1. Darbībās ar muitas dienestiem pārstāvis muitā paziņo, ka viņš rīkojas pārstāvētās personas uzdevumā, un norāda, vai pārstāvība ir tieša vai netieša.

Personas, kas nepaziņo, ka tās rīkojas kā pārstāvis muitā, vai kas paziņo, ka tās rīkojas kā pārstāvis muitā, bet tai nav attiecīga pilnvarojuma, uzskata par personām, kas rīkojas savā vārdā un savā uzdevumā.

2. Muitas dienesti var pieprasīt, lai personas, kas paziņo, ka rīkojas kā pārstāvis muitā, sniedz pierādījumus par to, ka to pārstāvētā persona tās ir pilnvarojusi.

3. Personai, kura rīkojas kā pārstāvis muitā un regulāri veic darbības un formalitātes, muitas dienesti neprasa ikreiz sniegt pierādījumus par pilnvarojumu. Neatkarīgi no tā šāda persona vienmēr spēj sniegt šādus pierādījumus, ja to pieprasa muitas dienesti.

III SADAĻA

ES MUITAS DATU CENTRS

1. NODAĻA

Vispārīgi noteikumi

35. pants

ES muitas datu centra izveide

Šī regula izveido ES muitas datu centru.

36. pants

ES muitas datu centra mērķi

ES muitas datu centrs nodrošina drošu un kibernoturīgu centralizētu IT platformu, kas ir centrālais punkts datu apmaiņai ar muitas dienestiem un starp tiem.

37. pants

Digitālā suverenitāte

1. ES muitas datu centru veido tā, lai nodrošinātu, ka tajā pieejamie dati ir aizsargāti pret neatļautu piekļuvi un citiem draudiem to integritātei un drošībai, kas ir sabiedrības interesēs.

ES muitas datu centra infrastruktūru, kas nav telesakaru pārraides infrastruktūra, vienpersoniski kontrolē un pārvalda Komisija vai ES Muitas dienests, un tā atrodas Savienības teritorijā.

2. Veicot uzdevumus, kas saistīti ar ES muitas datu centra izveidi, mitināšanu, ekspluatāciju un uzturēšanu, un jebkādu ar to saistītu datu apstrādi minētajā centrā, piegādātāji un citi pakalpojumu sniedzēji un to apakšuzņēmēji ir uzticami, droši un brīvi no trešo valstu valdību ietekmes, un uz tiem nedz tieši, nedz netieši neattiecas nekādi trešās valsts tiesību akti, tostarp izpildrīkojumi, kuru dēļ varētu būt nepieciešams izpaust ES muitas datu centrā uzglabātos datus jebkādām minētās valsts iestādēm. Tie arī nodrošina ES muitas datu centra uzticamību, drošību un neatkarību.

Minētie piegādātāji un citi pakalpojumu sniedzēji un to apakšuzņēmēji ir likumīgi iedibināti Savienībā un tos nedz tieši, nedz netieši nekontrolē neviens kādas trešās valsts uzņēmums, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/452 ([36]) 2. panta 7. punktā.

Attiecībā uz kritiski svarīgiem pakalpojumiem, tostarp jebkādām ar datiem saistītām darbībām, līgumslēdzēja iestāde var pieprasīt, lai piegādātājam, citam pakalpojumu sniedzējam vai apakšuzņēmējam būtu drošības pielaide.

3. ES muitas datu centra līgumslēdzēja iestāde jebkurā laikā var pieprasīt pretendentiem, piegādātājiem un citiem pakalpojumu sniedzējiem un to apakšuzņēmējiem sniegt pierādījumus par pasākumiem, ko tie ieviesuši, lai novērstu ES muitas datu centra datu neatļautu izpaušanu, tostarp dokumentāciju, kas apliecina, ka tie pilda 2. punktā noteiktos pienākumus attiecībā uz neatkarību un neizpaušanu, un sniegt pierādījumus par to, ka tie ir uzticami, droši un brīvi no trešo valstu valdību ietekmes.

4. Cik vien iespējams, nodrošina visu IT komponentu, aparatūras un programmatūras piegādes ķēdes drošību. ES muitas datu centra līgumslēdzēja iestāde var pieprasīt piegādātājiem un citiem pakalpojumu sniedzējiem, kā arī to apakšuzņēmējiem sniegt pierādījumus šajā sakarā.

5. Ja ES muitas datu centra līgumslēdzējai iestādei ir pamats uzskatīt, ka pasākumi, ko pretendenti, piegādātāji un citi pakalpojumu sniedzēji vai to apakšuzņēmēji veikuši, lai izpildītu savus pienākumus saskaņā ar 2., 3. un 4. punktu, nav pietiekami vai ka pierādījumi, ko tie snieguši saskaņā ar šo pantu, nav pilnībā ticami, tā var veikt jebkādus tādus pasākumus saskaņā ar attiecīgo līgumu vai atbilstīgi attiecīgajam iepirkuma procesam, kurus tā uzskata par nepieciešamiem, lai labotu situāciju, tostarp minētā līguma daļēju vai pilnīgu apturēšanu vai izbeigšanu vai pretendenta izslēgšanu no minētā iepirkuma procesa. Tas neskar nekādas citas papildu tiesības uz tiesisko aizsardzību:

a) ko ES muitas datu centra līgumslēdzēja iestāde paredzējusi attiecīgajā līgumā; vai

b) kas paredzētas Savienības vai valsts tiesību aktos.

([36]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/452 (2019. gada 19. marts), ar ko izveido regulējumu ārvalstu tiešo ieguldījumu Savienībā izvērtēšanai (OV L 79 I, 21.3.2019., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj).

6. Ja vien tas nav paredzēts III vai XIII sadaļā vai starptautiskā nolīgumā, kas ir saistošs Savienībai, ES muitas datu centrā apstrādātos datus nenosūta vai nedara pieejamus trešai valstij, starptautiskai organizācijai vai fiziskām vai juridiskām personām, kas iedibinātas ārpus Savienības teritorijas.

7. ES muitas datu centru pēc iespējas lielākā mērā projektē tā, lai izvairītos no pirmskomercializācijas, komerciāliem, tehniskiem, līgumiskiem un organizatoriskiem šķēršļiem, kas attur, kavē vai liedz līgumslēdzējai iestādei nosūtīt vai pārnest datus, lietotnes vai digitālos aktīvus citam pakalpojumu sniedzējam vai izmantot tos sadarbspējīgā vidē.

2. NODAĻA

ES muitas datu centra tehniskie aspekti, funkcijas, iezīmes un pielietojums

38. pants

ES muitas datu centra funkcijas un iezīmes

1. ES muitas datu centrs ir elektronisko pakalpojumu, lietotņu, datu un infrastruktūras kopums datu, tostarp personas datu, apstrādei un uzglabāšanai 41. pantā izklāstītajos nolūkos.

2. ES muitas datu centru izstrādā tā, lai tiktu nodrošināta atbilstība Regulas (ES) 2016/679 un Regulas (ES) 2018/1725, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2023/2841 ([37]) un Direktīvas (ES) 2016/680 noteikumiem attiecībā uz personas datu apstrādi.

3. ES muitas datu centram ir šādas funkcijas:

a) nodrošina iespēju elektroniski īstenot tiesību aktus muitas jomā un palīdz īstenot citus tiesību aktus, ko piemēro muitas dienesti, jo īpaši: veikt muitas formalitātes; muitas kontroli; muitas parāda un Savienības apstrādes maksas, PVN un akcīzes nodokļa importēšanas brīdī aprēķināšanu un paziņošanu; galvojumu pārvaldību;

b) nodrošina ES muitas datu centrā apstrādāto datu kvalitāti, integritāti, drošību, saglabāšanu, izsekojamību, konfidencialitāti un nenoliedzamību, tostarp piemēro noteikumus par šādu datu grozīšanu, atzīšanu par nederīgiem un dzēšanu;

c) veicina un nodrošina iespēju veikt riska analīzi, ekonomisko analīzi un datu analīzi, muitas vienkāršojumus un veicināt tirdzniecību, tostarp izmantojot mākslīgā intelekta sistēmas saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1689;

d) nodrošina sadarbspēju ar citām elektroniskām sistēmām, platformām vai vidēm sadarbības nolūkā saskaņā ar šīs regulas XIII sadaļu;

([37]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2023/2841 (2023. gada 13. decembris), kas paredz pasākumus nolūkā panākt vienādu augstu kiberdrošības līmeni Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās (OV L, 2023/2841, 18.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2841/oj).

e) nodrošina sadarbspēju ar Eiropas Jūras vienloga sistēmas vidi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1239 ([38]) pielikumā norādīto muitas formalitāšu nodrošināšanai un izpildei;

f) integrē Eiropas Savienības muitas vienloga dokumentu apmaiņas sistēmu (*EU CSW-CERTEX*), kas izveidota ar Regulas (ES) 2022/2399 4. pantu, lai nodrošinātu sadarbspēju ar minētajā regulā norādītajām Savienības nemuitas sistēmām un formalitātēm;

g) nodrošina iespēju veikt informācijas apmaiņu ar trešām valstīm un citām iestādēm un struktūrām saskaņā ar šīs regulas XIII sadaļu;

h) nodrošina iespēju attiecībā uz precēm veikt muitas veiktu novērošanu;

i) nodrošina iespējas sniegt ziņojumus, tostarp iespējas ziņot par importējamām vai eksportējamām precēm, kas neatbilst attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti;

j) integrē informācijas drošības pārvaldības spējas – uz pārvaldību balstītu sistēmu, kas projektēta tā, lai novērstu datu aizsardzības pārkāpumus, aizsargājot datus pret zudumu, manipulāciju vai neatļautu piekļuvi, tostarp izmantojot mehānismu datu marķēšanai atbilstoši to konfidencialitātes līmenim;

k) nodrošina datu pārnesamību no ES muitas datu centra uz valstu sistēmām;

l) nodrošina vienotu piekļuves punktu un daudzvalodu saskarnes;

m) atļauj datu atkalizmantošanu, cik vien iespējams;

n) atvieglo nepieciešamo sadarbspēju ar dalībvalstu sistēmām nolūkā veikt identitātes pārvaldību un piešķirt atļaujas piekļūt ES muitas datu centram.

4. Darbības, ko personas, Komisija, muitas dienesti, ES Muitas dienests vai citas iestādes veic, izmantojot 3. punktā uzskaitītās funkcijas, joprojām ir minēto personu un iestāžu darbības, pat ja tās ir automatizētas.

5. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 282. pantu pieņemt deleģētos aktus, lai:

a) grozītu šā panta 3. punktu attiecībā uz tajā minētajām funkcijām nolūkā ņemt vērā jaunus uzdevumus, kas šīs regulas 41. pantā minētajām iestādēm uzticēti ar Savienības tiesību aktiem, vai lai pielāgotu minētās funkcijas mainīgajām minēto iestāžu vajadzībām, kas rodas, īstenojot tiesību aktus muitas jomā vai citus tiesību aktus, ko piemēro muitas dienesti;

b) papildinātu šo regulu, nosakot datus, kurus var pārnest no ES muitas datu centra uz valstu sistēmām, kā minēts šā panta 3. punkta k) apakšpunktā.

([38]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1239 (2019. gada 20. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Jūras vienloga sistēmas vidi un ar ko atceļ Direktīvu 2010/65/ES (OV L 198, 25.7.2019., 64. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1239/oj).

6. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz:

a) tehnisko kārtību to elektronisko sistēmu uzturēšanai un izmantošanai, ko dalībvalstis un Komisija ir izstrādājušas, ievērojot Regulas (ES) Nr. 952/2013 16. panta 1. punktu, ņemot vērā Regulā (ES) 2022/2399 iekļautos noteikumus attiecībā uz Regulu (ES, Euratom) 2023/2841 un Direktīvu (ES) 2022/2555, tostarp pamatnostādnes, ko izdevusi Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra (*ENISA*);

b) darba programmu šā punkta a) apakšpunktā minēto sistēmu pakāpeniskai darbības izbeigšanai un ES muitas datu centra pakāpeniskai ieviešanai, kura jāizstrādā tā, lai nodrošinātu netraucētu pāreju.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

39. pants

ES muitas datu centra izmēģinājuma posms

1. Pirms 2034. gada 1. marta Komisija var noteikt izmēģinājuma posmu ES muitas datu centra funkciju testēšanai ("izmēģinājuma posms"). Dalība izmēģinājuma posmā ir brīvprātīga.

2. Izmēģinājuma posma plānošanas un organizēšanas gaitā Komisija sadarbojas ar ES Muitas dienestu, muitas dienestiem un citām iestādēm, kā arī ar attiecīgām ieinteresētajām personām.

3. Šā panta 1. punkta nolūkā Komisija publicē šādu informāciju:

a) izmēģinājuma posma plānošanas un organizēšanas tehniskā kārtība;

b) ES muitas datu centra funkcijas, kas jāizmanto un jātestē izmēģinājuma posmā;

c) precīzs izmēģinājuma posma ilgums.

40. pants

Valsts lietotnes, kas papildina ES muitas datu centru

1. Dalībvalstis var izstrādāt:

a) lietotnes, kas vajadzīgas, lai pieslēgtos ES muitas datu centram ar nolūku iesniegt datus ES muitas datu centram un veikt no tā iegūto datu apstrādi, ja tādas lietotnes jau nepastāv;

b) papildu lietotnes izmantošanai ES muitas datu centrā koordinācijā ar ES Muitas dienestu vai Komisiju.

2. Dalībvalstis var lūgt ES Muitas dienestu izstrādāt 1. punktā minētās lietotnes. Attiecīgā gadījumā ES Muitas dienests koordinē šādas izstrādes līdzfinansēšanu starp dalībvalstīm. Šādu izstrādi daļēji var finansēt ES Muitas dienests, ja tā budžetā ir pieejams atbilstošs finansējums un resursi.

3. Ja ES Muitas dienests izstrādā lietotni saskaņā ar 2. punktu:

a) minēto lietotni bez maksas dara pieejamu visām līdzfinansētājām dalībvalstīm, un, ja visas līdzfinansētājas dalībvalstis tam piekrīt, to bez maksas dara pieejamu arī citām dalībvalstīm;

b) minētās lietotnes turpmāku izstrādi un uzturēšanu pārvalda, pamatojoties uz jaunu līdzfinansēšanas nolīgumu.

3. NODAĻA

Dati

41. pants

Personas datu un citu datu apstrādes nolūki ES muitas datu centrā

1. Personas var apstrādāt ES muitas datu centrā pieejamos datus, tostarp personas datus un komerciāli sensitīvus datus, ko tās ir nosūtījušas vai kas ir nosūtīti to vārdā vai kas tām ir adresēti vai ir tām paredzēti. Šādu apstrādi veic tikai, lai:

a) īstenotu minētās personas tiesības vai izpildītu minētās personas pienākumus saskaņā ar tiesību aktiem muitas jomā vai citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti, tostarp noteiktu jebkuras personas atbildību par jebkādiem nodokļiem, maksām un maksājumiem, kas jāmaksā Savienībā; un

b) pierādītu, ka minētā persona ievēro tiesību aktus muitas jomā un citus tiesību aktus, ko piemēro muitas dienesti.

2. Muitas dienests var apstrādāt datus, tostarp personas datus un komerciāli sensitīvus datus, kas pieejami ES muitas datu centrā, vienīgi un ciktāl tas nepieciešams šādiem nolūkiem un saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti īstenošanas aktā, kurš pieņemts, ievērojot šā panta 12. punktu:

a) veikt savus uzdevumus saistībā ar tiesību aktu muitas jomā vai citu tiesību aktu, ko piemēro muitas dienesti, īstenošanu, tostarp noteikt jebkuras personas atbildību par jebkādiem nodokļiem, maksām un maksājumiem, kas jāmaksā Savienībā, un pārbaudīt atbilstību minētajiem tiesību aktiem;

b) veikt savus uzdevumus saistībā ar kontroli un riska pārvaldību, kā paredzēts IV sadaļā;

c) veikt sadarbībai vajadzīgos uzdevumus atbilstīgi XIII sadaļā paredzētajiem nosacījumiem.

Lai nodrošinātu muitas kontroles efektivitāti, visi muitas dienesti var saņemt un apstrādāt tādas muitas kontroles rezultātā iegūtus datus, kurā tika atklātas neatbilstīgas preces.

3. ES Muitas dienests var apstrādāt datus, tostarp personas datus un komerciāli sensitīvus datus, kas pieejami ES muitas datu centrā, vienīgi un ciktāl tas ir nepieciešams šādiem nolūkiem:

a) veikt 42. un 43. pantā paredzētos uzdevumus;

b) veikt savus muitas riska pārvaldības uzdevumus, kā paredzēts IV sadaļas 2. nodaļā;

c) veikt XII sadaļas 2. nodaļā un XI sadaļā paredzētos uzdevumus;

d) veikt uzdevumus, kas būtiski sadarbībai saskaņā ar XIII sadaļā paredzētajiem nosacījumiem.

4. Komisija var apstrādāt datus, tostarp personas datus un komerciāli sensitīvus datus, kas pieejami ES muitas datu centrā, vienīgi un ciktāl tas ir nepieciešams šādiem nolūkiem:

a) veikt savus uzdevumus saistībā ar riska pārvaldību, kā paredzēts IV sadaļas 2. nodaļā;

b) veikt savus uzdevumus saistībā ar preču tarifa klasifikāciju, to izcelsmi un vērtību un muitas veiktu novērošanu saskaņā ar I un IX sadaļu;

c) veikt savus uzdevumus saistībā ar ierobežojošiem pasākumiem un krīzes pārvarēšanu saskaņā ar XI sadaļu;

d) veikt savus uzdevumus attiecībā uz ES Muitas dienestu saskaņā ar XII sadaļu;

e) veikt sadarbībai vajadzīgos uzdevumus saskaņā ar XIII sadaļā paredzētajiem nosacījumiem;

f) novērtēt un izvērtēt muitas savienības darbību saskaņā ar XV sadaļas 1. nodaļu;

g) pārraudzīt tiesību aktu muitas jomā vai citu tiesību aktu, ko piemēro muitas dienesti, īstenošanu un nodrošināt to vienotu piemērošanu, tostarp pārbaudīt jebkuras personas atbildību par jebkādiem nodokļiem, maksām un maksājumiem, kas jāmaksā Savienībā;

h) izstrādāt, sagatavot un izplatīt Eiropas oficiālo statistiku un cita veida analīzi, kas paredzēta Savienības tiesību aktos un kam ir nepieciešami dati no ES muitas datu centra;

i) attiecīgā gadījumā palīdzēt īstenot citus tiesību aktus, ko piemēro muitas dienesti, saskaņā ar to darbības jomu un tajos paredzētajiem nolūkiem.

5. Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) var apstrādāt datus, tostarp personas datus un komerciāli sensitīvus datus, kas pieejami ES muitas datu centrā, vienīgi un ciktāl tas ir nepieciešams tā darbību veikšanai saistībā ar muitas lietām, ievērojot Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 1. pantu un Regulu (EK) Nr. 515/97 un saskaņā ar minētajās regulās izklāstītajiem datu aizsardzības nosacījumiem.

6. Dalībvalstu nodokļu iestādes var apstrādāt datus, tostarp personas datus un komerciāli sensitīvus datus, kas pieejami ES muitas datu centrā, vienīgi un ciktāl tas ir nepieciešams, lai noteiktu jebkuras personas atbildību par jebkādiem akcīzes nodokļiem, maksām un maksājumiem, kas jāmaksā Savienībā saistībā ar attiecīgajām precēm, un saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti īstenošanas aktā, kurš pieņemts, ievērojot 12. punktu.

7. Dalībvalstu valsts statistikas iestādes var apstrādāt datus, tostarp personas datus un komerciāli sensitīvus datus, kas pieejami ES muitas datu centrā, vienīgi un ciktāl tas nepieciešams Eiropas un valsts oficiālās statistikas izstrādei, sagatavošanai un izplatīšanai, un saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti īstenošanas aktā, kurš pieņemts, ievērojot 12. punktu.

8. Kompetentās iestādes, kas definētas Regulas (ES) 2017/625 3. panta 3. punktā, var apstrādāt datus, tostarp personas datus un komerciāli sensitīvus datus, kas pieejami ES muitas datu centrā vienīgi un ciktāl tas nepieciešams, lai izpildītu Savienības tiesību aktus, kas reglamentē pārtikas, barības un augu laišanu tirgū vai nekaitīgumu, un lai sadarbotos ar muitas dienestiem nolūkā līdz minimumam samazināt risku, ka Savienībā nonāk neatbilstīgi produkti, un saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti īstenošanas aktā, kurš pieņemts, ievērojot šā panta 12. punktu.

9. Tirgus uzraudzības iestādes, ko dalībvalstis izraudzījušās saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1020 10. pantu, var apstrādāt datus, tostarp personas datus un komerciāli sensitīvus datus, kas pieejami ES muitas datu centrā, vienīgi un ciktāl tas nepieciešams, lai izpildītu Savienības tiesību aktus, kas reglamentē produktu laišanu tirgū vai drošumu, un lai sadarbotos ar muitas dienestiem nolūkā līdz minimumam samazināt risku, ka neatbilstīgas preces nonāk Savienībā, un saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti īstenošanas aktā, kurš pieņemts, ievērojot šā panta 12. punktu.

10. Līdz 2034. gada 28. februārim Komisija, *OLAF* un ES Muitas dienests, tiklīdz tas ir izveidots, var apstrādāt datus, tostarp personas datus, no esošajām elektroniskajām informācijas apmaiņas sistēmām, ko Komisija un dalībvalstis izstrādājušas, ievērojot Regulu (ES) Nr. 952/2013, ar noteikumu, ka tās to dara vienīgi šā panta 3., 4. un 5. punktā minētajos nolūkos.

11. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai grozītu šā panta 2., 3. un 4. punktu, precizējot un papildinot minētajos punktos noteiktos nolūkus, atbilstīgi muitas dienestu, ES Muitas dienesta un Komisijas mainīgajām vajadzībām tiesību aktu muitas jomā vai citu tiesību aktu, ko piemēro muitas dienesti, īstenošanā.

12. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz noteikumus un kārtību, kādā 2. un 6. līdz 9. punktā minētās iestādes veic datu apstrādi ES muitas datu centrā. Pieņemot minētos noteikumus un kārtību, Komisija attiecībā uz katru iestādi vai iestāžu kategoriju:

a) novērtē spēkā esošos aizsardzības pasākumus, ko piemēro attiecīgā iestāde vai iestāžu kategorija, lai nodrošinātu, ka dati tiek apstrādāti tikai attiecīgajā nolūkā;

b) nodrošina apstrādes samērīgumu un nepieciešamību attiecībā uz attiecīgo nolūku;

c) nosaka konkrētas datu kategorijas, kuras iestāde var apstrādāt;

d) vajadzības gadījumā pieprasa 6. līdz 9. punktā minētajām iestādēm nodrošināt konkrētu kontaktpunktu vai papildu aizsardzības pasākumus;

e) novērtē vajadzību ierobežot turpmāku attiecīgo datu kopīgošanu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

42. pants

Eiropas Prokuratūras tiesības iegūt ES muitas datu centrā pieejamos datus

1. Eiropas Prokuratūra (*EPPO*) pēc pieprasījuma piekļūst datiem, kas pieejami ES muitas datu centrā, ciktāl tas nepieciešams tās uzdevumu veikšanai, ievērojot Regulas (ES) 2017/1939 4. pantu, un saskaņā ar kārtību, kas paredzēta īstenošanas aktā, kurš pieņemts, ievērojot šā panta 4. punktu.

2. *EPPO* nosūta 1. punktā minētos pieprasījumus ES Muitas dienestam. Muitas dienestus automātiski informē par šādiem pieprasījumiem, tiklīdz tie tiek iesniegti.

ES Muitas dienests ātri sniedz attiecīgos datus *EPPO*. ES Muitas dienests informē attiecīgos muitas dienestus par to, vai tas ir izpildījis pieprasījumu.

3. ES muitas datu centrs nodrošina digitālu saskarni, ar kuru *EPPO* var viegli un bez kavēšanās pieprasīt un iegūt datus.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz kārtību, kādā *EPPO* pieprasa un iegūst datus, tostarp personas datus un komerciāli sensitīvus datus, kas pieejami ES muitas datu centrā, un jo īpaši:

a) paredz kārtību pieprasījumiem, kas no *EPPO* saņemti attiecībā uz ES muitas datu centrā pieejamiem datiem, tostarp personas datiem vai komerciāli sensitīviem datiem;

b) izveido procedūras, lai pārbaudītu minēto pieprasījumu atbilstību šā panta 1. punktam, neskarot *EPPO* veikto izmeklēšanu konfidencialitāti;

c) attiecīgā gadījumā risina jautājumu par to, ka ES Muitas dienestam ir jāizraugās konkrēts kontaktpunkts, persona vai personas;

d) attiecīgā gadījumā pievēršas vajadzībai nodrošināt papildu aizsardzības pasākumus.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

43. pants

Eiropola un Frontex tiesības iegūt ES muitas datu centrā pieejamos datus

1. Eiropas Savienības Aģentūra tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropols) pēc pieprasījuma var iegūt datus, tostarp personas datus un komerciāli sensitīvus datus, kas pieejami ES muitas datu centrā, ciktāl tas nepieciešams tās uzdevumu veikšanai saskaņā ar Regulas (ES) 2016/794 4. pantu, ar noteikumu, ka minētie uzdevumi attiecas uz muitas jautājumiem, un saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti īstenošanas aktā, kurš pieņemts, ievērojot šā panta 8. punktu.

2. Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (*Frontex*) pēc pieprasījuma var iegūt nepersondatus vai agregētus datus, kas pieejami ES muitas datu centrā, ciktāl tas nepieciešams riska analīzei un operatīvajai koordinācijai saistībā ar robežu pārvaldības darbībām, kuras ietilpst aģentūras pilnvarās, kā noteikts Regulā (ES) 2019/1896.

3. Visus 1. vai 2. punktā minētos pieprasījumus iesniedz ES Muitas dienestam. Datu pieprasītājs norāda pieprasījuma iemeslus un nodrošina, ka tas ietilpst tā tiesiskā regulējuma darbības jomā, saskaņā ar kuru pieprasītājs darbojas.

4. ES Muitas dienests apstrādā 1. vai 2. punktā minēto datu pieprasījumu un pārbauda, vai tas ir iesniegts saskaņā ar šo pantu. ES Muitas dienests sadarbībā ar attiecīgo valsts centrālo vienību vai ar sadarbības koordinatoru, ja attiecīgā dalībvalsts tādu ir izraudzījusies, pārbauda arī to, vai attiecīgais muitas dienests ir iebildis pret minēto datu nosūtīšanu datu pieprasītājam, pamatojoties uz iemesliem, kas norādīti 8. punktā minētajos īstenošanas aktos un saskaņā ar tajos noteikto procedūru.

5. Saskaņā ar šo pantu apmainās tikai ar tiem datiem, kas vajadzīgi pieprasījumā norādītajiem nolūkiem. Minētos datus ES Muitas dienests ātri dara pieejamus, izmantojot ES muitas datu centru.

6. Katra Savienības struktūra, birojs vai aģentūra, uz kuru attiecas šis pants, nodrošina, ka dati, ko tās pieprasa, ir nepieciešami, piemēroti un samērīgi. Attiecīgā Savienības struktūra, birojs vai aģentūra arī nodrošina, ka dati tiks izmantoti atbilstīgi piemērojamajos Savienības tiesību aktos noteiktajiem aizsardzības pasākumiem.

7. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai grozītu šo pantu nolūkā ļaut Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām, kas nav šā panta 1. un 2. punktā minētās struktūras, biroji un aģentūras, pieprasīt un iegūt ES muitas datu centrā pieejamos datus saskaņā ar šā panta 3. līdz 6. punktā paredzētajiem noteikumiem, ciktāl tas nepieciešams to uzdevumu veikšanai saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un ar noteikumu, ka minētie uzdevumi ir saistīti ar citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti.

8. Komisija pieņem īstenošanas aktus:

a) kuros paredz kārtību, kādā Savienības struktūras, biroji un aģentūras, uz kuriem attiecas šis pants, pieprasa un iegūst datus;

b) ar kuriem izveido procedūru šā panta 4. punktā minētās pārbaudes veikšanai, jo īpaši precizējot:

i) kā identificē muitas dienestus, uz kuriem attiecas dati;

ii) kā rīkoties situācijās, kad dati attiecas uz vairākiem muitas dienestiem;

iii) iemeslus, pamatojoties uz kuriem attiecīgie muitas dienesti var iebilst pret datu nosūtīšanu, tostarp ņemot vērā pieprasīto datu sensitivitāti;

c) kuros paredz ierobežojumus datu pieprasītājam un tā atbildību attiecībā uz datu nosūtīšanu tālāk;

d) kuros attiecīgā gadījumā risina jautājumu par to, ka pieprasītājam ir jāizraugās konkrēts kontaktpunkts, persona vai personas, vai jānodrošina papildu aizsardzības pasākumi.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

44. pants

Personas dati ES muitas datu centrā

1. ES muitas datu centrā var apstrādāt šādu kategoriju datu subjektu personas datus tikai un vienīgi tādā apmērā, kāds nepieciešams 41. pantā noteiktajiem nolūkiem:

a) datu subjekti, kas reģistrēti vai piesakās reģistrācijai saskaņā ar 26. panta 1., 3. vai 4. punktu;

b) datu subjekti, kas nav minēti šā punkta a) apakšpunktā un kuri laiku pa laikam ir iesaistīti darbībās, uz kurām attiecas tiesību akti muitas jomā vai citi tiesību akti, ko piemēro muitas dienesti, vai kuru personas dati ir ietverti datos, kas savākti riska pārvaldības nolūkos, ievērojot 55. panta 3. punkta a) apakšpunktu;

c) datu subjekti, kuru personas dati ir ietverti 76. pantā minētajos pavaddokumentos vai jebkādos papildu pierādījumos, kas vajadzīgi, lai izpildītu pienākumus, kurus uzliek tiesību akti muitas jomā un citi tiesību akti, ko piemēro muitas dienesti;

d) pilnvaroti muitas dienestu, citu kompetento iestāžu vai jebkuras citas attiecīgas iestādes vai pilnvarotas struktūras darbinieki, kuru personas dati ir vajadzīgi, lai nodrošinātu pienācīgu kontroli un uzraudzību attiecībā uz piekļuvi informācijai ES muitas datu centrā;

e) darbinieki vai pilnvarotas trešās personas, kas darbojas uzdevumā, ko devusi Komisija, ES Muitas dienests vai citas Savienības struktūras, biroji vai aģentūras, kuras ir pilnvarotas piekļūt ES muitas datu centram.

2. ES muitas datu centrā saskaņā ar 41. pantu var apstrādāt šādu kategoriju personas datus:

a) personas dati 49. pantā minētajā ES muitas datu modelī un personas dati, kas savākti riska pārvaldības nolūkos, ievērojot 55. panta 3. punkta a) apakšpunktu, proti:

i) identifikācijas dati;

ii) kontaktinformācija, proti, adrese un elektroniskā kontaktinformācija;

iii) personu apliecinoša dokumenta dati;

iv) finanšu un maksājumu dati;

v) atrašanās vietas un pārvadājumu dati;

vi) dati par nodarbinātību vai ieņemamo amatu;

vii) dati, kas ietverti pilnvarās vai to pavaddokumentos;

viii) darba ņēmēja dati;

ix) elektroniskās identifikācijas dati;

x) dati par pārstāvību muitā;

xi) pārstāvja muitā identifikācijas dati;

xii) muitas darījumu dati;

xiii) lietotāja tehniskie dati;

xiv) dati par tiesību aktu pārkāpumiem un nodarījumiem;

xv) dati par kontroles rezultātiem un riska mazināšanas rezultātiem;

b) personas dati, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to šā panta 1. punkta d) un e) apakšpunktā minēto darbinieku pienācīgu identifikāciju, kuriem ir atļauts apstrādāt datus ES muitas datu centrā, proti:

i) identifikācijas dati;

ii) kontaktinformācija, proti, adrese un elektroniskās saziņas kontaktinformācija;

iii) personu apliecinoša dokumenta dati;

iv) dati par nodarbinātību vai ieņemamo amatu;

v) dati, kas ietverti pilnvarās vai to pavaddokumentos;

vi) darba ņēmēja dati;

vii) elektroniskās identifikācijas dati;

viii) lietotāja tehniskie dati.

45. pants

Personas datu glabāšanas laikposms ES muitas datu centrā

1. Personas datus ES muitas datu centrā nevar glabāt ilgāk, nekā nepieciešams to apstrādei, un jebkurā gadījumā nevar glabāt ilgāk kā 10 gadus no dienas, kad tie ievadīti ES muitas datu centrā. Šīs regulas 68. pantā paredzētajos gadījumos un saistībā ar izmeklēšanām, ko sācis *OLAF*, *EPPO* vai dalībvalstu kompetentās iestādes, pārkāpuma procedūrām, ko uzsākusi Komisija, un administratīvajām procedūrām un tiesvedību, kur iesaistīti 44. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā minēto kategoriju personas dati, minētos datus var glabāt ilgāk nekā 10 gadus, ja tas nepieciešams minētās izmeklēšanas, procedūru vai tiesvedības vajadzībām.

2. Pēc 1. punktā noteiktā laikposma beigām personas datus attiecīgi dzēš vai anonimizē, ņemot vērā apstākļus.

3. Attiecīgās datu apstrādes darbības pārzinis vai kopīgais pārzinis periodiski pārskata ES muitas datu centrā glabātos datus, lai nodrošinātu, ka personas dati netiek glabāti ilgāk, nekā nepieciešams.

46. pants

Ar ES muitas datu centrā apstrādātajiem personas datiem saistītie uzdevumi un pienākumi

1. Dalībvalstu muitas dienestus, Komisiju un ES Muitas dienestu uzskata par kopīgiem pārziņiem attiecībā uz ES muitas datu centrā esošo personas datu apstrādi, ko veic riska pārvaldības un sadarbības nolūkos, kā minēts 41. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktā, 41. panta 3. punkta b) un d) apakšpunktā un 41. panta 4. punkta a) un e) apakšpunktā.

2. Katru muitas dienestu atsevišķi uzskata par pārzini attiecībā uz personas datiem, ko tas apstrādā 41. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajiem nolūkiem. Ja 41. panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto uzdevumu veikšanā kopīgos nolūkos un ar kopīgiem līdzekļiem ir iesaistīti divi vai vairāki muitas dienesti, tos uzskata par kopīgiem pārziņiem.

3. Komisiju uzskata par vienīgo pārzini attiecībā uz personas datiem, ko tā apstrādā 41. panta 4. punkta c), d), f) un g) apakšpunktā minētajiem nolūkiem.

4. Līdz 2034. gada 28. februārim Komisiju, *OLAF* un ES Muitas dienestu katru uzskata par vienīgo pārzini attiecībā uz datiem, ko tie apstrādā saskaņā ar 41. panta 10. punktu.

5. Šā panta 1. punktā minētie kopīgie pārziņi:

a) sadarbojas, lai laikus apstrādātu datu subjektu pieprasījumus un atvieglotu datu subjektu tiesību īstenošanu;

b) palīdz cits citam jautājumos, kas saistīti ar jebkādu datu aizsardzības pārkāpumu identificēšanu un izskatīšanu, kuri attiecas uz kopīgu apstrādi;

c) apmainās ar attiecīgo informāciju, kas vajadzīga, lai informētu datu subjektus, ievērojot attiecīgā gadījumā Regulas (ES) 2016/679 III nodaļas 2. iedaļu, Regulas (ES) 2018/1725 III nodaļas 2. iedaļu un Direktīvas (ES) 2016/680 III nodaļu;

d) nodrošina un aizsargā to personas datu drošību, integritāti, pieejamību un konfidencialitāti, kurus apstrādā kopīgi, ievērojot attiecīgā gadījumā Regulas (ES) 2016/679 32. pantu, Regulas (ES) 2018/1725 33. pantu un Direktīvas (ES) 2016/680 25. pantu.

6. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka katra 1. punktā minētā kopīgā pārziņa uzdevumus un attiecības ar datu subjektiem atbilstīgi Regulas (ES) 2016/679 26. pantam un Regulas (ES) 2018/1725 28. pantam. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta šīs regulas 283. panta 4. punktā.

47. pants

Datu subjektu tiesību ierobežojumi

1. Ja Regulas (ES) 2016/679 15. un 18. pantā un Regulas (ES) 2018/1725 17. un 20. pantā minēto datu subjekta piekļuves tiesību un tiesību ierobežot apstrādi īstenošana vai Regulas (ES) 2016/679 34. panta 1. punktā un Regulas (ES) 2018/1725 35. panta 1. punktā minētā informēšana par datu aizsardzības pārkāpumu apdraudētu izmeklēšanu, kas attiecībā uz fizisku personu notiek muitas jomā, muitas kontroles veikšanu vai tāda konkrēta riska pārvaldību, kas konstatēts attiecībā uz fizisku personu muitas jomā, minētās tiesības var pilnībā vai daļēji ierobežot, ar noteikumu, ka ierobežošana ir nepieciešama un samērīga. Minēto ierobežojumu piemēro:

a) muitas dienesti saskaņā ar Regulas (ES) 2016/679 23. panta 1. punkta c), e), f) un h) apakšpunktu; vai

b) Komisija un ES Muitas dienests saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 25. panta 1. punkta a), c), e) un g) apakšpunktu.

2. Muitas dienesti, Komisija un ES Muitas dienests katrā atsevišķā gadījumā, ņemot vērā iespējamos riskus datu subjekta tiesībām un brīvībām, novērtē 1. punktā minēto ierobežojumu nepieciešamību un samērīgumu, pirms tie tiek piemēroti.

3. Ja muitas dienesti, ES Muitas dienests vai Komisija, darbojoties kā pārziņi vai kopīgi pārziņi, apstrādā saistībā ar saviem uzdevumiem no citām organizācijām saņemtus personas datus, tad pirms 1. punktā minēto tiesību ierobežojumu noteikšanas tie ar minētajām organizācijām apspriežas par potenciāliem pamatojumiem šādu ierobežojumu noteikšanai un par to nepieciešamību un samērīgumu.

4. Ja muitas dienesti, Komisija vai ES Muitas dienests pilnībā vai daļēji ierobežo 1. punktā minētās tiesības, tie veic šādus pasākumus:

a) atbildē uz pieprasījumu informē attiecīgo datu subjektu par piemēroto ierobežojumu un tā iemesliem, kā arī par iespēju iesniegt sūdzību valsts datu aizsardzības iestādēm vai Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājam vai vērsties valsts tiesā vai Eiropas Savienības Tiesā; un

b) reģistrē ierobežojuma iemeslus, tostarp novērtējumu par minētā ierobežojuma nepieciešamību un samērīgumu, un iemeslus, kāpēc piekļuves piešķiršana apdraudētu riska pārvaldību un muitas kontroli.

Šā punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētās informācijas sniegšanu var atlikt, izlaist vai atteikt saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 25. panta 8. punktu vai ja minētās informācijas sniegšana kaitētu ierobežojuma nolūkiem.

5. Muitas dienesti, Komisija vai ES Muitas dienests datu aizsardzības paziņojumos, ko tie publicē savā tīmekļa vietnē vai iekštīklā, iekļauj sadaļu, kurā sniedz vispārīgu informāciju datu subjektiem, ka iespējama datu subjektu tiesību ierobežošana.

6. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz aizsardzības pasākumus, kas novērš to personas datu ļaunprātīgu izmantošanu, attiecībā uz kuriem piemēro vai varētu piemērot ierobežojumus, un nelikumīgu piekļuvi tiem vai to nosūtīšanu. Šādi aizsardzības pasākumi cita starpā nosaka dažādo dalībnieku uzdevumus un pienākumus, tajos izklāsta procedūras posmus, kas jāievēro attiecībā uz šādiem ierobežojumiem, precizē, kas ir ierobežojumu pienācīga pārraudzība, un paredz kārtību to piemērošanas periodiskai pārskatīšanai, kas jāveic vismaz reizi sešos mēnešos. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

48. pants

Koordinēta uzraudzība, ko veic Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs un valsts uzraudzības iestādes

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs un valsts uzraudzības iestādes, rīkojoties savas attiecīgās kompetences ietvaros, aktīvi sadarbojas savu pienākumu ietvaros, lai nodrošinātu ES muitas datu centra darbības koordinētu uzraudzību saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 62. pantu.

49. pants

ES muitas datu modelis

Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot, kuri dati ir vajadzīgi 41. panta 1. līdz 4. punktā minēto mērķu sasniegšanai. Minētās datu prasības veido ES muitas datu modeli.

50. pants

Sadarbības tehniskie līdzekļi

1. Apmainoties ar datiem ar 41. panta 6. līdz 9. punktā un 42. un 43. pantā minētajām iestādēm un Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām sadarbības nolūkos saskaņā ar šo regulu, Komisija, ES Muitas dienests un muitas dienesti izmanto ES muitas datu centru.

2. Ja uzņēmēji izmanto ES muitas datu centru, lai izpildītu muitas formalitātes, ievērojot šo regulu, ES muitas datu centrs nodrošina Regulas (ES) 2022/2399 8. panta 2., 3. un 4. punktā minētās funkcijas.

3. Ja iestādes, kas nav muitas dienesti, vai Savienības struktūras, biroji un aģentūras izmanto elektroniskus līdzekļus, kas izveidoti ar Savienības tiesību aktiem un ko izmanto Savienības tiesību aktu mērķu sasniegšanai vai kas minēti Savienības tiesību aktos, sadarbība saskaņā ar šo regulu var notikt, izmantojot minēto elektronisko līdzekļu sadarbspēju ar ES muitas datu centru.

4. Ja iestādes, kas nav muitas dienesti, neizmanto elektroniskus līdzekļus, kas izveidoti ar Savienības tiesību aktiem un ko izmanto Savienības tiesību aktu mērķu sasniegšanai vai kas minēti Savienības tiesību aktos, tās var izmantot konkrētus ES muitas datu centra pakalpojumus un sistēmas saskaņā ar 41. pantu.

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz tehnisko kārtību sadarbspējai un savienojumiem, ievērojot šā panta 3. un 4. punktu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

4. NODAĻA

Citi noteikumi

51. pants

ES muitas datu centra izstrāde, ekspluatācija un uzturēšana

1. Komisija izstrādā ES muitas datu centru un nodrošina tā ekspluatāciju un uzturēšanu.

2. Pēc apspriešanās ar dalībvalstīm Komisija ES muitas datu centra izstrādi, ekspluatāciju un uzturēšanu var uzticēt ES Muitas dienestam, ņemot vērā ES Muitas dienesta spējas pildīt minētos uzdevumus.

3. ES muitas datu centra izstrāde, ekspluatācija un uzturēšana ietver šādus uzdevumus:

a) sagatavot tehnisko specifikāciju datu apstrādei ES muitas datu centrā;

b) izveidot datu kvalitātes sistēmu;

c) īstenot 38. panta 3. punktā noteiktās ES muitas datu centra funkcijas, izņemot uzturēšanu un atjaunināšanu atbilstīgi piemērojamajiem valsts PVN un akcīzes nodokļa noteikumiem, ko veic dalībvalstis;

d) darīt pieejamus vispārīgus norādījumus par ES muitas datu centra lietošanu;

e) izveidot publisku kontaktpunktu, kas sniegtu palīdzību ES muitas datu centra lietotājiem, tostarp saistībā ar drošības apdraudējumiem;

f) pieņemt pasākumus, lai nodrošinātu ES muitas datu centra darbības nepārtrauktību.

52. pants

Darbības nepārtrauktība

1. Komisija un ES Muitas dienests nodrošina, ka ES muitas datu centrā ir ieviesti darbības nepārtrauktības pasākumi, tostarp vajadzības gadījumā redundances, kļūmjpārlēces mehānismi un datu atgūšanas protokoli, lai datu centrs varētu darboties pat nopietnas krīzes gadījumā vai lai tajā būtu ieviestas pienācīgas rezerves procedūras. ES muitas datu centra infrastruktūras objekti ir ģeogrāfiski izkliedēti, lai nodrošinātu ES muitas datu centra darbību gadījumā, ja darbība kādā no tā objektiem nav iespējama.

2. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz šā panta 1. punktā minētās rezerves procedūras. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

53. pants

Atkāpes

Izņēmuma un pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija pēc vienas vai vairāku dalībvalstu pieprasījuma var lēmuma veidā pieņemt īstenošanas aktu, ar ko minētajai dalībvalstij vai dalībvalstīm atļauj attiecībā uz ES muitas datu centra nodrošinātajām funkcijām izmantot funkcionāli līdzvērtīgus elektroniskos pakalpojumus vai sistēmas, kas nav ES muitas datu centra nodrošinātie pakalpojumi vai sistēmas, vai izmantot līdzekļus, kas nav elektroniskās datu apstrādes metodes.

Pirmajā daļā minētais īstenošanas akts:

a) neietekmē ES muitas datu centra darbību un tajā glabāto datu pilnīgumu, ja vien netiek izmantotas neelektroniskas datu apstrādes metodes;

b) tā pieņemšana ir pamatota ar konkrētu situāciju pieprasītājā dalībvalstī vai dalībvalstīs;

c) tas ir spēkā ierobežotu laiku, to periodiski pārskata un atceļ, ja tas vairs nav pamatots;

d) to pieņem tikai tad, ja tas neietekmē informācijas apmaiņu starp pieprasītāju dalībvalsti vai dalībvalstīm un citām dalībvalstīm un ES Muitas dienestu vai informācijas apmaiņu un glabāšanu citās dalībvalstīs tiesību aktu muitas jomā piemērošanas nolūkā;

e) nerada situāciju, kad pieprasītājai dalībvalstij vai dalībvalstīm tiek neatgriezeniski liegta iespēja izmantot ES muitas datu centru;

f) aktu var pagarināt pienācīgi pamatotos gadījumos pēc attiecīgās dalībvalsts vai dalībvalstu pieprasījuma.

IV SADAĻA

MUITAS UZRAUDZĪBA, RISKA PĀRVALDĪBA UN MUITAS KONTROLE

1. NODAĻA

Muitas uzraudzība

54. pants

Muitas uzraudzība

1. Precēm, ko paredzēts ievest Savienības muitas teritorijā, var piemērot riska mazināšanas pasākumus, pamatojoties jo īpaši uz datiem, kas sniegti vai darīti pieejami saistībā ar minētajām precēm.

2. Savienības muitas teritorijā ievestas preces ir muitas uzraudzībā no brīža, kad tās ieved minētajā teritorijā.

3. Savienības muitas teritorijā ievestas preces paliek muitas uzraudzībā:

a) ārpussavienības preču gadījumā – līdz tiek mainīts to muitas statuss vai preces tiek izvestas no Savienības muitas teritorijas, vai iznīcinātas;

b) Savienības preču gadījumā – līdz tiek apstiprināts to muitas statuss, ja vien tām nav piemērota galapatēriņa procedūra.

4. Savienības preces, kam piemērota galapatēriņa procedūra, paliek muitas uzraudzībā:

a) ja preces ir derīgas atkārtotai izmantošanai – uz laikposmu, kas nav ilgāks par diviem gadiem no dienas, kad tās izmantotas pirmo reizi nolūkiem, kādi noteikti, lai varētu piemērot atbrīvojumu no nodokļa vai samazinātu nodokļu likmi;

b) līdz preces ir izmantotas nolūkiem, kādi noteikti, lai piemērotu atbrīvojumu no nodokļa vai samazinātu nodokļa likmi;

c) līdz preces ir izvestas no Savienības muitas teritorijas, līdz tās ir iznīcinātas vai no tām atsakās par labu valstij;

d) līdz preces ir izmantotas citiem nolūkiem, nevis tiem, kas noteikti, lai piemērotu atbrīvojumu no nodokļa vai samazinātu nodokļa likmi, un ir samaksāts piemērojamais ievedmuitas nodoklis.

5. Savienības preces, kurām piemērota eksporta procedūra vai izvešanas pārstrādei procedūra, paliek muitas uzraudzībā, līdz tās izved no Savienības muitas teritorijas, līdz no tām atsakās par labu valstij vai tās ir iznīcinātas vai līdz muitas deklarācija vai attiecīgie dati par eksporta procedūru vai izvešanas pārstrādei procedūru tiek atzīti par nederīgiem.

6. Savienības preces, kurām piemērota iekšējā tranzīta procedūra, paliek muitas uzraudzībā, līdz muitas dienesti noslēdz procedūru saskaņā ar 129. panta 2. punktu.

7. Preces neizņem no muitas uzraudzības bez muitas dienestu atļaujas.

8. Muitas uzraudzībā esošu preču valdītājs ar muitas dienestu atļauju var jebkurā laikā preces pārbaudīt vai ņemt paraugus no tām, jo īpaši tādēļ, lai noteiktu šo preču tarifa klasifikāciju, muitas vērtību vai muitas statusu.

2. NODAĻA

Muitas riska pārvaldība

55. pants

Vispārīgi principi

1. ES Muitas dienests, Komisija un muitas dienesti, pamatojoties uz riska pārvaldību un galvenokārt uz automatizētu riska analīzi, un saskaņā ar to uzdevumiem, kas izklāstīti šajā nodaļā, nosaka, vai precēm, personām, uzņēmējiem, transportlīdzekļiem un piegādes ķēdēm tiks piemēroti riska mazināšanas pasākumi, un, ja tiks piemēroti, tad kur un kad minētie riska mazināšanas pasākumi notiks.

2. Komisija, ES Muitas dienests un muitas dienesti izmanto muitas riska pārvaldību, lai diferencētu visu veidu ar precēm, personām, uzņēmējiem, transportlīdzekļiem un piegādes ķēdēm saistīto risku līmeņus saskaņā ar šo nodaļu.

3. Muitas riska pārvaldība ietver vismaz šādas darbības, ko attiecīgā gadījumā organizē cikliski:

a) attiecīgu ES muitas datu centrā un no citiem avotiem pieejamu datu, tostarp no avotiem, kas noteikti valsts vai Savienības tiesību aktos, kā arī no iestādēm, kas nav muitas dienesti, pieejamu datu, vākšana, apstrādāšana, apmaiņa un analīze;

b) risku identificēšana, analīze, novērtēšana vai prognozēšana, tostarp pamatojoties uz statistikas un prognozēšanas metodēm un izlases veida kontrolēm;

c) risku pārvaldībai vajadzīgu pasākumu izstrāde, tostarp kopēju prioritārās kontroles jomu, kopēju riska kritēriju un standartu un uzraudzības stratēģiju noteikšana;

d) darbību noteikšana un īstenošana, tostarp atbilstošu riska mazināšanas pasākumu izvēle;

e) atsauksmju vākšana par riska pārvaldības un kontroles darbību īstenošanu;

f) riska pārvaldības un kontroles darbību pārraudzība un pārskatīšana ar nolūku tās uzlabot.

4. Pieņemot lēmumus, kas saistīti ar 2. punktā minēto muitas riska pārvaldību, muitas dienesti ņem vērā tiem paziņoto pieejamo informāciju par to, ka importētājs, eksportētājs vai importētājs tālpārdošanai nav ievērojis citus tiesību aktus, ko piemēro muitas dienesti. Šādu neievērošanu ņem vērā attiecīgā importētāja vai eksportētāja riska profila vajadzībām.

56. pants

Komisijas uzdevumi

1. Neskarot muitas dienestu uzdevumus atbilstīgi 58. panta 1. punkta e) apakšpunktam un 63. pantam, Komisija, attiecīgā gadījumā ņemot vērā procesa, kas veikts, ievērojot 232. panta 6. punktu, iznākumu, var noteikt kopējas prioritārās kontroles jomas un kopējus riska kritērijus un standartus visu veidu riskiem, tostarp, bet ne tikai, riskiem, kas saistīti ar finanšu interesēm.

2. Papildus 1. punktā minētajām darbībām Komisija var:

a) sniegt ES Muitas dienestam politikas ievirzes par riska pārvaldības projektiem un uzraudzības stratēģijām;

b) pieprasīt ES Muitas dienestam periodiski vai *ad hoc* kārtā izvērtēt jebkuru riska pārvaldības darbību īstenošanu;

c) pieprasīt ES Muitas dienestam sagatavot uzraudzības stratēģiju attiecībā uz jebkuru risku un veikt muitas draudu *ad hoc* novērtējumus papildus tiem, kas minēti 57. panta 1. punktā.

3. Ja tas nepieciešams 1. un 2. punktā minētajos nolūkos, Komisija var apstrādāt un analizēt datus, kas pieejami ES muitas datu centrā un no citiem avotiem, tostarp no avotiem, kas identificēti valsts vai Savienības tiesību aktos, kā arī datus no iestādēm, kas nav muitas dienesti.

57. pants

ES Muitas dienesta uzdevumi

1. ES Muitas dienests periodiski veic draudu novērtējumu, ko izmanto par pamatu 232. panta 6. punktā minētajiem ieteikumiem.

2. ES Muitas dienests veic Savienības līmeņa riska pārvaldības darbības, pienācīgi ņemot vērā 56. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās politikas ievirzes un 232. panta 6. punktā minētā procesa iespējamo iznākumu. ES Muitas dienests jo īpaši:

a) var iesniegt informāciju Komisijai, lai noteiktu kopējas prioritārās kontroles jomas un kopējus riska kritērijus un standartus, kas minēti 56. panta 1. punktā;

b) var palīdzēt Komisijai noteikt kopējas prioritārās kontroles jomas un kopējus riska kritērijus un standartus, kas minēti 56. panta 1. punktā, ņemot vērā zināšanas par darbību un tehnisko lietpratību riska pārvaldības jomā;

c) izstrādā uzraudzības stratēģijas, attiecīgā gadījumā kopā ar iestādēm, kas nav muitas dienesti, un *ad hoc* kārtā veic muitas draudu novērtējumus, kā minēts 56. panta 2. punkta c) apakšpunktā;

d) šīs sadaļas nolūkiem veic attiecīgu datu apmaiņu ar muitas dienestiem un citām iestādēm, ja iespējams, izmantojot ES muitas datu centru saskaņā ar 60. pantu;

e) konstatējis krāpšanas gadījumus vai ja tam radušās aizdomas par tiem, informē par to *OLAF* un sniedz tam visu vajadzīgo informāciju, kas saistīta ar minētajiem gadījumiem; tas arī var informēt Eiropolu, ievērojot Eiropola pilnvaru robežas;

f) izstrādā operatīvos norādījumus riska pārvaldības darbībām, kurās iesaistīti vairāk nekā viens muitas dienests;

g) izstrādā un veic kopēju riska analīzi un iegūst riska analīzes rezultātus, un, ja risks ir konstatēts, sniedz kontroles ieteikumus un piedāvā citus piemērotus riska mazināšanas pasākumus muitas dienestiem, tostarp attiecībā uz kopējo prioritāro kontroles jomu un kopējo riska kritēriju un standartu piemērošanu un krīzes situāciju pārvarēšanu, ņemot vērā riska smagumu un pamatoti paredzamo ietekmi uz tirdzniecības plūsmām un atsevišķu dalībvalstu kontroles resursiem;

h) var sniegt informāciju Komisijai, lai izstrādātu sistēmu attiecībā uz principu "ievēro vai paskaidro", ko piemēro kontroles ieteikumiem un ko muitas dienesti izmanto gadījumā, ja tie neievēro šādus kontroles ieteikumus;

i) veic pasākumus, lai ierobežotu kontroles ieteikumu skaitu, ņemot vērā pamatoti paredzamo ietekmi uz tirdzniecības plūsmām un riska nopietnību, ja nav iespējams ievērot kontroles ieteikumus attiecīgās muitas iestādes ierobežoto resursu dēļ.

3. Ja tas nepieciešams 2. punktā minētajos nolūkos, ES Muitas dienests var vākt, apstrādāt un analizēt datus, kas pieejami ES muitas datu centrā un no citiem avotiem, tostarp no avotiem, kas identificēti valsts vai Savienības tiesību aktos, kā arī datus no iestādēm, kas nav muitas dienesti.

4. ES Muitas dienests vajadzības gadījumā uz *ad hoc* pamata vai pēc Komisijas pieprasījuma informē Komisiju un muitas dienestus par savām riska pārvaldības darbībām un to rezultātiem. Šajā sakarā ES Muitas dienests sniedz Komisijai visu vajadzīgo informāciju.

5. Līdz 2028. gada 30. jūnijam šajā pantā minētos ES Muitas dienesta riska pārvaldības uzdevumus var veikt Komisija.

58. pants

Valsts muitas dienestu uzdevumi

1. Muitas dienesti:

a) veic valsts riska pārvaldības darbības, tostarp riska analīzi, sadarbību un informācijas apmaiņu ar attiecīgajām valsts iestādēm par riska pārvaldību, un veic riska mazināšanas pasākumus;

b) īsteno valsts procesus, kas vajadzīgi, lai īstenotu kopējas prioritārās kontroles jomas un kopējus riska kritērijus un standartus;

c) attiecīgā gadījumā veic valsts riska analīzi, lai īstenotu ES Muitas dienesta vai citu muitas dienestu sagatavotos riska signālus, riska analīzes rezultātus un kontroles ieteikumus, un vajadzības gadījumā veic atbilstošus riska mazināšanas pasākumus;

d) sniedz citu dalībvalstu muitas dienestiem kontroles ieteikumus un norāda atbilstošus riska mazināšanas pasākumus, ņemot vērā 57. panta 2. punkta f) apakšpunktā minētos operatīvos norādījumus;

e) pieņem kontroles lēmumus;

f) veic kontroli saskaņā ar 2. nodaļu un jebkuriem piemērojamiem kopējiem riska kritērijiem un standartiem;

g) sniedz paskaidrojumu ES Muitas dienestam, ja nav ievērots kontroles ieteikums vai nav veikts riska mazināšanas pasākums.

2. Ja tas nepieciešams 1. punktā minētajos nolūkos, muitas dienesti var vākt, apstrādāt un analizēt datus, kas pieejami ES muitas datu centrā un no citiem avotiem, tostarp no avotiem, kas identificēti valsts vai Savienības tiesību aktos, kā arī datus no iestādēm, kas nav muitas dienesti.

59. pants

Kopēji riska kritēriji un standarti

1. Kopēji riska kritēriji un standarti ietver:

a) risku aprakstu;

b) riska faktorus vai rādītājus, kas jāizmanto, izraugoties preces vai uzņēmējus muitas kontrolei;

c) muitas dienestu veicamās muitas kontroles būtību;

d) riska analīzes un riska mazināšanas pasākumu piemērošanu piegādes ķēdē, tostarp informācijas vai rīcības pieprasījumus un norādījumus neiekraut vai netransportēt preces; un

e) šā punkta c) apakšpunktā minētās muitas kontroles piemērošanas ilgumu.

2. Nosakot kopējus riska kritērijus un standartus, Komisija ņem vērā visu turpmāk norādīto:

a) proporcionalitāte attiecībā uz risku;

b) kontroles nepieciešamās piemērošanas steidzamība;

c) pamatoti paredzamā ietekme uz tirdzniecības plūsmu un atsevišķu dalībvalstu kontroles resursiem.

60. pants

Riska pārvaldībai un kontrolei būtiska informācija

1. Visu informāciju par risku, riska signālus, riska analīzes rezultātus, kontroles ieteikumus, kontroles lēmumus, kontroles rezultātus un citu attiecīgu informāciju reģistrē darbības procesā, uz kuru tie attiecas, un ES muitas datu centrā neatkarīgi no tā, vai tie balstīti uz valsts vai kopēju riska analīzi vai uz nejaušu atlasi. Informāciju par risku muitas dienesti kopīgo cits ar citu, ar ES Muitas dienestu un ar Komisiju.

2. Muitas dienestiem, ES Muitas dienestam un Komisijai ir tiesības apstrādāt šā panta 1. punktā minētos elementus saskaņā ar saviem uzdevumiem, kas minēti 56. līdz 58. pantā un 61. pantā, un pamatojoties uz to attiecīgajām datu piekļuves un apstrādes tiesībām, kas noteiktas 41. pantā.

3. ES Muitas dienests, ja iespējams, izmanto ES muitas datu centru, lai vāktu tādus citus datus, dokumentus vai informāciju, vai lai mijiedarbotos ar tiem, kurus ES Muitas dienests, Komisija vai kāds muitas dienests ir identificējis kā būtiskus riska pārvaldībai. Ja izmanto kādu citu sistēmu, nevis ES muitas datu centru, minētā sistēma atbilst tiem pašiem standartiem attiecībā uz datu drošumu, datu drošību un datu integritāti, kā noteikts III sadaļā.

4. Līdz 2028. gada 30. jūnijam šajā pantā minētos ES Muitas dienesta uzdevumus veic Komisija.

61. pants

Muitas riska pārvaldības izvērtēšana

1. Komisija sadarbībā ar ES Muitas dienestu un muitas dienestiem vismaz reizi gadā izvērtē riska pārvaldības īstenošanu, lai pastāvīgi uzlabotu tās darbības un stratēģisko lietderīgumu un efektivitāti, un publisko nesensitīvu informāciju par minēto izvērtējumu. Komisija var papildus organizēt izvērtēšanas darbības, kas veicamas, kad tā uzskata par vajadzīgu un pastāvīgi.

2. Šā panta 1. punktā minētā izvērtējuma nolūkā ES Muitas dienests vāc un analizē attiecīgu informāciju un veic visas nepieciešamās darbības. ES Muitas dienests minētajā sakarā var pieprasīt periodiskus vai *ad hoc* ziņojumus no vienas vai vairākām dalībvalstīm, ja vien minēto informāciju nevar iegūt no ES muitas datu centra.

3. Šā panta 1. punktā minētā izvērtējuma nolūkā un lai izpildītu savus uzdevumus un pienākumus saskaņā ar šo sadaļu, Komisija var apstrādāt jebkuru attiecīgu informāciju, kas pieejama ar ES muitas datu centra starpniecību, savukārt informāciju, kas tajā nav pieejama, Komisija var pieprasīt no ES Muitas dienesta un muitas dienestiem.

4. Nosakot kopējas prioritārās kontroles jomas un kopējus riska kritērijus un standartus, kā minēts 56. panta 1. punktā, 57. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā un 59. pantā, ES Muitas dienests un Komisija attiecīgā gadījumā ņem vērā izvērtējumus, kas veikti saskaņā ar šo pantu.

62. pants

Īstenošanas pilnvaru piešķiršana

1. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz pasākumus, kas nodrošina muitas kontroles un riska pārvaldības saskaņotu piemērošanu, tostarp šajā sadaļā minēto informācijas apmaiņu un kopēju prioritārās kontroles jomu un kopēju riska kritēriju un standartu noteikšanu. Šādi pasākumi ietver:

a) informāciju, kas jāreģistrē ES muitas datu centrā saistībā ar riska pārvaldību un kontroli, tostarp attiecībā uz informāciju par risku – riska analīzes rezultātus riska mazināšanas pasākumus, kontroles ieteikumus, kontroles lēmumus un kontroles rezultātus –, un tiesības piekļūt šādai informācijai un apstrādāt to;

b) procedūras pasākumus esošo muitas informācijas sistēmu izmantošanai vai piekļuvei tām pārejas posmā;

c) procedūras pasākumus ES muitas datu centra un citu sistēmu sadarbspējas pārvaldībai;

d) procedūras pasākumus, kas saistīti ar ziņošanas prasības piemērošanu saistībā ar kontrolēm pēc preču izlaišanas un izlases veida kontrolēm;

e) kārtību attiecībā uz sadarbību, tostarp informācijas apmaiņu, starp ES Muitas dienestu un konkrētām citām Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām šīs sadaļas nolūkos;

f) kompetentā muitas dienesta identifikāciju konkrētu riska pārvaldības procesu gadījumā, kas attiecas uz vairāk nekā vienu dalībvalsti;

g) procedūras aspektus attiecībā uz kontroli, tostarp kontroli pēc preču izlaišanas, kas attiecas uz vairāk nekā vienu dalībvalsti, un paraugu un citu kontroles rezultātu pieejamību attiecīgajiem muitas dienestiem;

h) kārtību, kā muitas dienesti, ES Muitas dienests un Komisija kopīgo informāciju par risku;

i) kopējas prioritārās kontroles jomas un kopējus riska kritērijus un standartus, kas minēti 56. panta 1. punktā, 57. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā un 59. pantā, tostarp kārtību to steidzamai piemērošanai vajadzības gadījumā;

j) sistēmu attiecībā uz principu "ievēro vai paskaidro", ja kontroles ieteikums nav ievērots, kā minēts 57. panta 2. punkta h) apakšpunktā.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

2. Pienācīgi pamatotu nenovēršamu un steidzamu iemeslu dēļ, attiecībā uz šā panta 1. punktā minētajiem pasākumiem, tostarp kārtību to steidzamai piemērošanai, lai efektīvi reaģētu uz krīzēm vai incidentiem, kas varētu radīt nenovēršamu risku drošumam vai drošībai, saistībā ar vajadzību ātri atjaunināt kopējo riska pārvaldību un pielāgot informācijas apmaiņu, kopējas prioritārās kontroles jomas un kopējus riska kritērijus un standartus risku attīstībai, Komisija saskaņā ar procedūru, kas minēta 283. panta 5. punktā, pieņem īstenošanas aktus, kas jāpiemēro nekavējoties.

3. NODAĻA

Muitas kontrole

63. pants

Muitas kontrole

1. Neskarot 2. nodaļu, muitas dienesti var veikt jebkādu muitas kontroli, ko tie uzskata par vajadzīgu, tostarp izlases veida kontroli.

2. Muitas kontrole jo īpaši var ietvert:

a) preču pārbaudi;

b) preču paraugu ņemšanu;

c) datu, kurus sniegusi vai darījusi pieejamus jebkura persona, autentiskuma, integritātes, precizitātes un pilnīguma pārbaudi;

d) dokumentu esības, autentiskuma, precizitātes un derīguma pārbaudi;

e) uzņēmēju uzskaites, komercdarbības reģistru un datu avotu pārbaudi;

f) transportlīdzekļu pārbaudi;

g) personu nestās vai vestās pie personām esošās bagāžas un citu mantu pārbaudi;

h) oficiālu uzziņu ievākšanu; un

i) citas līdzīgas darbības.

Vajadzības gadījumā muitas kontrole var ietvert elektronisko datu apstrādi, un tā var attiekties uz to datu avotu, kas sniegti vai darīti pieejami ES muitas datu centrā.

3. Ja attiecībā uz tām pašām precēm kontroli, kas nav muitas kontrole, jāveic citām iestādēm, muitas dienesti cieši sadarbojas ar minētajām citām iestādēm, lai, kad vien iespējams, minētā cita kontrole tiktu veikta vienlaikus ar muitas kontroli un tajā pašā vietā (pēc vienas pieturas aģentūras principa). Ja citas kontroles tiek veiktas vienlaikus ar muitas kontrolēm, muitas dienestiem ir koordinatora loma.

4. Muitas dienesti var nolemt veikt kontroli to norādītā vietā.

64. pants

Datu, kas sniegti vai darīti pieejami, pārbaude

1. No brīža, kad personas sniedz vai dara pieejamus datus muitas dienestiem, minētie dienesti šādu datu precizitātes pārbaudes nolūkā var:

a) pārbaudīt datus un pavaddokumentus, tostarp piekļūt datu avotiem, kas ir uzņēmēju rīcībā vai ko pakalpojumu sniedzēji glabā to uzdevumā;

b) pieprasīt sniegt citus dokumentus vai datus, tostarp datus, kas ir uzņēmēju rīcībā vai ko to uzdevumā glabā pakalpojumu sniedzēji;

c) pieprasīt piekļuvi personas elektroniskajiem reģistriem;

d) pārbaudīt preces;

e) ņemt paraugus preču analīzei vai detalizētai pārbaudei.

2. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz pasākumus šā panta 1. punktā minētās informācijas pārbaudīšanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

65. pants

Preču pārbaude un paraugu ņemšana

1. Muitas dienesti var jebkurā laikā pieprasīt preces izkraut un izsaiņot, lai pārbaudītu tās, ņemtu to paraugus vai pārbaudītu transportlīdzekli, kuru izmanto to pārvadāšanai.

2. Preču nogādāšanu vietās, kur tās paredzēts pārbaudīt un ņemt to paraugus, kā arī visas saistībā ar šādu pārbaudi vai paraugu ņemšanu vajadzīgās darbības ar precēm veic importētājs, eksportētājs, pārvadātājs vai tranzīta procedūras izmantotājs, vai arī tās veic viņa pārziņā. Radušās izmaksas sedz importētājs, eksportētājs vai tranzīta procedūras izmantotājs.

3. Importētājam, eksportētājam, pārvadātājam vai tranzīta procedūras izmantotājam ir tiesības būt klāt vai būt pārstāvētam preču pārbaudē un paraugu ņemšanā. Ja muitas dienestiem ir pamatoti iemesli tā rīkoties, tie var pieprasīt importētājam, eksportētājam, pārvadātājam vai tranzīta procedūras izmantotājam būt klāt vai būt pārstāvētam preču pārbaudē vai paraugu ņemšanā vai sniegt muitas dienestiem vajadzīgo palīdzību, lai atvieglotu šādu pārbaudi vai paraugu ņemšanu.

4. Ja paraugus ņem saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem, muitas dienesti nav atbildīgi par jebkādas kompensācijas maksāšanu saistībā ar to, taču tie sedz pašu veiktās preču analīzes vai pārbaudes izmaksas.

5. Ja pārbauda tikai daļu no precēm vai ja ņem paraugus tikai daļā no tām, tad uzskata, ka daļējās pārbaudes rezultāti vai paraugu analīzes vai pārbaudes rezultāti attiecas uz visām tām pašām precēm tajā pašā sūtījumā.

Importētājs, eksportētājs, pārvadātājs vai tranzīta procedūras izmantotājs tomēr var pieprasīt turpināt preces pārbaudīt vai ņemt to paraugus, ja tas uzskata, ka daļējās pārbaudes vai paraugu analīzes vai pārbaudes rezultāti nav derīgi attiecībā uz pārējām attiecīgām precēm. Minēto prasību apmierina, ar noteikumu, ka preces nav vēl izlaistas, vai, ja tās ir izlaistas, ar noteikumu, ka importētājs, eksportētājs, pārvadātājs vai tranzīta procedūras izmantotājs pierāda, ka tās nav nekādi pārveidotas.

Neatkarīgi no pirmās un otrās daļas importētājs, eksportētājs, pārvadātājs vai tranzīta procedūras izmantotājs var uz sava rēķina pieprasīt papildu pārbaudi vai paraugu ņemšanu.

6. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz pasākumus šajā pantā minētajai preču pārbaudei un paraugu ņemšanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

66. pants

Pārbaudes rezultāti

1. Saskaņā ar 64. pantu veiktās to datu pārbaudes rezultātus, kurus sniedzis vai darījis pieejamus importētājs, eksportētājs, pārvadātājs vai tranzīta procedūras izmantotājs, izmanto, lai piemērotu noteikumus, kas reglamentē muitas procedūru, ko piemēro precēm, un citus pienākumus, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā.

2. Muitas dienestu veiktās pārbaudes rezultātiem ir vienāds pierādījuma spēks visā Savienības muitas teritorijā.

3. Ja datus, ko sniedzis vai darījis pieejamus importētājs, eksportētājs, pārvadātājs vai tranzīta procedūras izmantotājs, nepārbauda, 1. punktu piemēro, pamatojoties uz minētajiem datiem.

4. Ja muitas dienesti konstatē, ka konkrēta prece vai konkrētas preces, kas veido daļu no sūtījuma, ir neatbilstīgas, tie novērtē, vai citas preces jebkurā citā sūtījumā rada līdzīgu risku, saskaņā ar kritērijiem, kas jānosaka īstenošanas aktā, ko pieņem, ievērojot 5. punktu. Šādos gadījumos muitas dienesti var uzskatīt attiecīgās preces par neatbilstīgām un veikt riska mazināšanas pasākumus, attiecīgā gadījumā sadarbojoties ar citām kompetentajām iestādēm, vai atteikt minēto citu preču izlaišanu, ievērojot 77. panta 4. punktu.

Šo punktu nepiemēro, ja importētājs sniedz pierādījumus, ka nepārbaudītās preces ir atbilstīgas.

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz:

a) pasākumus attiecībā uz šajā pantā minētās pārbaudes rezultātiem; un

b) kritērijus, saskaņā ar kuriem muitas dienesti var uzskatīt pārbaudes rezultātus par pierādījumu tam, ka citas preces rada līdzīgu neatbilstības risku, kā minēts šā panta 4. punktā.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

67. pants

Identifikācijas pasākumi

1. Muitas dienesti vai, attiecīgā gadījumā, uzņēmēji, kam muitas dienesti to atļāvuši darīt, veic preču identificēšanai vajadzīgos pasākumus, ja identifikācija ir vajadzīga, lai nodrošinātu atbilstību noteikumiem, kuri reglamentē attiecīgo muitas procedūru, kuru paredzēts piemērot precēm.

Minētajiem identifikācijas pasākumiem ir vienādas juridiskās sekas visā Savienības muitas teritorijā.

2. Precēm, iepakojumiem vai transportlīdzekļiem piestiprinātus identifikācijas līdzekļus noņem vai iznīcina tikai muitas dienesti vai citas personas, kam muitas dienesti ir atļāvuši to darīt, izņemot gadījumus, kad neparedzamu apstākļu vai nepārvaramas varas dēļ šādus identifikācijas līdzekļus noņemt vai iznīcināt ir būtiski, lai nodrošinātu preču vai transportlīdzekļu aizsardzību.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros precizē, kuri pasākumi ir šajā pantā minētie identifikācijas pasākumi. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

68. pants

Kontrole pēc preču izlaišanas

1. Muitas kontroles vajadzībām muitas dienesti pēc preču izlaišanas var:

a) pārbaudīt datu, kas sniegti vai darīti pieejami, precizitāti un pilnīgumu un pavaddokumentu esību, autentiskumu, precizitāti un derīgumu;

b) pārbaudīt uzņēmēja grāmatvedības uzskaiti un citus reģistrus, kas attiecas uz darbībām ar attiecīgajām precēm un iepriekšējiem vai turpmākiem tirdzniecības darījumiem ar minētajām precēm;

c) pārbaudīt šādas preces un vajadzības gadījumā ņemt paraugus, ja dienestiem tas vēl ir iespējams;

d) piekļūt uzņēmēju sistēmām, lai pārbaudītu, vai ir izpildīts pienākums sniegt vai darīt pieejamus datus ES muitas datu centram.

2. Šā panta 1. punktā minēto kontroli var veikt importētāja, eksportētāja, preču valdītāja, jebkuras citas personas telpās, kura savā uzņēmējdarbībā tieši vai netieši ir iesaistīta minētajās darbībās ar attiecīgajām precēm, vai jebkuras citas personas telpās, kuras rīcībā uzņēmējdarbības vajadzībām ir minētajā punktā minētie dokumenti un dati.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz pasākumus, ko piemēro šā panta 1. punktā minētajai kontrolei, tostarp gadījumos, kad darbības notiek vairāk nekā vienā dalībvalstī, un ar šādu kontroli saistītu attiecīgu metodiku piemērošanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

69. pants

Muitas audits

1. Muitas audita nolūkā muitas dienesti var:

a) veikt uzņēmēja vadības, organizācijas, iekšējo procedūru vai iekšējo sistēmu, piemēram, grāmatvedības un loģistikas, pārbaudi, lai iegūtu, novērtētu un sniegtu pierādījumus par uzņēmēja atbilstību attiecīgajiem noteikumiem un prasībām, ko piemēro muitas dienesti;

b) veikt uzņēmēja darbību, procesu, sistēmu un iekšējas kontroles izvērstu analīzi.

2. Muitas auditu var veikt importētāja, eksportētāja, preču valdītāja, jebkuras citas personas telpās, kura savā uzņēmējdarbībā tieši vai netieši ir iesaistīta minētajās darbībās, vai jebkuras citas personas telpās, kuras rīcībā ir muitas auditam būtiski dokumenti un dati.

70. pants

Iekšējie lidojumi un iekšējie jūras braucieni Savienībā

1. Muitas kontroli vai formalitātes personu rokas bagāžai un reģistrētajai bagāžai iekšējos lidojumos Savienībā un iekšējos jūras braucienos Savienībā veic tikai tad, ja tas paredzēts tiesību aktos muitas jomā.

2. Šā panta 1. punktu piemēro, neskarot:

a) drošumu un drošību;

b) kontroli, kura saistīta ar citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka ostas vai lidostas, kurās muitas kontroli un formalitātes piemēro šādiem priekšmetiem:

a) rokas bagāža un reģistrētā bagāža personām:

i) kas lido ar gaisa kuģi, kurš ieradies no lidostas ārpus Savienības un kurš pēc apstāšanās Savienības lidostā turpina ceļu uz citu Savienības lidostu;

ii) kas lido ar gaisa kuģi, kurš apstājas Savienības lidostā un pēc tam turpina ceļu uz lidostu ārpus Savienības;

iii) kas izmanto jūras pārvadājumu pakalpojumu, kuru sniedz ar vienu un to pašu kuģi un kurā ietilpst secīgi posmi, kuros šis kuģis sāk braucienu, apstājas vai beidz braucienu kādā ārpussavienības ostā;

iv) uz izpriecu kuģiem un uz tūrisma vai biznesa gaisa kuģiem;

b) rokas bagāža un reģistrētā bagāža:

i) kas ierodas Savienības lidostā ar gaisa kuģi, kurš izlidojis no ārpussavienības lidostas, un ko minētajā Savienības lidostā pārvieto citā gaisa kuģī, kurš turpina ceļu iekšējā lidojumā Savienībā;

ii) kas Savienības lidostā iekrauta gaisa kuģī, kurš dodas iekšējā lidojumā Savienībā, un ko citā Savienības lidostā pārvieto gaisa kuģī, kura galamērķis ir lidosta ārpus Savienības.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

V SADAĻA

MUITAS PROCEDŪRAS PIEMĒROŠANA PRECĒM

1. NODAĻA

Preču muitas statuss

71. pants

Prezumpcija, ka precēm ir Savienības preču muitas statuss

1. Prezumē, ka visām precēm, kas atrodas Savienības muitas teritorijā, ir Savienības preču muitas statuss, ja vien netiek konstatēts, ka tās nav Savienības preces.

2. Konkrētos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, 1. punktā minēto prezumpciju nepiemēro. Tāpēc ir jāpierāda, ka attiecīgajai precei ir Savienības preču muitas statuss.

3. Konkrētos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, precēm, kuras ir pilnībā iegūtas Savienības muitas teritorijā un iegūtas no pagaidu uzglabāšanā esošām precēm vai precēm, kurām piemērota ārējā tranzīta procedūra, uzglabāšanas procedūra, pagaidu ievešanas procedūra vai ievešanas pārstrādei procedūra, nav Savienības preču muitas statusa.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu:

a) nosakot konkrētus gadījumus, kad nepiemēro šā panta 1. punktā noteikto prezumpciju;

b) paredzot nosacījumus atvieglojumu pasākumu piešķiršanai attiecībā uz uzdevumu pierādīt, ka precēm ir Savienības preču muitas statuss, kā minēts šā panta 2. punktā;

c) nosakot konkrētus gadījumus, kad precēm, kas minētas šā panta 3. punktā, nav Savienības preču muitas statusa.

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus par Savienības preču muitas statusa apliecinājuma līdzekļu sniegšanu un pārbaudīšanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

72. pants

Savienības preču muitas statusa zaudēšana

Savienības preces kļūst par ārpussavienības precēm šādos gadījumos:

a) ja tās izved ārpus Savienības muitas teritorijas, ar noteikumu, ka nepiemēro noteikumus par iekšējo tranzītu;

b) ja tām piemēro ārējā tranzīta procedūru, uzglabāšanas procedūru vai ievešanas pārstrādei procedūru, ja to atļauj tiesību akti muitas jomā;

c) ja tām ir bijusi piemērota galapatēriņa procedūra un pēc tam no tām vai nu atsakās par labu valstij, vai tās iznīcina, atstājot pārpalikumus;

d) ja informācija, kas sniegta vai darīta pieejama, vai attiecīgā gadījumā deklarācija par laišanu brīvā apgrozībā ir atzīta par nederīgu pēc tam, kad preces ir izlaistas.

73. pants

Savienības preces, kas uz laiku tiek izvestas no Savienības muitas teritorijas

1. Gadījumos, kas minēti 136. panta 2. punkta b) līdz e) apakšpunktā, preces saglabā Savienības preču muitas statusu tikai tad, ja šāds statuss ir noteikts saskaņā ar nosacījumiem un ar līdzekļiem, kuri paredzēti tiesību aktos muitas jomā.

2. Konkrētos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, Savienības preces var bez muitas procedūras piemērošanas pārvietot no viena punkta uz citu punktu Savienības muitas teritorijā un uz laiku ārpus šīs teritorijas, nemainot to muitas statusu.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot konkrētus gadījumus, kad preču muitas statuss netiek mainīts, kā minēts šā panta 2. punktā.

2. NODAĻA

Procedūras piemērošana un izlaišana

74. pants

Muitas procedūras piemērošana precēm

1. Importētāji, eksportētāji un tranzīta procedūras izmantotāji ES muitas datu centrā sniedz vai dara pieejamus datus, kas nepieciešami, lai precēm piemērotu attiecīgo muitas procedūru, tiklīdz minētie dati ir pieejami un jebkurā gadījumā pirms paziņojuma par preču pieejamību.

2. Sniedzot vai darot pieejamu paziņojumu par preču pieejamību, importētāji, eksportētāji un tranzīta procedūras izmantotāji apstiprina muitas dienestiem savu nodomu precēm piemērot attiecīgo muitas procedūru.

3. Vēlākais nākamajā dienā pēc pārdošanas samaksas pieņemšanas dienas un jebkurā gadījumā pirms paziņojuma par preču pieejamību persona, kas izmanto *IOSS* režīmu, sniedz vai dara pieejamus datus par to preču tālpārdošanu, kurām paredzēts piemērot laišanas brīvā apgrozībā procedūru Savienības muitas teritorijā.

4. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta un neskarot 178. pantu, pienācīgi pamatotos apstākļos, kas saistīti ar pavaddokumentiem vai preču muitas vērtības noteikšanu, muitas dienesti var atļaut eksportētājam, tranzīta procedūras izmantotājam vai importētājam, kas nav importētājs tālpārdošanai, sniegt vai darīt pieejamu daļu no datiem, kas nav iepriekšēja kravas informācija, pēc preču izlaišanas.

Eksportētājs, tranzīta procedūras izmantotājs vai importētājs, kas nav importētājs tālpārdošanai, sniedz vai dara pieejamu neiekļauto informāciju konkrētā termiņā.

5. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta un neskarot 178. pantu, pienācīgi pamatotos apstākļos, kas saistīti ar pavaddokumentiem vai preču muitas vērtības noteikšanu, uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs, kas nav importētājs tālpārdošanai, var sniegt vai darīt pieejamu daļu no datiem, kas nav iepriekšēja kravas informācija, pēc preču izlaišanas. Uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs sniedz vai dara pieejamu neiekļauto informāciju konkrētā termiņā.

6. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, konkrētos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, precēm var piemērot muitas procedūru, izmantojot līdzekļus, kas nav ES muitas datu centrs.

7. Attiecīgo muitas procedūru precēm piemēro, kad tās tiek izlaistas.

Paziņojuma par preču pieejamību diena ir diena, kas jāizmanto, piemērojot noteikumus, kuri reglamentē muitas procedūru, ko piemēro precēm, un piemērojot visas pārējās importa vai eksporta formalitātes.

8. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu:

a) nosakot šā panta 1. un 3. punktā minētos datus;

b) paredzot nosacījumus šā panta 4. punktā minētā vienkāršojuma piemērošanai;

c) nosakot konkrētos datus, ko var sniegt vai darīt pieejamus pēc preču izlaišanas, un termiņus, kādos šādus datus sniegt vai darīt pieejamus, ja piemēro šā panta 4. vai 5. punktu;

d) nosakot šā panta 6. punktā minētos konkrētos gadījumus un līdzekļus, kas nav ES muitas datu centrs un ko var izmantot, lai precēm piemērotu muitas procedūru.

75. pants

Citi paziņojuma par preču pieejamību veidi

Importētājs, eksportētājs vai tranzīta procedūras izmantotājs var sniegt vai darīt pieejamu paziņojumu par preču pieejamību, izmantojot:

a) paziņojumu par preču ierašanos Savienības muitas teritorijā, ja pagaidu uzglabāšana vai muitas procedūras piemērošana notiek ievešanas muitas iestādē; vai

b) paziņojumu par preču ierašanos izvešanas punktā, ja pagaidu uzglabāšana notiek izvešanas muitas iestādē.

76. pants

Informācija un pavaddokumenti

1. Sniedzot vai darot pieejamus datus un informāciju, kas vajadzīgi konkrētajai muitas procedūrai, kuru piemēro vai paredz piemērot precēm, personas sniedz vai dara pieejamas to papīra dokumentu oriģinālu digitālās kopijas, ko izmanto, lai iegūtu minētos datus un informāciju, ja pastāv šādi papīra dokumentu oriģināli.

2. Līdz 2034. gada 28. februārim, kad ir iesniegta muitas deklarācija, pavaddokumenti, kas vajadzīgi, lai varētu piemērot noteikumus, ar kuriem reglamentē muitas procedūru, kam preces tiek deklarētas, ir deklarētāja rīcībā un pieejami muitas dienestiem deklarācijas iesniegšanas brīdī.

3. Tiek uzskatīts, ka deklarētājam ir sniegti, darīti pieejami vai viņa rīcībā ir pavaddokumenti Regulas (ES) 2022/2399 pielikumā uzskaitītajām piemērojamajām Savienības nemuitas formalitātēm, ja muitas dienesti var iegūt nepieciešamos datus no attiecīgajām Savienības nemuitas sistēmām, izmantojot Eiropas Savienības muitas vienloga dokumentu apmaiņas sistēmu (*EU CSW-CERTEX*) saskaņā ar minētās regulas 10. panta 1. punkta a) un c) apakšpunktu.

4. Personas sniedz vai dara pieejamus pavaddokumentus arī tad, ja tas nepieciešams muitas riska pārvaldībai un kontrolei.

5. Neskarot citus tiesību aktus, ko piemēro muitas dienesti, muitas dienesti var atļaut uzņēmējiem sagatavot 3. punktā minētos pavaddokumentus.

6. Ja vien attiecībā uz konkrētiem dokumentiem nav norādīts citādi, attiecīgā persona muitas kontroles vajadzībām veidā, kas ir piekļūstams un pieņemams muitas dienestiem, glabā dokumentus un informāciju vismaz trīs gadus. Minēto laikposmu skaita:

a) ja preces ir laistas brīvā apgrozībā ar atbrīvojumu no muitas nodokļa vai ar samazinātu ievedmuitas nodokļa likmi sakarā ar to galapatēriņu, – no tā gada beigām, kurā preces pārstāj būt muitas uzraudzībā;

b) ja precēm piemēro citu muitas procedūru vai tās atrodas pagaidu uzglabāšanā, – no tā gada beigām, kurā ir noslēgta attiecīgā muitas procedūra vai ir beigusies pagaidu uzglabāšana;

c) gadījumos, uz kuriem neattiecas a) un b) apakšpunkts, – no tā gada beigām, kurā preces izlaiž.

7. Neskarot 206. panta 4. punktu, ja muitas kontrolē attiecībā uz muitas parādu tiek konstatēts, ka attiecīgais ieraksts uzskaitē ir jālabo, un ja attiecīgajai personai par to ir paziņots, tad dokumentus un informāciju glabā trīs gadus pēc šā panta 6. punktā noteiktā termiņa.

8. Ja ir iesniegts pārsūdzības pieteikums vai sācies administratīvs process vai tiesvedība tiesā, dokumentus un informāciju glabā 6. punktā paredzēto laikposmu vai līdz pārsūdzības procesa vai administratīvā procesa vai tiesvedības tiesā beigām atkarībā no tā, kas iestājas vēlāk.

77. pants

Preču izlaišana

1. Muitas dienesti, kas atbild par muitas procedūras piemērošanu precēm saskaņā ar 6. panta 1. punkta d) apakšpunktu un 6. panta 2. punktu, lemj par preču izlaišanu, ņemot vērā muitas deklarācijas datu vai datu, kurus sniedzis vai darījis pieejamus importētājs vai eksportētājs vai tranzīta procedūras izmantotājs, riska analīzes rezultātus un attiecīgā gadījumā jebkuras kontroles vai riska mazināšanas pasākuma rezultātus.

2. Preču izlaišanu neuzskata par to atbilstības pierādījumu.

3. Preces izlaiž, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) muitas dienesti ir informēti par to, kura persona ir par precēm atbildīgais importētājs, eksportētājs vai tranzīta procedūras izmantotājs;

b) ir izpildīti nosacījumi, ar kādiem precēm piemēro attiecīgo muitas procedūru, ievērojot 74., 109., 114., 140., 142., 145., 153., 156., 158. un 161. pantu; un

c) preces nav atlasītas nevienai kontrolei vai ir atlasītas kontrolei un minētās kontroles rezultātā nav bijuši nekādi konstatējumi, kas būtu pamatojums minēto preču izlaišanas atteikumam.

4. Muitas dienesti atsaka izlaišanu ikvienā no šādiem gadījumiem:

a) ja nav izpildīti nosacījumi attiecīgās muitas procedūras piemērošanai precēm, tostarp nav izpildītas jebkādas Savienības nemuitas formalitātes, kas definētas Regulas (ES) 2022/2399 2. panta 11) punktā un attiecas uz precēm;

b) ja tiem ir pierādījumi, ka preces neatbilst attiecīgajiem citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti;

c) ja tiem ir pierādījumi, ka sniegtie vai darītie pieejami dati nav precīzi.

5. Muitas dienesti aptur izlaišanu jebkurā no šādiem gadījumiem:

a) ja tiem ir iemesls uzskatīt, ka preces neatbilst tiesību aktiem muitas jomā vai citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti, vai ka tās rada nopietnu risku cilvēka, dzīvnieku vai augu veselībai un dzīvībai vai videi, vai kādām citām sabiedrības interesēm;

b) ja citas kompetentās iestādes to ir pieprasījušas saskaņā ar citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti.

Sistemātisks pārkāpums, kas uzņēmējam konstatēts saskaņā ar 276. panta 5. punktu, atzīstams par iemeslu uzskatīt, kā minēts šā punkta pirmās daļas a) punktā, attiecība uz visām precēm, par kurām minētais uzņēmējs vismaz sešu mēnešu laikā pēc pārkāpuma konstatēšanas ir paziņojis, ka tās ir pieejamas laišanai brīvā apgrozībā.

6. Ja izlaišana ir apturēta saskaņā ar 5. punktu, tad muitas dienesti veic apspriešanos, kas paredzēta attiecīgajos citos tiesību aktos, kurus piemēro muitas dienesti, un:

a) ja citas kompetentās iestādes to ir pieprasījušas saskaņā ar attiecīgajiem citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti, – atsaka izlaišanu;

b) ja citas kompetentās iestādes ir apstiprinājušas izlaišanu preces izlaiž;

c) ja citas kompetentās iestādes nav atbildējušas termiņā, kas noteikts attiecīgajos citos tiesību aktos, kurus piemēro muitas dienesti, vai, ja šāda termiņa nav, piecu dienu laikā, – preces izlaiž; vai

d) ja citas kompetentās iestādes to ir pieprasījušas, jo tās muitas dienestiem ir paziņojušas, ka ir vajadzīgs vairāk laika, lai novērtētu, vai preces atbilst attiecīgajiem citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti, – apturēšanu patur spēkā ne ilgāk kā 90 dienas.

7. Neskarot citus attiecīgos tiesību aktus, ko piemēro muitas dienesti, tiek uzskatīts, ka muitas dienesti ir izlaiduši preces, ja tie nav atlasījuši tās kontrolei saprātīgā laikposmā pēc tam, kad:

a) importētāju preces tālpārdošanai ir ieradušās Savienības muitas teritorijā;

b) importētāju preces ir ieradušās beidzamajā galamērķī; vai

c) eksportētājs ir nosūtījis pirmsizvešanas informāciju.

8. Ja muitas dienesti aptur preču izlaišanu saskaņā ar 5. punktu vai atsaka preču izlaišanu saskaņā ar 4. punktu vai 6. punkta a) apakšpunktu, tie savu lēmumu un, attiecīgā gadījumā, visu pārējo informāciju, kas prasīta Savienības tiesību aktos, reģistrē ES muitas datu centrā. Minēto informāciju dara pieejamu pārējiem muitas dienestiem.

9. Ja muitas dienesti ir atteikuši preču izlaišanu saskaņā ar 4. punktu vai 6. punkta a) apakšpunktu:

a) ja citas kompetentās iestādes nav iebildušas, tad precēm vēlāk var piemērot citu muitas procedūru, norādot, ka precēm iepriekš ir atteikta citas muitas procedūras piemērošana;

b) ja citas iestādes ir iebildušas pret muitas procedūras piemērošanu precēm, tad muitas dienesti reģistrē minēto informāciju ES muitas datu centrā un rīkojas saskaņā ar V sadaļas 4. nodaļu.

10. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu:

a) nosakot šā panta 7. punktā minētos saprātīgos laikposmus;

b) sīkāk precizējot šā panta 7. punktā uzskaitītos konkrētos gadījumus; vai

c) nosakot papildu konkrētus gadījumus, kad uzskata, ka muitas dienesti ir izlaiduši preces.

78. pants

Uzticamo un pārbaudīto uzņēmēju veikta preču izlaišana muitas dienestu uzdevumā

1. Atkāpjoties no 77. panta 1. punkta, muitas dienesti var atļaut uzticamajiem un pārbaudītajiem uzņēmējiem izlaist preces to uzdevumā, kad preces tiek saņemtas importētāja, īpašnieka vai saņēmēja uzņēmējdarbības vietā vai tiek nosūtītas no eksportētāja, īpašnieka vai nosūtītāja uzņēmējdarbības vietas, ar noteikumu, ka muitas dienestiem tiek sniegti vai darīti pieejami attiecīgajai procedūrai vajadzīgie dati un reāllaika informācija par preču ierašanos vai nosūtīšanu.

2. Uzticamie un pārbaudītie uzņēmēji, kas veic muitas noliktavas tālpārdošanai darbību saskaņā ar 145. pantu, izlaiž tikai tās preces, kurām piemērota muitas noliktavas procedūra un kuras ir gatavas piedāvāšanai pārdošanai Savienības muitas teritorijā.

3. Neskarot 63. pantu, muitas dienesti var atļaut uzticamajiem un pārbaudītajiem uzņēmējiem veikt konkrētu muitas uzraudzībā esošu preču kontroli. Lai veiktu kontroli, ievērojot citus tiesību aktus, ko piemēro muitas dienesti, muitas dienesti pirms šādas atļaujas piešķiršanas apspriežas ar citām kompetentajām iestādēm un var ar tām vienoties par kontroles plānu.

4. Ja uzticamajam un pārbaudītajam tirgotājam, kuram, ievērojot 3. punktu, ir piešķirta atļauja, ir iemesls uzskatīt, ka preces neatbilst attiecīgajiem citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti, tas nekavējoties informē muitas dienestus. Saņēmuši šādu paziņojumu, muitas dienesti lemj par minēto preču izlaišanu vai kontroli.

5. Ja nepieciešams, muitas dienesti var prasīt, lai uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs uzrāda preces kontrolei muitas iestādē vai vietā, kur preces bija paredzēts izlaist.

6. Ja muitas dienesti ir konstatējuši jaunu nopietnu finanšu risku vai citu specifisku situāciju saistībā ar preču izlaišanu to uzdevumā, tie saskaņā ar 12. panta 2. punktu var apturēt atļaujas, kas piešķirtas, ievērojot šā panta 1. un 3. punktu.

7. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu:

a) nosakot procedūru uzticamo un pārbaudīto uzņēmēju veiktai preču izlaišanai muitas dienestu uzdevumā;

b) paredzot nosacījumus, precizējot saturu un nosakot procedūru kontrolēm, ko veic uzticamie un pārbaudītie uzņēmēji.

79. pants

Informācijas muitas procedūras piemērošanai precēm grozīšana

1. Pirms preču izlaišanas dienas importētājs, eksportētājs vai tranzīta procedūras izmantotājs groza vienu vai vairākus datu elementus, kas paredzēti vai darīti pieejami muitas procedūras piemērošanai minētajām precēm:

a) ja tas uzzina, ka to reģistros ir mainījusies attiecīga informācija vai ka šāda informācija ir nepareiza; vai

b) ja muitas dienests to pieprasa datu neprecizitātes vai nepilnīguma dēļ vai datu kvalitātes problēmu dēļ.

2. Importētājs, eksportētājs vai tranzīta procedūras izmantotājs negroza informāciju, ja:

a) muitas dienesti to ir informējuši par nodomu pārbaudīt preces;

b) muitas dienesti to ir informējuši, ka tie ir konstatējuši, ka sniegtie vai darītie pieejami dati ir nepareizi; vai

c) preces jau ir izlaistas.

3. Trīs gadu laikā no preču izlaišanas dienas importētājs, eksportētājs vai tranzīta procedūras izmantotājs var pieprasīt grozīt vienu vai vairākus datu elementus, kas sniegti vai darīti pieejami muitas procedūras piemērošanai precēm. Muitas dienesti lemj par grozījuma pieņemšanu vai noraidīšanu, ņemot vērā risku, ka netiks pildīti pienākumi, kas saistīti ar attiecīgās muitas procedūras piemērošanu precēm.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot gadījumus, kad saskaņā ar šā panta 3. punktu datus var grozīt pēc izlaišanas dienas.

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus šā panta 1. un 3. punktā minētās informācijas grozīšanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

80. pants

Datu muitas procedūras piemērošanai precēm atzīšana par nederīgiem

1. Ja importētājs, eksportētājs vai tranzīta procedūras izmantotājs uzzina, ka preces, kurām paredzēts piemērot muitas procedūru, netiks ievestas Savienības muitas teritorijā vai izvestas no tās, tas, cik drīz vien iespējams, datus minētās muitas procedūras piemērošanai minētajām precēm atzīst par nederīgiem.

Ja preces, kurām paredzēts piemērot muitas procedūru, netiek ievestas Savienības muitas teritorijā vai no tās izvestas 200 dienās no dienas, kad dati minētās muitas procedūras piemērošanai tika sniegti vai darīti pieejami muitas dienestiem, muitas dienesti minētos datus atzīst par nederīgiem.

2. Muitas dienesti pēc importētāja, eksportētāja vai tranzīta procedūras izmantotāja pieteikuma datus tādas muitas procedūras piemērošanai precēm, attiecībā uz kuru tika sniegts vai darīts pieejams paziņojums par preču pieejamību, atzīst par nederīgiem, ja muitas dienesti ir pārliecinājušies, ka:

a) precēm nekavējoties tiks piemērota cita muitas procedūra; vai

b) īpašu apstākļu dēļ galvenās muitas procedūras piemērošana precēm vairs nav pamatota.

Tomēr, ja muitas dienesti ir informējuši importētāju, eksportētāju vai tranzīta procedūras izmantotāju par savu nodomu preces pārbaudīt, pieteikumu atzīt datus par nederīgiem nepieņem, kamēr nav notikusi preču pārbaude.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot gadījumus, kad dati muitas procedūras piemērošanai precēm var tikt atzīti par nederīgiem pēc preču izlaišanas dienas.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus par datu muitas procedūras piemērošanai precēm atzīšanu par nederīgiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

3. NODAĻA

Pārejas noteikumi attiecībā uz muitas deklarācijām

81. pants

Muitas deklarācija

1. Muitas deklarācijas sagatavo, izmantojot elektroniskās datu apstrādes metodes.

2. Konkrētos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, muitas deklarāciju var iesniegt, izmantojot citus līdzekļus, nevis elektroniskās datu apstrādes metodes.

3. Ja vien tiesību aktos muitas jomā nav paredzēts citādi, muitas deklarāciju atkarībā no apstākļiem iesniedz vienā no turpmāk minētajām muitas iestādēm:

a) muitas iestādē, kas atbild par vietu, kur preces pirmo reizi ieradušās Savienības muitas teritorijā; vai

b) muitas iestādē, kas atbild par to preču izkraušanas vietu, kuras ierodas Savienības muitas teritorijā pa jūru vai gaisu;

c) tranzīta procedūras galamērķa muitas iestādē, ja preces ir ievestas Savienības muitas teritorijā, piemērojot tranzīta procedūru;

d) muitas iestādē, kas atbild par vietu, kur atrodas preces, kurām paredzēts piemērot tranzīta procedūru;

e) muitas iestādē, kas atbild par vietu, kur iedibināts muitas vienkāršojumiem atzītais uzņēmējs, kuram ir atļauts izmantot centralizēto muitošanu;

f) muitas iestādē, kas atbild par vietu, kur atrodas preces, kuras paredzēts izvest no Savienības muitas teritorijas.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot konkrētus gadījumus, kad saskaņā ar šā panta 2. punktu muitas deklarāciju var iesniegt, izmantojot līdzekļus, kas nav elektroniskās datu apstrādes metodes.

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus:

a) kuros nosaka muitas deklarācijas iesniegšanas procedūru šā panta 2. punktā minētajos gadījumos;

b) kuros paredz to kompetento muitas iestāžu noteikšanas noteikumus, kas nav šā panta 3. punktā minētās muitas iestādes, tostarp ievešanas muitas iestādes un izvešanas muitas iestādes.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

82. pants

Standarta muitas deklarācija

1. Līdz 2034. gada 28. februārim standarta muitas deklarācijās ir ietverti visi dati, kas vajadzīgi to muitas procedūru reglamentējošo noteikumu piemērošanai, kurai preces ir deklarētas, un 76. pantā minētie pavaddokumenti.

2. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūru šā panta 1. punktā minētās standarta muitas deklarācijas iesniegšanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

83. pants

Vienkāršota deklarācija

1. Līdz 2034. gada 28. februārim muitas dienesti var piekrist, ka personas precēm tiek piemērota muitas procedūra, pamatojoties uz vienkāršotu deklarāciju, kurā nav iekļauti atsevišķi 76. pantā minētie dati vai pavaddokumenti.

2. Līdz 2031. gada 28. februārim muitas dienesti var atļaut regulāri izmantot vienkāršotu deklarāciju.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot šā panta 2. punktā minētās atļaujas piešķiršanas nosacījumus.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūru vienkāršotas deklarācijas iesniegšanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

84. pants

Papildu deklarācija

1. Ja ir sniegta vienkāršota deklarācija, kas minēta 83. pantā, vai veikts ieraksts deklarētāja reģistros, kā minēts 92. pantā, deklarētājs konkrētā termiņā kompetentajā muitas iestādē iesniedz papildu deklarāciju, kurā ir dati, kas vajadzīgi attiecīgajai muitas procedūrai.

Ja tiek sniegta vienkāršota deklarācija, kas minēta 83. pantā, deklarētāja rīcībā ir vajadzīgie pavaddokumenti, un tie ir muitas dienestu rīcībā konkrētā termiņā.

Papildu deklarācija var būt vispārīga, periodiska vai apkopojoša.

2. Pienākumu iesniegt papildu deklarāciju nepiemēro šādos gadījumos:

a) ja precēm piemēro muitas noliktavas procedūru,

b) citos konkrētos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā.

3. Muitas dienesti var atbrīvot no prasības iesniegt papildu deklarāciju, ja:

a) regulas 83. pantā minētā vienkāršotā deklarācija attiecas uz precēm, kuru vērtība un daudzums ir mazāks par 194. panta 8. punktā minēto robežvērtību;

b) regulas 83. pantā minētajā vienkāršotajā deklarācijā jau ir iekļauta visa informācija, kas vajadzīga attiecīgajai muitas procedūrai; un

c) regulas 83. pantā minēto vienkāršoto deklarāciju neiesniedz, veicot ierakstu deklarētāja reģistros.

4. Regulas 83. pantā minēto vienkāršoto deklarāciju un papildu deklarāciju uzskata par vienotu, nedalāmu dokumentu, kas ir spēkā no dienas, kad ir pieņemta vienkāršotā deklarācija saskaņā ar 87. pantu.

Regulas 92. pantā minēto ierakstu deklarētāja reģistros un papildu deklarāciju uzskata par vienotu, nedalāmu dokumentu, kas ir spēkā no dienas, kad preces tiek ierakstītas deklarētāja reģistros.

5. Piemērojot 193. pantu, par vietu, kur jāiesniedz papildu deklarācija, uzskata vietu, kur ir iesniegta muitas deklarācija.

6. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot:

a) konkrēto termiņu, kurš minēts šā panta 1. punkta pirmajā daļā un kurā jāiesniedz papildu deklarācija;

b) konkrēto termiņu, kurš minēts šā panta 1. punkta otrajā daļā un kurā deklarētāja rīcībā un muitas dienestu rīcībā jābūt pavaddokumentiem;

c) konkrētos gadījumus, kad saskaņā ar šā panta 2. punkta b) apakšpunktu nepiemēro pienākumu iesniegt papildu deklarāciju.

7. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus papildu deklarācijas iesniegšanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

85. pants

Muitas deklarācijas iesniegšana

1. Līdz 2034. gada 28. februārim, neskarot 84. panta 1. punktu, muitas deklarāciju var iesniegt jebkura persona, kas spēj sniegt visu informāciju, kura ir vajadzīga, lai varētu piemērot noteikumus, ar ko reglamentē muitas procedūru, kurai preces ir deklarētas. Minētā persona arī spēj uzrādīt attiecīgās preces muitai vai spēj nodrošināt, ka tās muitai uzrāda cita persona.

Tomēr, ja muitas deklarācijas pieņemšana uzliek īpašus pienākumus konkrētai personai, minēto deklarāciju iesniedz minētā persona vai tās pārstāvis.

2. Līdz 2028. gada 30. jūnijam muitas deklarāciju par tālpārdošanā pārdotu preču laišanu brīvā apgrozībā iesniedz viena no šādām personām:

a) persona, kurai atļauts izmantot *IOSS* režīmu, vai tās netiešais pārstāvis;

b) persona, kurai atļauts izmantot Direktīvas 2006/112/EK XII sadaļas 7. nodaļā paredzēto īpašo režīmu, vai tās netiešais pārstāvis;

c) gadījumos, kas nav minēti a) un b) apakšpunktā, – importētāja netiešais pārstāvis;

d) gadījumos, kas nav minēti a), b) un c) apakšpunktā, – jebkura cita persona, kas spēj sniegt visu informāciju, kura vajadzīga, lai piemērotu noteikumus, kas reglamentē muitas procedūru, kurai preces ir deklarētas.

3. Deklarētājs ir iedibināts Savienības muitas teritorijā.

4. Atkāpjoties no 3. punkta, prasību būt iedibinātam Savienības muitas teritorijā neizvirza šādiem deklarētājiem:

a) personām, kas iesniedz muitas deklarāciju par tranzītu vai pagaidu ievešanu;

b) personām, kas muitas deklarāciju iesniedz neregulāri, tostarp galapatēriņam vai ievešanai pārstrādei, ar noteikumu, ka muitas dienesti to uzskata par pamatotu;

c) personām, kas ir iedibinātas valstī, kuras teritorija atrodas blakus Savienības muitas teritorijai, un kas preces, uz kurām attiecas muitas deklarācija, uzrāda Savienības robežpunkta muitas iestādē, kas ir blakus šai valstij, ar noteikumu, ka valsts, kurā šīs personas ir iedibinātas, piešķir savstarpējas priekšrocības personām, kas ir iedibinātas Savienības muitas teritorijā;

d) importētāji tālpārdošanai, kas iesaistīti tādu preču tālpārdošanā, kuras paredzēts importēt Savienības muitas teritorijā saskaņā ar *IOSS* režīmu, ar noteikumu, ka tie ieceļ netiešu pārstāvi.

86. pants

Muitas deklarācijas iesniegšana pirms preču uzrādīšanas muitai

1. Muitas deklarāciju var iesniegt pirms paredzētās attiecīgo preču uzrādīšanas muitai. Ja preces neuzrāda 30 dienu laikā no dienas, kad iesniegta muitas deklarācija, tad uzskata, ka muitas deklarācija nav iesniegta.

2. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus šā panta 1. punktā minētajai muitas deklarācijas iesniegšanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

87. pants

Muitas deklarācijas pieņemšana

1. Muitas deklarācijas, kas atbilst šajā nodaļā un 76. pantā izklāstītajiem nosacījumiem, muitas dienesti pieņem nekavējoties ar noteikumu, ka preces, uz kurām tās attiecas, ir uzrādītas muitai.

2. Ja vien nav paredzēts citādi, muitas deklarācijas pieņemšanas diena muitas dienestos ir diena, kas jāizmanto, piemērojot noteikumus, kuri reglamentē muitas procedūru, kurai preces ir deklarētas, un piemērojot visas pārējās importa vai eksporta formalitātes.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus muitas deklarācijas pieņemšanai, tostarp minēto noteikumu piemērošanu 91. pantā minētajos gadījumos. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

88. pants

Muitas deklarācijas grozīšana

1. Deklarētājam iesniedzot pieteikumu, viņam atļauj grozīt vienu vai vairākus datu elementus muitas deklarācijā pēc tam, kad muitas dienesti minēto deklarāciju ir pieņēmuši. Muitas deklarāciju negroza tā, lai tā attiektos uz precēm, kas nav bijušas tajā sākotnēji iekļautas.

2. Muitas deklarāciju grozīt pēc tam, kad muitas dienesti minēto deklarāciju ir pieņēmuši, nav atļauts, ja pieteikums par to iesniegts:

a) pēc tam, kad muitas dienesti ir informējuši deklarētāju par nodomu pārbaudīt preces;

b) pēc tam, kad muitas dienesti ir konstatējuši, ka dati muitas deklarācijā ir nepareizi; vai

c) pēc tam, kad muitas dienesti preces ir izlaiduši.

3. Pēc deklarētāja pieteikuma, trīs gadu laikā no muitas deklarācijas pieņemšanas dienas muitas dienesti var atļaut grozīt muitas deklarāciju pēc preču izlaišanas, lai deklarētājs varētu izpildīt pienākumus saistībā ar attiecīgās muitas procedūras piemērošanu precēm.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūru, kā saskaņā ar šā panta 3. punktu grozāma muitas deklarācija pēc preču izlaišanas. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

89. pants

Muitas deklarācijas atzīšana par nederīgu

1. Pēc deklarētāja pieteikuma muitas dienesti jau pieņemtu muitas deklarāciju atzīst par nederīgu, ja tie pārliecinājušies, ka:

a) precēm nekavējoties tiks piemērota muitas procedūra; vai

b) īpašu apstākļu dēļ vairs nav pamata piemērot precēm muitas procedūru, kurai tās bija deklarētas.

Tomēr, ja muitas dienesti ir paziņojuši deklarētājam nodomu preces pārbaudīt, pieteikumu atzīt muitas deklarāciju par nederīgu nepieņem, kamēr nav notikusi preču pārbaude.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, konkrētos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, muitas dienesti muitas deklarāciju var atzīt par nederīgu bez deklarētāja iepriekšēja pieteikuma.

3. Muitas dienesti neatzīst muitas deklarāciju par nederīgu pēc preču izlaišanas, izņemot konkrētus gadījumus, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot konkrētus gadījumus, kad muitas dienesti muitas deklarāciju var atzīt par nederīgu bez deklarētāja pieteikuma, kā minēts šā panta 2. punktā, un pēc preču izlaišanas, kā minēts šā panta 3. punktā.

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūru muitas deklarācijas atzīšanai par nederīgu pēc preču izlaišanas, kā minēts šā panta 3. punktā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

90. pants

Datu sagatavošanas vienkāršošana attiecībā uz precēm, kas ietilpst dažādās tarifa apakšpozīcijās

1. Ja sūtījums sastāv no precēm, kas ietilpst dažādās tarifa apakšpozīcijās, un ja apstrādāt katru no šīm precēm atbilstīgi tās tarifa apakšpozīcijai prasītu darbu un radītu izmaksas, kas nav samērīgi ar maksājamo ievedmuitas vai izvedmuitas nodokli, muitas dienesti pēc deklarētāja pieteikuma var paredzēt vienkāršotu ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa iekasēšanas metodi, saskaņā ar kuru ievedmuitas vai izvedmuitas nodokli iekasē par visu sūtījumu, pamatojoties uz to preču tarifa apakšpozīciju, kurām piemēro augstāko ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa likmi.

2. Muitas dienesti atsakās izmantot 1. punktā minēto vienkāršoto ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa iekasēšanas metodi:

a) ja ir piemērojama Savienības apstrādes maksa; vai

b) attiecībā uz precēm, uz kurām attiecas citi tiesību akti, ko piemēro muitas dienesti, aizliegumi vai ierobežojumi vai akcīzes nodoklis, kad, lai piemērotu minētos pasākumus, ir vajadzīga pareiza klasifikācija.

91. pants

Centralizētā muitošana

1. Līdz 2031. gada 28. februārim muitas dienesti, saņēmuši pieteikumu, var atļaut personai iesniegt muitas iestādē, kas atbild par vietu, kurā minētā persona ir iedibināta, muitas deklarāciju par precēm, ko muitai uzrāda citā muitas iestādē.

Muitas dienesti var atbrīvot no pirmajā daļā minētās atļaujas prasības, ja par muitas iestādi, kurā muitas deklarācija ir iesniegta, un muitas iestādi, kurā preces ir uzrādītas muitai, ir atbildīgs viens un tas pats muitas dienests.

2. Tikai atzītais uzņēmējs, kuram ir atļauja muitas vienkāršojumiem, kā minēts 29. panta 2. punkta a) apakšpunktā, var pieteikties šā panta 1. punktā minētajai atļaujai.

3. Muitas iestāde, kurā muitas deklarācija ir iesniegta:

a) uzrauga attiecīgās muitas procedūras piemērošanu konkrētajām precēm;

b) veic muitas kontroli muitas deklarācijas pārbaudei;

c) pamatotos gadījumos lūdz muitas iestādi, kurā preces ir uzrādītas, veikt konkrētu muitas kontroli, lai pārbaudītu muitas deklarāciju; un

d) veic muitas formalitātes, lai atgūtu ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu, kas atbilst muitas parādam.

4. Muitas iestāde, kurā iesniegta muitas deklarācija, un muitas iestāde, kurā uzrādītas preces, apmainās ar informāciju, kas vajadzīga, lai pārbaudītu muitas deklarāciju un lai izlaistu preces.

5. Muitas iestāde, kurā preces ir uzrādītas, neskarot pašas veikto kontroli, kas attiecas uz precēm, kuras ievestas Savienības muitas teritorijā vai izvestas no tās, veic muitas kontroli, kas minēta 3. punkta c) apakšpunktā, un šīs kontroles rezultātus paziņo muitas iestādei, kurā iesniegta muitas deklarācija.

6. Muitas iestāde, kurā iesniegta muitas deklarācija, preces izlaižot, ņemot vērā:

a) muitas deklarācijas pārbaudei pašas veiktās kontroles rezultātus;

b) tās muitas iestādes veiktās kontroles rezultātus, kurā preces uzrādītas muitas deklarācijas pārbaudei, un kontroles rezultātus attiecībā uz precēm, kas ievestas Savienības muitas teritorijā vai izvestas no tās.

7. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot šā panta 1. punkta pirmajā daļā minētās atļaujas piešķiršanas nosacījumus.

8. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz centralizētās muitošanas procedūru, tostarp attiecīgās muitas formalitātes un kontroli. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

92. pants

Ieraksts deklarētāja reģistros

1. Līdz 2031. gada 28. februārim muitas dienesti, saņēmuši pieteikumu, var atļaut personai iesniegt muitas deklarāciju, tostarp vienkāršotu deklarāciju, kā ierakstu deklarētāja reģistros, ar noteikumu, ka dati minētajā deklarācijā ir pieejami muitas dienestiem deklarētāja elektroniskajā sistēmā tajā brīdī, kad tiek iesniegta muitas deklarācija kā ieraksts deklarētāja reģistros.

2. Muitas deklarāciju uzskata par pieņemtu brīdī, kad preces ir ierakstītas deklarētāja reģistros.

3. Muitas dienesti pēc pieteikuma var atbrīvot no pienākumu uzrādīt preces. Minētajā gadījumā preces uzskata par izlaistām brīdī, kad tās ierakstītas deklarētāja reģistros.

Atbrīvojumu no minētā pienākuma var piešķirt, ja ir izpildīti visi turpmāk norādītie nosacījumi:

a) deklarētājs ir atzītais uzņēmējs, kuram ir atļauja muitas vienkāršojumiem, kā minēts 29. panta 2. punkta a) apakšpunktā;

b) attiecīgo preču veids un plūsma ļauj pamatoti piemērot atbrīvojumu un tie ir zināmi muitas dienestam;

c) uzraudzības muitas iestādei ir piekļuve visai informācijai, ko tā uzskata par vajadzīgu, lai tā varētu īstenot savas tiesības pārbaudīt preces, ja tāda vajadzība rastos;

d) brīdī, kad preces ir ierakstītas reģistros, uz tām vairs neattiecas citi tiesību akti, ko piemēro muitas dienesti, ja vien nav noteikts citādi atļaujā, kura minēta šā panta 1. punktā.

Tomēr uzraudzības muitas iestāde konkrētās situācijās pat šāda atbrīvojuma gadījumā var lūgt preces uzrādīt.

4. Nosacījumus, ar kādiem preču izlaišana ir atļauta, norāda 1. punktā minētajā atļaujā.

5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot šā panta 1. punktā minētās atļaujas piešķiršanas nosacījumus.

6. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus attiecībā uz ierakstu deklarētāja reģistros, tostarp attiecīgajām muitas formalitātēm un kontroli, kā minēts šā panta 1. punktā, un attiecībā uz šā panta 3. punktā minēto atbrīvojumu no pienākuma uzrādīt preces. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

93. pants

Derīguma beigas

Atļauju izmantot vienkāršotas deklarācijas, centralizētu muitošanu un ierakstu deklarētāja reģistros, kā minēts attiecīgi 83., 91. un 92. pantā, derīgums beidzas 2034. gada 1. martā.

4. NODAĻA

Atbrīvošanās no precēm

94. pants

Muitas dienestu veicamie pasākumi

1. Muitas dienesti, neskarot citus tiesību aktus, ko piemēro muitas dienesti, veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atbrīvotos no precēm, tostarp konfiskāciju vai atsavināšanu par labu valstij saskaņā ar valsts tiesību aktiem, pārdošanu, ziedošanu humanitāram nolūkam vai to iznīcināšanu, šādos gadījumos:

a) ja nav izpildīts kāds no pienākumiem, kas ir noteikts tiesību aktos muitas jomā attiecībā uz ārpussavienības preču ievešanu Savienības muitas teritorijā, vai ja preces nav bijušas nodotas muitas uzraudzībā;

b) ja preces nevar izlaist sakarā ar kādu no šādiem iemesliem:

i) no importētāja, eksportētāja, tranzīta procedūras izmantotāja vai preču valdītāja atkarīgu iemeslu dēļ nav bijis iespējams veikt vai turpināt preču pārbaudi muitas dienestu noteiktajā laikposmā;

ii) nav iesniegti vai darīti pieejami dokumenti vai informācija, kas jāiesniedz vai jādara pieejama, pirms precēm var piemērot pieprasīto muitas procedūru vai tās izlaist šai procedūrai;

iii) noteiktajā laikposmā attiecībā uz ievedmuitas vai izvedmuitas nodokli nav veikti vajadzīgie maksājumi vai nav sniegts vajadzīgais galvojums;

iv) preces neatbilst 77. un 78. pantā paredzētajiem izlaišanas nosacījumiem;

c) ja preces nav aizvestas prom saprātīgā laikposmā pēc to izlaišanas;

d) ja pēc preču izlaišanas konstatē, ka preces nav atbildušas nosacījumiem, saskaņā ar kuriem tās bija izlaistas; vai

e) ja no precēm atsakās par labu valstij saskaņā ar 96. pantu.

2. Ārpussavienības preces, no kurām atsakās par labu valstij, vai ārpussavienības preces, kuras ir aizturētas, konfiscētas vai atsavinātas par labu valstij saskaņā ar valsts tiesību aktiem, uzskata par precēm, kurām ir piemērota muitas noliktavas procedūra. Šādas preces ieraksta uzglabāšanas vietu, kuras izmanto preču uzglabāšanas muitas noliktavā procedūrā, operatora reģistros vai, ja tās glabā muitas dienesti, muitas dienestu reģistros.

Ja muitas dienesti jau ir saņēmuši datus vai muitas deklarāciju par precēm, kuras paredzēts iznīcināt, no kurām paredzēts atteikties par labu valstij, kuras paredzēts aizturēt, konfiscēt vai atsavināt par labu valstij saskaņā ar valsts tiesību aktiem, reģistros iekļauj atsauci uz minētajiem datiem vai minēto muitas deklarāciju. Attiecīgo muitas deklarāciju vai datus atzīst par nederīgiem.

3. Šā panta 1. punktā minēto pasākumu izmaksas sedz:

a) šā panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajā gadījumā – pārvadātājs, importētājs, tranzīta procedūras izmantotājs, preču valdītājs vai persona, kas nav nodevusi preces muitas uzraudzībā;

b) šā panta 1. punkta b), c) un d) apakšpunktā minētajos gadījumos – importētājs, eksportētājs, tranzīta procedūras izmantotājs vai preču valdītājs;

c) šā panta 1. punkta e) apakšpunktā minētā gadījumā – persona, kas atsakās no precēm par labu valstij.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot gadījumus, kad preces var tikt konfiscētas.

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus preču pārdošanai vai ziedošanai, ko veic muitas dienesti, kā minēta šā panta 1. punktā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

95. pants

Preču iznīcināšana

1. Ja muitas dienestiem ir pamatoti iemesli tā rīkoties, tie var prasīt, lai preces, par kurām ir sniegts vai darīts pieejams paziņojums par pieejamību, tiktu iznīcinātas, un muitas dienesti par to informē importētāju, eksportētāju, tranzīta procedūras izmantotāju un preču valdītāju. Iznīcināšanas izmaksas sedz importētājs, eksportētājs, tranzīta procedūras izmantotājs vai preču valdītājs.

2. Ja muitas dienesti to uzskata par nepieciešamu un samērīgu, tie saskaņā ar valsts tiesību aktiem var aizturēt, iznīcināt vai citādi padarīt neizmantojamas preces, par kuru pieejamību nav sniegts vai darīts pieejams paziņojums un kuras rada risku galapatērētāju veselībai un drošībai. Šāda pasākuma izmaksas sedz importētājs, eksportētājs vai preču valdītājs.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūru preču iznīcināšanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

96. pants

Atteikšanās

1. Importētājs, eksportētājs, tranzīta procedūras izmantotājs vai preču valdītājs ar muitas dienestu iepriekšēju atļauju var atteikties no ārpussavienības precēm un precēm, kam piemērota galapatēriņa procedūra.

2. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūru, kā notiek atteikšanās par labu valstij. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

VI SADAĻA

SAVIENĪBAS MUITAS TERITORIJĀ IEVESTAS PRECES

1. NODAĻA

Preču ievešana

97. pants

Iepriekšēja kravas informācija

1. Preces netiek ievestas Savienības muitas teritorijā, ja vien pārvadātāji, kas ieved preces Savienības muitas teritorijā, konkrētajā termiņā paredzamajai pirmās ievešanas muitas iestādei nesniedz vai nedara pieejamu iepriekšēju kravas informāciju par minētajām precēm.

2. Ja iepriekšēja kravas informācija nav sniegta vai darīta pieejama saskaņā ar 1. punktu, iepriekšējo kravas informāciju sniedz vai dara pieejamu faktiskajai pirmās ievešanas muitas iestādei ne vēlāk kā preču pārvadāšanai izmantotā transportlīdzekļa ierašanās brīdī.

3. Iepriekšējā kravas informācijā iekļauj vismaz par precēm atbildīgā importētāja identitāti, sūtījuma unikālo atsauces numuru, nosūtītāja identitāti, saņēmēja identitāti, preču aprakstu, tarifa klasifikāciju, vērtību, preču galamērķi, ja tāds ir, datus par maršrutu un tā transportlīdzekļa veidu un identifikāciju, ar kuru ieved preces, un transportēšanas izmaksas.

4. Importētājs konkrētajos termiņos var sniegt vai darīt pieejamu attiecīgajai muitas iestādei daļu no prasītās iepriekšējas kravas informācijas.

5. Ja importētājs jau ir sniedzis vai darījis pieejamu daļu no prasītās iepriekšējas kravas informācijas, pārvadātājs sasaista iepriekšēju kravas informāciju, ko tas sniedz vai dara pieejamu, ar informāciju, ko jau ir sniedzis vai darījis pieejamu importētājs.

6. Ja pārvadātājs iepriekšēju kravas informāciju, ko tas ir sniedzis vai darījis pieejamu, sasaista ar to iepriekšējās kravas informācijas daļu, ko ir sniedzis vai darījis pieejamu importētājs, par to tiek paziņots importētājam.

7. Konkrētos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, ja pārvadātājam vai importētājam nav visas 1. un 3. punktā minētās iepriekšējās kravas informācijas, citām personām, kurām ir minētā informācija, var tikt prasīts to sniegt vai darīt pieejamu.

8. Iepriekšējā kravas informācijā ietver datus, kas vajadzīgi, lai muitas dienesti varētu veikt riska analīzi.

9. Persona, kas sniedz vai dara pieejamu iepriekšēju kravas informāciju, var ierobežot savu identifikācijas un komerciāli sensitīvo datu redzamību, to atklājot tikai vienai vai vairākām personām, kas arī sniedz vai dara pieejamus datus, neskarot visu datu izmantošanu muitas uzraudzībai.

10. Pienākumu sniegt vai darīt pieejamu iepriekšēju kravas informāciju nepiemēro:

a) transportlīdzekļiem un ar tiem pārvadātajām precēm, kas tikai šķērso Savienības muitas teritorijas teritoriālos ūdeņus vai gaisa telpu, neapstājoties minētajā teritorijā;

b) ārpussavienības precēm, ko ieved Savienības muitas teritorijā pēc tam, kad tās ir uz laiku izvestas no minētās teritorijas pa jūru vai pa gaisu un pārvadātas tiešā maršrutā, neapstājoties ārpus Savienības muitas teritorijas;

c) Savienības precēm, kuru Savienības preču statuss ir jāpierāda, ievērojot 71. panta 2. punktu, un kuras ieved Savienības muitas teritorijā pēc tam, kad tās ir uz laiku izvestas no minētās teritorijas pa jūru vai pa gaisu un pārvadātas tiešā maršrutā, neapstājoties ārpus Savienības muitas teritorijas;

d) Savienības precēm, kuras pārvieto bez muitas statusa maiņas saskaņā ar 73. panta 2. punktu un kuras ieved Savienības muitas teritorijā pēc tam, kad tās ir uz laiku izvestas no minētās teritorijas pa jūru vai pa gaisu un pārvadātas tiešā maršrutā, neapstājoties ārpus Savienības muitas teritorijas; un

e) citos gadījumos, ja šādu nepiemērošanu pilnībā pamato preču vai pārvadājuma veids vai to prasa starptautiski līgumi.

11. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu:

a) paredzot noteikumus tam, kā nosaka šā panta 1. punktā minēto paredzamo pirmās ievešanas muitas iestādi;

b) precizējot iepriekšējo kravas informāciju, kas jāsniedz vai jādara pieejama saskaņā ar šā panta 1. punktu, un šā panta 8. punktā minētos datus, kuros jāiekļauj konkrēta informācija, kas ļauj muitas dienestiem veikt riska analīzi attiecībā uz preču drošumu un drošību;

c) nosakot šā panta 1. un 4. punktā minētos konkrētos termiņus;

d) nosakot konkrētos gadījumus un citas personas, kurām var prasīt sniegt vai darīt pieejamu iepriekšēju kravas informāciju, kā minēts šā panta 7. punktā;

e) precizējot gadījumus, kad preču vai pārvadājuma veids pilnībā pamato to, ka netiek piemērots pienākums sniegt vai darīt pieejamu iepriekšēju kravas informāciju, kā minēts šā panta 10. punkta e) apakšpunktā;

f) paredzot nosacījumus, atbilstīgi kuriem persona, kura sniedz vai dara pieejamu iepriekšēju kravas informāciju var ierobežot identifikācijas datu vai komerciāli sensitīvu datu redzamību, kā minēts šā panta 9. punktā.

12. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūru šā panta 1. līdz 8. punktā minētās iepriekšējas kravas informācijas sniegšanai, pieejamības nodrošināšanai un saņemšanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

13. Saskaņā ar 38. panta 6. punkta b) apakšpunktā minētajā darba programmā noteiktajiem datumiem un vēlākais līdz 2034. gada 28. februārim šā panta 1. līdz 12. punktā un šīs regulas 98. līdz 103. pantā minētās formalitātes var turpināt pildīt saskaņā ar noteikumiem un datu prasībām, kas paredzēti Regulā (ES) Nr. 952/2013, ko piemēro elektroniskajām sistēmām, kuras dalībvalstis un Komisija izveidojušas, ievērojot Regulas (ES) Nr. 952/2013 16. panta 1. punktu.

98. pants

Iepriekšējas kravas informācijas riska analīze

1. Neskarot ES Muitas dienesta darbības, kas noteiktas XII sadaļā, pirmās ievešanas muitas iestāde konkrētos termiņos nodrošina riska analīzes veikšanu. Minēto riska analīzi veic galvenokārt drošuma un drošības nolūkos un attiecīgā gadījumā to veic sadarbībā ar citām muitas iestādēm un, ja iespējams, pamatojoties uz iepriekšēju kravas informāciju un citu informāciju, kas sniegta vai darīta pieejama ar ES muitas datu centra starpniecību. Uz minētās riska analīzes rezultātu pamata pirmās ievešanas muitas iestāde veic vajadzīgos pasākumus.

2. Pirmās ievešanas muitas iestāde, attiecīgā gadījumā sadarbojoties ar citu riska analīzes procesā iesaistīto dalībvalstu muitas dienestiem, var veikt atbilstošus riska mazināšanas pasākumus, tostarp:

a) personai, kas sniegusi vai darījusi pieejamu iepriekšēju kravas informāciju, dot norādījumus preces neiekraut vai netransportēt, un – ja pārvadātājs nav persona, kas iesniedza datus – pārvadātājam dot tādus pašus norādījumus preces neiekraut vai netransportēt;

b) pieprasīt papildu informāciju vai darbību;

c) identificēt situācijas, kurās var būt lietderīgi rīkoties citai iestādei;

d) ieteikt muitas kontroles veikšanai vispiemērotāko vietu un minētajai kontrolei vispiemērotākos pasākumus.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot konkrētos termiņus, līdz kuriem jāveic šā panta 1. punktā minētā riska analīze.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus šā panta 2. punktā minētajiem riska mazināšanas pasākumiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

5. Līdz 2034. gada 28. februārim, pamatojoties uz ievešanas kopsavilkuma deklarāciju, veic 1. punktā minēto riska analīzi.

99. pants

Iepriekšējas kravas informācijas grozīšana

1. Importētājs, pārvadātājs vai 97. pantā minētās citas personas groza vienu vai vairākus iepriekšējas kravas informācijas datu elementus, ja:

a) importētājam, pārvadātājam vai citai attiecīgai personai kļūst zināms, ka to reģistros ir mainījusies attiecīgā informācija vai ka minētā informācija ir nepareiza; vai

b) importētājam, pārvadātājam vai citai attiecīgajai personai to prasa darīt muitas dienests, tāpēc ka dati nav precīzi vai pilnīgi vai pastāv datu kvalitātes problēmas, jo īpaši, ja tas konstatēts veiktās riska analīzes rezultātā.

2. Importētājs, pārvadātājs vai citas 97. pantā minētās personas iepriekšējo kravas informāciju negroza, ja:

a) personai, kas sniegusi vai darījusi pieejamu iepriekšēju kravas informāciju, un pārvadātājam, ja tas nav minētā persona, muitas dienesti ir devuši norādījumus preces neiekraut vai netransportēt, kā minēts 98. panta 2. punkta a) apakšpunktā;

b) muitas dienesti ir informējuši pārvadātāju par savu nodomu pārbaudīt preces;

c) muitas dienesti ir konstatējuši, ka iepriekšēja kravas informācija ir nepareiza;

d) iepriekšējas kravas informācijas dati ir iekļauti to datu sarakstā, ko nevar grozīt.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot iepriekšējas kravas informācijas datus, ko nevar grozīt, kā minēts šā panta 2. punkta d) apakšpunktā.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz šā panta 1. punktā minētās iepriekšējas kravas informācijas grozīšanas procedūru. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

100. pants

Iepriekšējas kravas informācijas atzīšana par nederīgu

1. Ja pārvadātājam vai citām personām, kas sniedz vai dara pieejamu iepriekšēju kravas informāciju, kļūst zināms, ka preces, uz kurām attiecas minētā iepriekšēja kravas informācija, netiks ievestas Savienības muitas teritorijā, tas pēc iespējas drīz lūdz, lai muitas dienests iepriekšēju kravas informāciju nekavējoties atzītu par nederīgu.

Ja preces, uz kurām attiecas iepriekšēja kravas informācija, netiek ievestas Savienības muitas teritorijā 200 dienās no dienas, kad iepriekšēja kravas informācija tika sniegta vai darīta pieejama muitas dienestiem, muitas dienesti minēto iepriekšēju kravas informāciju atzīst par nederīgu.

2. Personas, kas sniedz vai dara pieejamu iepriekšēju kravas informāciju, un importētājs, kas sniedz vai dara pieejamu informāciju ES muitas datu centrā, informē viens otru par tās informācijas atzīšanu par nederīgu, kuru tie ir snieguši vai darījuši pieejamu.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūru šā panta 1. punktā minētās iepriekšējas kravas informācijas atzīšanu par nederīgu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

101. pants

Ierašanās paziņojums attiecībā pret transportlīdzekļu ierašanos un preču ievešanu

1. Pārvadātājs par transportlīdzekļa, kas ieved preces Savienības muitas teritorijā, ierašanos paziņo faktiskajai pirmās ievešanas muitas iestādei tā ierašanās brīdī.

2. Pārvadātājs paziņo muitas iestādei, kas ir atbildīga par ostu vai lidostu, kurā preces tiek izkrautas vai pārkrautas, par Savienības muitas teritorijā pa jūru vai pa gaisu ievesto preču ierašanos, kad transportlīdzeklis, ar kuru minētās preces tiek ievestas Savienības muitas teritorijā, ierodas minētajā ostā vai lidostā.

3. Pārvadātājs paziņo pirmās ievešanas muitas iestādei par Savienības muitas teritorijā pa autoceļiem, dzelzceļu vai iekšējiem ūdensceļiem ievesto preču ierašanos, kad transportlīdzeklis, ar kuru minētās preces tiek ievestas Savienības muitas teritorijā, ierodas minētajā muitas iestādē.

4. Pārvadātājs sasaista paziņojumu par preču ierašanos ar iepriekšēju kravas informāciju, kas ir sniegta vai darīta pieejama par minētajām precēm.

5. Neatkarīgi no 1., 2. un 3. punktā minētajiem pārvadātāja pienākumiem par preču ierašanos var paziņot jebkura no turpmāk minētajām personām brīdī, kas minēts minētajos punktos:

a) persona, kuras vārdā vai kuras uzdevumā rīkojas persona, kas ir ievedusi preces minētajā teritorijā;

b) persona, kas ir uzņēmusies atbildību par preču pārvadāšanu pēc tam, kad tās tika ievestas Savienības muitas teritorijā;

c) jebkura persona, kas precēm tūlīt piemēro muitas procedūru; vai

d) persona, kam ir atļauja pagaidu uzglabāšanas vietas darbībai, vai jebkura persona, kura darbojas brīvajā zonā.

6. Konkrētos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, ja ne visus datus par precēm 97. panta 8. punktā minētajā iepriekšējā kravas informācijā var iegūt no pārvadātāja, tad var prasīt, lai nākamais pārvadātājs vai citas personas, kam ir minētie dati un kam ir attiecīgas tiesības tos sniegt, paziņotu faktiskajai pirmās ievešanas muitas iestādei par preču ierašanos.

7. Ja saņemta muitas dienesta atļauja, paziņojumu par transportlīdzekļa un preču ierašanos muitas dienestam var sniegt vai darīt pieejamu nevis ar ES muitas datu centra, bet ar citu līdzekļu – piemēram, ar tirdzniecības, ostas vai transporta informācijas sistēmu – palīdzību, ar noteikumu, ka šādās sistēmās ir šāda paziņojuma sniegšanai vajadzīgie dati un ka minētie dati ir pieejami 1., 2. vai 3. punktā minētajā brīdī. Šādos gadījumos informāciju, kas sniegta vai darīta pieejama, izmantojot šos citus līdzekļus, nosūta ES muitas datu centram.

8. Atkāpjoties no 2. punkta, pienākumu paziņot par preču ierašanos nepiemēro šādos gadījumos:

a) ja preces, ierodoties Savienības muitas teritorijā, pārvadājuma gaitā izkrauj un atkārtoti iekrauj tajā pašā transportlīdzeklī tikai tāpēc, lai tajā pašā Savienības ostā vai lidostā būtu iespējams izkraut vai iekraut citas preces;

b) ja Savienības preces, kuras pārvieto bez muitas statusa maiņas saskaņā ar 73. panta 2. punktu, ieved Savienības muitas teritorijā pēc tam, kad tās ir uz laiku izvestas no minētās teritorijas pa jūru vai pa gaisu un pārvadātas tiešā maršrutā, neapstājoties ārpus Savienības muitas teritorijas.

9. Pārvadātājs Savienības muitas teritorijā neizkrauj preces, par kurām muitas dienestiem nav sniegta vai darīta pieejama 97. panta 8. punktā minētā iepriekšēja kravas informācija, ja vien muitas dienesti nav pieprasījuši pārvadātājam minētās preces uzrādīt saskaņā ar 103. pantu.

10. Atkāpjoties no 9. punkta, nenovēršamu briesmu gadījumā, kuru dēļ nekavējoties jāizkrauj visas preces vai daļa no tām, muitas dienesti var atļaut pārvadātājam izkraut preces.

11. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot konkrētos gadījumus, kas minēti šā panta 6. punktā, un tajā punktā minētās citas personas, kurām var pieprasīt paziņot faktiskajai pirmās ievešanas muitas iestādei par preču ierašanos.

12. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūru šajā pantā minētajai paziņošanai par ierašanos. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

13. Saskaņā ar 38. panta 6. punkta b) apakšpunktā minētajā darba programmā noteiktajiem datumiem un vēlākais līdz 2034. gada 28. februārim šajā pantā minēto paziņojumu par ierašanos var turpināt iesniegt un šīs regulas 103. panta 1. punktā minēto preču fizisko uzrādīšanu muitai var turpināt veikt saskaņā ar noteikumiem un datu prasībām, kas paredzēti Regulā (ES) Nr. 952/2013, ko piemēro elektroniskajām sistēmām, kuras dalībvalstis sadarbībā ar Komisiju izveidojušas, ievērojot Regulas (ES) Nr. 952/2013 16. panta 1. punktu.

102. pants

Nogādāšana piemērotā vietā

1. Pārvadātājs, kas ieved preces Savienības muitas teritorijā, tās nekavējoties nogādā pa muitas dienestu noteiktu maršrutu un saskaņā ar šo dienestu norādījumiem, ja tādi ir doti, uz muitas dienestu norādītu muitas iestādi vai jebkuru citu šo dienestu norādītu vai apstiprinātu vietu, vai uz brīvo zonu.

2. Preces, ko ieved brīvajā zonā, ieved šajā zonā tieši, pa jūru vai pa gaisu, vai – ja tās ieved pa sauszemi – nešķērsojot citu Savienības muitas teritorijas daļu gadījumos, kad brīvā zona ir blakus dalībvalsts sauszemes robežai ar trešo valsti.

3. Ja neparedzamu apstākļu vai nepārvaramas varas dēļ pārvadātāji nevar izpildīt 1. punktā minēto pienākumu, tie nekavējoties informē muitas dienestus par situāciju un precīzu preču atrašanās vietu.

4. Muitas dienesti nosaka pasākumus, kas jāveic, lai darītu iespējamu muitas uzraudzību 1. punktā minētajām precēm vai – 3. punktā norādītajos apstākļos – kuģim vai gaisa kuģim un visām precēm, kas tajā atrodas, un lai nodrošinātu, ka preces vajadzības gadījumā pēc tam nogādā uz muitas dienestu norādītu muitas iestādi vai jebkuru citu šo dienestu norādītu vai apstiprinātu vietu, vai uz brīvo zonu.

5. Pamatojoties uz nolīgumu, kas noslēgts ar attiecīgo trešo valsti, muitas dienesti var piemērot muitas kontroli precēm, kas vēl aizvien atrodas ārpus Savienības muitas teritorijas. Muitas dienesti pret šīm precēm izturas tāpat kā pret precēm, kas ievestas Savienības muitas teritorijā.

6. Atkāpjoties no 1. un 3. punkta, precēm, ko pārvadā pierobežas zonās vai transportē pa cauruļvadiem un vadiem, pārvadājumiem ar nenozīmīgu ekonomisku nozīmi vai precēm, ko pārvadā ceļotāji, var piemērot īpašus noteikumus ar noteikumu, ka tādējādi netiek apdraudētas muitas uzraudzības un muitas kontroles iespējas.

7. Šā panta 1. punkts neattiecas uz transportlīdzekļiem vai precēm, ko ar tiem pārvadā, ja tie tikai šķērso Savienības muitas teritorijas teritoriālos ūdeņus vai gaisa telpu, minētajā teritorijā neapstājoties.

103. pants

Preču fiziska uzrādīšana muitai

1. Ja to prasa muitas dienesti vai paredz citi tiesību akti, ko piemēro muitas dienesti, pārvadātājs vai preču valdītājs fiziski uzrāda muitai Savienības muitas teritorijā ievestās preces, kad tās ieradušās uz muitas dienestu norādītu muitas iestādi vai jebkuru citu šo dienestu norādītu vai apstiprinātu vietu, vai uz brīvo zonu.

2. Muitas dienesti pārvadātājam vai preču valdītājam paziņo par pienākumu minētās preces fiziski uzrādīt muitai.

3. Preces, kas fiziski uzrādītas muitai, bez muitas dienestu atļaujas nepārvieto no vietas, kur tās uzrādītas.

4. Pienākumu preces fiziski uzrādīt muitai nepiemēro Savienības precēm, kuras pārvieto bez muitas statusa maiņas saskaņā ar 73. panta 2. punktu un kuras ieved Savienības muitas teritorijā pēc tam, kad tās ir uz laiku izvestas no minētās teritorijas pa jūru vai pa gaisu un pārvadātas tiešā maršrutā, neapstājoties ārpus Savienības muitas teritorijas.

5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot nosacījumus šā panta 1. punktā minēto citu vietu, kas nav norādītā muitas iestāde, norādīšanas vai apstiprināšanas nosacījumus.

6. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūru preču fiziskai uzrādīšanai muitai saskaņā ar šo pantu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

104. pants

Preču pagaidu uzglabāšana

1. Ārpussavienības preces atrodas pagaidu uzglabāšanā no brīža, kad 101. pantā minētā persona saskaņā ar minēto pantu paziņo par to ierašanos Savienības muitas teritorijā, līdz brīdim, kad tām piemēro muitas procedūru vai tās izved no Savienības muitas teritorijas, vai līdz brīdim, kad muitas dienesti noregulē preču situāciju saskaņā ar šā panta 7. punktu.

2. Ārpussavienības preces, ko pārvieto saskaņā ar tranzīta procedūru, atrodas pagaidu uzglabāšanā pēc tranzīta procedūras beigām, līdz tām piemēro citu muitas procedūru vai tās izved no Savienības muitas teritorijas, vai līdz brīdim, kad muitas dienesti noregulē preču situāciju saskaņā ar 7. punktu.

3. Ārpussavienības preces, kas ir pagaidu uzglabāšanā, tiek uzglabātas pagaidu uzglabāšanas vietās, kas atļautas saskaņā ar 108. pantu, vai pamatotos gadījumos – citās vietās, kuras norādījuši vai apstiprinājuši muitas dienesti, tostarp uzticamo un pārbaudīto uzņēmēju norādītās vietās.

4. Persona, kam ir 108. pantā minētā atļauja pagaidu uzglabāšanas vietas darbībai, vai persona, kas uzglabā preces gadījumos, kad preces tiek uzglabātas citās vietās, kuras norādījuši vai apstiprinājuši muitas dienesti, ir atbildīgs par to pienākumu izpildi, kas izriet no preču pagaidu uzglabāšanas, tostarp nodrošināt to, ka preces:

a) netiek izņemtas no muitas uzraudzības; un

b) tiek apstrādātas tikai veidos, kas nodrošina to saglabāšanu nemainītā veidā vai nepārveidojot to izskatu vai tehniskās īpašības.

5. Ja vien Savienības vai valstu tiesību akti neparedz citādi, ārpussavienības precēm, kas ir pagaidu uzglabāšanā, piemēro muitas procedūru vai tās izved no Savienības muitas teritorijas 90 dienu laikā no pagaidu uzglabāšanas sākuma. Izņēmuma gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, muitas dienesti minēto termiņu var pagarināt.

6. Ārpussavienības precēm, kas ir pagaidu uzglabāšanā vietās, kuras norādījuši vai apstiprinājuši muitas dienesti, tostarp uzticamo un pārbaudīto uzņēmēju norādītās vietās, piemēro muitas procedūru vai tās reeksportē konkrētā termiņā.

7. Muitas dienesti nekavējoties veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai saskaņā ar V sadaļas 4. nodaļu atbrīvotos no precēm, kuras pienācīgi pamatotu iemeslu dēļ nav iespējams paturēt pagaidu uzglabāšanā.

8. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot šā panta 3. punktā minēto vietu norādīšanas vai apstiprināšanas nosacījumus, šā panta 6. punktā minēto termiņu un izņēmuma gadījumus, kad var pagarināt šā panta 5. punktā minēto termiņu.

9. Saskaņā ar 38. panta 6. punkta b) apakšpunktā minētajā darba programmā noteiktajiem datumiem un vēlākais līdz 2034. gada 28. februārim pagaidu uzglabāšanas deklarāciju iesniedz saskaņā ar noteikumiem un datu prasībām, kas paredzētas Regulā (ES) Nr. 952/2013.

105. pants

Pagaidu uzglabāšanas informācija

1. Uz ārpussavienības precēm, par kurām muitas dienestam ir sniegts vai darīts pieejams paziņojums par preču ierašanos, attiecas pagaidu uzglabāšanas informācija, kurā ir visi dati, kas vajadzīgi, lai piemērotu pagaidu uzglabāšanu reglamentējošos noteikumus.

2. Šīs regulas 101. pantā minētā persona, persona, kam ir atļauja pagaidu uzglabāšanas vietas darbībai, vai cita persona, kas ir preču valdītājs, sniedz vai dara pieejamu pagaidu uzglabāšanas informāciju vēlākais brīdī, kad preces tiek nogādātas pagaidu uzglabāšanas vietā vai citās vietās, kuras norādījuši vai apstiprinājuši muitas dienesti.

3. Ja vien nav noteikts citādi, muitas dienesti neprasa sniegt vai darīt pieejamu pagaidu uzglabāšanas informāciju, ja:

a) vēlākais brīdī, kad tiek paziņots par preču ierašanos Savienības muitas teritorijā, minēto preču Savienības preču muitas statusu nosaka saskaņā ar 71. pantu; vai

b) muitas procedūrai vai reeksportam vajadzīgie dati jau ir sniegti vai darīti pieejami muitas dienestiem.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu:

a) sīkāk precizējot šā panta 3. punktā minētos gadījumus, kad muitas dienestiem nav jāprasa sniegt vai darīt pieejamu pagaidu uzglabāšanas informāciju;

b) nosakot datus, kas jāsniedz vai jādara pieejami muitas dienestiem, lai piemērotu noteikumus, kas reglamentē pagaidu uzglabāšanu.

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus šā panta 1. punktā minētās pagaidu uzglabāšanas informācijas iesniegšanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

106. pants

Pagaidu uzglabāšanas informācijas grozīšana

1. Šīs regulas 105. panta 2. punktā minētās personas groza vienu vai vairākus datu elementus pagaidu uzglabāšanas informācijā, ja:

a) ja tās uzzina, ka to reģistros ir mainījusies attiecīga informācija; vai

b) ja muitas dienests to tām pieprasa datu neprecizitātes vai nepilnīguma dēļ vai datu kvalitātes problēmu dēļ.

2. Šīs regulas 105. panta 2. punktā minētās personas negroza pagaidu uzglabāšanas informāciju, ja:

a) muitas dienesti ir informējuši šādas personas par savu nodomu pārbaudīt preces;

b) muitas dienesti ir informējuši šādas personas, ka tie ir konstatējuši, ka sniegtie vai darītie pieejami dati ir nepareizi; vai

c) preces ir izvestas no pagaidu uzglabāšanas vietas, ja vien nav paredzēts citādi.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot konkrētos gadījumus informācijas grozīšanai, kā minēts šā panta 1. un 2. punktā.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz šā panta procedūras noteikumus šā panta 1. punktā minētās informācijas grozīšanai saskaņā ar minēto punktu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

107. pants

Pagaidu uzglabāšanas informācijas atzīšana par nederīgu

1. Ja 105. panta 2. punktā minētai personai kļūst zināms, ka preces netiks ievestas Savienības muitas teritorijā, tā pēc iespējas drīz minēto pagaidu uzglabāšanas informāciju atzīst par nederīgu.

Ja preces, par kurām ir sniegta vai darīta pieejama pagaidu uzglabāšanas informācija, netiek ievestas Savienības muitas teritorijā 30 dienu laikā no dienas, kad minētā informācija tika sniegta vai darīta pieejama, muitas dienesti minētos datus atzīst par nederīgiem.

Pagaidu uzglabāšanas informāciju atzīst par nederīgu arī citos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā.

2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, sīkāk precizējot šā panta 1. punkta trešajā daļā minētos gadījumus, kuros pagaidu uzglabāšanas informācija ir jāatzīst par nederīgu.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus šā panta 1. punktā minētās pagaidu uzglabāšanas informācijas atzīšanai par nederīgu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

108. pants

Atļauja pagaidu uzglabāšanas vietu darbībai

1. Pagaidu uzglabāšanas vietu darbībai ir vajadzīga muitas dienestu atļauja. Šāda atļauja nav vajadzīga, ja pagaidu uzglabāšanas vietas operators ir pats muitas dienests.

Minētajā atļaujā izklāsta nosacījumus, saskaņā ar kuriem ir atļauta pagaidu uzglabāšanas vietas darbība.

2. Šā panta 1. punktā minēto atļauju piešķir tikai personām, kas:

a) ir iedibinātas Savienības muitas teritorijā;

b) sniedz vajadzīgās garantijas attiecībā uz darbības pienācīgu veikšanu; un

c) sniedz galvojumu saskaņā ar 194. pantu.

Ja sniedz vispārēju galvojumu, ar atbilstīgu auditu pārrauga, vai tiek ievēroti ar galvojumu saistītie pienākumi.

Tiek uzskatīts, ka atzītais uzņēmējs, kuram ir atļauja muitas vienkāršojumiem, vai uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs ir izpildījis šā punkta pirmās daļas b) apakšpunkta nosacījumus, ja darbība, kas saistīta ar attiecīgo pagaidu uzglabāšanas vietu darbību, ir ņemta vērā atļaujā, kura minēta attiecīgi 30. vai 31. pantā.

3. Atļauju, kas minēta 1. punktā, piešķir tikai gadījumā, ja muitas dienesti var īstenot muitas uzraudzību bez vajadzības ieviest ar attiecīgajām ekonomiskajām vajadzībām nesamērīgus administratīvus pasākumus.

4. Šā panta 1. punktā minētās atļaujas turētājs uztur attiecīgus reģistrus muitas dienestu apstiprinātā formātā un minētos reģistrus sniedz vai dara pieejamus ES muitas datu centrā.

Minētajos reģistros iekļauj informāciju un datus, lai muitas dienesti varētu uzraudzīt pagaidu uzglabāšanas vietu darbību, jo īpaši attiecībā uz uzglabāto preču identifikāciju, muitas statusu un pārvietošanu.

5. Tiek uzskatīts, ka atzītais uzņēmējs, kuram ir atļauja muitas vienkāršojumiem, vai uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs ir izpildījis 4. punktā noteikto pienākumu, ja tā reģistri atbilst pagaidu uzglabāšanas vietu darbības nolūkam.

6. Muitas dienesti var 1. punktā minētās atļaujas turētājam atļaut pārvietot pagaidu uzglabāšanā esošas preces starp dažādām pagaidu uzglabāšanas vietām ar noteikumu, ka šāda pārvietošana nepalielina krāpšanas risku, šādiem pārvietošanas veidiem:

a) pārvietošana, kas notiek viena muitas dienesta atbildībā;

b) pārvietošana, uz kuru attiecas tikai viena atļauja, kas ir izdota atzītajam uzņēmējam, kam ir atļauja muitas vienkāršojumiem, vai uzticamajam un pārbaudītajam uzņēmējam; vai

c) citos pārvietošanas gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā.

7. Ja ir ekonomiska vajadzība un ja netiks traucēta muitas uzraudzība, muitas dienesti var atļaut Savienības preču uzglabāšanu pagaidu uzglabāšanas vietā. Šādas preces neuzskata par precēm pagaidu uzglabāšanā.

8. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot:

a) nosacījumus, ar kādiem piešķir atļauju pagaidu uzglabāšanas vietu darbībai;

b) to, kāda veida informācija un dati jāiekļauj reģistros, kas jāsniedz vai jādara pieejami ES muitas datu centrā, kā minēts šā panta 4. punktā;

c) citus šā panta 6. punkta c) apakšpunktā minētos pagaidu uzglabāšanā esošu preču pārvietošanas gadījumus un saistītos nosacījumus.

9. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus preču pārvietošanai starp pagaidu uzglabāšanas vietām saskaņā ar šā panta 6. punktu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

2. NODAĻA

Laišana brīvā apgrozībā

109. pants

Darbības joma un ietekme

1. Ārpussavienības precēm, ko paredzēts laist Savienības tirgū vai kas paredzētas privātai lietošanai vai patēriņam Savienības muitas teritorijā, piemēro laišanas brīvā apgrozībā procedūru.

2. Kad ārpussavienības preces izlaiž brīvā apgrozībā, tās iegūst Savienības preču muitas statusu.

3. Lai precēm piemērotu laišanas brīvā apgrozībā procedūru, ir jāievēro šādi nosacījumi:

a) muitas dienestiem ir sniegti vai darīti pieejami prasītie dati, kuros jāiekļauj vismaz par precēm atbildīgā importētāja, pārdevēja, pircēja, ražotāja, produkta piegādātāja, ja tas nav ražotājs, identitāte un atbildīgā uzņēmēja Savienībā, ievērojot Regulas (ES) 2019/1020 4. pantu un Regulas (ES) 2023/988 16. pantu, identitāte, preču vērtība, izcelsme, tarifa klasifikācija un apraksts, sūtījuma unikālā atsauce un tā atrašanās vieta, kā arī saraksts ar attiecīgajiem citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti;

b) attiecībā uz precēm, ko tālpārdošanai importē importētājs, kurš ir izvēlējies izmantot *IOSS* režīmu, prasītajos datos papildus a) apakšpunktā minētajiem datiem iekļauj informāciju, kas izklāstīta to darījumu reģistros, uz kuriem attiecas *IOSS* režīms un kurus nodokļa maksātājs glabā saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 369.x panta 1. punktu;

c) ir samaksāti visi maksājamie ievedmuitas nodokļi vai citi maksājumi, tostarp antidempinga maksājumi, kompensācijas maksājumi vai aizsardzības pasākumi, vai ir sniegti attiecīgi galvojumi, ja vien uz precēm neattiecas tarifa kvotas izmantošanas pieprasījums;

d) preces ir ieradušās izlaišanas vietā Savienības muitas teritorijā; un

e) preces atbilst attiecīgajiem citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, sīkāk nosakot datus, kas jāsniedz vai jādara pieejami muitas dienestiem, lai precēm varētu piemērot laišanas brīvā apgrozībā procedūru, kā minēts šā panta 3. punkta a) apakšpunktā, vai paredzot atkāpes no minētā punkta, kas ir pamatotas attiecīgajam pārvadājuma veidam.

110. pants

Tirdzniecības politikas pasākumu piemērošana ievešanai pārstrādei un izvešanai pārstrādei

1. Ja pārstrādes produkti, kas iegūti, tos ievedot pārstrādei, tiek laisti brīvā apgrozībā un ievedmuitas nodokļa summas aprēķins ir veikts saskaņā ar 192. panta 3. punktu, piemērojamie tirdzniecības politikas pasākumi ir tie, ko piemēro tādu preču laišanai brīvā apgrozībā, kurām piemērota ievešana pārstrādei.

2. Šā panta 1. punktu nepiemēro atkritumiem un lūžņiem.

3. Ja pārstrādes produkti, kas iegūti, tos ievedot pārstrādei, tiek laisti brīvā apgrozībā un ievedmuitas nodokļa summas aprēķins ir veikts saskaņā ar 191. panta 1. punktu, šīm precēm piemērojamos tirdzniecības politikas pasākumus piemēro tikai tad, ja šādi pasākumi attiecas uz precēm, kurām tiek piemērota ievešana pārstrādei.

4. Tirdzniecības politikas pasākumus nepiemēro pārstrādes produktiem, kas laisti brīvā apgrozībā pēc izvešanas pārstrādei, ja:

a) pārstrādes produkti joprojām saglabā Savienības izcelsmi 169. panta nozīmē;

b) izvešana pārstrādei ietver remontu, tostarp standarta apmaiņas sistēmu, kas minēta 164. pantā; vai

c) izvešana pārstrādei notiek pēc turpmākas pārstrādes darbībām saskaņā ar 160. pantu.

3. NODAĻA

Atbrīvošana no ievedmuitas nodokļa

111. pants

Atpakaļnosūtītās preces

1. Ārpussavienības preces, kas sākotnēji kā Savienības preces ir tikušas eksportētas no Savienības muitas teritorijas un trīs gadu laikposmā tiek nosūtītas atpakaļ uz minēto teritoriju un tām piemēro laišanas brīvā apgrozībā procedūru, pēc attiecīgās personas pieteikuma atbrīvo no ievedmuitas nodokļa.

Pirmo daļu piemēro pat gadījumos, kad atpakaļnosūtītās preces ir tikai daļa no tām precēm, kas iepriekš eksportētas no Savienības muitas teritorijas.

2. Šā panta 1. punktā minēto trīs gadu laikposmu var pārsniegt, lai ņemtu vērā īpašus apstākļus.

3. Ja atpakaļnosūtītās preces pirms to eksporta no Savienības muitas teritorijas tika laistas brīvā apgrozībā ar atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa vai ar samazinātu ievedmuitas nodokļa likmi sakarā ar konkrētu galapatēriņu, atbrīvojumu no muitas nodokļa saskaņā ar 1. punktu piešķir vienīgi tad, ja minētās preces paredzēts laist brīvā apgrozībā tam pašam galapatēriņam.

Ja galapatēriņš, kuram attiecīgās preces paredzēts laist brīvā apgrozībā, vairs nav tas pats, ievedmuitas nodokļa summu samazina par summu, kas iekasēta par precēm, tās pirmoreiz laižot brīvā apgrozībā. Ja pēdējā no minētajām summām pārsniedz to, kas maksājama, atpakaļnosūtītās preces laižot brīvā apgrozībā, atmaksāšanu nepiešķir.

4. Ja Savienības preces, ievērojot 72. pantu, ir zaudējušas muitas statusu un pēc tam tiek laistas brīvā apgrozībā, piemēro šā panta 1., 2. un 3. punktu.

5. Atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa saskaņā ar 1. punktu piešķir tikai tad, ja preces nosūta atpakaļ tādā pašā stāvoklī, kādā tās tika eksportētas.

6. Atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa saskaņā ar 1. punktu pamato ar informāciju, kas ļauj konstatēt, ka nosacījumi minētā atbrīvojuma saņemšanai ir izpildīti.

7. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot gadījumus, kad preces uzskata par atpakaļnosūtītām tādā pašā stāvoklī, kādā tās tika eksportētas, kā minēts šā panta 5. punktā.

8. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūru šā panta 6. punktā minētās informācijas sniegšanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

112. pants

Preces, kam iepriekš piemērota ievešanas pārstrādei procedūra

1. Šīs regulas 111. panta 1., 2., 5. un 6. punktu *mutatis mutandis* piemēro pārstrādes produktiem, kas sākotnēji bijuši reeksportēti no Savienības muitas teritorijas pēc ievešanas pārstrādei procedūras, ar noteikumu, ka ar minēto pārstrādes produktu laišanu brīvā apgrozībā tiek iekasēts ievedmuitas nodoklis, kas maksājams par precēm, kurām tika piemērota pirmā ievešanas pārstrādei procedūra.

2. Ja 1. punktā minētajiem pārstrādes produktiem piemēro turpmāku ievešanas pārstrādei procedūru un ja brīvā apgrozībā laiž pārstrādes produktus, kas nav tie, kas tika iegūti iepriekšējā ievešanas pārstrādei procedūrā, ievedmuitas nodokli iekasē par 1. punktā minētajām precēm.

3. Ievedmuitas nodokļa summu precēm, uz kurām attiecas šā panta 1. punkts, nosaka saskaņā ar 192. panta 3. punktu.

4. Šīs regulas 111. pantā paredzēto atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa piešķir pārstrādes produktiem, kas bijuši izvesti saskaņā ar 133. panta 2. punkta c) apakšpunktu, tikai tad, ja tiek nodrošināts, ka ievešanas pārstrādei procedūra netiek piemērota nevienām no precēm, kas tika aizstātas ar līdzvērtīgām precēm.

113. pants

Jūras zvejas produkti un citi no jūras iegūti produkti

1. Neskarot 169. panta 1. punktu, laižot brīvā apgrozībā, atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa piešķir:

a) jūras zvejas produktiem un citiem produktiem, ko trešās valsts teritoriālajos ūdeņos no jūras ieguvuši vienīgi kuģi, kas ir reģistrēti vai ir uzskaitē dalībvalstī un peld ar tās karogu;

b) produktiem, kas iegūti no šā punkta a) apakšpunktā minētajiem produktiem pārstrādes kuģos, kuri atbilst minētā apakšpunkta nosacījumiem.

2. Šā panta 1. punktā minēto atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa papildina ar pierādījumu, ka ir izpildīti minētā punkta nosacījumi.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūru šā panta 2. punktā minēto pierādījumu sniegšanai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

VII SADAĻA

NO SAVIENĪBAS MUITAS TERITORIJAS IZVESTAS PRECES

1. NODAĻA

Eksports un reeksports

114. pants

Eksports

1. Savienības precēm, kuras paredzēts izvest no Savienības muitas teritorijas, piemēro eksporta procedūru.

2. Nosacījumi, ar kādiem precēm piemēro eksporta procedūru, ir šādi:

a) muitas dienestiem ir sniegti vai darīti pieejami prasītie dati;

b) ir samaksāti visi maksājamie izvedmuitas nodokļi vai citi maksājumi, vai ir sniegti attiecīgi galvojumi; un

c) preces atbilst attiecīgajiem citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti.

3. Precēm, kuras paredzēts izvest no Savienības muitas teritorijas, attiecīgā gadījumā piemēro:

a) ievedmuitas nodokļa atmaksāšanu vai nodokļa atlaišanu;

b) formalitātes, kas prasītas saskaņā ar noteikumiem attiecībā uz citiem maksājumiem;

c) procedūras noteikumus par eksportu un izvešanu.

4. Šā panta 1. punktu nepiemēro šādām Savienības precēm:

a) precēm, kam piemēro izvešanas pārstrādei procedūru;

b) precēm, ko izved no Savienības muitas teritorijas pēc tam, kad tām ir piemērota galapatēriņa procedūra;

c) precēm, kas piegādātas gaisa kuģu vai kuģu vajadzībām un kas ir atbrīvotas no PVN vai akcīzes nodokļa vai uz ko attiecas PVN vai akcīzes nodokļa nulles likme, neatkarīgi no gaisa kuģa vai kuģa galamērķa, un attiecībā uz ko ir vajadzīgs pierādījums par šādu piegādi;

d) preces, uz kurām attiecas iekšējā tranzīta procedūra;

e) precēm, kas uz laiku izvestas no Savienības muitas teritorijas saskaņā ar 73. pantu.

5. Muitas formalitātes attiecībā uz eksporta procedūru piemēro 4. punkta a) un b) apakšpunktā, kā arī 4. punkta c) apakšpunktā minētajos gadījumos neatkarīgi no gaisa kuģa vai kuģa galamērķa.

6. Preces, ko nosūta uz Helgolandi, nav uzskatāmas par eksportu no Savienības muitas teritorijas.

7. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot datus, kas jāsniedz vai jādara pieejami muitas dienestiem, lai precēm varētu piemērot šā panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto eksporta procedūru.

8. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus par eksportu un izvešanu, kā minēts šā panta 3. punkta c) apakšpunktā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

115. pants

Atbrīvojums no izvedmuitas nodokļa uz laiku izvestām Savienības precēm

Neskarot 161. pantu, Savienības preces, kuras uz laiku izved no Savienības muitas teritorijas, saņem atbrīvojumu no izvedmuitas nodokļiem, ja tās tiek ievestas atpakaļ.

116. pants

Reeksports

1. Ārpussavienības preces, ko paredzēts izvest no Savienības muitas teritorijas, reeksportē ar noteikumu, ka ir sniegti vai darīti pieejami attiecīgie reeksporta dati un ka reeksportam paredzētās preces atbilst citiem tiesību aktiem, ko muitas dienesti piemēro attiecībā uz ārpussavienības precēm.

2. Reeksporta dati attiecīgā gadījumā ietver datus, kas vajadzīgi, lai noslēgtu iepriekšējo muitas procedūru vai izbeigtu pagaidu uzglabāšanu.

3. Reeksportam piemēro 74. līdz 80. pantu un 123. pantu.

4. Šā panta 1. punktu nepiemēro:

a) ārpussavienības precēm, kam piemērota ārējā tranzīta procedūra un kas tikai šķērso Savienības muitas teritoriju;

b) ja ārpussavienības preces, kuras paredzēts izvest no Savienības muitas teritorijas, pārvadājuma gaitā izkrauj un atkārtoti iekrauj tajā pašā transportlīdzeklī, lai tajā pašā ostā vai lidostā būtu iespējams izkraut vai iekraut citas preces.

5. Līdz 2034. gada 28. februārim reeksporta datus var sniegt:

a) reeksporta deklarācijā; vai

b) reeksporta paziņojumā, – ja preces tiek pārkrautas brīvajā zonā vai pagaidu uzglabāšanas vietā vai tieši reeksportētas no tās.

6. Līdz 2034. gada 28. februārim reeksporta deklarācijai un reeksporta paziņojumam piemēro 81. līdz 93. pantu.

7. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot gadījumus, kad ir iesniedzams reeksporta paziņojums, un gadījumus, kad to var grozīt vai atzīt par nederīgu.

8. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka procedūru reeksporta paziņojuma iesniegšanai, grozīšanai vai atzīšanai par nederīgu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

2. NODAĻA

Preču izvešana

117. pants

Pirmsizvešanas informācija

1. Pārvadātāji, kas izved preces no Savienības muitas teritorijas, sniedz vai dara pieejamu pirmsizvešanas informācijas minimumu par minētajām precēm kompetentajam muitas dienestam konkrētos termiņos un ne vēlāk kā pēc paziņojuma par preču ierašanos izvešanas vietā.

2. Pirmsizvešanas informācija ietver datus, kas muitas dienestiem vajadzīgi, lai veiktu riska analīzi galvenokārt drošuma un drošības nolūkos.

3. Eksportētājs var sniegt vai darīt pieejamu kompetentajam muitas dienestam daļu no pirmsizvešanas informācijas vai to visu.

4. Ja eksportētājs jau ir sniedzis vai darījis pieejamu daļu no prasītās pirmsizvešanas informācijas, pārvadātājs sasaista to daļu no prasītās pirmsizvešanas informācijas, ko tas sniedz vai dara pieejamu, ar informāciju, ko jau ir sniedzis vai darījis pieejamu eksportētājs.

5. Ja eksportētājs jau ir sniedzis vai darījis pieejamu visu prasīto pirmsizvešanas informāciju, pārvadātājs papildu pirmsizvešanas informāciju sniedz vai dara pieejamu tikai tad, ja tam ir zināms, ka informācija, kas sniegta vai darīta pieejama iepriekš, ir nepareiza.

6. Ja pārvadātājs pirmsizvešanas informāciju, ko tas ir sniedzis vai darījis pieejamu, sasaista ar to daļu no pirmsizvešanas informācijas, ko ir sniedzis vai darījis pieejamu eksportētājs, par to tiek paziņots eksportētājam.

7. Konkrētos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, ja pārvadātājs vai eksportētājs nav sniedzis vai darījis pieejamu visu 3. un 5. punktā minēto pirmsizvešanas informāciju, tad citām personām, kurām ir minētā informācija, var tikt prasīts to sniegt vai darīt pieejamu.

8. Persona, kas sniedz vai dara pieejamu pirmsizvešanas informāciju, var ierobežot savu identifikācijas un komerciāli sensitīvo datu redzamību, to atklājot tikai vienai vai vairākām personām, kas arī sniedz vai dara pieejamus datus, neskarot visu datu izmantošanu muitas uzraudzībai.

9. Pienākumu sniegt vai darīt pieejamu pirmsizvešanas informāciju nepiemēro:

a) transportlīdzekļiem un ar tiem pārvadātajām precēm, kas tikai šķērso Savienības muitas teritorijas teritoriālos ūdeņus vai gaisa telpu, neapstājoties minētajā teritorijā;

b) citos konkrētos gadījumos, ja to pienācīgi pamato preču vai pārvadājuma veids vai nosaka starptautiski līgumi;

c) precēm, kas uz laiku izvestas no Savienības muitas teritorijas saskaņā ar 73. pantu;

d) precēm, kuras piegādā, lai tās kā daļas vai piederumus iebūvētu kuģos vai gaisa kuģos, precēm kuģu vai gaisa kuģu dzinēju, tehnikas un cita aprīkojuma darbināšanai, kā arī pārtikai un citiem priekšmetiem, ko paredzēts patērēt vai pārdot uz kuģa vai gaisa kuģa.

10. Šā panta 9. punktā minētajos gadījumos reeksporta datus sniedz vai dara pieejamus saskaņā ar 116. pantu.

11. Pārvadātājs preces no Savienības muitas teritorijas izved tādā pašā stāvoklī, kādā tās bija tad, kad tika sniegta vai darīta pieejama pirmsizvešanas informācija.

12. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu:

a) precizējot, kādi pirmsizvešanas informācijas dati ir jāsniedz vai jādara pieejami muitas dienestiem, kā minēts šā panta 1. punktā;

b) nosakot šā panta 1. punktā minētos konkrētos termiņus, ņemot vērā pārvadājuma un transportlīdzekļa veidu;

c) nosakot konkrētos gadījumus, kad nav piemērojams pienākums sniegt vai darīt pieejamu pirmsizvešanas informāciju, kā minēts šā panta 9. punkta b) apakšpunktā;

d) paredzot nosacījumus, kas jāievēro personai, kura sniedz vai dara pieejamu pirmsizvešanas informāciju, lai tā varētu ierobežot identifikācijas datu un komerciāli sensitīvu datu redzamību, kā minēts šā panta 8. punktā.

13. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūru, atbilstoši kurai tiek sniegta, darīta pieejama un saņemta šajā pantā minētā pirmsizvešanas informācija. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

14. Saskaņā ar 38. panta 6. punkta b) apakšpunktā minētajā darba programmā noteiktajiem datumiem un vēlākais līdz 2034. gada 28. februārim preču izvešanas formalitātes var turpināt veikt saskaņā ar noteikumiem un datu prasībām, kas paredzēti Regulā (ES) Nr. 952/2013, ko piemēro elektroniskajām sistēmām, kuras dalībvalstis un Komisija izveidojušas, ievērojot Regulas (ES) Nr. 952/2013 16. panta 1. punktu.

118. pants

Pirmsizvešanas informācijas riska analīze

1. Neskarot ES Muitas dienesta darbības, kas noteiktas IV sadaļā, kompetentais muitas dienests konkrētos termiņos nodrošina riska analīzes veikšanu. Minēto riska analīzi veic galvenokārt drošuma un drošības nolūkos un attiecīgā gadījumā sadarbībā ar citām muitas iestādēm, un, ja iespējams, pamatojoties uz pirmsizvešanas informāciju un citiem datiem, kas sniegti vai darīti pieejami ar ES muitas datu centra starpniecību. Uz minētās riska analīzes rezultātu pamata kompetentais muitas dienests veic vajadzīgos pasākumus.

2. Izvešanas muitas iestāde var veikt attiecīgus riska mazināšanas pasākumus, tostarp:

a) personai, kas sniegusi vai darījusi pieejamu pirmsizvešanas informāciju, dot norādījumus preces neiekraut vai netransportēt, vai – ja pārvadātājs nav persona, kas iesniegusi pirmsizvešanas informāciju – pārvadātājam dot tādus pašus norādījumus preces neiekraut vai netransportēt;

b) pieprasīt sniegt papildu informāciju vai veikt papildu darbību;

c) identificēt situācijas, kurās var būt lietderīgi rīkoties citai iestādei;

d) ieteikt muitas kontroles veikšanai vispiemērotāko vietu un minētajai kontrolei vispiemērotākos pasākumus.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot konkrētos termiņus, līdz kuriem jāveic šā panta 1. punktā minētā riska analīze.

4. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus par norādījumu došanu personām, kā minēts šā panta 2. punkta a) apakšpunktā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

5. Saskaņā ar 38. panta 6. punkta b) apakšpunktā minētajā darba programmā noteiktajiem datumiem un vēlākais līdz 2034. gada 28. februārim riska analīzes pamatā ir dati, kas iesniegti, ievērojot 117. panta 14. punktu. Pēc minētā datuma riska analīzes pamatā ir ES muitas datu centrā pieejamie dati.

119. pants

Pirmsizvešanas informācijas grozīšana

1. Eksportētājs vai 117. pantā minētās personas groza vienu vai vairākus pirmsizvešanas informācijas datu elementus, ja:

a) eksportētājam vai 117. pantā minētajām personām kļūst zināms, ka to reģistros ir mainījusies attiecīgā informācija vai ka minētā informācija ir nepareiza; vai

b) eksportētājam vai 117. pantā minētajām personām to prasa darīt muitas dienests, jo dati nav precīzi vai pilnīgi vai pastāv datu kvalitātes problēmas, jo īpaši, ja tas konstatēts riska analīzes rezultātā.

2. Eksportētājs vai pārējās 117. pantā minētās personas pirmsizvešanas informāciju negroza, ja:

a) personai, kas sniegusi vai darījusi pieejamu pirmsizvešanas informāciju, un pārvadātājam, ja tas nav minētā persona, muitas dienesti ir devuši norādījumus preces neiekraut vai netransportēt, kā minēts 118. panta 2. punkta a) apakšpunktā;

b) muitas dienesti ir pārvadātāju vai personu, kas sniegusi vai darījusi pieejamu pirmsizvešanas informāciju, informējuši par nodomu pārbaudīt preces;

c) muitas dienesti ir konstatējuši, ka pirmsizvešanas informācija ir nepareiza;

d) pirmsizvešanas informācijas dati ir iekļauti to datu sarakstā, kuru nevar grozīt;

e) muitas dienesti jau ir atļāvuši izlaist preces izvešanai.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot pirmsizvešanas informācijas datus, ko nevar grozīt, kā minēts šā panta 2. punkta d) apakšpunktā.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz šā panta 1. punktā minētās pirmsizvešanas informācijas grozīšanas procedūru. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

120. pants

Pirmsizvešanas informācijas atzīšana par nederīgu

1. Ja pārvadātājam vai citām personām, kas sniedz vai dara pieejamu pirmsizvešanas informāciju, kļūst zināms, ka preces, uz kurām attiecas minētā pirmsizvešanas informācija, netiks izvestas no Savienības muitas teritorijas, tas pēc iespējas drīz lūdz, lai muitas dienests pirmsizvešanas informāciju nekavējoties atzītu par nederīgu.

Ja preces, uz kurām attiecas pirmsizvešanas informācija, netiek izvestas no Savienības muitas teritorijas200 dienās no dienas, kad minētā pirmsizvešanas informācija tika sniegta vai darīta pieejama muitas dienestiem, muitas dienesti pirmsizvešanas informāciju atzīst par nederīgu.

2. Personas, kas sniedz vai dara pieejamu pirmsizvešanas informāciju, tostarp eksportētājs, cita citu informē, ka pirmsizvešanas informācija, ko tās sniegušas vai darījušas pieejamu, ir atzīta par nederīgu.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūru, atbilstoši kurai pirmsizvešanas informācija tiek atzīta par nederīgu saskaņā ar šā panta 1. punkta otro daļu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

121. pants

Paziņošana par preču ierašanos izvešanas punktā

1. Pārvadātājs muitas iestādei, kas ir atbildīga par vietu, kur preces ir izvedamas no Savienības muitas teritorijas, konkrētos termiņos paziņo par minēto preču ierašanos izvešanas punktā.

2. Neatkarīgi no 1. punktā minētajiem pārvadātāja pienākumiem par preču ierašanos var paziņot kāda no šīm personām:

a) eksportētājs; vai

b) persona, kas ir uzņēmusies atbildību par preču pārvadāšanu pirms to izvešanas no Savienības muitas teritorijas.

3. Ja saņemta muitas dienesta atļauja, paziņojumu par preču ierašanos muitas dienestam var sniegt vai darīt pieejamu nevis ar ES muitas datu centra, bet ar citu līdzekļu – piemēram, ar tirdzniecības, ostas vai transporta informācijas sistēmu – palīdzību, ar noteikumu, ka šādās sistēmās ir šāda paziņojuma sniegšanai vajadzīgie dati un ka minētie dati ir pieejami 1. punktā minētajos konkrētajos termiņos. Šādos gadījumos datus, kas sniegti vai darīti pieejami ar šo citu līdzekļu starpniecību, nosūta ES muitas datu centram.

4. Šā panta 1. punktā minēto pienākumu nepiemēro, ja preces, kuras paredzēts izvest no Savienības muitas teritorijas, pārvadājuma gaitā izkrauj un atkārtoti iekrauj tajā pašā transportlīdzeklī tikai tāpēc, lai tajā pašā Savienības ostā vai lidostā būtu iespējams izkraut vai iekraut citas preces.

5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot datus, kas paziņojami muitas iestādei, kura ir atbildīga par vietu, kur preces tiek izvestas no Savienības muitas teritorijas.

122. pants

Preču fiziska uzrādīšana muitai

1. Ja muitas dienesti vai citi tiesību akti, ko piemēro muitas dienesti, to prasa, pārvadātājs vai preču valdītājs preces, kuras paredzēts izvest no Savienības muitas teritorijas, pirms minēto preču izvešanas fiziski uzrāda muitai.

2. Muitas dienesti pārvadātājam vai preču valdītājam paziņo par prasību preces fiziski uzrādīt muitai.

3. Muitai fiziski uzrādītās preces bez muitas dienestu atļaujas nepārvieto no vietas, kur tās tika uzrādītas.

123. pants

Izvešanas apstiprinājums

Pārvadātājs, kas preces izved no Savienības muitas teritorijas, vai persona, kas ir uzņēmusies atbildību par preču pārvadāšanu pirms to izvešanas no Savienības muitas teritorijas, muitas dienestiem apstiprina preču izvešanu no Savienības muitas teritorijas.

VIII SADAĻA

ĪPAŠAS PROCEDŪRAS

1. NODAĻA

Vispārīgi noteikumi

124. pants

Darbības joma

Precēm var piemērot kādu no šīm īpašās procedūras kategorijām:

a) tranzīts, kas ietver ārējo un iekšējo tranzītu;

b) uzglabāšana, kas ietver uzglabāšanu muitas noliktavā un brīvajās zonās;

c) specifiska izmantošana, kas ietver pagaidu ievešanu un galapatēriņu;

d) pārstrāde, kas ietver ievešanu pārstrādei un izvešanu pārstrādei.

125. pants

Atļauja

1. Importētājiem, eksportētājiem vai to netiešajiem pārstāvjiem, kas plāno precēm piemērot īpašu muitas procedūru, ir nepieciešama muitas dienestu atļauja:

a) izmantot ievešanas pārstrādei vai izvešanas pārstrādei procedūru, pagaidu ievešanas procedūru vai galapatēriņa procedūru;

b) veikt uzglabāšanas vietu, kuras izmanto preču uzglabāšanas muitas noliktavā procedūrā darbību, izņemot gadījumus, kad attiecīgais muitas dienests ir arī uzglabāšanas vietas operators.

2. Veikt uzglabāšanas vietu, kuras izmanto jebkura importētāja preču uzglabāšanai muitas noliktavā, darbību var šādas personas un muitas dienesti:

a) personas, kam muitas dienesti ir devuši attiecīgu atļauju;

b) attiecīgais muitas dienests, ja tas ir uzglabāšanas vietas operators.

3. Šā panta 1. un 2. punktā minētajās atļaujās nosaka nosacījumus attiecīgo īpašo procedūru izmantošanai vai attiecīgo uzglabāšanas vietu darbības veikšanai.

4. Izņemot konkrētus gadījumus, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, muitas dienesti 1. un 2. punktā minētās atļaujas piešķir tikai tad, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:

a) pieteikuma iesniedzējs ir iedibināts Savienības muitas teritorijā;

b) pieteikuma iesniedzējs sniedz nepieciešamās garantijas attiecībā uz darbību pienācīgu veikšanu;

c) tiek sniegts galvojums par iespējamu muitas parādu vai citiem maksājumiem, kas saistīti ar precēm, kurām piemēro īpašo procedūru, saskaņā ar 194. pantu;

d) muitas dienesti spēj īstenot muitas uzraudzību bez nepieciešamības ieviest administratīvus pasākumus, kas nav samērīgi ar konkrētajām ekonomiskajām vajadzībām;

e) pagaidu ievešanas procedūras gadījumā – preces izmanto vai to izmantošanu organizē pieteikuma iesniedzējs;

f) ievešanas pārstrādei procedūras gadījumā – preču pārstrādes darbības veic vai to veikšanu organizē pieteikuma iesniedzējs;

g) pārstrādes procedūras gadījumā – atļauja nelabvēlīgi neietekmētu Savienības ražotāju būtiskās intereses ("ekonomiskie nosacījumi").

Tiek uzskatīts, ka atzītais uzņēmējs, kuram ir atļauja muitas vienkāršojumiem, vai uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs ir izpildījis šā punkta pirmās daļas b) punkta nosacījumus, ja darbība, kas saistīta ar attiecīgo īpašo procedūru, ir ņemta vērā atļaujā, kas minēta attiecīgi 30. vai 31. pantā.

5. Ja pierādījumi liecina, ka ievešanas pārstrādei procedūras atļaušana, iespējams, nelabvēlīgi ietekmēs Savienības ražotāju būtiskās intereses, kompetentie muitas dienesti, pirms tie pieņem lēmumu par minēto atļauju, lūdz ES Muitas dienestu sniegt pamatotu atzinumu, izņemot gadījumus, kad atļaujas piešķiršanu pamato pārstrādes ekonomiskais raksturs.

6. Ja pierādījumi liecina, ka izvešanas pārstrādei procedūras atļaušana, iespējams, nelabvēlīgi ietekmēs tādu Savienības ražotāju būtiskās intereses, kuri ražo preces, kas tiek uzskatītas par paaugstināta riska precēm, un preces nav paredzēts remontēt, kompetentie muitas dienesti, pirms tie pieņem lēmumu par minēto atļauju, lūdz ES Muitas dienestu sniegt pamatotu atzinumu.

7. Ja ES Muitas dienests saņem lūgumu saskaņā ar 5. un 6. punktu, tas var sniegt vienu no šādiem atzinumiem, proti:

a) ka atļaujas piešķiršana nelabvēlīgi neietekmē Savienības ražotāju būtiskās intereses;

b) ka atļaujas piešķiršana nelabvēlīgi ietekmē Savienības ražotāju būtiskās intereses;

c) ka atļaujas piešķiršana pienācīgi pamatotam un pārraudzītam preču daudzumam, kas noteikts atzinumā, nelabvēlīgi neietekmē Savienības ražotāju būtiskās intereses.

ES Muitas dienesta atzinumu ņem vērā muitas dienesti, kuru kompetencē ir atļauju piešķiršana, kā arī citi muitas dienesti, kuru darbība ir saistīta ar līdzīgām atļaujām.

Minētā atzinuma sniegšanas nolūkā ES Muitas dienests var ņemt vērā viedokļus un informāciju, kas saņemti no ieinteresētajām personām, ar noteikumu, ka minētās ieinteresētās personas minēto informāciju ES Muitas dienestam sniedz termiņos, kas noteikti 11. punkta b) apakšpunktā minētajos procedūras noteikumos.

8. Muitas dienesti, kas piešķir atļauju, ES muitas datu centrā sniedz vai dara pieejamus atļaujas pieteikumus un atļaujas. Ja īpašu procedūru atļaujās ir ietverta komerciāli sensitīva informācija, piekļuvi minētajai sensitīvajai informācijai ierobežo.

9. Ja pierādījumi liecina, ka Savienības ražotāju būtiskās intereses varētu nelabvēlīgi ietekmēt jau piešķirtas atļaujas izmantošana, Komisija vai dalībvalstis var lūgt ES Muitas dienestu sniegt pamatotu atzinumu atbilstoši 5. un 6. punktā noteiktajai procedūrai.

10. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu:

a) paredzot šā panta 3. un 4. punktā minētos nosacījumus, kuri attiecas uz šā panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto īpašo procedūru izmantošanu vai šā panta 1. punkta b) apakšpunktā vai 2. punktā minēto uzglabāšanas vietu darbību;

b) nosakot šā panta 4. punktā minētos konkrētos gadījumus;

c) precizējot šā panta 5. punktā minētos gadījumus, kad pārstrādes ekonomiskais raksturs ir pamats, lai muitas dienesti bez ES Muitas dienesta atzinuma novērtētu, vai ievešanas pārstrādei procedūras atļaušana nelabvēlīgi ietekmē Savienības ražotāju būtiskās intereses;

d) precizējot šā panta 5. punktā minētos gadījumus, kad tiek uzskatīts – ir pierādījumi, ka, iespējams, tiks nelabvēlīgi ietekmētas Savienības ražotāju būtiskās intereses, un šā panta 5. un 6. punktā minētos gadījumus, kad tiek uzskatīts – ir izpildīti ekonomiskie nosacījumi;

e) nosakot sarakstu ar šā panta 6. punktā minētajām precēm, kas tiek uzskatītas par paaugstināta riska precēm.

11. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz:

a) procedūras noteikumus par atļauju piešķiršanu īpašajām procedūrām vai uzglabāšanas vietu darbībai, kā minēts šā panta 1. un 2. punktā;

b) procedūras noteikumus par ekonomisko nosacījumu pārbaudi, tostarp par ES Muitas dienesta pamatotā atzinuma sniegšanu; un

c) noteikumus par šā panta 7. punktā minētā daudzuma noteikšanu un pārraudzīšanu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

12. Līdz 2027. gada 21. septembrim:

a) šā panta 4. punkta g) punktā minētos ekonomiskos nosacījumus pārbauda Savienības līmenī saskaņā ar šā panta 11. punkta b) apakšpunktā minētajiem procedūras noteikumiem;

b) atsauce uz šajā nodaļā minēto ES Muitas dienesta atzinumu ir atsauce uz Komisijas veiktu ekonomisko nosacījumu pārbaudi Savienības līmenī, kā paredzēts šā panta 5., 6. un 7. punktā.

126. pants

Atļaujas ar atpakaļejošu spēku

1. Saņēmuši pieteikumu, muitas dienesti piešķir atļauju ar atpakaļejošu spēku, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:

a) ir pierādīta ekonomiska vajadzība;

b) pieteikums nav saistīts ar krāpšanas mēģinājumu;

c) pieteikuma iesniedzējs, pamatojoties uz uzskaiti vai reģistriem, ir pierādījis, ka:

i) ir izpildītas visas procedūras prasības;

ii) attiecīgā gadījumā preces var identificēt attiecībā uz aptverto laikposmu;

iii) šāda uzskaite vai reģistri ļauj procedūru kontrolēt;

d) ir iespējams izpildīt visas preču situācijas noregulēšanai vajadzīgās formalitātes, cita starpā vajadzības gadījumā par nederīgu atzīt attiecīgo muitas deklarāciju vai par nederīgiem atzīt datus, kas sniegti vai darīti pieejami, lai precēm piemērotu muitas procedūru;

e) trīs gados no dienas, kad pieteikums ir pieņemts, pieteikuma iesniedzējam nav piešķirta atļauja ar atpakaļejošu spēku tai pašai īpašajai procedūrai;

f) izņemot gadījumus, kad pieteikums attiecas uz tāda paša veida darbības un preču atļaujas atjaunošanu, netiek prasīts ES Muitas dienesta atzinums, kurā novērtēts, vai atļaujas piešķiršana nelabvēlīgi ietekmētu Savienības ražotāju būtiskās intereses;

g) pieteikums neattiecas uz tādu uzglabāšanas vietu darbību, kuras izmanto preču uzglabāšanas muitas noliktavā procedūrā; un

h) ja pieteikums attiecas uz tāda paša veida darbības un preču atļaujas atjaunošanu, pieteikums ir iesniegts trīs gados pēc sākotnējās atļaujas derīguma termiņa beigām.

2. Muitas dienesti atļauju ar atpakaļejošu spēku var piešķirt, ja preces, kurām tika piemērota muitas procedūra, laikā, kad pieņemts šādas atļaujas pieteikums, vairs nav pieejamas.

127. pants

Atļaujas grozījums ar atpakaļejošu spēku

1. Ja atļaujas turētājs 125. panta 1. un 2. punktā minētās atļaujas derīguma termiņa laikā iesniedz pamatotu pieteikumu, muitas dienesti var grozīt piešķirto atļauju ar atpakaļejošu spēku.

Tomēr atļaujas turētājs pieteikumu par atļaujas grozīšanu var iesniegt pēc atļaujas derīguma termiņa beigām, ja attiecīgā precēm piemērotā muitas procedūra nav noslēgta.

2. Lēmumā par atļaujas grozīšanu ar atpakaļejošu spēku muitas dienesti nosaka dienu, no kuras minētais grozījums ir spēkā.

3. Grozījums ar atpakaļejošu spēku nestājas spēkā pirms minētās atļaujas spēkā stāšanās dienas.

4. Grozījumu ar atpakaļejošu spēku veikt nav atļauts, ja ir spēkā kāds no šiem nosacījumiem:

a) pieteikums ir iesniegts pēc tam, kad muitas dienesti ir atļaujas turētāju informējuši par nodomu pārbaudīt preces vai veikt kontroli;

b) pieteikums ir iesniegts pēc tam, kad muitas dienesti ir atļaujas turētāju informējuši par konstatējumu, ka atļaujas dati ir nepareizi;

c) pieteikums ir saistīts ar atļaujas turētāja īstenotu krāpšanas vai ļaunprātīgas izmantošanas mēģinājumu.

5. Grozījuma ar atpakaļejošu spēku pieteikums neattiecas uz piešķirtās atļaujas derīguma termiņu.

6. Atļaujas grozīšanai ar atpakaļejošu spēku nav vajadzīgs 125. panta 5. un 6. punktā minētais ES Muitas dienesta atzinums.

128. pants

Reģistri

1. Šīs regulas 125. panta 1. un 2. punktā minētās atļaujas turētājs, importētājs vai eksportētājs un jebkura persona, kas veic darbību, kas saistīta ar preču uzglabāšanu, apstrādi vai pārstrādi vai preču pārdošanu vai pirkšanu brīvajās zonās, uztur pienācīgus reģistrus, kuru veidu apstiprinājuši muitas dienesti, un – izņemot gadījumus, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā – minētos reģistrus sniedz vai dara pieejamu ES muitas datu centrā.

Minētajos reģistros iekļauj informāciju un datus, lai muitas dienesti varētu uzraudzīt attiecīgo procedūru, jo īpaši tādu preču identificēšanu, kurām šo procedūru piemēro, to muitas statusu un pārvietošanu.

2. Tiek uzskatīts, ka atzītais uzņēmējs, kuram ir atļauja muitas vienkāršojumiem, vai uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs ir izpildījis 1. punktā noteikto pienākumu, ja tā reģistri atbilst attiecīgās īpašās procedūras nolūkam.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, precizējot reģistros iekļaujamās informācijas un datu veidus un izņēmumus no šā panta 1. punktā noteiktā pienākuma tos sniegt vai darīt pieejamus ES muitas datu centrā.

129. pants

Īpašās procedūras noslēgšana

1. Izņemot tranzīta procedūru un neskarot 156. pantu, īpašo procedūru noslēdz, kad precēm, kurām šo procedūru piemēro, vai pārstrādes produktiem piemēro nākamo muitas procedūru, tos izved no Savienības muitas teritorijas vai iznīcina, neatstājot atkritumus, vai kad no tiem atsakās par labu valstij saskaņā ar 96. pantu.

2. Muitas dienesti noslēdz tranzīta procedūru, ja, pamatojoties uz nosūtītājā muitas iestādē un galamērķa muitas iestādē sniegtu vai darītu pieejamu datu salīdzinājumu, tie var konstatēt, ka procedūra ir pabeigta pareizi.

3. Muitas dienesti veic visus vajadzīgos pasākumus, lai noregulētu to preču situāciju, attiecībā uz kurām īpašā procedūra nav noslēgta saskaņā ar paredzētajiem nosacījumiem.

4. Ja tiesību aktos muitas jomā nav noteikts citādi, īpašo procedūru noslēdz konkrētos laikposmos.

5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, precizējot šā panta 4. punktā minēto laikposmu ilgumu.

6. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus par īpašās procedūras noslēgšanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

130. pants

Tiesību un pienākumu nodošana

1. Saņēmuši pieteikumu, muitas dienesti var ļaut īpašas procedūras, kas nav tranzīts, atļaujas turētājam savas tiesības un pienākumus attiecībā uz precēm, kurām ir piemērota minētā īpašā procedūra, pilnībā vai daļēji nodot importētājam, eksportētājam vai kādai citai personai.

2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot:

a) kādos gadījumos un ar kādiem nosacījumiem tiek atļauta šā panta 1. punktā minētā tiesību un pienākumu nodošana;

b) kādā veidā muitas dienesti atļauj šādu tiesību un pienākumu nodošanu;

c) datus un informāciju, kas tiek prasīta šādas tiesību un pienākumu nodošanas pieteikumiem un atļaujām.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus par tādu atļaujas turētāja tiesību un pienākumu nodošanu, kuri attiecas uz precēm, kurām piemērota īpaša procedūra, kas nav tranzīts. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

131. pants

Preču pārvietošana

1. Konkrētos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, importētāji, eksportētāji, personas, kam ir atļauja veikt tādu uzglabāšanas vietu darbību, kuras izmanto preču uzglabāšanas muitas noliktavā procedūrā, un personas, kam ir nodotas tiesības un pienākumi saskaņā ar 130. pantu, var starp dažādām vietām Savienības muitas teritorijā pārvietot preces, kurām piemēro īpašu procedūru, kas nav tranzīts, vai kuras uzglabā brīvajā zonā.

2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot konkrētos gadījumus, kuros preces var tikt pārvietotas, kā minēts šā panta 1. punktā, un nosakot nosacījumus, kas šādā gadījumā jāievēro.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus par to preču pārvietošanu, kurām piemēro īpašu procedūru, kas nav tranzīts, vai kuras uzglabā brīvajā zonā, kā minēts šā panta 1. punktā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

132. pants

Parastie apstrādes veidi

1. Preces, kurām piemēro muitas noliktavas procedūru vai pārstrādes procedūru vai kuras uzglabā brīvajā zonā, var apstrādāt parastos veidos, lai minētās preces saglabātu, uzlabotu to izskatu vai tirdzniecisko kvalitāti vai lai sagatavotu tās izplatīšanai vai tālākpārdošanai.

2. Preces, ko paredzēts pārdot tālpārdošanā no tālpārdošanai paredzētas privātas muitas noliktavas, kas minēta 145. pantā, var apstrādāt parastos veidos, kas ir absolūti nepieciešami, lai preces sagatavotu tālpārdošanai.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot šā panta 1. un 2. punktā minētos parastos preču apstrādes veidus.

133. pants

Līdzvērtīgas preces

1. Līdzvērtīgas preces ir Savienības preces, ko uzglabā, izmanto vai pārstrādā to preču vietā, kurām piemēro īpašu procedūru.

Izvešanas pārstrādei procedūras gadījumā līdzvērtīgas preces ir ārpussavienības preces, ko pārstrādā to Savienības preču vietā, kurām piemēro izvešanas pārstrādei procedūru.

Izņemot konkrētus gadījumus, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, līdzvērtīgām precēm ir tāds pats preču kombinētās nomenklatūras astoņu ciparu kods, kas noteikts Regulā (EEK) Nr. 2658/87 (“Kombinētā nomenklatūra”), tāda pati tirdznieciskā kvalitāte un tādas pašas tehniskās īpašības kā precēm, ko tās aizstāj.

2. Ar noteikumu, ka tiek nodrošināta pienācīga īpašās procedūras veikšana, jo īpaši muitas uzraudzība, muitas dienesti, saņēmuši pieteikumu, atļauj šīs darbības:

a) izmantot līdzvērtīgas preces saskaņā ar muitas noliktavas, brīvās zonas un galapatēriņa procedūrām;

b) konkrētos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, izmantot līdzvērtīgas preces saskaņā ar pagaidu ievešanas procedūru;

c) izmantot līdzvērtīgas preces saskaņā ar ievešanas pārstrādei procedūru;

d) izvešanas pārstrādei procedūras ar iepriekšēju ievešanu gadījumā – izvest no līdzvērtīgām precēm iegūtus pārstrādes produktus pirms to preču ievešanas, ko līdzvērtīgās preces aizstāj;

e) izmantot līdzvērtīgas preces saskaņā ar izvešanas pārstrādei procedūru;

f) ievešanas pārstrādei procedūras ar iepriekšēju izvešanu gadījumā – ievest no līdzvērtīgām precēm iegūtus pārstrādes produktus pirms to preču izvešanas, ko līdzvērtīgās preces aizstāj.

Tiek uzskatīts, ka atzītais uzņēmējs, kuram ir atļauja muitas vienkāršojumiem, vai uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs ir izpildījis nosacījumu nodrošināt pienācīgu īpašās procedūras veikšanu, ja darbība, kas saistīta ar līdzvērtīgu preču izmantošanu attiecīgajā procedūrā, tika ņemta vērā, kad minētajam uzņēmējam vai tirgotājam tika piešķirta 30. vai 31. pantā minētā atļauja.

3. Līdzvērtīgas preces neatļauj izmantot šajos gadījumos:

a) ja ievešanas pārstrādei procedūrā tiek veikti tikai parastie apstrādes veidi, kas minēti 132. pantā;

b) ja attiecībā uz nenoteiktas izcelsmes precēm, ko ievešanas pārstrādei procedūrā izmanto tādu pārstrādes produktu ražošanā, par kuriem izdod vai sagatavo izcelsmes apliecinājumu saskaņā ar preferenciālu režīmu starp Savienību un konkrētām trešām valstīm vai šādu valstu grupām, tiek piemērots aizliegums atmaksāt ievedmuitas nodokli vai atbrīvot no ievedmuitas nodokļa;

c) ja tas radītu nepamatotas priekšrocības attiecībā uz ievedmuitas nodokli; vai

d) ja tas paredzēts Savienības tiesību aktos.

4. Šā panta 2. punkta d) apakšpunktā minētajā gadījumā un ja pārstrādes produktiem tiktu piemērots izvedmuitas nodoklis situācijā, kad tos neizvestu saistībā ar ievešanas pārstrādei procedūru, atļaujas turētājs sniedz galvojumu par izvedmuitas nodokļa nomaksu, ja ārpussavienības preces netiktu ievestas 159. panta 3. punktā minētajā laikposmā.

5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu:

a) nosakot šā panta 1. punkta trešajā daļā minētos īpašos gadījumus;

b) nosakot nosacījumus līdzvērtīgu preču izmantošanai saskaņā ar šā panta 2. punktu;

c) nosakot šā panta 2. punkta b) apakšpunktā minētos konkrētos gadījumus, kad līdzvērtīgas preces izmanto saskaņā pagaidu ievešanas procedūru; un

d) precizējot gadījumus, kad līdzvērtīgu preču izmantošana nav atļauta saskaņā ar šā panta 3. punkta c) apakšpunktu.

6. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus līdzvērtīgu preču izmantošanai, kas atļauta saskaņā ar šā panta 2. punktu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

2. NODAĻA

Tranzīts

1. iedaļa

Vispārīgi noteikumi

134. pants

Darbības joma

1. Kad preces ieved Savienības muitas teritorijā, tām piemēro tranzīta procedūru, nemainot to muitas statusu saskaņā ar 73. panta 2. punktu, ja vien tām jau nav piemērota 135. un 136. pantā noteikta tranzīta procedūra vai ja tām 104. panta 5. punktā noteiktajā termiņā nav piemērota cita muitas procedūra.

2. Tranzīta procedūras izmantotāju uzskata par preču importētāju vai eksportētāju, un tas ir atbildīgs par muitas nodokļu un maksājumu nomaksu, ja vien muitas dienestu rīcībā nav datu, kas citu personu ļauj identificēt kā importētāju vai eksportētāju.

135. pants

Ārējais tranzīts

1. Saskaņā ar ārējā tranzīta procedūru ārpussavienības preces var pārvietot no viena punkta uz citu punktu Savienības muitas teritorijā, nepiemērojot šīm precēm:

a) ievedmuitas nodokli vai citus maksājumus, tostarp antidempinga maksājumus, kompensācijas maksājumus vai aizsardzības pasākumus;

b) tirdzniecības politikas pasākumus, ciktāl tie neaizliedz preču ievešanu Savienības muitas teritorijā vai izvešanu no tās.

2. Konkrētos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, Savienības precēm piemēro ārējā tranzīta procedūru.

3. Šā panta 1. punktā minētā pārvietošana notiek vienā no šiem veidiem:

a) saskaņā ar Savienības ārējā tranzīta procedūru;

b) saskaņā ar TIR konvenciju, ar noteikumu, ka šāda pārvietošana:

i) ir sākusies vai tiks pabeigta ārpus Savienības muitas teritorijas;

ii) notiek starp diviem punktiem Savienības muitas teritorijā, šķērsojot trešās valsts teritoriju;

c) saskaņā ar Briselē 1961. gada 6. decembrī pieņemto Muitas konvenciju par ATA karneti preču pagaidu ievešanai (ATA konvenciju) vai Stambulā 1990. gada 26. jūnijā pieņemto Konvenciju par pagaidu ievešanu (Stambulas konvenciju) ([39]), ja notiek pārvietošana tranzītā;

([39]) OV L 130, 27.5.1993., 4. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/convention/1993/329/oj.

d) izmantojot NATO veidlapu 302, kas paredzēta 1951. gada 19. jūnijā Londonā parakstītajā Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalstu nolīgumā par to bruņoto spēku statusu, vai ES veidlapu 302;

e) izmantojot pasta sistēmu saskaņā ar Pasaules Pasta savienības aktiem, ja preces pārved šādos aktos noteikto tiesību un pienākumu turētāji vai to uzdevumā.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot šā panta 2. punktā minētos konkrētos gadījumos, kad Savienības precēm piemērojama ārējā tranzīta procedūra.

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus par šā panta 3. punkta b) līdz e) apakšpunktu piemērošanu Savienības muitas teritorijā, ņemot vērā Savienības vajadzības. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

136. pants

Iekšējais tranzīts

1. Saskaņā ar iekšējā tranzīta procedūru Savienības preces var pārvietot no viena punkta uz citu punktu Savienības muitas teritorijā, tām šķērsojot trešās valsts teritoriju, nemainoties preču muitas statusam.

2. Šā panta 1. punktā minētā pārvietošana notiek vienā no šiem veidiem:

a) saskaņā ar Savienības iekšējā tranzīta procedūru, ar noteikumu, ka šāda iespēja ir paredzēta starptautiskā nolīgumā;

b) saskaņā ar TIR konvenciju;

c) saskaņā ar ATA konvenciju vai Stambulas konvenciju, ja notiek pārvietošana tranzītā;

d) izmantojot NATO veidlapu 302 vai ES veidlapu 302;

e) izmantojot pasta sistēmu saskaņā ar Pasaules Pasta savienības aktiem, ja preces pārved šādos aktos noteikto tiesību un pienākumu turētāji vai to uzdevumā.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus par šā panta 2. punkta b) līdz e) apakšpunktu piemērošanu Savienības muitas teritorijā, ņemot vērā Savienības vajadzības. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

137. pants

Vienota teritorija tranzīta nolūkos

Ja preces tiek pārvietotas no viena punkta uz citu punktu Savienības muitas teritorijā saskaņā ar TIR konvenciju, ATA konvenciju vai Stambulas konvenciju, izmantojot NATO veidlapu 302 vai ES veidlapu 302, vai pasta sistēmu, tad Savienības muitas teritoriju šādas pārvadāšanas nolūkos uzskata par vienotu teritoriju.

138. pants

Personu izslēgšana no TIR operācijām

1. Ja kādas dalībvalsts muitas dienesti nolemj kādu personu izslēgt no TIR operācijām saskaņā ar TIR konvencijas 38. pantu, minēto lēmumu piemēro visā Savienības muitas teritorijā un neviena muitas iestāde nepieņem minētās personas iesniegtās TIR karnetes.

2. Šā panta 1. punktā minēto lēmumu un tā piemērošanas dienu dalībvalsts paziņo pārējām dalībvalstīm, Komisijai un ES Muitas dienestam.

139. pants

Atzītais saņēmējs un atzītais nosūtītājs TIR vajadzībām

1. Saņēmuši pieteikumu, muitas dienesti var atļaut kādai personai ("atzītajam saņēmējam") apstiprinātā vietā saņemt preces, kas pārvietotas saskaņā ar TIR konvenciju, lai pabeigtu procedūru TIR konvencijas 1. panta d) apakšpunkta nozīmē.

2. Saņēmuši pieteikumu, muitas dienesti var atļaut kādai personai ("atzītajam nosūtītājam") apstiprinātā vietā nosūtīt preces, ko paredzēts pārvietot saskaņā ar TIR konvenciju, lai sāktu procedūru TIR konvencijas 1. panta c) apakšpunkta nozīmē.

Minētajā nolūkā atzītajam nosūtītājam ir atļauts izmantot īpaša veida plombas, kā minēts 140. panta 4. punkta c) apakšpunktā.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot šā panta 1. un 2. punktā minēto atļauju piešķiršanas nosacījumus.

2. iedaļa

Savienības tranzīts

140. pants

Savienības tranzīta procedūras izmantotāja pienākumi un saskaņā ar Savienības tranzīta procedūru pārvietoto preču pārvadātāja un saņēmēja pienākumi

1. Savienības tranzīta procedūras izmantotājs ir atbildīgs par šādu pienākumu izpildi:

a) prasīto datu sniegšana vai darīšana pieejama muitas dienestiem;

b) paziņošana par preču un prasīto datu pieejamību galamērķa muitas iestādē noliktajā termiņā un atbilstoši muitas dienestu veiktajiem preču identifikācijas nodrošināšanas pasākumiem;

c) ar Savienības tranzīta procedūru saistīto tiesību aktu muitas jomā noteikumu ievērošana;

d) ja tiesību aktos muitas jomā nav noteikts citādi – galvojuma sniegšana, lai nodrošinātu, ka tiks samaksāta ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summa, kas atbilst muitas parādam vai citiem maksājumiem, kuri radušies attiecībā uz precēm.

2. Procedūras izmantotāja pienākumi ir izpildīti un Savienības tranzīta procedūra ir pabeigta, kad preces, kurām procedūra piemērota, un prasītā informācija ir pieejamas galamērķa muitas iestādē saskaņā ar tiesību aktiem muitas jomā.

3. Arī preču pārvadātājs vai saņēmējs, kas pieņem preces, zinot, ka tās tiek pārvietotas saskaņā ar Savienības tranzīta procedūru, ir atbildīgs par paziņošanu, ka preces ir pieejamas galamērķa muitas iestādē, noteiktajā termiņā un atbilstoši muitas dienestu veiktajiem preču identifikācijas nodrošināšanas pasākumiem.

4. Saņēmuši pieteikumu, muitas dienesti var atļaut ikvienu no turpmāk norādītajiem vienkāršojumiem, kuri attiecas uz Savienības tranzīta procedūras piemērošanu precēm vai uz minētās procedūras pabeigšanu:

a) atzītā nosūtītāja statuss, kas atļaujas turētājam ļauj precēm piemērot Savienības tranzīta procedūru, tās neuzrādot muitai;

b) atzītā saņēmēja statuss, kas atļaujas turētājam ļauj apstiprinātā vietā saņemt preces, kas pārvietotas saskaņā ar Savienības tranzīta procedūru, lai pabeigtu procedūru saskaņā ar 2. punktu;

c) īpaša veida plombu izmantošana, ja plomba ir vajadzīga, lai nodrošinātu tādu preču identificēšanu, kam piemērota Savienības tranzīta procedūra;

d) samazinātas datu kopas sniegšana vai, attiecīgā gadījumā, tādas muitas deklarācijas izmantošana, kurā ir samazināta datu kopa, ar nolūku precēm piemērot Savienības tranzīta procedūru;

e) elektroniska transporta dokumenta izmantošana ar nolūku precēm piemērot Savienības tranzīta procedūru, ar noteikumu, ka dokumentā ir ietverta vajadzīgā informācija un ka minētā informācija ir pieejama muitas dienestiem sākumpunktā un galamērķī, lai varētu veikt preču muitas uzraudzību un noslēgt procedūru.

5. Muitas dienesti regulāri pārrauga atzīto nosūtītāju un saņēmēju darbības, lai novērtētu to atbilstību atļaujas prasībām.

6. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu:

a) sīkāk precizējot šā panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā noteiktās datu prasības un šā panta 4. punktā minētos atļauju piešķiršanas nosacījumus;

b) nosakot datus, kas jāsniedz vai jādara pieejami muitas dienestiem, lai precēm varētu piemērot Savienības tranzīta procedūru, kā minēts šā panta 1. punkta a) apakšpunktā.

7. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus par:

a) Savienības tranzīta procedūras piemērošanu precēm un minētās procedūras noslēgšanu;

b) šā panta 4. punktā minēto vienkāršojumu piemērošanu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

141. pants

Preces, kas šķērso trešās valsts teritoriju saskaņā ar Savienības ārējā tranzīta procedūru

1. Precēm, kas šķērso trešo valsti, piemēro Savienības ārējā tranzīta procedūru, ja ir izpildīts kāds no šiem nosacījumiem:

a) tas ir paredzēts starptautiskā nolīgumā;

b) pārvadāšanai caur trešo valsti tiek izmantots vienots pārvadājuma dokuments, kas sagatavots Savienības muitas teritorijā.

2. Šā panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajā gadījumā Savienības ārējā tranzīta procedūras piemērošanu aptur, kamēr preces atrodas ārpus Savienības muitas teritorijas.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus par tādu preču muitas uzraudzību, kuras šķērso trešās valsts teritoriju saskaņā ar Savienības ārējā tranzīta procedūru. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

3. NODAĻA

Uzglabāšana

1. iedaļa

Kopīgie noteikumi

142. pants

Darbības joma

1. Saskaņā ar uzglabāšanas procedūru ārpussavienības preces var uzglabāt Savienības muitas teritorijā, nepiemērojot tām:

a) ievedmuitas nodokli;

b) citus maksājumus, kas paredzēti Savienības vai valstu tiesību aktos;

c) tirdzniecības politikas pasākumus, kas nav tie, kas aizliedz preču ievešanu Savienības muitas teritorijā vai izvešanu no tās.

2. Lai precēm varētu piemērot uzglabāšanas procedūru, ir spēkā šādi nosacījumi:

a) muitas dienestiem ir sniegti vai darīti pieejami prasītie dati;

b) preces atbilst attiecīgajiem citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti;

c) preces ir ieradušās izlaišanas vietā, lai tām piemērotu procedūru.

3. Savienības precēm muitas noliktavas procedūru vai brīvās zonas procedūru var piemērot vai nu saskaņā ar attiecīgajiem citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti, vai arī lai izmantotu lēmumu par ievedmuitas nodokļa atmaksāšanu vai nodokļa atlaišanu.

4. Ja ir ekonomiska vajadzība un netiks nelabvēlīgi ietekmēta muitas uzraudzība, muitas dienesti var atļaut Savienības preces ievest, uzglabāt, pārvietot, izmantot, pārstrādāt vai patērēt muitas noliktavā vai brīvajā zonā. Šādos gadījumos uzskata, ka minētajām precēm netiek piemērota uzglabāšanas procedūra.

5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, precizējot datus, kas jāsniedz vai jādara pieejami muitas dienestiem, lai precēm varētu piemērot šā panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto uzglabāšanas procedūru.

6. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūru, kas attiecas uz šā panta 3. punktā minēto muitas noliktavas procedūras vai brīvās zonas procedūras piemērošanu Savienības precēm. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

143. pants

Uzglabāšanas procedūras ilgums

1. Uzglabāšanas procedūru precēm var piemērot neierobežotu laiku.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, muitas dienesti var noteikt termiņu, līdz kuram uzglabāšanas procedūra ir jānoslēdz:

a) izņēmuma gadījumos – jo īpaši, ja preču veids un īpašības ilgstošas uzglabāšanas rezultātā varētu apdraudēt cilvēku, dzīvnieku vai augu veselību un dzīvību vai vidi;

b) ja ir atcelta atļauja uzglabāšanas vietas darbībai.

2. iedaļa

Muitas noliktavas

144. pants

Uzglabāšana muitas noliktavās

1. Saskaņā ar muitas noliktavas procedūru ārpussavienības preces var uzglabāt telpās vai citās vietās, ko minētajai procedūrai atļāvuši izmantot muitas dienesti un kas ir muitas uzraudzībā (“muitas noliktavas”).

2. Muitas noliktavas var būt pieejamas preču uzglabāšanai muitas noliktavā jebkuram importētājam (“publiska muitas noliktava”) vai preču uzglabāšanai, ko veic muitas noliktavas darbības atļaujas turētājs(“privāta muitas noliktava”).

3. Preces, kam piemērota muitas noliktavas procedūra, var uz laiku izvest no muitas noliktavas. Izņemot nepārvaramas varas gadījumus, šādai izvešanai nepieciešams iepriekš saņemt muitas dienestu atļauju.

145. pants

Tālpārdošanai paredzēta muitas noliktava

1. Atļauju preces pirms tālpārdošanas uzglabāt un veikt darbības ar tām tālpārdošanai paredzētā privātā muitas noliktavā var piešķirt tikai importētājiem tālpārdošanai, kas ir izvēlējušies izmantot *IOSS* režīmu un kam ir uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statuss, vai to netiešajiem pārstāvjiem, kam ir uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statuss.

2. Preces tālpārdošanai var uzglabāt tālpārdošanai paredzētā muitas noliktavā, piemērojot muitas noliktavas procedūru, tikai tad, ja preces atbilst visiem šiem nosacījumiem:

a) tās atbilst attiecīgajiem citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti un ko piemērotu attiecībā uz preču laišanu brīvā apgrozībā;

b) tās ir iepakotas apvienotos iepakojumos, kuros ir līdzīgas preces, stāvoklī pirms individuālu sūtījumu sagatavošanas tālpārdošanas beigās;

c) Savienības muitas teritorijā tās ieved tādos daudzumos, kas atvieglo efektīvu muitas kontroles veikšanu.

Kad muitas dienesti izvērtē, vai ir izpildīts pirmās daļas c) apakšpunktā minētais nosacījums, tie ņem vērā tā subjekta lielumu, kas plāno veikt tālpārdošanu no muitas noliktavas.

3. Pirms precēm piemēro muitas noliktavas procedūru un to uzglabāšanas laikā muitas dienestiem un citām kompetentajām iestādēm ir tiesības kontrolēt, vai preces atbilst prasībām, kuras attiecas uz laišanu brīvā apgrozībā.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot šā panta 1. punktā minētās atļaujas piešķiršanas nosacījumus.

5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka procedūras noteikumus par šā panta 2. punktā minētajiem nosacījumiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

146. pants

Pārstrāde muitas noliktavā

Ja pastāv ekonomiska vajadzība un netiks nelabvēlīgi ietekmēta muitas uzraudzība, muitas dienesti, piemērojot ievešanas pārstrādei procedūru vai galapatēriņa procedūru, var atļaut pārstrādāt preces muitas noliktavā, ja ir izpildīti minēto procedūru nosacījumi.

Šādos gadījumos uzskata, ka minētajām precēm netiek piemērota muitas noliktavas procedūra.

147. pants

Atļaujas turētāja pienākumi

Neskarot 27. pantu, 125. panta 1. punkta b) apakšpunktā vai 125. panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto atļauju turētāju un importētāju pienākums ir:

a) nodrošināt, lai preces, kam piemēro muitas noliktavas procedūru, netiktu izņemtas no muitas uzraudzības;

b) izpildīt pienākumus, kas izriet no preču glabāšanas saskaņā ar muitas noliktavas procedūru; un

c) izpildīt pienākumus, kas izriet no muitas noliktavas procedūras piemērošanas precēm.

3. iedaļa

Brīvās zonas

148. pants

Brīvo zonu noteikšana

1. Dalībvalstis var Savienības muitas teritorijas daļas noteikt par brīvajām zonām.

Dalībvalsts nosaka katras brīvās zonas aizņemto teritoriju un ievešanas un izvešanas punktus.

2. Dalībvalstis Komisijai un ES Muitas dienestam paziņo informāciju par savām brīvajām zonām, kuras darbojas.

3. Brīvās zonas ir norobežotas.

Muita uzrauga brīvo zonu perimetru un ievešanas un izvešanas punktus.

4. Personām, precēm un transportlīdzekļiem, kas iekļūst brīvajā zonā vai atstāj to, var veikt muitas kontroli.

149. pants

Ēkas un darbības brīvajās zonās

1. Ēku celtniecībai brīvajā zonā ir vajadzīgs iepriekšējs muitas dienestu apstiprinājums.

2. Ievērojot tiesību aktus muitas jomā, brīvajā zonā ir atļautas rūpnieciskas, tirdznieciskas vai pakalpojumu sniegšanas darbības. Par šādu darbību veikšanu iepriekš paziņo muitas dienestiem.

3. Muitas dienesti var aizliegt vai ierobežot 2. punktā minētās darbības, ņemot vērā attiecīgo preču īpašības, muitas uzraudzības prasības vai drošuma un drošības prasības.

4. Personām, kas nesniedz vajadzīgās garantijas, ka tiks ievēroti noteikumi muitas jomā, muitas dienesti var aizliegt veikt darbību brīvajā zonā.

150. pants

Ārpussavienības preces brīvajās zonās

1. Ārpussavienības preces, kamēr tās ir brīvajā zonā, var laist brīvā apgrozībā vai tām piemērot ievešanas pārstrādei, pagaidu ievešanas vai galapatēriņa procedūru saskaņā ar minētajām procedūrām paredzētajiem nosacījumiem.

Šādos gadījumos uzskata, ka minētajām precēm netiek piemērota brīvās zonas procedūra.

2. Neskarot noteikumus, kas piemērojami krājumiem vai pārtikas krājumu noliktavām, ja tas paredzēts attiecīgajā procedūrā un neatkarīgi no 1. punkta, ārpussavienības preces var izmantot vai patērēt brīvajā zonā, ar noteikumu, ka:

a) to laišana brīvā apgrozībā vai pagaidu ievešana neietvertu ievedmuitas piemērošanu, kopējā lauksaimniecības vai tirdzniecības politikā paredzēto pasākumu piemērošanu vai tādu pasākumu piemērošanu, kuri aizliedz minētās preces izmantot Savienībā;

b) muitas dienestiem tiek sniegta vai darīta pieejama pienācīga informācija par minēto izmantošanu vai patēriņu.

151. pants

Preču izvešana no brīvās zonas

1. Neskarot attiecīgos citus tiesību aktus, ko piemēro muitas dienesti, preces, kas atrodas brīvajā zonā, var eksportēt vai reeksportēt no Savienības muitas teritorijas vai ievest citā Savienības muitas teritorijas daļā.

2. Regulas 102. un 103. pantu piemēro precēm, ko izved no brīvās zonas un ieved citās Savienības muitas teritorijas daļās.

152. pants

Muitas statuss

1. Pēc attiecīgās personas pieteikuma muitas dienesti nosaka, ka Savienības preču muitas statuss ir šādām precēm:

a) Savienības preces, ko ieved brīvajā zonā;

b) Savienības preces, kam brīvajā zonā veiktas pārstrādes darbības;

c) preces, kas ir laistas brīvā apgrozībā brīvajā zonā.

2. Ja preces izved no brīvās zonas un ieved citā Savienības muitas teritorijas daļā vai ja tām piemēro muitas procedūru, tās uzskata par ārpussavienības precēm, ja vien nav pierādīts to Savienības preču muitas statuss.

Tomēr saistībā ar izvedmuitas nodokļa uzlikšanu un eksporta licenču vai kopējā lauksaimniecības vai tirdzniecības politikā paredzēto eksporta kontroles pasākumu piemērošanu, šādas preces uzskata par Savienības precēm, ja vien netiek konstatēts, ka tām nav Savienības preču muitas statusa.

4. NODAĻA

Specifiska izmantošana

1. iedaļa

Pagaidu ievešana

153. pants

Darbības joma

1. Saskaņā ar pagaidu ievešanas procedūru ārpussavienības preces, ko paredzēts reeksportēt, Savienības muitas teritorijā var izmantot specifiskā veidā, pilnībā vai daļēji atbrīvojot no ievedmuitas nodokļa un nepiemērojot tām:

a) citus maksājumus, kas paredzēti Savienības vai valstu tiesību aktos;

b) citus tirdzniecības politikas pasākumus kā vien tos, kas aizliedz preces ievest Savienības muitas teritorijā vai izvest no tās.

2. Pagaidu ievešanas procedūru var izmantot tikai tad, ja ir izpildīti šie nosacījumi:

a) preces nav paredzēts nekādi mainīt, izņemot normālu nolietojumu, kas rodas to izmantošanas dēļ;

b) ir iespējams nodrošināt preču, kurām tiek piemērota minētā procedūra, identificēšanu, izņemot:

i) ja preču īpašību vai paredzētā izmantojuma dēļ identifikācijas pasākumu neveikšana nevarētu būt iemesls procedūras ļaunprātīgai izmantošanai; vai

ii) regulas 133. pantā minētajā gadījumā, ja ir iespējams pārbaudīt, ka ir izpildīti nosacījumi, kas paredzēti attiecībā uz līdzvērtīgām precēm;

c) vajadzības gadījumā saskaņā ar 125. pantu un šo pantu ir piešķirta atļauja;

d) muitas dienestiem ir sniegti vai darīti pieejami prasītie dati;

e) ir izpildītas prasības, kas tiesību aktos muitas jomā ir noteiktas attiecībā uz pilnīgu vai daļēju atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa;

f) preces ir ieradušās izlaišanas vietā, lai tām piemērotu muitas procedūru; un

g) preces atbilst attiecīgajiem citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu:

a) nosakot šā panta 1. punktā minēto specifisko izmantošanu;

b) precizējot datus, kas jāsniedz vai jādara pieejami muitas dienestiem, lai precēm varētu piemērot pagaidu ievešanas procedūru, kā minēts šā panta 2. punkta d) apakšpunktā;

c) nosakot prasības attiecībā uz šā panta 2. punkta d) apakšpunktā minēto pilnīgo vai daļējo atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa.

154. pants

Laikposms, kurā precēm var piemērot pagaidu ievešanas procedūru

1. Muitas dienesti nosaka laikposmu, kādā noslēdzama pagaidu ievešanas procedūra. Šāds laikposms ir pietiekami ilgs, lai varētu sasniegt atļautā izmantojuma mērķi.

2. Maksimālais laikposms, kurā precēm var piemērot pagaidu ievešanas procedūru vienam un tam pašam nolūkam un viena un tā paša atļaujas turētāja pārziņā, ir 24 mēneši, pat ja procedūra tika noslēgta, piemērojot precēm citu īpašu procedūru un pēc tam šīm precēm atkal piemērojot pagaidu ievešanas procedūru.

3. Ja izņēmuma gadījumos atļauto izmantojumu nevar īstenot 2. punktā minētajā laikposmā un pēc importētāja pamatota pieteikuma, muitas dienesti var minēto laikposmu pagarināt uz saprātīgu laiku.

4. Izņemot neparedzamus gadījumus, kopējais laikposms, kurā precēm var piemērot pagaidu ievešanas procedūru, nepārsniedz 10 gadus.

155. pants

Ievedmuitas nodokļa summa par precēm, kam piemēro pagaidu ievešanas procedūru ar daļēju atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa

1. Ievedmuitas nodokļa summu par precēm, kam piemēro pagaidu ievešanas procedūru ar daļēju atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa, nosaka 3 % apmērā no ievedmuitas nodokļa summas, kas būtu bijusi maksājama par minētajām precēm, ja tās dienā, kad tām tika piemērota pagaidu ievešanas procedūra, būtu laistas brīvā apgrozībā.

Minēto summu maksā par katru mēnesi vai mēneša daļu, kurā precēm ir piemērota pagaidu ievešanas procedūra ar daļēju atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa.

2. Ievedmuitas nodokļa kopsumma, kas maksājama saskaņā ar 1. punktu, nepārsniedz summu, kas būtu bijusi maksājama, ja attiecīgās preces dienā, kad tām tika piemērota pagaidu ievešanas procedūra, būtu laistas brīvā apgrozībā.

2. iedaļa

Galapatēriņš

156. pants

Galapatēriņa procedūra

1. Saskaņā ar galapatēriņa procedūru preces var laist brīvā apgrozībā ar atbrīvojumu no nodokļa vai ar samazinātu nodokļa likmi, kā paredzēts Savienības tiesību aktos, ar nosacījumu, ka importētājs preces paredz specifiskai izmantošanai.

2. Lai precēm varētu piemērot galapatēriņa procedūru, ir spēkā šādi nosacījumi:

a) ir piešķirta atļauja saskaņā ar 125. pantu un šo pantu;

b) muitas dienestiem ir sniegti vai darīti pieejami prasītie dati;

c) ir samaksāti visi maksājamie ievedmuitas nodokļi vai citi maksājumi, tostarp antidempinga maksājumi, kompensācijas maksājumi vai aizsardzības pasākumi, vai ir sniegti attiecīgi galvojumi, ja vien uz precēm neattiecas tarifa kvotas izmantošanas pieprasījums;

d) preces ir ieradušās izlaišanas vietā, lai tām piemērotu muitas procedūru; un

e) preces atbilst attiecīgajiem citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti.

3. Ja preces ir ražošanas stadijā, kuras rezultātā tās būtu ekonomiski izdevīgi izmantot tikai paredzētajam galapatēriņam, muitas dienesti atļaujā var noteikt nosacījumus, kādiem minētajām precēm jāatbilst, lai varētu uzskatīt, ka tās ir izmantotas nolūkiem, kas noteikti Savienības tiesību aktos, kuri paredz atbrīvojumu no nodokļa vai samazinātu nodokļa likmi.

4. Ja preces ir derīgas atkārtotai izmantošanai un muitas dienesti uzskata, ka ir lietderīgi turpināt muitas uzraudzību, lai izvairītos no ļaunprātīgas izmantošanas, muitas uzraudzību turpina ne ilgāk kā divus gadus no dienas, kad preces pirmo reizi izmantotas nolūkiem, kādi noteikti Savienības tiesību aktos, kuri paredz atbrīvojumu no nodokļa vai samazinātu nodokļa likmi.

5. Ja ir prasīta ieguves norma, galapatēriņa procedūrai piemēro 157. pantu.

6. Atkritumus un lūžņus, kas rodas preču apstrādes vai pārstrādes gaitā atbilstoši noteiktajam galapatēriņam, un dabiskos zudumus uzskata par precēm, kas paredzētas paredzētajam galapatēriņam.

7. Uzskata, ka atkritumiem un lūžņiem, kas radušies no tādu preču iznīcināšanas, kam piemērota galapatēriņa procedūra, ir piemērota muitas noliktavas procedūra.

8. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot datus, kas jāsniedz vai jādara pieejami muitas dienestiem, lai precēm varētu piemērot šā panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto galapatēriņa procedūru.

5. NODAĻA

Pārstrāde

1. iedaļa

Vispārīgi noteikumi

157. pants

Ieguves norma

Izņemot gadījumus, kad ieguves norma ir noteikta Savienības tiesību aktos, kas reglamentē konkrētas jomas, muitas dienesti pārstrādes darbībai nosaka vai nu ieguves normu, vai vidējo ieguves normu, vai, vajadzības gadījumā, šādas normas noteikšanas metodi.

Pārstrādes darbības ieguves normu vai vidējo ieguves normu nosaka, pamatojoties uz faktiskajiem apstākļiem, kādos pārstrādes darbība notiek vai notiks. Vajadzības gadījumā minēto normu var pielāgot saskaņā ar 12. pantu.

2. iedaļa

Ievešana pārstrādei

158. pants

Darbības joma

1. Neskarot 133. pantu, ja precēm piemēro ievešanas pārstrādei procedūru, ārpussavienības preces Savienības muitas teritorijā var izmantot vienā vai vairākās pārstrādes darbībās, šīm precēm nepiemērojot:

a) ievedmuitas nodokli vai citus maksājumus, tostarp antidempinga maksājumus, kompensācijas maksājumus vai aizsardzības pasākumus;

b) citus tirdzniecības politikas pasākumus kā vien tos, kas aizliedz preces ievest Savienības muitas teritorijā vai izvest no tās.

2. Lai precēm varētu piemērot ievešanas pārstrādei procedūru, ir spēkā šādi nosacījumi:

a) ir piešķirta atļauja saskaņā ar 125. pantu un šo pantu;

b) muitas dienestiem ir sniegti vai darīti pieejami prasītie dati;

c) preces atbilst attiecīgajiem citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti; un

d) preces ir ieradušās izlaišanas vietā, lai tām piemērotu muitas procedūru.

3. Ievešanas pārstrādei procedūru var izmantot gadījumos, kas nav preču remontēšana vai iznīcināšana, tikai saskaņā ar nosacījumu, ka preces, kurām piemēro minēto procedūru – neskarot ražošanas piederumu izmantošanu – var identificēt pārstrādes produktos.

Regulas 133. pantā minētajā gadījumā ievešanas pārstrādei procedūru var izmantot, ja ir iespējams pārbaudīt, ka ir izpildīti nosacījumi, kas tajā paredzēti attiecībā uz līdzvērtīgām precēm.

4. Papildus šā panta 1., 2. un 3. punktam ievešanas pārstrādei procedūru var izmantot arī turpmāk norādītajām precēm:

a) precēm, kurām paredzēts veikt darbības ar mērķi nodrošināt to atbilstību tehniskām prasībām, kas attiecas uz to laišanu brīvā apgrozībā;

b) precēm, kas jāapstrādā parastā veidā saskaņā ar 132. pantu.

5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot datus, kas jāsniedz vai jādara pieejami muitas dienestiem, lai precēm varētu piemērot šā panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto ievešanas pārstrādei procedūru.

159. pants

Noslēgšanas laikposms

1. Muitas dienesti nosaka laikposmu, kādā noslēdzama ievešanas pārstrādei procedūra saskaņā ar 129. pantu.

Minētais laikposms sākas dienā, kad ārpussavienības precēm piemēro ievešanas pārstrādei procedūru, un, to nosakot, ņem vērā laiku, kas vajadzīgs pārstrādes darbību veikšanai un minētās procedūras noslēgšanai.

2. Pēc atļaujas turētāja pamatota pieteikuma, muitas dienesti var laikposmu, kas noteikts, ievērojot 1. punktu, pagarināt uz saprātīgu laiku.

Atļaujā var noteikt, ka laikposms, kas sākas kāda mēneša, ceturkšņa vai pusgada laikā, beidzas attiecīgi vēlākā mēneša, ceturkšņa vai pusgada pēdējā dienā.

3. Ja veic iepriekšēju izvešanu saskaņā ar 133. panta 2. punkta d) apakšpunktu, atļaujā nosaka laikposmu, kurā ārpussavienības precēm ir piemērojama ievešanas pārstrādei procedūra. Kad muitas dienesti nosaka minēto laikposmu, tie ņem vērā pieteikuma iesniedzējā norādīto laiku, kas vajadzīgs iepirkuma veikšanai un transportēšanai uz Savienības muitas teritoriju.

Minēto laikposmu nosaka mēnešos, un tas nav ilgāks par 12 mēnešiem. Tas sākas dienā, kad pārstrādes produktiem, kas iegūti no attiecīgajām līdzvērtīgajām precēm, piemēro eksporta procedūru.

160. pants

Pagaidu reeksportēšana turpmākai pārstrādei

1. Saņēmuši pieteikumu, muitas dienesti var atļaut dažas vai visas preces, kurām piemērota ievešanas pārstrādei procedūra, vai pārstrādes produktus uz laiku reeksportēt turpmākai pārstrādei ārpus Savienības muitas teritorijas.

2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot nosacījumus, kas attiecas uz šā panta 1. punktā minēto pagaidu reeksportēšanu turpmākai pārstrādei.

3. iedaļa

Izvešana pārstrādei

161. pants

Darbības joma

1. Izvešanas pārstrādei procedūras gadījumā Savienības preces var uz laiku izvest no Savienības muitas teritorijas, lai tām veiktu pārstrādes darbības. Pēc atļaujas turētāja vai citas personas, kas iedibināta Savienības muitas teritorijā un saņēmusi atļaujas turētāja piekrišanu, pieteikuma un ar noteikumu, ka ir izpildīti atļaujā paredzētie nosacījumi, pārstrādes produktus, kas iegūti no minētajām precēm, var laist brīvā apgrozībā ar pilnīgu vai daļēju atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa.

2. Lai precēm varētu piemērot izvešanas pārstrādei procedūru, ir spēkā šādi nosacījumi:

a) ir piešķirta atļauja saskaņā ar 125. pantu un šo pantu;

b) muitas dienestiem ir sniegti vai darīti pieejami prasītie dati;

c) ir samaksāti visi maksājamie izvedmuitas nodokļi vai citi maksājumi vai ir sniegti attiecīgi galvojumi; un

d) preces atbilst attiecīgajiem citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti.

3. Atļauju veikt izvešanas pārstrādei procedūru muitas dienesti nepiešķir šādām Savienības precēm:

a) precēm, kuru izvešanas gadījumā ir atmaksājams vai atlaižams ievedmuitas nodoklis;

b) precēm, kas pirms izvešanas bija laistas brīvā apgrozībā ar pilnīgu atbrīvojumu no nodokļa vai ar samazinātu nodokļa likmi sakarā ar to galapatēriņu, tik ilgi, kamēr nav īstenoti šāda galapatēriņa nolūki, ja vien šīs preces nav jāremontē;

c) precēm, kam kopējā lauksaimniecības politika piešķir finansiālas priekšrocības minēto preču izvešanas dēļ.

4. Muitas dienesti nosaka laikposmu, kurā uz laiku izvestās preces – lai tās varētu pilnībā vai daļēji atbrīvot no ievedmuitas nodokļa – ir pārstrādes produktu veidā ievedamas atpakaļ Savienības muitas teritorijā un laižamas brīvā apgrozībā. Pēc atļaujas turētāja pamatota pieteikuma, tie var minēto laikposmu pagarināt uz saprātīgu laiku.

5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot datus, kas jāsniedz vai jādara pieejami muitas dienestiem, lai precēm varētu piemērot šā panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto izvešanas pārstrādei procedūru.

162. pants

Preces, ko saremontē vai aizstāj bez atlīdzības

1. Ja muitas dienestiem pieņemamā veidā tiek pierādīts, ka preces ir saremontētas vai aizstātas bez atlīdzības – vai nu pamatojoties uz līgumā vai tiesību aktos paredzētām garantijas saistībām, vai ražošanas vai materiāla defekta dēļ, vai tādēļ, ka preces nav atbildušas specifikācijām, ko noteicis pircējs preču pārdevējam –, šīs preces pilnībā atbrīvo no ievedmuitas nodokļa.

2. Šā panta 1. punktu nepiemēro, ja ražošanas vai materiāla defektu ņēma vērā, kad attiecīgās preces pirmo reizi laida brīvā apgrozībā.

163. pants

Preces, kas saremontētas vai pārveidotas starptautisku nolīgumu kontekstā

1. No ievedmuitas nodokļa pilnībā atbrīvo pārstrādes produktus, kas iegūti no precēm, kurām piemērota izvešanas pārstrādei procedūra, ja muitas dienestiem pieņemamā veidā ir pierādīts, ka:

a) minētās preces ir saremontētas vai pārveidotas trešā valstī, ar ko Savienība noslēgusi starptautisku nolīgumu, kurā paredzēts šāds atbrīvojums; un

b) ir izpildīti a) apakšpunktā minētajā nolīgumā paredzētie nosacījumi, kas attiecas uz atbrīvojumu no ievedmuitas.

2. Šā panta 1. punktu nepiemēro pārstrādes produktiem, kas iegūti no līdzvērtīgām precēm, kuras minētas 133. pantā, un aizstājējproduktiem, kas minēti 164. un 165. pantā.

164. pants

Standarta apmaiņas sistēma

1. Atbilstoši standarta apmaiņas sistēmai pārstrādes produktu saskaņā ar 2. līdz 5. punktu var aizstāt ar ievestu produktu ("aizstājējproduktu").

2. Saņēmuši pieteikumu, muitas dienesti ļauj izmantot standarta apmaiņas sistēmu, ja pārstrādes darbībā ietilpst tādu Savienības preču ar trūkumiem remontēšana, kas nav preces, uz kurām attiecas kopējās lauksaimniecības politikas ietvaros noteikti pasākumi vai specifisks režīms kas piemērojams konkrētām lauksaimniecības produktu pārstrādē iegūtām precēm.

3. Aizstājējproduktiem ir tāds pats kombinētās nomenklatūras astoņu ciparu kods, tāda pati tirdznieciskā kvalitāte un tādas pašas tehniskās īpašības kā precēm ar trūkumiem, ja tās būtu saremontētas.

4. Ja preces ar trūkumiem pirms to izvešanas ir lietotas, arī aizstājējproduktiem ir jābūt lietotiem.

Tomēr muitas dienesti atbrīvo no minētās prasības, ja aizstājējprodukts ir piegādāts bez atlīdzības – vai nu pamatojoties uz līgumā vai tiesību aktos paredzētām garantijas saistībām, vai materiāla vai ražošanas defekta dēļ.

5. Aizstājējproduktiem piemēro noteikumus, kas būtu piemērojami pārstrādes produktiem.

165. pants

Aizstājējproduktu iepriekšēja ievešana

1. Saskaņā ar muitas dienestu noteiktiem nosacījumiem un pēc attiecīgās personas pieteikuma muitas dienesti atļauj ievest aizstājējproduktus, pirms ir izvestas preces ar trūkumiem.

Šādas aizstājējproduktu iepriekšējas ievešanas gadījumā sniedz galvojumu, kas sedz ievedmuitas nodokļa summu, kura būtu maksājama, ja preces ar trūkumiem netiktu izvestas saskaņā ar 2. punktu.

2. Preces ar trūkumiem izved divos mēnešos no dienas, kad muitas dienesti aizstājējproduktus ir laiduši brīvā apgrozībā.

3. Ja izņēmuma gadījumos ja preces ar trūkumiem nav iespējams izvest 2. punktā minētajā laikposmā un pēc atļaujas turētāja pamatota pieteikuma, muitas dienesti var minēto laikposmu pagarināt uz saprātīgu laiku.

IX SADAĻA

PREČU TARIFA KLASIFIKĀCIJA, IZCELSME UN PREČU MUITAS VĒRTĪBA

1. NODAĻA

Kopējais muitas tarifs un preču tarifa klasifikācija

166. pants

Kopējais muitas tarifs un muitas veikta novērošana

1. Ievedmuitas un izvedmuitas nodokļa pamatā ir kopējais muitas tarifs.

Citus pasākumus, kas paredzēti Savienības noteikumos, kuri reglamentē konkrētas ar preču tirdzniecību saistītas jomas, attiecīgos gadījumos piemēro saskaņā ar šo preču tarifa klasifikāciju.

2. Kopējā muitas tarifā ietilpst viss turpmāk norādītais:

a) kombinētā nomenklatūra;

b) cita nomenklatūra, kas pilnīgi vai daļēji balstīta uz kombinēto nomenklatūru vai papildina to ar sīkākiem apakšiedalījumiem un ko izveidojuši Savienības tiesību akti, kuri reglamentē konkrētas jomas, lai piemērotu tarifa pasākumus saistībā ar preču tirdzniecību;

c) konvencionālais vai parastais autonomais muitas nodoklis, ko piemēro kombinētajā nomenklatūrā iekļautajām precēm;

d) preferenciālie tarifa pasākumi, kas ietverti nolīgumos, kurus Savienība ir noslēgusi ar konkrētām trešām valstīm vai trešo valstu grupām;

e) preferenciāli tarifa pasākumi, kurus Savienība vienpusēji noteikusi konkrētām trešām valstīm vai trešo valstu grupām;

f) autonomi pasākumi, kas konkrētām precēm paredz muitas nodokļa samazinājumu vai atbrīvojumu no tā;

g) labvēlīgs tarifa režīms, kas konkrētām precēm noteikts to īpašību vai galapatēriņa dēļ saistībā ar c) līdz f) apakšpunktā vai h) apakšpunktā minētajiem pasākumiem;

h) citi pasākumi, kas paredzēti Savienības tiesību aktos attiecībā uz lauksaimniecības politiku, tirdzniecības politiku vai citām jomām un kuru pamatā ir preču tarifa klasifikācija, jo īpaši pagaidu vai galīgie antidempinga maksājumi, kompensācijas maksājumi vai aizsardzības pasākumi.

3. Ja attiecīgās preces atbilst nosacījumiem, kas iekļauti 2. punkta d) līdz g) apakšpunktā minētajos pasākumos, tad minētos pasākumus var piemērot to pasākumu vietā, kas paredzēti minētā punkta c) apakšpunktā. Šā panta 2. punkta d) līdz g) apakšpunktā minētos pasākumus var piemērot ar atpakaļejošu spēku, ar noteikumu, ka tiek ievēroti attiecīgajā pasākumā vai šajā regulā paredzētie termiņi un nosacījumi un ka:

a) attiecībā uz 2. punkta d) un e) apakšpunktā noteiktajiem pasākumiem – minētie pasākumi paredz šādu piemērošanu ar atpakaļejošu spēku;

b) attiecībā uz 2. punkta d) apakšpunktā noteiktajiem pasākumiem – arī trešā valsts vai trešo valstu grupa ļauj šādu piemērošanu ar atpakaļejošu spēku.

4. Ja 2. punkta d) līdz g) apakšpunktā minēto pasākumu piemērošana vai minētā punkta h) apakšpunktā minētais atbrīvojums no pasākumiem attiecas tikai uz konkrētu importa vai eksporta apjomu, tad minēto piemērošanu vai atbrīvojumu tarifa kvotu vai citu kvotu gadījumā izbeidz, tiklīdz sasniegts konkrētais importa vai eksporta apjoms.

Tarifa griestu gadījumā šādu pasākumu piemērošanu pārtrauc, pamatojoties uz Savienības tiesību aktu.

5. Šīs regulas 41. panta 4. punktā minētajos nolūkos Komisija var noteikt muitas veiktu novērošanu preču laišanai brīvā apgrozībā, eksportam un konkrētu īpašu procedūru piemērošanai.

6. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz pasākumus attiecībā uz šā panta 4. punktā minēto tarifa kvotu un citu kvotu, un tarifa griestu vienotu pārvaldību un attiecībā uz šā panta 5. punktā minētās muitas veiktās novērošanas pārvaldību. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

167. pants

Preču tarifa klasifikācija

1. Lai piemērotu kopējo muitas tarifu, preču tarifa klasifikācija nozīmē, ka tiek noteikta viena no Kombinētās nomenklatūras apakšpozīcijām vai sīkākiem apakšiedalījumiem, kurā minētās preces klasificējamas.

2. Lai piemērotu netarifa pasākumus, preču tarifa klasifikācija nozīmē, ka tiek noteikta viena no kombinētās nomenklatūras apakšpozīcijām vai sīkākiem apakšiedalījumiem vai viena no citas ar Savienības tiesību aktiem izveidotas un pilnībā vai daļēji uz kombinēto nomenklatūru balstītas vai to ar sīkākiem apakšiedalījumiem papildinošas nomenklatūras apakšpozīcijām vai sīkākiem apakšiedalījumiem, kurā minētās preces klasificējamas.

3. Apakšpozīciju vai sīkāku apakšiedalījumu, kas noteikts saskaņā ar 1. un 2. punktu, izmanto, lai piemērotu pasākumus, kas ir saistīti ar minēto apakšpozīciju.

4. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kas nosaka preču tarifa klasifikāciju saskaņā ar šā panta 1. un 2. punktu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

Pienācīgi pamatotu nenovēršamu un steidzamu iemeslu dēļ saistībā ar nepieciešamību ātri nodrošināt pareizu un vienādu kombinētās nomenklatūras piemērošanu, Komisija saskaņā 283. panta 5. punktā minēto ar procedūru pieņem īstenošanas aktus, kas jāpiemēro nekavējoties.

2. NODAĻA

Preču izcelsme

168. pants

Nepreferenciāla izcelsme

Šīs regulas 169. un 170. panta noteikumus nepreferenciālas preču izcelsmes noteikšanai izmanto, lai piemērotu:

a) kopējo muitas tarifu, izņemot pasākumus, kas minēti 166. panta 2. punkta d) un e) apakšpunktā;

b) pasākumus, kas nav tarifa pasākumi un ko izveidojuši Savienības tiesību akti, kuri reglamentē konkrētas ar preču tirdzniecību saistītas jomas; un

c) citus Savienības pasākumus, kas attiecas uz preču izcelsmi.

169. pants

Nepreferenciālas izcelsmes iegūšana

1. Preces, kas pilnībā iegūtas kādā valstī vai teritorijā, uzskata par precēm ar šīs valsts vai teritorijas izcelsmi.

2. Precēm, kuru ražošanā iesaistīta vairāk nekā viena valsts vai teritorija, par izcelsmes valsti uzskata valsti vai teritoriju, kur šim nolūkam aprīkotā uzņēmumā ir notikusi to pēdējā nozīmīgā, ekonomiski pamatotā pārstrāde vai apstrāde, kas beidzas ar jauna produkta saražošanu vai kas ir svarīga to ražošanas stadija.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot noteikumus, atbilstīgi kuriem preces, kam – lai piemērotu 168. pantā minētos Savienības pasākumus – ir nepieciešama nepreferenciālas izcelsmes noteikšana, tiek uzskatītas par tādām, kuras saskaņā ar šā panta 1. un 2. punktu ir pilnībā iegūtas vienā valstī vai teritorijā vai kuru pēdējā būtiskā, ekonomiski pamatotā pārstrāde vai apstrāde, kas beidzas ar jauna produkta saražošanu vai kas ir svarīga to ražošanas stadija, šim nolūkam aprīkotā uzņēmumā ir notikusi kādā valstī vai teritorijā.

170. pants

Nepreferenciālas izcelsmes apliecinājums

1. Ja importētājs, ievērojot tiesību aktus muitas jomā, ir norādījis preču izcelsmi, muitas dienesti var prasīt, lai importētājs pierāda minēto preču izcelsmi.

2. Ja, ievērojot tiesību aktus muitas jomā vai citus Savienības tiesību aktus, kas reglamentē konkrētas jomas, ir sniegts preču izcelsmes apliecinājums, muitas dienesti pamatotu šaubu gadījumā var prasīt papildu pierādījumus, kas vajadzīgi, lai pārliecinātos, ka norādītā izcelsme atbilst attiecīgajā Savienības tiesību aktā paredzētajiem noteikumiem.

3. Ja to prasa īpaši tirdzniecības apstākļi, preču izcelsmi apliecinošu dokumentu var izsniegt Savienībā saskaņā ar galamērķa valstī vai teritorijā spēkā esošajiem izcelsmes noteikumiem vai izmantojot citu metodi, ar ko nosaka valsti, kurā minētās preces tika pilnībā iegūtas vai kurā tika veikta to pēdējā būtiskā pārveide.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus par preču izcelsmes apliecinājuma sniegšanu un pārbaudi. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

171. pants

Preferenciāla izcelsme

1. Lai precēm varētu piemērot 166. panta 2. punkta d) vai e) apakšpunktā minētos pasākumus vai netarifa preferenciālus pasākumus, preces atbilst preferenciālas izcelsmes noteikumiem, kas minēti šā panta 2. līdz 5. punktā.

2. Ja precēm piemēro preferenciālus pasākumus, kas iekļauti nolīgumos, kurus Savienība ir noslēgusi ar konkrētām trešām valstīm vai šādu valstu grupām, tad preferenciālas izcelsmes noteikumi ir tie, kas paredzēti minētajos nolīgumos.

3. Ja precēm piemēro preferenciālus pasākumus, kas piemērojami tirdzniecībā starp Savienības muitas teritoriju un Seūtu un Melilju, kā iekļauts 1985. gada Pievienošanās akta 2. protokolā, tad preferenciālas izcelsmes noteikumi ir tie, kas pieņemti saskaņā ar minētā protokola 9. pantu.

4. Ja precēm piemēro preferenciālus pasākumus, kas iekļauti preferenciālos nolīgumos par labu Savienības asociētajām aizjūras valstīm un teritorijām, tad preferenciālas izcelsmes noteikumi ir tie, kas pieņemti saskaņā ar LESD 203. pantu.

5. Komisija pēc savas iniciatīvas vai pēc priekšrocību saņēmējas valsts vai teritorijas lūguma var minētajai valstij vai teritorijai attiecībā uz konkrētām precēm piešķirt pagaidu atkāpi no 9. punktā minētajiem preferenciālas izcelsmes noteikumiem (“pagaidu atkāpe”).

Pagaidu atkāpi pamato ar vienu no šiem iemesliem:

a) iekšēji vai ārēji faktori priekšrocību saņēmējai valstij vai teritorijai uz laiku neļauj izpildīt preferenciālas izcelsmes noteikumus;

b) priekšrocību saņēmējai valstij vai teritorijai ir vajadzīgs laiks, lai sagatavotos preferenciālas izcelsmes noteikumu izpildei.

6. Lūgumu piešķirt pagaidu atkāpi attiecīgā priekšrocību saņēmēja valsts vai teritorija Komisijai iesniedz rakstiski. Minētajā lūgumā norāda iemeslus, kā minēts 5. punkta otrajā daļā, kāpēc pagaidu atkāpe ir vajadzīga, un tajā iekļauj attiecīgus pavaddokumentus.

7. Pagaidu atkāpi piemēro tikai tik ilgi, kamēr ir vērojama to iekšējo un ārējo faktoru ietekme, kuru dēļ tā noteikta, vai arī tik ilgi, lai priekšrocību saņēmēja valsts vai teritorija varētu panākt atbilstību noteikumiem.

8. Ja ir piešķirta pagaidu atkāpe, attiecīgā priekšrocību saņēmēja valsts vai teritorija pilda visas prasības, kas noteiktas attiecībā uz informācijas sniegšanu Komisijai par atkāpes izmantošanu, un to daudzumu pārvaldību, attiecībā uz kuriem piešķirta pagaidu atkāpe.

9. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot noteikumus par preferenciālu izcelsmi attiecībā uz precēm, kurām piemēro preferenciālus pasākumus, ko Savienība vienpusēji pieņēmusi attiecībā uz konkrētām trešām valstīm vai šādu valstu grupām, kuras nav minētas šā panta 4. punktā. Minētie noteikumi balstās vai nu uz kritēriju, ka preces ir pilnībā iegūtas, vai uz kritēriju, ka preces ir iegūtas pietiekamas pārstrādes vai apstrādes rezultātā.

10. Komisija pieņem īstenošanas aktus:

a) kuros paredz procedūras noteikumus par preču preferenciālu izcelsmi 1. punktā minēto pasākumu vajadzībām;

b) kuros paredz pasākumu, kas priekšrocību saņēmējai valstij vai teritorijai piešķir pagaidu atkāpi.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

172. pants

Konkrētu preču izcelsmes noteikšana

Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros paredz pasākumus konkrētu preču izcelsmes noteikšanai saskaņā ar minētajām precēm piemērojamiem izcelsmes noteikumiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

Pienācīgi pamatotu nenovēršamu un steidzamu iemeslu dēļ saistībā ar nepieciešamību ātri nodrošināt pareizu un vienādu izcelsmes noteikumu piemērošanu, Komisija saskaņā ar 283. panta 5. punktā minēto procedūru pieņem īstenošanas aktus, kas jāpiemēro nekavējoties.

3. NODAĻA

Preču muitas vērtība

173. pants

Darbības joma

Lai piemērotu kopējo muitas tarifu un netarifa pasākumus, kas paredzēti Savienības tiesību aktos, kuri reglamentē konkrētas ar preču tirdzniecību saistītas jomas, preču muitas vērtību ("muitas vērtību") nosaka saskaņā ar 174. un 179. pantu.

174. pants

Muitas vērtības noteikšanas metode, kam pamatā ir darījuma vērtība

1. Muitas vērtības pamatbāze ir darījuma vērtība, kas ir faktiski samaksātā vai maksājamā cena par precēm, kad tās pārdod izvešanai uz Savienības muitas teritoriju, kas koriģēta saskaņā ar 176. un 177. pantu.

2. Šā panta 1. punktā minētā faktiski samaksātā vai maksājamā cena ir kopējā summa, ko pircējs par ievestajām precēm ir samaksājis vai kas maksājama pārdevējam vai trešai personai pārdevēja labā, un tā ietver visus maksājumus, kuri ir samaksāti vai maksājami saskaņā ar ievesto preču pārdošanas nosacījumiem.

3. Šā panta 1. punktā minēto darījuma vērtību izmanto ar noteikumu, ka ir izpildīti visi šie nosacījumi:

a) pircējam nav preču atsavināšanas vai izmantošanas ierobežojumu, kā vien kāds no šiem:

   i) ierobežojumi, ko nosaka vai prasa tiesību akti vai valsts iestādes Savienībā;

   ii) ierobežojumi attiecībā uz ģeogrāfisko apgabalu, kurā preces var pārdot tālāk;

   iii) ierobežojumi, kam nav būtiskas ietekmes uz preču muitas vērtību;

b) uz pārdošanu vai cenu neattiecas nosacījums vai apsvērums, kura dēļ nav iespējams noteikt vērtējamo preču vērtību;

c) pārdevējs ne tieši, ne netieši nesaņems daļu no ienākumiem, ko pircējs iegūst no preču pārdošanas tālāk, atsavināšanas vai lietošanas, ja vien nevar izdarīt attiecīgu korekciju; un

d) pircējs un pārdevējs nav saistīti vai arī to saistība nav ietekmējusi cenu.

175. pants

Tālpārdošanā pirktu preču darījuma vērtība

1. Tālpārdošanā pirktu preču darījuma vērtību nosaka uz minētās pārdošanas pamata.

2. Ja preces tālpārdošanā tiek pirktas, kamēr tām pēc to ievešanas Savienības muitas teritorijā tiek piemērota muitas noliktavas procedūra saskaņā ar 145. pantu, darījuma vērtību nosaka uz minētās pārdošanas pamata.

176. pants

Darījuma vērtības elementi

1. Nosakot muitas vērtību atbilstīgi 174. pantam, cenai, kas ir faktiski samaksāta vai maksājama par ievestajām precēm, tiek pievienoti šādi elementi:

a) šādas izmaksas, ciktāl tās radušās pircējam, bet nav iekļautas cenā, kas faktiski samaksāta vai maksājama par precēm:

   i) komisijas un starpniecības maksa, izņemot pirkšanas starpniecības naudu;

   ii) tādu iepakojuma tvertņu izmaksas, kas muitas vajadzībām tiek uzskatītas par vienu veselu kopā ar tajā esošajām precēm; un

   iii) iepakošanas izmaksas neatkarīgi no tā, vai tās sedz darbu vai materiālus;

b) attiecīgi sadalīta šādu preču un pakalpojumu vērtība, ko pircējs tieši vai netieši piegādā bez atlīdzības vai par pazeminātu cenu izmantošanai saistībā ar ievesto preču ražošanu un pārdošanu eksportam, ciktāl šāda vērtība nav iekļauta faktiski samaksātajā vai maksājamajā cenā:

   i) materiāli, sastāvdaļas, detaļas un līdzīgi priekšmeti, kas iekļauti ievestajās precēs;

   ii) darbarīki, matrices, veidnes un līdzīgi priekšmeti, kas izmantoti ievesto preču ražošanā;

   iii) materiāli, kas izlietoti ievesto preču ražošanā; un

   iv) inženiertehniskas un zinātniskas izstrādnes, mākslinieciski darbi, dizains un uzmetumi un skices, kas izstrādāti ārpus Savienības un vajadzīgi ievesto preču ražošanai;

c) honorāri un licences maksas, kas attiecas uz novērtējamajām precēm un ir tieši vai netieši jāmaksā pircējam kā novērtējamo preču pārdošanas nosacījums, ciktāl šādi honorāri un maksas nav iekļautas faktiski samaksātajā vai maksājamajā cenā;

d) jebkuras ienākumu daļas vērtība, ko tieši vai netieši saņem pārdevējs, ievestās preces pārdodot tālāk, atsavinot vai lietojot; un

e) šādas izmaksas līdz vietai, kur preces tiek ievestas Savienības muitas teritorijā:

i) ievesto preču pārvadāšanas un apdrošināšanas izmaksas; un

ii) ar ievesto preču pārvadāšanu saistītās kraušanas un apstrādes izmaksas.

2. Pieskaitījumus pie cenas, kas ir faktiski samaksāta vai maksājama, ievērojot 1. punktu, nosaka vienīgi uz objektīvu un skaitļos izsakāmu datu pamata.

3. Nosakot muitas vērtību, faktiski samaksātajai vai maksājamajai cenai pieskaita tikai šajā pantā noteiktos pieskaitījumus.

177. pants

Muitas vērtībā neiekļaujami elementi

Nosakot muitas vērtību atbilstīgi 174. pantam, tajā neiekļauj šādus elementus:

a) ievesto preču pārvadāšanas izmaksas pēc to ievešanas Savienības muitas teritorijā;

b) celtniecības, uzstādīšanas, montāžas, uzturēšanas vai tehniskās palīdzības izmaksas pēc tādu ievesto preču kā rūpnieciskas iekārtas, mašīnas vai ierīces ievešanas Savienības muitas teritorijā;

c) maksa par procentiem saskaņā ar pircēja noslēgtu vienošanos par finansēšanu, kas attiecas uz ievesto preču pirkšanu, neatkarīgi no tā, vai finansē pārdevējs vai cita persona, ar noteikumu, ka vienošanās par finansēšanu ir noslēgta rakstiski un, vajadzības gadījumā, ka pircējs var uzrādīt, ka ir izpildīti šādi nosacījumi:

i) šādas preces tiek faktiski pārdotas par cenu, kas deklarēta kā cena, kas ir faktiski samaksāta vai maksājama;

ii) pieprasītā procentu likme nepārsniedz šādu darījumu līmeni, kas finansējuma sniegšanas brīdī pastāv valstī, kurā tas sniegts;

d) maksa par tiesībām Savienībā pavairot ievestās preces;

e) pirkšanas starpniecības nauda;

f) ievedmuitas nodokļi un citi maksājumi, kas Savienībā maksājami par preču ievešanu vai pārdošanu;

g) neatkarīgi no 176. panta 1. punkta c) apakšpunkta – pircēja maksājumi par tiesībām ievestās preces izplatīt vai pārdot tālāk, ja šādi maksājumi nav nosacījums preču pārdošanai eksportam uz Savienību.

178. pants

Vienkāršojumi

1. Saņēmuši pieteikumu, muitas dienesti var ļaut uz konkrētu kritēriju pamata noteikt šādas summas, ja tās nav izsakāmas skaitļos dienā, kad tiek pieņemta muitas deklarācija, vai dienā, kad datiem ir jābūt pieejamiem muitas dienestiem:

a) summas, kas iekļaujamas muitas vērtībā saskaņā ar 174. panta 2. punktu; un

b) summas, kas minētas 176. un 177. pantā.

2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot šā panta 1. punktā minētās atļaujas piešķiršanas nosacījumus.

179. pants

Muitas vērtības noteikšanas palīgmetodes

1. Ja muitas vērtību nevar noteikt saskaņā ar 174. pantu, to nosaka, secīgi piemērojot 2. punkta a) līdz d) apakšpunktu, līdz tiek sasniegts pirmais apakšpunkts, saskaņā ar kuru preču muitas vērtību var noteikt.

Pēc importētāja vai, attiecīgā gadījumā, deklarētāja lūguma 2. punkta c) un d) apakšpunktu piemēro apgrieztā secībā.

2. Ievērojot 1. punktu, muitas vērtība ir:

a) darījuma vērtība identiskām precēm, kas pārdotas izvešanai uz Savienības muitas teritoriju un izvestas tajā pašā vai aptuveni tajā pašā laikā, kad vērtējamās preces;

b) darījuma vērtība līdzīgām precēm, kas pārdotas izvešanai uz Savienības muitas teritoriju un izvestas tajā pašā vai aptuveni tajā pašā laikā, kad vērtējamās preces;

c) vērtība, kas balstās uz vienas vienības cenu, par kādu ievestās preces vai identiskas vai līdzīgas ievestās preces tiek pārdotas Savienības muitas teritorijā vislielākajā kopskaitā personām, kas nav saistītas ar pārdevēju; vai

d) aprēķinātā vērtība, ko veido šādu lielumu summa:

i) ievesto preču ražošanā izmantoto materiālu un izgatavošanas vai citu pārstrādes darbību cena vai vērtība;

ii) peļņas un vispārīgo izdevumu summa, kas vienāda ar summu, kura parasti parādās, pārdodot tāda paša veida vai tipa preces kā novērtējamās, kuras izvešanai uz Savienību izgatavo ražotāji valstī, no kuras tās izved;

iii) 176. panta 1. punkta e) apakšpunktā minēto elementu cena vai vērtība.

3. Ja muitas vērtību nevar noteikt saskaņā ar šā panta 1. punktu, to nosaka, pamatojoties uz Savienības muitas teritorijā pieejamiem datiem un izmantojot saprātīgus līdzekļus, kas atbilst principiem un vispārīgiem noteikumiem, kuri ietverti visā turpmāk norādītajā:

a) nolīgumā par 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību VII panta piemērošanu;

b) Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību VII pantā;

c) šajā nodaļā.

4. Ja tālpārdošanas gadījumā importētājs nenovērš pamatotas šaubas par to, vai deklarētā darījuma vērtība atspoguļo kopējo faktiski samaksāto vai maksājamo cenu, kas minēta 174. panta 1. punktā, muitas dienesti minēto preču muitas vērtības noteikšanai var izmantot atbilstošo vērtības noteikšanas palīgmetodi. Tas neskar importētājam pieejamo iespēju saprātīgā termiņā sniegt informāciju, kas vajadzīga, lai pamatotu to, ka muitas vērtību var noteikt ar šā panta 1. punktā noteiktajiem paņēmieniem.

180. pants

Muitas vērtība izvedmuitas nodokļa vajadzībām

1. Nosakot izvedmuitas nodokļus, vērtību izvedmuitas nodokļa vajadzībām nosaka uz šādu elementu pamata:

a) par precēm faktiski samaksātā vai maksājamā cena, kad tās pārdod izvešanai no Savienības muitas teritorijas, ar noteikumu, ka pircējs un pārdevējs nav saistīti vai arī to saistība nav ietekmējusi cenu, kas vajadzības gadījumā koriģēta saskaņā ar 2. un 3. punktu, un kas izriet no eksportētāja sniegtajiem datiem; vai

b) vērtība, kam pamatā ir objektīvi un pārbaudāmi dati, tostarp no Savienības tajā pašā vietā un laikā izvestu identisku vai līdzīgu preču tirgus cena, ja šā punkta a) apakšpunktā minētā cena nav pieejama, nav pilnīga vai neatspoguļo preču ekonomisko vērtību.

2. Vērtībā izvedmuitas nodokļa vajadzībām ietver visas izmaksas, kas tieši saistītas ar eksporta darījumu.

3. Vērtībā izvedmuitas nodokļa vajadzībām neietver izmaksas, kas radušās pēc tam, kad preces ir atstājušas Savienības muitas teritoriju, un maksājumus, kas nav saistīti ar izvestajām precēm.

4. Vajadzības gadījumā muitas dienesti var lūgt papildu pierādījumus, lai pārbaudītu eksportētāja sniegtos datus vai lai noteiktu vērtību izvedmuitas vajadzībām saskaņā ar šo pantu.

5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot, kādi dati tiek prasīti, lai noteiktu šajā pantā minēto muitas vērtību izvedmuitas nodokļa vajadzībām.

181. pants

Procedūras noteikumi muitas vērtības noteikšanai

Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus:

a) muitas vērtības noteikšanai, pamatojoties uz darījuma vērtību, saskaņā ar 174. panta 1. un 2. punktu, tostarp procedūras noteikumus faktiski samaksātās vai maksājamās cenas korekcijai saskaņā ar 176. un 177. pantu, un 174. panta 3. punktā minēto nosacījumu piemērošanai;

b) muitas vērtības noteikšanai ar sekundārajām metodēm saskaņā ar 179. pantu;

c) muitas vērtības noteikšanai izvedmuitas nodokļa vajadzībām saskaņā ar 180. pantu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

182. pants

Muitas vērtības noteikšana konkrētās situācijās

Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros paredz pasākumus, ar ko nosaka piemērotu muitas vērtības noteikšanas metodi vai kritērijus, kas izmantojami muitas vērtības noteikšanai konkrētās situācijās, tostarp tālpārdošanā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

Pienācīgi pamatotu, nenovēršamu un steidzamu iemeslu dēļ saistībā ar šā panta pirmajā daļā minētajiem pasākumiem, kas attiecas uz nepieciešamību ātri nodrošināt noteikumu par preču muitas vērtības noteikšanu pareizu un vienādu piemērošanu, Komisija saskaņā ar 283. panta 5. punktā minēto procedūru pieņem īstenošanas aktus, kas jāpiemēro nekavējoties.

X SADAĻA

MUITAS PARĀDS UN GALVOJUMI

1. NODAĻA

Muitas parāda rašanās

1. iedaļa

Ievedmuitas parāds

183. pants

Preču laišana brīvā apgrozībā un pagaidu ievešana

1. Ievedmuitas parāds par preču laišanas brīvā apgrozībā procedūru vai pagaidu ievešanas procedūru ar daļēju atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa vai galapatēriņa procedūru rodas, kad importētājs paziņo par preču pieejamību saskaņā ar 74. panta 1. punktu.

2. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, muitas parāds rodas pēc:

a) preču izlaišanas, ja piemēro 205. panta 5. punktu;

b) attiecīgā gadījumā – muitas deklarācijas pieņemšanas līdz 2034. gada 28. februārim;

c) maksājuma pieņemšanas, ko veic persona, kura izvēlējusies izmantot *IOSS* režīmu.

3. Importētājs ir parādnieks. Netiešas pārstāvības gadījumā pārstāvis muitā un persona, kuras uzdevumā pārstāvis muitā rīkojas, abi ir parādnieki un ir solidāri atbildīgi par muitas parādu.

4. Ja informācijas dēļ, kas sniegta vai darīta pieejama 1. punktā minēto procedūru vajadzībām, pilnībā vai daļēji netiek iekasēts ievedmuitas nodoklis, persona, kas sniegusi šo informāciju un kas zinājusi vai kam būtu bijis jāzina, ka šāda informācija ir nepatiesa, arī ir parādnieks.

5. Līdz 2034. gada 28. februārim, ja ir iesniegta muitas deklarācija, parādnieks ir deklarētājs. Netiešas pārstāvības gadījumā parādnieks ir arī persona, kuras uzdevumā rīkojas pārstāvis muitā.

184. pants

Īpaši noteikumi saistībā ar nenoteiktas izcelsmes precēm

1. Muitas parāds rodas brīdī, kad produktus izlaiž reeksportam, ja:

a) preferenciāls režīms starp Savienību un konkrētām trešām valstīm vai šādu valstu grupām paredz, ka preferenciāla tarifa režīms Savienības izcelsmes produktiem prasa, lai uz to izgatavošanā izmantotajām nenoteiktas izcelsmes precēm attiektos ievedmuitas nodokļu samaksa; un

b) par šiem produktiem ir izdots vai sagatavots izcelsmes apliecinājums.

2. Muitas parādu aprēķina kā ievedmuitas nodokļa summu, kas atbilst parādam, kurš būtu radies, ja reeksportējamo produktu izgatavošanā izmantotās nenoteiktas izcelsmes preces būtu laistas brīvā apgrozībā tajā pašā datumā.

3. Eksportētājs ir parādnieks. Netiešas pārstāvības gadījumā pārstāvis muitā un persona, kuras uzdevumā pārstāvis muitā rīkojas, abi ir parādnieki un ir solidāri atbildīgi par muitas parādu.

185. pants

Muitas parāds, kas radies pienākumu neizpildes dēļ

1. Attiecībā uz precēm, kam uzliekams ievedmuitas nodoklis, ievedmuitas parāds rodas jebkurā no šādiem gadījumiem:

a) nav izpildīts pienākums, kas ir noteikts tiesību aktos muitas jomā attiecībā uz ārpussavienības preču ievešanu Savienības muitas teritorijā, to izņemšanu no muitas uzraudzības vai šādu preču pārvietošanu, apstrādi, uzglabāšanu, pagaidu uzglabāšanu, pagaidu ievešanu vai atsavināšanu minētajā teritorijā;

b) nav izpildīts pienākums, kas ir noteikts tiesību aktos muitas jomā attiecībā uz preču galapatēriņu Savienības muitas teritorijā;

c) nav ievērots nosacījums, kas reglamentē muitas procedūras piemērošanu ārpussavienības precēm vai nodokļa atbrīvojuma piešķiršanu vai samazinātas ievedmuitas nodokļa likmes piemērošanu sakarā ar preču galapatēriņu.

2. Muitas parāda rašanās brīdis ir viens no šiem:

a) gadījumā, ja pienākuma neizpilde rada muitas parādu – brīdis, kad minētais pienākums nav izpildīts vai vairs netiek pildīts;

b) brīdis, kad precēm piemērota muitas procedūra, ja pēc tam tiek konstatēts, ka faktiski nav bijis izpildīts nosacījums, kas reglamentē minētās muitas procedūras piemērošanu precēm vai nodokļa atbrīvojuma piešķiršanu, vai samazinātas ievedmuitas nodokļa likmes piemērošanu sakarā ar preču galapatēriņu.

3. Panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētajos gadījumos parādnieks ir:

a) ikviena persona, kam bija jāpilda attiecīgie pienākumi;

b) ikviena persona, kas zinājusi vai kam būtu bijis jāzina, ka kāds tiesību aktos muitas jomā paredzēts pienākums nav ticis izpildīts, un kas darbojās tādas personas uzdevumā, kurai šis pienākums bija jāpilda, vai kas piedalījās darbībā, kuras rezultātā pienākums netika izpildīts;

c) ikviena persona, kas ieguvusi attiecīgās preces vai bijusi to valdītāja un kas zinājusi vai kam preču iegūšanas vai saņemšanas brīdī būtu bijis jāzina, ka kāds tiesību aktos muitas jomā paredzēts pienākums nav ticis izpildīts.

4. Panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajos gadījumos parādnieks ir persona, kurai ir jāievēro nosacījumi, kas reglamentē muitas procedūras piemērošanu precēm vai nodokļa atbrīvojuma piešķiršanu, vai samazinātas ievedmuitas nodokļa likmes piemērošanu sakarā ar preču galapatēriņu.

5. Ja muitas dienestiem ir sniegta tiesību aktos muitas jomā paredzētā informācija attiecībā uz nosacījumiem, kas reglamentē minētās muitas procedūras piemērošanu precēm, un šādas informācijas dēļ pilnībā vai daļēji netiek iekasēts ievedmuitas nodoklis, persona, kas sniegusi šo informāciju un kas zinājusi vai kam saprātīgi būtu bijis jāzina, ka šāda informācija ir nepatiesa, arī ir parādnieks.

186. pants

Jau samaksātas ievedmuitas nodokļa summas atskaitīšana

1. Ja muitas parāds ir radies atbilstīgi 185. panta 1. punktam attiecībā uz precēm, kas laistas brīvā apgrozībā ar samazinātu ievedmuitas nodokļa likmi sakarā ar to galapatēriņu, ievedmuitas nodokļa summu, kura samaksāta, preces laižot brīvā apgrozībā, atskaita no muitas parādam atbilstīgās ievedmuitas nodokļa summas.

Pirmo daļu arī piemēro, ja muitas parāds ir radies attiecībā uz atkritumiem un lūžņiem, kas radušies pēc šādu preču iznīcināšanas.

2. Ja muitas parāds ir radies atbilstīgi 183. panta 1. punktam vai 185. panta 1. punktam attiecībā uz precēm, kurām piemērota pagaidu ievešanas procedūra ar daļēju atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa, ievedmuitas nodokļa summu, kas samaksāta saskaņā ar daļēju atbrīvojumu no nodokļiem, atskaita no muitas parādam atbilstīgās ievedmuitas nodokļa summas.

2. iedaļa

Izvedmuitas parāds

187. pants

Eksports un izvešana pārstrādei

1. Eksporta muitas parāds par eksporta procedūras vai izvešanas pārstrādei procedūras piemērošanu precēm rodas brīdī, kad eksportētājs paziņo par preču pieejamību saskaņā ar 74. panta 1. punktu.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, muitas parāds rodas:

a) ja piemēro 205. panta 5. punktu – preču izlaišanas brīdī;

b) attiecīgā gadījumā – muitas deklarācijas pieņemšanas brīdī līdz 2034. gada 28. februārim.

3. Eksportētājs ir parādnieks. Netiešas pārstāvības gadījumā pārstāvis muitā un persona, kuras uzdevumā pārstāvis muitā rīkojas, abi ir parādnieki un ir solidāri atbildīgi par muitas parādu.

4. Ja informācijas dēļ, kas sniegta, lai precēm piemērotu eksporta procedūru vai izvešanas pārstrādei procedūru, pilnībā vai daļēji netiek iekasēts izvedmuitas nodoklis, persona, kas sniegusi šo informāciju un kas zinājusi vai kam saprātīgi būtu bijis jāzina, ka šāda informācija ir nepatiesa, arī ir parādnieks.

188. pants

Muitas parāds, kas radies pienākumu neizpildes dēļ

1. Attiecībā uz precēm, kam uzliekams izvedmuitas nodoklis, izvedmuitas parāds rodas jebkurā no šādiem gadījumiem:

a) nav izpildīts pienākums, kas ir noteikts tiesību aktos muitas jomā attiecībā uz preču izvešanu;

b) nav ievērots nosacījums, saskaņā ar kuru preces drīkstēja izvest no Savienības muitas teritorijas, tās pilnībā vai daļēji atbrīvojot no izvedmuitas nodokļa.

2. Muitas parāda rašanās brīdis ir viens no šādiem:

a) brīdis, kad preces faktiski tiek izvestas no Savienības muitas teritorijas, muitas dienestiem nesniedzot vai nedarot pieejamu informāciju par šādu eksportu;

b) brīdis, kad preces sasniedz galamērķi, kas nav galamērķis, uz kuru tās drīkstēja izvest no Savienības muitas teritorijas, tās pilnībā vai daļēji atbrīvojot no izvedmuitas nodokļa;

c) ja muitas dienesti nespēj noteikt b) apakšpunktā minēto brīdi – brīdis, kad beidzas termiņš pierādījumu iesniegšanai par to, ka ir izpildīti nosacījumi, kas dod tiesības precēm piemērot šādus atbrīvojumus.

3. Panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajos gadījumos parādnieks ir:

a) ikviena persona, kam bija jāpilda attiecīgais pienākums;

b) ikviena persona, kas zinājusi vai kam saprātīgi būtu bijis jāzina, ka attiecīgais pienākums nav izpildīts, un kas darbojās tādas personas uzdevumā, kurai šis pienākums bija jāpilda;

c) ikviena persona, kas piedalījās darbībā, kuras rezultātā pienākums netika izpildīts, un kas zinājusi vai kam būtu bijis jāzina, ka prasītā informācija nav sniegta vai, attiecīgā gadījumā, ka muitas deklarācija, ko būtu bijis jāiesniedz, netika iesniegta.

4. Panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajos gadījumos parādnieks ir ikviena persona, kurai jāievēro nosacījumi, saskaņā ar kuriem preces drīkstēja izvest no Savienības muitas teritorijas, tās pilnībā vai daļēji atbrīvojot no izvedmuitas nodokļa.

3. iedaļa

Kopēji noteikumi par muitas parādu, kas rodas saistībā ar importu un eksportu

189. pants

Muitas parāds, ja uz precēm attiecas citi tiesību akti, ko piemēro muitas dienesti

1. Ievedmuitas vai izvedmuitas parāds rodas arī attiecībā uz precēm, uz kurām attiecas citi tiesību akti, ko muitas dienesti piemēro jebkāda veida importam vai eksportam.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, muitas parāds nerodas šādos gadījumos:

a) nelikumīgi ievedot Savienības muitas teritorijā viltotu naudu;

b) ievedot Savienības muitas teritorijā narkotiskas un psihotropas vielas, ja vien šīs vielas neieved stingrā kompetento iestāžu uzraudzībā, lai tās izmantotu medicīnas un zinātnes vajadzībām.

Tiesību aktu muitas jomā pārkāpumu gadījumos piemērojot sodus, muitas parādu tomēr uzskata par radušos, ja saskaņā ar šo regulu vai valsts tiesību aktiem ievedmuitas vai izvedmuitas nodoklis vai muitas parāda esamība ir pamats sodu piemērošanai.

190. pants

Vairāki parādnieki

Ja par vienam muitas parādam atbilstīgās ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas samaksu atbildīga vairāk nekā viena persona, attiecīgās personas ir solidāri atbildīgas par minētās summas samaksu.

191. pants

Vispārēji noteikumi ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas aprēķināšanai

1. Ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu aprēķina, pamatojoties uz preču tarifa klasifikāciju, muitas vērtību, daudzumu, galamērķi un izcelsmi. Noteikumi par nodokļa aprēķināšanu ir tie, kas attiecīgajām precēm bija piemērojami brīdī, kad attiecībā uz šīm precēm radās muitas parāds.

2. Attiecībā uz tālpārdošanu saskaņā ar *IOSS* režīmu ievedmuitas nodokļa summu nosaka, pamatojoties uz nodokļa aprēķināšanas noteikumiem, kas attiecīgajām precēm bija piemērojami brīdī, kad tika pieņemts maksājums par tālpārdošanu.

3. Ja nav iespējams precīzi noteikt brīdi, kad radās muitas parāds, par to uzskata brīdi, kad muitas dienesti secina, ka preces atrodas situācijā, kurā ir radies muitas parāds.

Tomēr gadījumos, kad muitas dienestiem pieejamā informācija ļauj tiem konstatēt, ka muitas parāds bija radies pirms to secinājuma izdarīšanas, muitas parādu uzskata par radušos visagrākajā brīdī, kad minēto situāciju var konstatēt.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot šajā pantā minētos noteikumus tā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa aprēķināšanai, kas piemērojams precēm, kurām muitas parāds ir radies saistībā ar īpašu procedūru.

192. pants

Īpaši noteikumi ievedmuitas nodokļa summas aprēķināšanai

1. Ja attiecībā uz precēm, kam piemērota muitas procedūra vai kas ir pagaidu uzglabāšanā, Savienības muitas teritorijā rodas izmaksas saistībā ar uzglabāšanu vai parastiem apstrādes veidiem, šādas izmaksas vai jebkādu vērtības palielināšanos neņem vērā, aprēķinot ievedmuitas nodokļa summu, ar noteikumu, ka importētājs vai attiecīgā gadījumā deklarētājs sniedz pietiekamus pierādījumus par šādām izmaksām.

Tomēr, aprēķinot ievedmuitas nodokļa summu, ņem vērā darbībās izmantoto ārpussavienības preču muitas vērtību, daudzumu un izcelsmi.

2. Ja precēm, kam piemērota muitas procedūra, parasto apstrādes veidu rezultātā Savienības muitas teritorijā mainās preču tarifa klasifikācija, pēc importētāja vai attiecīgā gadījumā deklarētāja lūguma precēm, kurām piemērota muitas procedūra, piemēro sākotnējo preču tarifa klasifikāciju.

3. Ja muitas parāds ir radies par pārstrādes produktiem, kas iegūti ievešanas pārstrādei procedūrā, parādam atbilstīgo ievedmuitas nodokļa summu pēc importētāja lūguma nosaka, pamatojoties uz to tarifa klasifikāciju, muitas vērtību, daudzumu un izcelsmi, kas precēm, kurām piemērota ievešanas pārstrādei procedūra, bija brīdī, kad tām tika piemērota minētā procedūra.

4. Ja pārstrādes produkti iegūti pēc secīgām ievešanas pārstrādei procedūrām attiecībā uz precēm, kurām piemērota pirmā ievešanas pārstrādei procedūra saskaņā ar 3. punktu, importētājs var lūgt parāda aprēķināšanu, pamatojoties tikai uz tarifa klasifikāciju, muitas vērtību, daudzumu un izcelsmi, kas bija precēm, kurām piemērota minētā pirmā ievešanas pārstrādei procedūra.

5. Konkrētos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, ievedmuitas nodokļa summu nosaka saskaņā ar šā panta 2., 3. un 4. punktu bez importētāja vai eksportētāja, vai attiecīgā gadījumā deklarētāja pieprasījuma, lai izvairītos no 166. panta 2. punkta h) apakšpunktā minēto pasākumu apiešanas.

6. Ja muitas parāds ir radies par pārstrādes produktiem, kas iegūti izvešanas pārstrādei procedūrā, vai aizstājējproduktiem, ievedmuitas nodokļa summu aprēķina, pamatojoties uz ārpus Savienības muitas teritorijas veiktās apstrādes izmaksām.

7. Ja muitas parāds ir radies atbilstīgi šīs regulas 185. vai 188. pantam un ar noteikumu, ka pienākumu neizpilde, kuras dēļ radies muitas parāds, nav bijusi mēģinājums krāpt, piemēro arī:

a) labvēlīgu tarifa režīmu precēm, ievērojot tiesību aktus muitas jomā;

b) ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa nepiemērošanu vai pilnīgu vai daļēju atbrīvojumu no ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa, ievērojot šīs regulas 166. panta 2. punkta d) līdz g) apakšpunktu vai 111., 112. un 113. pantu, vai 161. līdz 165. pantu; vai

c) atbrīvojumu, ievērojot Regulu (EK) Nr. 1186/2009.

8. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot šajā pantā minētos noteikumus tāda ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas aprēķināšanai, kas piemērojams precēm, kurām muitas parāds ir radies saistībā ar īpašu procedūru, un konkrētos gadījumus, kuri minēti šā panta 5. punktā.

193. pants

Muitas parāda rašanās vieta

1. Muitas parāds rodas:

a) gadījumos, kas minēti 6. panta 1. punkta d) apakšpunkta ii) punktā, – vietā, kur atrodas preces;

b) gadījumos, kas minēti 6. panta 2. punkta a) apakšpunktā, – vietā, kur preces ir jāpiegādā;

c) gadījumos, kas minēti 6. panta 2. punkta c) apakšpunktā, – vietā, kur ir iedibināts deklarētājs, kam ir atļauts piemērot centralizēto muitošanu;

d) gadījumos, kas minēti 6. panta 2. punkta b) apakšpunktā, – uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja iedibināšanas dalībvalstī.

Visos pārējos gadījumos muitas parāds rodas vietā, kur norisinājās notikumi, kuru dēļ parāds rodas. Ja nav iespējams noteikt minēto vietu, uzskata, ka muitas parāds ir radies vietā, kur muitas dienesti secina, ka preces atrodas situācijā, kādā rodas muitas parāds.

2. Ja precēm ir bijusi piemērota muitas procedūra, kas nav noslēgta, vai ja to pagaidu uzglabāšana nav pareizi pabeigta un muitas parāda rašanās vietu konkrētā termiņā nevar noteikt, ievērojot 1. punkta otro vai trešo daļu, uzskata, ka muitas parāds ir radies vai nu vietā, kur precēm tika piemērota attiecīgā muitas procedūra, vai vietā, kur tās saskaņā ar šo procedūru tika ievestas Savienības muitas teritorijā vai atradās pagaidu uzglabāšanā.

3. Ja muitas dienestiem pieejamā informācija ļauj tiem konstatēt, ka muitas parāds varētu būt radies vairākās vietās, uzskata, ka muitas parāds ir radies vietā, kur tas ir radies vispirms.

4. Ja muitas dienests konstatē, ka muitas parāds atbilstīgi 185. vai 188. pantam ir radies citā dalībvalstī un šim parādam atbilstīgā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summa ir mazāka par 10 000 EUR, tad uzskata, ka muitas parāds ir radies dalībvalstī, kurā ir veikts attiecīgais konstatējums.

5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot šā panta 2. punktā minēto termiņu.

2. NODAĻA

Galvojums iespējamam vai esošam muitas parādam

194. pants

Vispārīgi noteikumi

1. Ja vien nav norādīts citādi, šo nodaļu piemēro galvojumiem par muitas parādiem, kas ir radušies ("esošie muitas parādi"), un galvojumiem, kas ir vajadzīgi, ja parāds varētu rasties ("iespējami muitas parādi").

2. Ja muitas dienesti pieprasa galvojumu iespējamam vai esošam muitas parādam, tajā ietver ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu un pārējos maksājumus, kas aprēķināti saistībā ar preču importu vai eksportu, kurā galvojumu:

a) izmanto attiecībā uz Savienības tranzīta procedūras piemērošanu precēm; vai

b) var izmantot vairāk nekā vienā dalībvalstī.

Galvojums, ko pieņēmuši vai atļāvuši muitas dienesti, ir derīgs visā Savienības muitas teritorijā mērķiem, kādiem tas ir sniegts.

Ja galvojums ir saistīts ar parādnieka darbībām vienā dalībvalstī, tas sedz vismaz ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu.

3. Galvojumu sniedz parādnieks vai persona, kas varētu kļūt par parādnieku, vai, ja muitas dienesti to atļauj, jebkura cita persona.

4. Neskarot 202. pantu, attiecībā uz konkrētām precēm muitas dienesti pieprasa sniegt tikai vienu galvojumu.

Galvojums, kas sniegts saistībā ar konkrētām precēm, attiecas uz muitas parādam atbilstīgo ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu un citiem maksājumiem attiecībā uz šīm precēm, neatkarīgi no tā, vai par šīm precēm sniegtā vai pieejamā informācija ir pareiza.

Ja galvojums nav atbrīvots, tad nodrošinātās summas robežās to var izmantot arī, lai atgūtu ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu un citus maksājumus, kas jāmaksā pēc preču izlaišanas veiktas kontroles rezultātā.

5. Pēc šā panta 3. punktā minētās personas pieteikuma muitas dienesti saskaņā ar 200. panta 1., 2. un 3. punktu var atļaut iesniegt vispārēju galvojumu, lai segtu muitas parādam atbilstīgo ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu attiecībā uz divām vai vairākām darbībām vai muitas procedūrām.

6. Muitas dienesti pārrauga galvojumus.

7. Galvojumu neprasa:

a) no valstīm, reģionālām un vietējām pašvaldības iestādēm vai citām struktūrām, kuras reglamentē publiskās tiesības, attiecībā uz darbībām, kurās tās iesaistās kā valsts iestādes, vai citos konkrētos gadījumos;

b) par precēm, ko pārvadā pa Reinu, Reinas ūdensceļiem, Donavu vai Donavas ūdensceļiem;

c) par precēm, kas tiek pārvietotas ar stacionārām transporta iekārtām;

d) konkrētos gadījumos, kas noteikti tiesību aktos muitas jomā, kad precēm ir piemērota pagaidu ievešanas procedūra; un

e) par precēm, kurām piemēro Savienības tranzīta procedūru, izmantojot 140. panta 4. punkta e) apakšpunktā minēto vienkāršošanu, un kuras pārvadā pa jūru vai pa gaisu starp Savienības ostām vai Savienības lidostām.

8. Muitas dienesti var atbrīvot no prasības pēc galvojuma, ja nodrošināmā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summa nepārsniedz konkrētu robežvērtību.

9. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot šā panta 7. punkta d) apakšpunktā minētos konkrētos gadījumus, kad galvojums nav vajadzīgs precēm, kurām ir piemērota pagaidu ievešanas procedūra, un nosakot robežvērtību atbrīvojumam no prasības sniegt galvojumu, kā minēts šā panta 8. punktā.

10. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus par šajā pantā minēto galvojuma sniegšanu un pārraudzību. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

195. pants

Obligātā galvojuma atsauces summa

1. Ja muitas dienestu pienākums ir pieprasīt galvojumu un tie var noteikt precīzas muitas parādam atbilstīgās ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas un citu maksājumu summu galvojuma pieprasīšanas brīdī, galvojums sedz šo precīzo summu.

Ja nav iespējams noteikt precīzu summu, galvojuma summu nosaka kā maksimālo muitas parādam atbilstīgās ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas un citu maksājumu summu, kas pēc muitas dienestu aprēķiniem ir radusies vai varētu rasties.

2. Neskarot 200. pantu, ja tiek sniegts vispārējs galvojums tādas muitas parādiem atbilstīgās ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas un tādu citu maksājumu segšanai, kuru summa laika gaitā mainās, šāda galvojuma summu nosaka apmērā, kāds ir pietiekams muitas parādiem atbilstīgās ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas un citu maksājumu segšanai jebkurā laikā.

196. pants

Piesardzības galvojuma atsauces summa

Ja galvojumu sniegt nav obligāti, bet muitas dienesti nav pārliecināti, ka muitas parādam atbilstīgā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summa un citi maksājumi tiks samaksāti noteiktajā termiņā, tie pieprasa sniegt galvojumu par summu, kas nepārsniedz 195. pantā minēto līmeni.

197. pants

Galvojuma sniegšana

1. Galvojumu var sniegt tikai vienā no šādiem veidiem:

a) ar jebkādiem maksāšanas līdzekļiem, ko muitas dienesti atzīst, euro vai tās dalībvalsts valūtā, kurā galvojumu pieprasa sniegt;

b) ar galvinieka saistībām; vai

c) citā veidā, ievērojot nosacījumu, ka tas nodrošina līdzvērtīgu garantiju, ka muitas parādam atbilstīgā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summa un citi maksājumi tiks samaksāti.

2. Galvojumu jebkādu tādu maksāšanas līdzekļu veidā, ko atzīst muitas dienesti, sniedz saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā galvojumu pieprasa.

Muitas dienestiem par to nav jāmaksā procenti.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot šā panta 1. punkta c) apakšpunktā minētā galvojuma veidu.

198. pants

Galvojuma izvēle

Persona, kurai pieprasa galvojumu, var izvēlēties no 197. panta 1. punktā minētajiem galvojuma veidiem.

Tomēr muitas dienesti var atteikties pieņemt izvēlētā veida galvojumu, ja tas nav saderīgs ar attiecīgās muitas procedūras pareizu darbību.

Muitas dienesti var pieprasīt, lai izvēlētais galvojuma veids konkrētā laikposmā paliktu nemainīgs.

199. pants

Galvinieks

1. Regulas 197. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētais galvinieks ir trešā persona, kas ir iedibināta Savienības muitas teritorijā. Galvinieks ir to muitas dienestu apstiprināts, kas pieprasa galvojumu, ja vien galvinieks nav kredītiestāde, finanšu iestāde vai apdrošināšanas sabiedrība, kas akreditēta Savienībā saskaņā ar piemērojamiem Savienības tiesību aktiem.

2. Galvinieks rakstveidā uzņemas saistības samaksāt nodrošināto muitas parādam atbilstīgo ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu un citu maksājumu summu.

3. Muitas dienesti var atteikties apstiprināt galvinieku vai ierosināto galvojuma veidu, ja pastāv nenoteiktība, ka kāds no tiem spēj nodrošināt muitas parādam atbilstīgās ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas un citu maksājumu samaksu noteiktajā termiņā.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot galvojuma veidus un noteikumus, kas piemērojami šajā pantā minētajam galviniekam.

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus par galvinieka sniegto saistību atsaukšanu un atcelšanu, kā minēts šajā pantā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

200. pants

Vispārējais galvojums

1. Muitas dienesti 194. panta 5. punktā minēto atļauju var piešķirt tikai tām personām, kas atbilst šādiem nosacījumiem:

a) tās ir iedibinātas Savienības muitas teritorijā;

b) tās atbilst 30. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem; un

c) tās regulāri izmanto attiecīgās muitas procedūras vai ir pagaidu uzglabāšanas vietu darbības atļaujas turētāji, vai atbilst 30. panta 1. punkta d) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem.

2. Muitas dienesti var atļaut uzņēmējam, kas atbilst 30. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem, vai uzticamajam un pārbaudītajam uzņēmējam sniegt vispārējo galvojumu ar samazinātu summu attiecībā uz iespējamiem muitas parādiem un citiem maksājumiem vai nesniegt galvojumu ("atbrīvojums no galvojuma").

3. Pamatojoties uz pieteikumu, muitas dienesti var atļaut atzītajam uzņēmējam, kuram ir atļauja muitas vienkāršojumiem, vai uzticamajam un pārbaudītajam uzņēmējam sniegt vispārējo galvojumu ar samazinātu summu attiecībā uz esošajiem muitas parādiem un citiem maksājumiem. Šādus vispārējos galvojumus uzskata par līdzvērtīgiem galvojumiem, kas sniegti saskaņā ar citiem šīs regulas noteikumiem.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot nosacījumus, ar kādiem piešķir atļauju izmantot vispārējo galvojumu ar samazinātu summu vai atbrīvojumu no galvojuma, kas minēts šā panta 2. un 3. punktā.

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus par galvojuma summas noteikšanu, tostarp šā panta 2. un 3. punktā minēto samazināto summu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

201. pants

Pagaidu aizliegumi saistībā ar vispārējo galvojumu izmantošanu

1. Īpašu procedūru vai pagaidu uzglabāšanas kontekstā Komisija var nolemt uz laiku aizliegt izmantot jebko no turpmāk norādītā:

a) regulas 200. panta 2. punktā minēto vispārējo galvojumu ar samazinātu summu vai atbrīvojumu no galvojuma;

b) regulas 200. pantā minēto vispārējo galvojumu attiecībā uz precēm, par kurām ir konstatēts, ka tās ir bijušas liela mēroga krāpšanas objekts.

2. Ja piemēro 1. punktu, var atļaut izmantot vispārējo galvojumu ar samazinātu summu vai atbrīvojumu no galvojuma vai izmantot 200. pantā minēto vispārējo galvojumu jebkurā no šādiem gadījumiem:

a) ja attiecīgā persona var pierādīt, ka saistībā ar attiecīgajām precēm nav radies nekāds muitas parāds tādu darbību laikā, kuras šī persona veikusi divos gados pirms lēmuma, kas minēts šā panta 1. punktā;

b) ja muitas parādi ir radušies divos gados pirms lēmuma, kas minēts šā panta 1. punktā, un attiecīgā persona var pierādīt, ka minētos parādus noteiktajā termiņā ir pilnībā samaksājis parādnieks vai parādnieki, vai galvinieks.

Lai saņemtu atļauju izmantot vispārēju galvojumu, kam ir noteikts pagaidu aizliegums, attiecīgajai personai ir arī jāizpilda 30. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā izklāstītie kritēriji.

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus par šajā pantā minētajiem pagaidu aizliegumiem saistībā ar vispārējo galvojumu izmantošanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

Pienācīgi pamatotu, nenovēršamu un steidzamu iemeslu dēļ saistībā ar šajā pantā minētajiem pasākumiem, kas attiecas uz nepieciešamību ātri nodrošināt Savienības un tās dalībvalstu finanšu interešu aizsardzību, Komisija saskaņā ar 283. panta 5. punktā minēto procedūru pieņem īstenošanas aktus, kas jāpiemēro nekavējoties.

202. pants

Papildu galvojums vai jauns galvojums

Ja muitas dienesti konstatē, ka iesniegtais galvojums nenodrošina muitas parādam atbilstīgās ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas vai citu maksājumu samaksu noteiktajā termiņā, vai ja vairs nav pārliecības, ka tas to nodrošinās, vai ja tas nav pietiekams, lai to nodrošinātu, tie pieprasa 194. panta 3. punktā minētajai personai labot situāciju, vai nu sniedzot papildu galvojumu, vai aizstājot sākotnējo galvojumu ar jaunu galvojumu. Personai, kurai tiek prasīts labot situāciju, ir izvēle starp abām iespējām.

203. pants

Galvojuma atbrīvošana

1. Muitas dienesti atbrīvo galvojumu, tiklīdz muitas parāds vai pienākums samaksāt citus maksājumus ir dzēsts vai vairs nevar rasties.

2. Ja muitas parāds vai pienākums samaksāt citus maksājumus ir dzēsts daļēji vai varētu rasties attiecībā uz tikai daļu no nodrošinātās summas, atbilstīgo galvojuma daļu pēc attiecīgās personas lūguma atbrīvo, izņemot gadījumus, kad attiecīgā summa neattaisno šādu rīcību.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot galvojuma atbrīvošanas termiņus.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus par šajā pantā minēto galvojuma atbrīvošanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

3. NODAĻA

Ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas atgūšana, samaksa, atmaksāšana vai atlaišana

1. iedaļa

Ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas noteikšana, muitas parāda paziņošana un ierakstīšana uzskaitē

204. pants

Ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas noteikšana

1. Maksājamā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu nosaka muitas dienesti, kas atbild par vietu, kur muitas parāds ir radies vai tiek uzskatīts par radušos saskaņā ar 193. pantu. Lai to noteiktu, muitas dienesti ņem vērā datus, kas sniegti vai darīti pieejami.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, līdz 2034. gada 28. februārim, ja ir iesniegta muitas deklarācija, muitas dienesti var pieņemt maksājamā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu, kas noteikta muitas deklarācijā, neskarot pēcizlaišanas kontroli. Ja muitas dienesti nepiekrīt šai summai, tie nosaka maksājamā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu, tiklīdz tiem ir visa vajadzīgā informācija.

3. Ja maksājamā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summa neveido veselu skaitli, minēto summu var noapaļot uz augšu vai uz leju.

Ja pirmajā daļā minētā summa tiek izteikta euro, to noapaļo uz augšu vai uz leju ne vairāk kā līdz tuvākajam veselajam skaitlim.

Dalībvalstij, kuras valūta nav euro, var vai nu:

a) piemērot otro daļu *mutatis mutandis*; vai

b) piemērot atkāpi no minētās daļas ar noteikumu, ka tās noapaļošanas noteikumiem nav lielāka finansiāla ietekme kā otrajā daļā paredzētajam noteikumam.

205. pants

Paziņojums par muitas parādu

1. Muitas dienests paziņo parādniekam par muitas parādu vietā, kurā muitas parāds radies vai tiek uzskatīts par radušos saskaņā ar 193. pantu.

2. Ja maksājamā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summa ir vienāda ar summu, kas aprēķināta, pamatojoties uz datiem, kurus ir sniedzis vai darījis pieejamus importētājs vai eksportētājs, muitas dienestu veikto preču izlaišanu uzskata par paziņojumu importētājam vai eksportētājam par muitas parādu.

3. Šā panta 1. un 2. punktā minēto paziņojumu nesniedz nevienā no šādiem gadījumiem:

a) ja laikā, kamēr vēl nav noteikta ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa galīgā summa, ir noteikts pagaidu antidempinga maksājums, pagaidu kompensācijas maksājums vai pagaidu aizsardzības pasākums;

b) ja maksājamā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summa pārsniedz summu, kas noteikta, pamatojoties uz lēmumu, kurš pieņemts saskaņā ar 15. pantu;

c) ja sākotnējais lēmums nepaziņot muitas parādu vai paziņot to par tādu ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu, kas mazāka par maksājamo ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu, bija pieņemts, pamatojoties uz vispārējiem noteikumiem, kuri vēlāk atcelti ar tiesas spriedumu;

d) ja muitas dienesti saskaņā ar tiesību aktiem muitas jomā ir atbrīvoti no muitas parāda paziņošanas.

4. Ja muitas dienestu pienākums ir paziņot ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu, kas maksājama saskaņā ar 1. punktu, tie paziņo par muitas parādu parādniekam, kad tie var noteikt attiecīgo summu un pieņemt par to lēmumu.

Tomēr, ja kompetentās Savienības vai valsts iestādes informē muitas dienestus, ka paziņojums par muitas parādu kaitētu krimināllizmeklēšanai muitas dienestu dalībvalstī vai citā dalībvalstī, muitas dienesti atliek minēto paziņojumu līdz laikam, kad tas vairs nekaitēs attiecīgajai krimināllizmeklēšanai.

5. Uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs var aprēķināt muitas parādu, kas atbilst ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa kopējai summai, kura attiecas uz visām precēm, ko šāds uzņēmējs muitas dienestu uzdevumā ir izlaidis laikposmā, kurš nepārsniedz 31 kalendāro dienu, un piecu dienu laikā pēc minētā laikposma beigām paziņot muitas dienestiem par minēto muitas parādu, sniedzot to summu dalījumu, kuras attiecas uz katru konkrēto preci.

Pēc minētā paziņojuma saņemšanas uzskata, ka muitas dienesti ir paziņojuši par muitas parādu.

6. Importētājs tālpārdošanai, kurš ir izvēlējies izmantot *IOSS* režīmu un kuram ir uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statuss, šā panta 5. punktā minētajā paziņojumā groza vai atzīst par nederīgu informāciju, kas sniegta saskaņā ar 74. panta 3. punktu, ja preces, ko pārdod minētais importētājs tālpārdošanai, tiek atgrieztas muitas noliktavā tālpārdošanai, sākotnējā nosūtītāja adresē vai citā adresē ārpus Savienības muitas teritorijas laikposmā, uz kuru attiecas minētais paziņojums. Minētais importētājs tālpārdošanai iesniedz vai dara pieejamu pierādījumu par preču ievešanu muitas noliktavā vai izvešanu no Savienības muitas teritorijas.

7. Līdz 2034. gada 28. februārim, ja ir iesniegta muitas deklarācija un ar noteikumu, ka maksājums ir nodrošināts ar galvojumu, muitas dienesti var atļaut, ka par muitas parādu, kas atbilst ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa kopējai summai attiecībā uz visām precēm, kas izlaistas vienai un tai pašai personai noteiktā laikposmā, paziņo minētā laikposma beigās. Muitas dienestu noteiktais laikposms nepārsniedz 31 dienu.

8. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot:

a) gadījumus, kas minēti šā panta 3. punkta d) apakšpunktā, kad muitas dienesti ir atbrīvoti no muitas parāda paziņošanas;

b) informāciju, kas uzticamajam un pārbaudītajam uzņēmējam un importētājam tālpārdošanai jāsniedz šā panta 5. un 6. punktā minētajā paziņojumā.

206. pants

Muitas parāda noilgums

1. Muitas dienestu rīcībā ir trīs gadi no parāda rašanās datuma, lai par to paziņotu parādniekam. Pēc minētā laikposma beigām uzskata, ka muitas parādam ir iestājies noilgums.

2. Ja muitas parāds ir radies tādas darbības rezultātā, par kuru laikā, kad tā veikta, varēja ierosināt krimināllietu, 1. punktā noteikto trīs gadu laikposmu saskaņā ar valsts tiesību aktiem pagarina līdz laikposmam, kas ir vismaz pieci gadi, bet ne vairāk kā 10 gadi.

3. Šā panta 1. un 2. punktā noteiktos laikposmus aptur, ja:

a) saskaņā ar 18. pantu tiek iesniegta pārsūdzība – uz laikposmu no pārsūdzības iesniegšanas datuma līdz pārsūdzības procesa beigām;

b) muitas dienesti saskaņā ar 8. panta 6. punktu parādniekam paziņo par iemesliem, kādēļ tie plāno paziņot par muitas parādu, – uz laikposmu no minētā paziņojuma izdošanas datuma līdz tā laikposma beigām, kurā parādniekam tiek dota iespēja paust savu viedokli; vai

c) paziņošanu par muitas parādu atliek saskaņā ar 205. panta 4. punkta otro daļu.

4. Ja saskaņā ar 217. panta 8. punktu muitas parāds ir atjaunots, šā panta 1. un 2. punktā noteiktos laikposmus uzskata par apturētiem no datuma, kad saskaņā ar 222. pantu bija iesniegts atmaksāšanas vai nodokļa atlaišanas pieteikums, līdz datumam, kad tika pieņemts lēmums par atmaksāšanu vai nodokļa atlaišanu.

207. pants

Ierakstīšanas uzskaitē termiņš

1. Regulas 204. pantā minētie muitas dienesti saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem ieraksta savā uzskaitē maksājamā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu, kas paziņota saskaņā ar 205. pantu.

Šā punkta pirmajā daļā paredzēto pienākumu nepiemēro 205. panta 2. punktā minētajos gadījumos.

2. Muitas dienestiem nav pienākuma ierakstīt savā uzskaitē ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas, kuras, ievērojot 206. pantu, atbilst muitas parādam, ko vairs nevar paziņot parādniekam.

3. Dalībvalstis nosaka praktisko kārtību, kā ierakstīt savā uzskaitē ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas. Minētā kārtība var atšķirties atkarībā no tā, vai muitas dienesti, ņemot vērā muitas parāda rašanās apstākļus, ir pārliecināti par to, ka šādas summas tiks samaksātas.

208. pants

Ierakstīšanas uzskaitē termiņš

1. Muitas dienesti maksājamā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu ieraksta savā uzskaitē 14 dienās pēc preču izlaišanas, izņemot gadījumus, kad minētajām precēm ir piemērota pagaidu ievešanas procedūra ar daļēju atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, muitas dienesti saskaņā ar 205. panta 5. punktu var ierakstīt savā uzskaitē ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa kopējo summu attiecībā uz visām precēm, kas noteiktā laikposmā izlaistas uzticamajam un pārbaudītajam uzņēmējam, ar vienu ierakstu šā laikposma beigās ar noteikumu, ka minēto ierakstu veic 14 dienās pēc minētā noteiktā laikposma beigām.

3. Ja par muitas parādu paziņo saskaņā ar 205. panta 7. punktu, to ieraksta uzskaitē 14 dienās pēc attiecīgā laikposma beigām.

4. Ja preces var izlaist, ievērojot konkrētus nosacījumus attiecībā vai nu uz maksājamā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas noteikšanu, vai tās iekasēšanu, minēto summu ieraksta uzskaitē 14 dienās no datuma, kad ir noteikta maksājamā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summa vai ir fiksēts pienākums samaksāt minēto nodokli.

Tomēr, ja muitas parāds attiecas uz pagaidu antidempinga maksājumu, pagaidu kompensācijas maksājumu vai pagaidu aizsardzības pasākumu, maksājamo ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu ieraksta uzskaitē divu mēnešu laikā no datuma, kad *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ir publicēts Savienības tiesību akts, ar ko nosaka galīgo maksājumu vai pasākumu.

5. Ja muitas parāds ir radies apstākļos, kas nav minēti 1. punktā, maksājamā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu ieraksta uzskaitē 14 dienās no datuma, kad muitas dienesti var noteikt attiecīgo ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu un pieņemt lēmumu.

6. Panta 5. punktu piemēro attiecībā uz ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu, kas jāatgūst vai kas vēl nav atgūta, ja maksājamā nodokļa summa nav ierakstīta uzskaitē saskaņā ar 1. līdz 5. punktu vai ja tā ir noteikta un ierakstīta uzskaitē apmērā, kas ir mazāks par maksājamo summu.

7. Ierakstīšanas uzskaitē termiņus, kas noteikti 1. līdz 6. punktā, nepiemēro neparedzamos apstākļos vai nepārvaramas varas gadījumos.

8. Ierakstīšanas uzskaitē termiņus var atlikt 205. panta 4. punkta otrajā daļā minētajā gadījumā līdz brīdim, kad paziņojums par muitas parādu vairs nekaitēs attiecīgajai kriminālizmeklēšanai, pat ja minētā izmeklēšana notiek citā dalībvalstī.

Šādā gadījumā maksājamā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu ieraksta uzskaitē 14 dienās no datuma, kad summa ir paziņota parādniekam.

209. pants

Īstenošanas pilnvaru piešķiršana

Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz pasākumus, lai nodrošinātu atbalsta sniegšanu starp muitas dienestiem muitas parāda rašanās gadījumos. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

2. iedaļa

Ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas samaksa

210. pants

Vispārīgi samaksas termiņi un samaksas termiņa apturēšana

1. Ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas, kas atbilst muitas parādam, par kuru paziņots saskaņā ar 205. pantu, parādnieks samaksā muitas dienestu noteiktajā laikposmā.

Neskarot 19. panta 2. punktu, minētais laikposms nepārsniedz 10 dienas pēc paziņošanas parādniekam par muitas parādu.

Pēc parādnieka pieteikuma muitas dienesti var pagarināt minēto laikposmu gadījumos, kad maksājamā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summa ir noteikta 68. pantā minētajā kontrolē pēc preču izlaišanas. Neskarot 214. panta 2. punktu, šādi pagarinājumi nepārsniedz laiku, kas vajadzīgs, lai parādnieks varētu pienācīgi izpildīt savus pienākumus.

2. Ja parādniekam ir tiesības uz kādu no 212., 213. un 214. pantā noteiktajām samaksas iespējām, samaksu veic saistībā ar šīm iespējām noteiktajā laikposmā vai laikposmos.

3. Muitas parādam atbilstīgās ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas samaksas termiņu aptur šādos gadījumos:

a) ja saskaņā ar 222. pantu ir iesniegts pieteikums par nodokļa atlaišanu;

b) ja preces tiks konfiscētas, iznīcinātas vai ja no tām atteiksies par labu valstij; vai

c) ja muitas parāds ir radies atbilstīgi 185. pantam un ir vairāk nekā viens parādnieks.

4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot noteikumus tās ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas, kas atbilst muitas parādam saskaņā ar šā panta 3. punktu, apmaksas termiņa apturēšanai, un paredzot apturēšanas laikposmu.

211. pants

Samaksa

1. Samaksu veic, izmantojot jebkādus maksāšanas līdzekļus, kas ļauj dzēst parādu, tostarp, koriģējot kredīta atlikumu saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

2. Samaksu parādnieka vietā var veikt trešā persona.

3. Parādnieks var ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa parāda summu pilnīgi vai daļēji samaksāt pirms parādniekam atvēlētā samaksas laikposma beigām.

212. pants

Samaksas atlikšana

1. Muitas dienesti – pēc attiecīgās personas pieteikuma un ar nosacījumu, ka tā sniedz galvojumu, – atļauj maksājamā nodokļa samaksu atlikt vienā no šādiem veidiem:

a) atsevišķi attiecībā uz katru ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu, kas ir ierakstīta uzskaitē saskaņā ar 208. panta 1. punktu vai 208. panta 6. punktu;

b) kopumā attiecībā uz visām ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summām, kas ir ierakstītas uzskaitē saskaņā ar 208. panta 1. punktu muitas dienestu noteiktā laikposmā, kurš nepārsniedz 31 dienu; vai

c) kopumā attiecībā uz visām ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summām, kas veido vienu ierakstu uzskaitē saskaņā ar 208. panta 3. punktu.

2. Ar nosacījumu, ka tas sniedz galvojumu, uzticamais un pārbaudītais uzņēmējs var atlikt maksājamā nodokļa samaksu kopumā attiecībā uz visām ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summām, kas veido vienu ierakstu uzskaitē saskaņā ar 208. panta 2. punktu.

213. pants

Laikposmi, uz kādiem atliek samaksu

1. Laikposms, uz kādu saskaņā ar 212. pantu atliek samaksu (“atlikšanas laikposms”), ir 30 dienas.

2. Ja samaksa ir atlikta saskaņā ar 212. panta 1. punkta a) apakšpunktu, atlikšanas laikposms sākas nākamajā dienā pēc datuma, kad parādniekam ir paziņots par muitas parādu.

3. Ja samaksa ir atlikta saskaņā ar 212. panta 1. punkta b) apakšpunktu, atlikšanas laikposms sākas nākamajā dienā pēc datuma, kad beidzas apkopošanas laikposms. To samazina par tik dienām, cik atbilst pusei no apkopošanas laikposma dienu skaita.

4. Ja samaksa ir atlikta saskaņā ar 212. panta 1. punkta c) apakšpunktu vai 212. panta 2. punktu, atlikšanas laikposms sākas nākamajā dienā pēc datuma, kad beidzas laikposms, kas noteikts attiecīgo preču izlaišanai. To samazina par tik dienām, cik atbilst pusei no preču izlaišanai noteiktā laikposma dienu skaita.

5. Ja 3. punktā minētā apkopošanas laikposma dienu skaits vai 4. punktā minētā preču izlaišanai noteiktā laikposma dienu skaits ir nepāra skaitlis, dienu skaits, par cik samazina atlikšanas laikposmu atbilstīgi šiem punktiem, ir vienāds ar pusi no nākamā mazākā pāra skaitļa.

6. Ja 3. punktā minētais apkopošanas laikposms vai 4. punktā minētais preču izlaišanai noteiktais laikposms ir izteikts nedēļās, dalībvalstis var noteikt, ka ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summa, attiecībā uz kuru samaksa ir atlikta, ir jāsamaksā ne vēlāk kā ceturtās nedēļas piektdienā pēc nedēļas, kurā samaksa bija jāveic.

Ja 3. punktā minētais apkopošanas laikposms vai 4. punktā minētais preču izlaišanai noteiktais laikposms ir izteikts mēnešos, dalībvalstis var noteikt, ka ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summa, attiecībā uz kuru samaksa ir atlikta, ir jāsamaksā līdz nākamā mēneša sešpadsmitajam datumam pēc mēneša, kurā samaksa bija jāveic.

214. pants

Citas samaksas iespējas

1. Muitas dienesti var piešķirt parādniekam samaksas iespējas, kas nav samaksas atlikšana ("citas samaksas iespējas"), ar nosacījumu, ka tiek sniegts galvojums.

2. Ja saskaņā ar 1. punktu ir piešķirtas citas samaksas iespējas, par ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu iekasē kredīta procentus.

Dalībvalstij, kuras naudas vienība ir euro, kredīta procentu likme ir līdzvērtīga procentu likmei, kas publicēta *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā un ko Eiropas Centrālā banka piemērojusi tās galvenajām refinansēšanas operācijām tā mēneša pirmajā datumā, kurā iekrita attiecīgā parāda samaksas datums, palielinot par vienu procentu punktu.

Dalībvalstij, kuras naudas vienība nav euro, kredīta procentu likme ir līdzvērtīga likmei, ko attiecīgā valsts centrālā banka piemērojusi tās galvenajām refinansēšanas operācijām tā mēneša pirmajā datumā, kurā iekrita attiecīgā parāda samaksas datums, palielinot par vienu procentu punktu, vai, dalībvalstij, kurai valsts centrālās bankas likme nav pieejama, līdzvērtīgākā likme, ko piemēro dalībvalsts valūtas tirgū minētā mēneša pirmajā datumā, palielinot par vienu procentu punktu.

3. Muitas dienesti var neprasīt iesniegt galvojumu vai var neiekasēt kredīta procentus, ja, pamatojoties uz parādnieka stāvokļa dokumentētu novērtējumu, ir konstatēts, ka galvojuma sniegšanas pieprasīšana vai kredīta procentu iekasēšana radītu nopietnus ekonomiskus vai sociālus sarežģījumus.

4. Muitas dienesti neiekasē kredīta procentus gadījumos, ja katrā atgūšanas darbībā iegūtā summa ir mazāka par 10 EUR.

5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai grozītu šā panta 4. punktu, atjauninot tajā noteikto robežvērtību nolūkā atspoguļot ekonomisko apstākļu izmaiņas.

215. pants

Samaksas piedziņa

Ja maksājamā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summa noteiktajā laikposmā nav samaksāta, muitas dienesti, izmantojot visus līdzekļus, kas ir to rīcībā saskaņā ar attiecīgā dalībvalstī spēkā esošajiem tiesību aktiem, nodrošina minētās summas samaksu.

216. pants

Nokavējuma procenti

1. Papildus ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summai iekasē nokavējuma procentus par laiku no noteiktā laikposma pēdējā datuma līdz samaksas datumam.

Dalībvalstij, kuras naudas vienība ir euro, nokavējuma procentu likme ir līdzvērtīga procentu likmei, kas publicēta *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā un ko Eiropas Centrālā banka piemērojusi tās galvenajām refinansēšanas operācijām tā mēneša pirmajā datumā, kurā iekrita attiecīgā parāda samaksas datums, palielinot par diviem procentu punktiem.

Dalībvalstij, kuras naudas vienība nav euro, nokavējuma procentu likme ir līdzvērtīga likmei, ko attiecīgā valsts centrālā banka piemērojusi tās galvenajām refinansēšanas operācijām tā mēneša pirmajā datumā, kurā iekrita attiecīgā parāda samaksas datums, palielinot par diviem procentu punktiem, vai, dalībvalstij, kurai valsts centrālās bankas likme nav pieejama, līdzvērtīgākā likme, ko piemēro dalībvalsts valūtas tirgū minētā mēneša pirmajā datumā, palielinot par diviem procentu punktiem.

2. Ja muitas parāds ir radies, pamatojoties uz 185. vai 188. pantu, vai ja paziņojums par muitas parādu tiek izdots pēc preču izlaišanas veiktas kontroles rezultātā, papildus ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summai iekasē nokavējuma procentus par laiku no muitas parāda rašanās datuma līdz tā paziņošanas datumam.

Nokavējuma procentu likmi nosaka saskaņā ar šā panta 1. punktu.

3. Muitas dienesti var neiekasēt nokavējuma procentus, ja, pamatojoties uz parādnieka stāvokļa dokumentētu novērtējumu, ir konstatēts, ka šādu procentu iekasēšana radītu nopietnus ekonomiskus vai sociālus sarežģījumus.

4. Muitas dienesti neiekasē nokavējuma procentus gadījumos, ja katrā atgūšanas darbībā iegūtā summa ir mazāka par 10 EUR.

5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai grozītu šā panta 4. punktu, atjauninot tajā noteikto robežvērtību nolūkā atspoguļot ekonomisko apstākļu izmaiņas.

3. iedaļa

Atmaksāšana un nodokļa atlaišana

217. pants

Atmaksāšana un nodokļa atlaišana

1. Ievērojot šajā iedaļā izklāstītos nosacījumus, muitas dienesti atmaksā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas vai piemēro ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa atlaišanu jebkurā no šādiem gadījumiem:

a) ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas tika pārmaksātas;

b) precēm bija trūkumi, vai tās neatbilda līguma nosacījumiem;

c) kompetentās iestādes pieļāva kļūdu;

d) taisnīguma dēļ;

e) dati, uz kuru pamata tika konstatēts muitas parāds, ir atzīti par nederīgiem saistībā ar attiecīgajām precēm, vai attiecīgā gadījumā muitas deklarācijas atzīšana par nederīgu.

2. Muitas dienesti atmaksā vai atlaiž 1. punktā minēto ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu, ja tā ir 10 EUR vai vairāk. Tie atmaksā vai atlaiž mazāku summu tikai tad, ja attiecīgā persona to lūdz.

3. Ja muitas dienesti uzskata, ka atmaksāšana vai nodokļa atlaišana būtu jāpiešķir, pamatojoties uz 220. vai 221. pantu, attiecīgā dalībvalsts kādā no turpmāk minētajiem gadījumiem nosūta lietu Komisijai lēmuma pieņemšanai:

a) ja muitas dienesti uzskata, ka īpašie apstākļi ir radušies, Komisijai nepildot saistības;

b) ja muitas dienesti uzskata, ka Komisija pieļāva kļūdu 220. panta nozīmē;

c) ja lietas apstākļi ir saistīti ar secinājumiem Savienības izmeklēšanā, kas veikta saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 515/97 vai saskaņā ar jebkādiem citiem Savienības tiesību aktiem vai nolīgumiem, kurus Savienība noslēgusi ar valstīm vai valstu grupām un kuros ir paredzēta šāda Savienības veikta izmeklēšana;

d) ja summa, kas attiecīgajai personai varētu būt jāmaksā saistībā ar vienu vai vairākām importa vai eksporta darbībām, kļūdas vai īpašu apstākļu dēļ ir vienāda ar 500 000 EUR vai lielāka.

4. Šā panta 3. punktā minēto pienākumu nosūtīt lietu nepiemēro, ja Komisija jau ir pieņēmusi lēmumu par lietu, kura skar līdzvērtīgus faktiskos un tiesiskos jautājumus, vai ja tā jau izskata šādu lietu.

5. Ja muitas dienesti 222. panta 1. punktā norādītajos laikposmos paši atklāj, ka saskaņā ar 218., 220. un 221. pantu ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summa ir atmaksājama vai atlaižama, un ja šāda rīcība ir to kompetencē, tie to atmaksā vai atlaiž pēc savas iniciatīvas.

6. Atmaksāšanu vai nodokļa atlaišanu neveic, ja situāciju, kuras dēļ tika paziņots par muitas parādu, bija izraisījusi krāpnieciska rīcība no parādnieka puses.

7. Atmaksāšana nerada attiecīgajiem muitas dienestiem pienākumu maksāt procentus.

Tomēr 1. punkta a) un c) apakšpunktā minētajos gadījumos atmaksāšana nerada attiecīgajiem muitas dienestiem pienākumu maksāt procentus tikai tad, ja minētie muitas dienesti bez liekas kavēšanās atmaksā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu pēc tam, kad ir atklāts, ka summa ir atmaksājama. Ja muitas dienesti neatmaksā minēto summu bez liekas kavēšanās un parādnieks uzsāk procedūru, lai panāktu atmaksu, procentus maksā par laikposmu no minēto nodokļu samaksas datuma līdz to atmaksas datumam.

Turklāt procentus maksā, ja lēmums par atmaksāšanu nav īstenots trīs mēnešos no lēmuma pieņemšanas datuma, izņemot gadījumus, kad šā termiņa neievērošanas cēloņi ir bijuši ārpus muitas dienestu kontroles. Šādus procentus maksā par laiku no datuma, kad beidzas trīs mēnešu laikposms, līdz atmaksāšanas datumam. Procentu likmi nosaka saskaņā ar 214. pantu.

8. Ja muitas dienesti atmaksāšanu vai nodokļa atlaišanu ir veikuši kļūdas dēļ, sākotnējo muitas parādu atjauno ar noteikumu, ka tam nav iestājies noilgums saskaņā ar 206. panta 1. punktu, un atmaksā visus procentus, kas samaksāti atbilstīgi šā panta 7. punkta otrajai daļai.

9. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai grozītu šā panta 2. punktu, atjauninot tajā noteikto robežvērtību nolūkā atspoguļot ekonomisko apstākļu izmaiņas.

10. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, paredzot noteikumus, kurus tai jāievēro, kad tā pieņem šā panta 3. punktā minēto lēmumu, un jo īpaši par šādām jomām:

a) nosacījumi lietas pieņemšanai;

b) lēmuma pieņemšanas termiņš un minētā termiņa apturēšana;

c) paziņojums par iemesliem, ar kuriem Komisija ir iecerējusi pamatot savu lēmumu, pirms lēmuma pieņemšanas, kas nelabvēlīgi ietekmētu attiecīgo personu;

d) paziņojums par lēmumu;

e) lēmuma nepieņemšanas vai šāda lēmuma nepaziņošanas sekas.

11. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus par atmaksāšanu un nodokļa atlaišanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

12. Komisija lēmuma veidā pieņem īstenošanas aktu, ar ko atļauj atmaksāt vai atlaist ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu jebkurā no šā panta 3. punktā minētajiem gadījumiem, ja ir izpildītas minētā punkta prasības. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 283. panta 2. punktā.

Ja 283. panta 1. punktā minētās komitejas atzinums jāsaņem, izmantojot rakstisko procedūru, tiek piemērots 283. panta 6. punkts.

218. pants

Pārmaksātas ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas

1. Ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu atmaksā vai atlaiž, ja summa, kas atbilst sākotnēji paziņotajam muitas parādam, pārsniedz maksājamo summu vai ja muitas parāds bija paziņots parādniekam, neievērojot 205. panta 3. punkta c) un d) apakšpunktu.

2. Ja atmaksāšanas vai nodokļa atlaišanas pieteikums ir pamatots ar faktu, ka brīdī, kad preces tika laistas brīvā apgrozībā, attiecīgajām precēm tika piemērota pazemināta ievedmuitas nodokļa likme vai ievedmuitas nulles likme saskaņā ar tarifu kvotu, tarifu griestiem vai citiem labvēlīgiem ar tarifu saistītiem pasākumiem, tad nodokli atmaksā vai atlaiž, ja pieteikuma iesniegšanas brīdī tam bija pievienoti vajadzīgie dokumenti un ja tarifu kvotas gadījumā kvota vēl nav izsmelta, un citos gadījumos – ja vēl nav atjaunota parasti piemērojamā nodokļa likme.

219. pants

Preces ar trūkumiem vai preces, kas neatbilst līguma nosacījumiem

1. Muitas dienesti ievedmuitas nodokļa summu atmaksā vai atlaiž, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) paziņojums par muitas parādu attiecas uz precēm, no kurām preču importētājs ir atteicies tādēļ, ka preču izlaišanas brīdī tām bijuši trūkumi vai tās nav atbildušas tā līguma nosacījumiem, pamatojoties uz kuru tās bija ievestas;

b) preces nav bijušas izmantotas, izņemot sākotnēju izmantošanu, kas bijusi vajadzīga, lai konstatētu, ka precēm ir trūkumi vai ka tās neatbilst līguma nosacījumiem; un

c) preces tiek izvestas no Savienības muitas teritorijas vai pēc attiecīgās personas pieteikuma muitas dienesti ir atļāvuši precēm piemērot ievešanas pārstrādei procedūru, tostarp – lai tās iznīcinātu, vai ārējā tranzīta procedūru, muitas noliktavas procedūru vai brīvās zonas procedūru.

2. Muitas dienesti ievedmuitas nodokļa summu neatmaksā vai neatlaiž jebkurā no šādiem gadījumiem:

a) uz precēm pirms to izlaišanas brīvā apgrozībā attiecināja īpašu pārbaudes procedūru, ja vien netiek noskaidrots, ka preču trūkumus vai neatbilstību līguma nosacījumiem parasti nevarētu noteikt šādu pārbaužu gaitā;

b) preču trūkumi tika ņemti vērā, izstrādājot līguma nosacījumus, jo īpaši, nosakot cenu, ar kādu precēm tika piemērota muitas procedūra, kas saistīta ar muitas parāda rašanos;

c) pieteikuma iesniedzējs preces pārdod pēc tam, kad ir konstatēti to trūkumi vai neatbilstība līguma nosacījumiem.

3. Preces ar trūkumiem ir arī preces, kas bojātas pirms to izlaišanas.

220. pants

Muitas dienestu pieļauta kļūda

1. Gadījumos, kas nav minēti 217. panta 1. punkta e) apakšpunktā un 218., 219. un 221. pantā, muitas dienesti ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu atmaksā vai atlaiž, ja kompetento iestāžu pieļautas kļūdas dēļ to paziņotā summa, kas atbilst muitas parādam, ir bijusi zemāka par maksājamo summu, ar noteikumu, ka parādnieks nevarēja normālos apstākļos šo kļūdu atklāt un ir rīkojies labticīgi.

2. Ja nav izpildīti 218. panta 2. punktā minētie nosacījumi, muitas dienesti ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu atmaksā vai atlaiž, ja samazinātā vai nulles nodokļa likme nav piemērota muitas dienestu kļūdas dēļ un datos, uz kuru pamata preces tika izlaistas, vai attiecīgā gadījumā muitas deklarācijā par laišanu brīvā apgrozībā bija iekļauti visi dati un pievienoti visi dokumenti, kas vajadzīgi samazinātās vai nulles likmes piemērošanai.

3. Ja preferenciālais režīms precēm ir piešķirts, pamatojoties uz administratīvas sadarbības sistēmu, kurā iesaistītas iestādes, kas atrodas trešā valstī, uzskata, ka tad, ja šādas iestādes ir izsniegušas sertifikātu un vēlāk ir konstatēts, ka šis sertifikāts ir nepareizs, tā ir kļūda, ko nevarēja normālos apstākļos atklāt 1. punkta nozīmē.

Tomēr nepareiza sertifikāta izsniegšanu neuzskata par kļūdu, ja šāda sertifikāta pamatā ir nepatiesi fakti, ko sniedzis eksportētājs, izņemot gadījumus, kad ir acīm redzams, ka izdevējiestādes apzinājās vai tām būtu bijis jāapzinās, ka preces neatbilst preferenciālā režīma piešķiršanas nosacījumiem.

Uzskata, ka parādnieks ir rīkojies labticīgi, ja parādnieks var pierādīt, ka attiecīgo tirdzniecības darījumu laikposmā tas ar pienācīgu rūpību ir veicis visu iespējamo, lai pārliecinātos, ka ir izpildīti visi preferenciālā režīma nosacījumi.

Parādnieks nevar atsaukties uz savu labticību, ja Komisija *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ir publicējusi paziņojumu, norādot, ka ir pamats šaubām par to, vai priekšrocību saņēmēja trešā valsts pareizi piemēro preferenciālo sistēmu.

221. pants

Taisnīgums

1. Gadījumos, kas nav minēti 217. panta 1. punkta e) apakšpunktā un 218., 219. un 220. pantā, muitas dienesti ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu atmaksā vai atlaiž taisnīguma dēļ, ja muitas parāds ir radies īpašos apstākļos, kuros parādniekam nevar piedēvēt ne krāpšanu, ne rupju nolaidību.

2. Panta 1. punktā minēto īpašo apstākļu esamību nosaka tad, kad no lietas apstākļiem ir skaidrs, ka parādnieks ir īpašā situācijā salīdzinājumā ar citiem uzņēmējiem, kas veic tādu pašu uzņēmējdarbību, un ka gadījumā, ja šādu apstākļu nebūtu, parādnieks nebūtu nelabvēlīgākā situācijā ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas iekasēšanas dēļ.

222. pants

Atmaksāšanas un nodokļa atlaišanas kārtība

1. Pieteikumus par ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas atmaksāšanu vai nodokļa atlaišanu saskaņā ar 217. pantu iesniedz muitas dienestos šādos laikposmos:

a) ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu pārmaksas, kompetento iestāžu pieļautas kļūdas gadījumā vai taisnīguma dēļ – trīs gadu laikā no muitas parāda paziņošanas datuma;

b) preču ar trūkumiem vai līguma nosacījumiem neatbilstīgu preču gadījumā – viena gada laikā no muitas parāda paziņošanas datuma;

c) ja dati vai attiecīgā gadījumā muitas deklarācija, uz kuras pamata preces tika izlaistas, tiek atzīti par nederīgiem, – viena gada laikā no datuma, kad minētie dati vai minētā muitas deklarācija tika atzīti par nederīgiem, ja vien noteikumos, kuri piemērojami atzīšanai par nederīgu, nav noteikts citādi.

Pirmās daļas a) un b) apakšpunktā minētos laikposmus pagarina, ja pieteikuma iesniedzējs sniedz pierādījumus, ka pieteikumu noteiktajā laikposmā tas nav varējis iesniegt neparedzētu apstākļu vai nepārvaramas varas dēļ.

2. Ja muitas dienesti, pamatojoties uz izmantotajiem pierādījumiem, nevar atmaksāt vai atlaist ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu, tie izskata atmaksāšanas vai nodokļa atlaišanas pieteikuma pamatotību, ņemot vērā citus atmaksāšanas vai nodokļa atlaišanas iemeslus, kā izklāstīts 217. pantā.

3. Ja saskaņā ar 18. pantu ir iesniegta pārsūdzība saistībā ar paziņojumu par muitas parādu, šā panta 1. punkta pirmajā daļā noteikto attiecīgo laikposmu, kā arī nodokļa atlaišanas un atmaksas pieteikumu izskatīšanu un ar tiem saistītos termiņus aptur uz pārsūdzības izskatīšanas laiku, sākot no datuma, kad pārsūdzība ir iesniegta.

4. Ja muitas dienests piešķir atmaksu vai nodokļa atlaišanu saskaņā ar 220. vai 221. pantu, attiecīgā dalībvalsts par to informē Komisiju.

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz procedūras noteikumus Komisijas informēšanai saskaņā ar šā panta 4. punktu un sniedzamo informāciju. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

4. NODAĻA

Muitas parāda dzēšana

223. pants

Dzēšana

1. Neskarot spēkā esošos noteikumus attiecībā uz muitas parādam atbilstīgās ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas neatgūšanu tiesā konstatētas parādnieka maksātnespējas gadījumā, ievedmuitas vai izvedmuitas parāds tiek dzēsts vienā no šādiem veidiem:

a) iestājoties muitas parāda noilgumam saskaņā ar 206. pantu;

b) samaksājot ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu;

c) atlaižot ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu, ievērojot šā panta 5. punktu;

d) attiecībā uz precēm, kas izlaistas kādai muitas procedūrai, saskaņā ar kuru rodas pienākums samaksāt ievedmuitas vai izvedmuitas nodokli, – atzīstot par nederīgiem datus, uz kuru pamata tika veikta izlaišana, vai atzīstot par nederīgu muitas deklarāciju;

e) konfiscējot vai aizturot un vienlaicīgi vai vēlāk konfiscējot preces, par kurām maksājams ievedmuitas vai izvedmuitas nodoklis;

f) muitas uzraudzībā iznīcinot ar ievedmuitas vai izvedmuitas nodokli apliekamās preces vai atsakoties no tām par labu valstij;

g) pazūdot precēm vai nepildot tiesību aktos muitas jomā paredzētos pienākumus, jo minētās preces ir pilnībā iznīcinātas vai neglābjami zaudētas savu faktisko īpašību, neparedzamu apstākļu vai nepārvaramas varas dēļ vai muitas dienestu norādījumu rezultātā, tostarp, ja tās ir kļuvušas nelietojamas nevienai personai un tādēļ ir uzskatāmas par neglābjami zaudētām;

h) ja muitas parāds bija radies atbilstīgi 185. vai 188. pantam, – izpildot šādus nosacījumus:

i) pienākumu neizpilde, kuras dēļ radies muitas parāds, nav nozīmīgi ietekmējusi pagaidu uzglabāšanas vai attiecīgās muitas procedūras pareizu darbību un nav bijis mēģinājuma krāpt; un

ii) turpmāk tiek veiktas visas muitas formalitātes, kas vajadzīgas, lai noregulētu šādu preču situāciju;

i) ja preces, kas bija laistas brīvā apgrozībā ar atbrīvojumu no nodokļa vai ar samazinātu ievedmuitas nodokļa likmi sakarā ar to galapatēriņu, – izvedot ar muitas dienestu atļauju;

j) ja muitas parāds bija radies, ievērojot 184. pantu, – anulējot muitas formalitātes, kas vajadzīgas, lai piešķirtu minētajā pantā paredzēto tarifa preferenču režīmu;

k) ja, ievērojot šā panta 6. punktu, muitas parāds bija radies atbilstīgi 185. pantam, – sniedzot muitas dienestiem pietiekamus pierādījumus, ka preces nav izmantotas vai patērētas un ka tās ir izvestas no Savienības muitas teritorijas;

l) ja muitas parāds ir radies tādēļ, ka ir pārsniegts īpašās procedūras atļaujā norādītais preču daudzums vai vērtība, – beidzoties piecu gadu laikposmam no muitas parāda rašanās datuma, ar noteikumu, ka būtu bijis iespējams grozīt atļauju vai piešķirt jaunu atļauju, nepārbaudot ekonomiskos nosacījumus, lai aptvertu minēto lielāko daudzumu vai vērtību, ja minētajā laikposmā būtu iesniegts attiecīgs pieprasījums, un ievērojot šādus divus nosacījumus:

i) pienākumu neizpilde, kuras dēļ radies muitas parāds, nav nopietni ietekmējusi attiecīgās muitas procedūras pareizu darbību un nav bijis mēģinājuma krāpt; un

ii) turpmāk tika veiktas visas muitas formalitātes, kas vajadzīgas, lai noregulētu šādu preču situāciju;

m) ja uz precēm attiecas tālpārdošana, – vai nu:

i) neievedot minētās preces Savienības muitas teritorijā un nelaižot tās brīvā apgrozībā; vai

ii) vai arī atceļot tālpārdošanu, pirms ir paziņots par muitas parādu un pirms importētājs tālpārdošanai ir atzinis par nederīgiem datus, kas sniegti, lai precēm piemērotu muitas procedūru saskaņā ar 80. panta 1. punkta pirmo daļu.

2. Muitas parādu tomēr neuzskata par dzēstu 1. punkta e) apakšpunktā minētajos gadījumos saistībā ar sodu piemērošanu par tiesību aktu muitas jomā pārkāpumiem, ja saskaņā ar šo regulu vai dalībvalsts tiesību aktiem ievedmuitas vai izvedmuitas nodoklis vai muitas parāda esamība ir pamats sodu piemērošanai.

3. Ja muitas parādu dzēš saskaņā ar 1. punkta i) apakšpunktu attiecībā uz precēm, kas laistas brīvā apgrozībā ar atbrīvojumu no nodokļa vai ar samazinātu ievedmuitas nodokļa likmi sakarā ar to galapatēriņu, visus šo preču iznīcināšanas rezultātā radušos atkritumus vai lūžņus uzskata par ārpussavienības precēm.

4. Piemēro spēkā esošos noteikumus par standarta likmēm attiecībā uz neatgriežamiem zaudējumiem preču pašu rakstura dēļ, ja attiecīgā persona nepierāda, ka faktiskais zudums pārsniedz to, kas aprēķināts, attiecīgajām precēm piemērojot standarta likmi.

5. Ja par muitas parādam atbilstīgās ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summas samaksu atbildīgas ir vairākas personas un tiek piešķirta nodokļa atlaišana, muitas parādu dzēš tikai attiecībā uz to personu vai personām, kurām nodokļa atlaišana ir piešķirta.

6. Panta 1. punkta k) apakšpunktā minētajā gadījumā muitas parādu nedzēš attiecībā uz personu vai personām, kuras bija mēģinājušas veikt krāpnieciskas darbības.

7. Ja muitas parāds bija radies atbilstīgi 185. pantam, to dzēš tikai attiecībā uz personām, kuru rīcība nebija saistīta ar mēģinājumu veikt krāpnieciskas darbības, un kuras devušas ieguldījumu cīņā pret krāpšanu.

8. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 282. pantu pieņemt deleģētos aktus, lai papildinātu šo regulu, izveidojot to neizpildīto prasību sarakstu, kurām nav nozīmīgas ietekmes uz pagaidu uzglabāšanas vai attiecīgās muitas procedūras pareizu darbību, kā minēts šā panta 1. punkta h) apakšpunkta i) punktā un l) apakšpunkta i) punktā.

224. pants

Sodu piemērošana

Fakts, ka muitas parāds tiek dzēsts, pamatojoties uz 223. panta 1. punkta h) vai l) apakšpunktu, neliedz piemērot sodus par saistītiem tiesību aktu muitas jomā pārkāpumiem.

XI SADAĻA

IEROBEŽOJOŠIE PASĀKUMI UN KRĪZES PĀRVARĒŠANAS MEHĀNISMS

1. NODAĻA

Ierobežojošie pasākumi

225. pants

ES Muitas dienesta un muitas dienestu loma

1. ES Muitas dienests palīdz pareizi, konsekventi un efektīvi piemērot ierobežojošos pasākumus, kas pieņemti saskaņā ar LESD 215. pantu ("ierobežojošie pasākumi"), pārraugot to īstenošanu savas kompetences jomās, un sniedzot muitas dienestiem attiecīgus norādījumus, kurus pārbaudījusi un apstiprinājusi Komisija.

2. Muitas dienesti veic visus vajadzīgos pasākumus, lai ievērotu ierobežojošos pasākumus, ņemot vērā ES Muitas dienesta norādījumus.

226. pants

Ziņošana

1. ES Muitas dienests regulāri un vajadzības gadījumā ziņo Komisijai par to, kā muitas dienesti īsteno ierobežojošos pasākumus, jo īpaši, apzinot iespējamās neatbilstības starp dalībvalstīm.

Turklāt tas vāc un analizē informāciju par ierobežojošo pasākumu ietekmi uz tirdzniecības plūsmām un muitas atbilstību.

2. Muitas dienesti informē ES Muitas dienestu, Komisiju un dalībvalstu iestādes, kuru kompetencē ir ierobežojošo pasākumu īstenošana, par visiem ierobežojošo pasākumu apiešanas gadījumiem vai gadījumiem, kad ir aizdomas par ierobežojošo pasākumu apiešanu, un par veiktajiem riska mazināšanas pasākumiem. Ja vien iespējams, minēto informāciju sniedz, izmantojot ES muitas datu centru.

2. NODAĻA

Krīzes pārvarēšanas mehānisms

227. pants

Protokoli un procedūras

1. ES Muitas dienests, ņemot vērā dalībvalstu viedokļus, sagatavo procedūras un protokolus, lai nodrošinātu pienācīgu reaģēšanu krīzes situācijās. Minētās procedūras un protokolus var aktivizēt saskaņā ar 228. panta 1. punktu šādos gadījumos:

a) tāda krīze vienā vai vairākās dalībvalstīs, kurai ir būtiska vai potenciāli būtiska ietekme uz veicamajām muitas formalitātēm un kura varētu traucēt preču plūsmu, muitas kontroli vai saistītās procedūras;

b) krīze konkrētā nozarē, kuras dēļ muitas dienestiem ir jārīkojas koordinēti ar attiecīgajām iestādēm.

2. Šā panta 1. punktā minētie protokoli un procedūras jo īpaši var attiekties uz:

a) kopēju prioritāro kontroles jomu, kopēju riska kritēriju un standartu un riska profilu piemērošanu, kā arī uz atbilstīgiem riska mazināšanas pasākumiem, muitas kontroli un veicamajām muitas formalitātēm, tostarp maksājumu nosacījumiem;

b) sadarbības satvaru, lai atbalstītu muitas amatpersonu un muitas kontroles iekārtu pagaidu izvietošanu no vienas dalībvalsts uz citu;

c) ātrajām joslām pie robežām nolūkā līdz minimumam samazināt kravu plūsmu kavēšanos un pārslodzi;

d) dažādu krīzes situāciju risināšanai paredzēto pasākumu un kārtības aktivizēšanas, pagarināšanas un deaktivizēšanas nosacījumiem, pamatojoties uz skaidri definētām vajadzībām un pienācīgu pamatojumu;

e) tirdzniecības ierobežojumu novēršanu attiecībā uz krīzē būtiskām precēm, kas definētas Regulas (ES) 2024/2747 3. panta 6) punktā;

f) darbības nepārtrauktības mehānismu, kas minēts šīs regulas 29. panta 9. punktā un 31. panta 11. punktā.

228. pants

Krīzes pārvarēšanas mehānisma aktivizēšana

1. Komisija pēc savas iniciatīvas vai pēc vienas vai vairāku dalībvalstu vai ES Muitas dienesta pieprasījuma var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem aktivizē nepieciešamās darbības un kārtību, kas jāpiemēro krīzes gadījumā. Ar minētajiem īstenošanas aktiem:

a) pieņem protokolus un procedūras, kas minēti 227. pantā;

b) apzina konkrētos pasākumus un kārtību, kas vajadzīgi, lai risinātu krīzes situāciju vai mazinātu tās negatīvo ietekmi;

c) nosaka piemērojamo pasākumu un kārtības ilgumu un attiecīgos nosacījumus to pagarināšanai un deaktivizēšanai.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. un 5. punktā.

2. Krīzes gadījumā ES Muitas dienests izveido krīzes reaģēšanas vienību, kas ir pastāvīgi pieejama minētās krīzes laikā.

Krīzes reaģēšanas vienības kompetenci, speciālo zināšanu jomas un sastāvu nosaka tās izveides laikā, ņemot vērā 227. pantā minētos protokolus un procedūras, kā arī krīzes raksturu un apmēru. Komisija var atbalstīt ES Muitas dienestu šādas krīzes reaģēšanas vienības plānošanas posmā un izveidē. Krīzes reaģēšanas vienību finansē no ES Muitas dienestam piešķirtajiem budžeta līdzekļiem.

3. Muitas dienesti īsteno un piemēro pasākumus un kārtību, kas aktivizēti saskaņā ar šo pantu, un ziņo ES Muitas dienestam par to īstenošanu un piemērošanu. Ziņošanas tvērumu, formātu un biežumu nosaka ES Muitas dienests, apspriežoties ar dalībvalstīm un ņemot vērā krīzes raksturu un piemērotos pasākumus.

4. ES Muitas dienests koordinē un uzrauga, kā muitas dienesti īsteno 1. punktā minētos pasākumus un kārtību. Tas novērtē to īstenošanas efektivitāti, cita starpā ņemot vērā 3. punktā minētos muitas dienestu ziņojumus, un minētā novērtējuma rezultātus paziņo Komisijai un muitas dienestiem.

XII SADAĻA

EIROPAS SAVIENĪBAS MUITAS DIENESTS

1. NODAĻA

Principi

229. pants

Izveide un juridiskais statuss

1. Ar šo tiek izveidots ES Muitas dienests, kas ir Savienības struktūra un kam ir tiesībspēja.

2. Katrā dalībvalstī ES Muitas dienestam ir visplašākā tiesībspēja un rīcībspēja, kādu tās tiesību akti piešķir juridiskām personām. Jo īpaši tas var iegādāties vai atsavināt kustamu un nekustamu īpašumu, kā arī būt par pusi tiesas procesos.

3. ES Muitas dienestu pārstāv tā izpilddirektors.

230. pants

Mītnes vieta

ES Muitas dienesta mītne ir Lillē (Francija).

231. pants

ES Muitas dienesta uzdevums un mērķi

1. ES Muitas dienests palīdz īstenot muitas dienestu uzdevumu, kā izklāstīts 2. pantā.

2. Neskarot Komisijas, *OLAF* un dalībvalstu attiecīgos pienākumus, ES Muitas dienests tiecas sasniegt šādus mērķus:

a) palīdz izstrādāt, ekspluatēt un uzturēt informācijas tehnoloģijas, kas vajadzīgas, lai īstenotu šajā regulā paredzētās procedūras un optimāli izmantotu pieejamos datus muitas uzraudzības, kontroles un riska pārvaldības nolūkos;

b) atbalstīt muitas dienestus tiesību aktu muitas jomā vienotas īstenošanas panākšanā, jo īpaši attiecībā uz riska pārvaldību un muitas kontroli;

c) palīdzēt pārvaldīt muitas savienības darbību, koordinējot un veicinot operatīvo sadarbību starp muitas dienestiem un apkopojot un nodrošinot tehniskās zināšanas, lai palielinātu efektivitāti un sekmētu rezultātu sasniegšanu;

d) palīdzēt īstenot citus tiesību aktus, kurus piemēro muitas dienesti;

e) sadarboties ar citām Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām jomās, kurās to darbība ir saistīta ar tādu preču pārvaldību, kuras šķērso Savienības muitas teritorijas ārējo robežu.

2. NODAĻA

Uzdevumi

232. pants

Uzdevumi

1. No datuma, kad ES Muitas dienestam ir uzticēta ES muitas datu centra izstrāde, darbība un uzturēšana saskaņā ar 51. panta 2. punktu, tas ir atbildīgs par minētajiem uzdevumiem un veicina elektroniskās muitas vides efektīvu darbību Savienības līmenī.

2. ES Muitas dienests veic datu pārvaldības un apstrādes darbības, kas vajadzīgas tā uzdevumu izpildei.

3. ES Muitas dienests veic riska pārvaldības uzdevumus saskaņā ar IV sadaļas 2. nodaļu.

4. ES Muitas dienests veic uzdevumus saistībā ar ierobežojošiem pasākumiem un krīzes pārvarēšanas mehānismiem saskaņā ar XI sadaļu.

5. ES Muitas dienests atbalsta Komisiju un dalībvalstis, lai tās varētu efektīvāk uzraudzīt to ierobežojošo pasākumu piemērošanu, kurus Padome var pieņemt saskaņā ar LESD 215. panta 2. punktu un kuri ietekmē preču plūsmu, lai tādējādi nodrošinātu, ka minētie pasākumi netiek apieti.

6. ES Muitas dienests, pamatojoties uz draudu novērtējumu, kas veikts, ievērojot 57. panta 1. punktu un 57. panta 2. punkta c) apakšpunktu, periodiski izstrādā ieteikumus, lai atbalstītu muitas dienestus to uzdevuma izpildē, kā minēts 2. pantā. ES Muitas dienests minētos ieteikumus iesniedz Komisijai, kas tos ņem vērā, nosakot jomas, kurās Padomes informēšanai un iespējamai izskatīšanai Padomē ir jāpiešķir prioritāte.

7. ES Muitas dienests veic spēju veidošanas darbības un sniedz operatīvo atbalstu muitas dienestiem un Komisijai un nodrošina to koordināciju. Tas jo īpaši:

a) pamatojoties uz muitas iestāžu diagnostiku un izvērtēšanu, izstrādā indikatīvus kopīgus standartus attiecībā uz šīs regulas īstenošanu un sniedz ieteikumus par paraugpraksi un pārrauga to izmantošanu;

b) veic snieguma mērīšanu attiecībā uz muitas savienību un atbalsta Komisiju tās veiktajā muitas savienības darbības rezultātu izvērtēšanā saskaņā ar XV sadaļas 1. nodaļu;

c) sagatavo apmācības saturu muitas amatpersonām un muitas speciālistiem Savienībā, lai vajadzības gadījumā papildinātu un atbalstītu dalībvalstu nodrošināto apmācību;

d) palīdz izveidot Savienības sistēmu, lai atzītu to izglītības iestāžu izcilību, kuras piedāvā apmācības un izglītības programmas muitas jomā, tostarp attiecībā uz atzītā uzņēmēja statusu un uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu;

e) koordinē un atbalsta specializētu izcilības centru brīvprātīgu izveidi dalībvalstīs Savienības mēroga mērķiem attiecīgajās muitas jomās, jo īpaši saistībā ar muitas amatpersonu un muitas speciālistu apmācību un muitas laboratorijām;

f) veicina un koordinē pētniecības un inovācijas darbības muitas jomā;

g) sadarbībā ar muitas dienestiem sagatavo un izplata darbības rokasgrāmatas muitas procesu un darba metožu praktiskai piemērošanai un šajā sakarā izstrādā kopīgus standartus;

h) sagatavo vienkāršotas vadlīnijas un rokasgrāmatas mikrouzņēmumiem un mazajiem uzņēmumiem un atbalsta tos Savienības tiesību aktu muitas jomā un muitas formalitāšu piemērošanā;

i) sniedz atzinumu par to, vai atļaujas piešķiršana īpašām procedūrām saskaņā ar 125. panta 5., 6. un 7. punktu nelabvēlīgi ietekmētu Savienības ražotāju intereses;

j) sadarbojas ar citām Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām un ar valstu iestādēm, kas nav muitas dienesti, saskaņā ar 268. panta 10. punktu;

k) koordinē un atbalsta operatīvo sadarbību starp dažādu dalībvalstu muitas dienestiem un starp muitas dienestiem un citām kompetentām iestādēm dažādās dalībvalstīs saskaņā ar XIII sadaļu;

l) pēc dalībvalsts pieprasījuma veicina un atbalsta sadarbību starp muitas dienestiem un sadarbību starp muitas dienestiem un citām kompetentām iestādēm vienā dalībvalstī saskaņā ar XIII sadaļu;

m) plāno, organizē un koordinē 267. pantā minēto kopīgo kontroli;

n) Komisijai nodrošina atbalstu un speciālās zināšanas sarežģītu klasifikācijas, vērtības noteikšanas un izcelsmes lietu risināšanā, kā arī izvērtē lēmumus un lēmumu piemērošanu šajā sakarā;

o) sniedz atbalstu un speciālās zināšanas muitas dienestiem, lai novērstu neskaidrības attiecībā uz uzņēmēju iedibināšanas vietas noteikšanu, ja piemērojamie kritēriji attiecas uz vairāk nekā vienu dalībvalsti;

p) pēc Komisijas pieprasījuma palīdz tai pārvaldīt attiecības ar trešajām valstīm un starptautiskām organizācijām, kas saistītas ar jautājumiem, uz kuriem attiecas šī regula.

8. ES Muitas dienests izstrādā un uztur saziņas kanālus ar ieinteresētajām personām saistībā ar ES muitas datu centru un atvieglo piekļuvi informācijai par tarifiem, kvotām un ierobežojošiem pasākumiem.

9. Komisija var uzticēt ES Muitas dienestam uzdevumu sniegt atbalstu operatīvās stratēģijas izstrādē un īstenošanā attiecībā uz darbībām, kas saistītas ar muitas kontroles iekārtām un citām ar muitu saistītām programmām. Šādā gadījumā ES Muitas dienests sadarbojas ar Komisiju un var veikt tādus uzdevumus kā vajadzību novērtēšana, finansējuma pārvaldība, kopīgā iepirkuma koordinēšana, aprīkojuma iegāde un tā koplietošanas atvieglošana.

233. pants

Citi uzdevumi

ES Muitas dienestam var uzticēt papildu uzdevumus trešo valstu preču brīvas aprites, importa un eksporta jomā, ja to paredz attiecīgie Savienības tiesību akti. Ja šādus uzdevumus paredz vai uztic ES Muitas dienestam, to īstenošanai nodrošina atbilstošus finanšu resursus un cilvēkresursus.

3. NODAĻA

ES Muitas dienesta organizācija

1. iedaļa

Administratīvā un pārvaldības struktūra

234. pants

Administratīvā un pārvaldības struktūra

ES Muitas dienesta administratīvo un pārvaldības struktūru veido:

a) valde, kas pilda 238. pantā noteiktās funkcijas;

b) izpildvalde, kas pilda 240. pantā noteiktās funkcijas;

c) izpilddirektors, kas pilda 242. pantā noteiktos uzdevumus un pienākumus;

d) izpilddirektora vietnieks, kas pilda 244. pantā noteiktos uzdevumus un pienākumus, ja valde nolemj izveidot šādu amata vietu;

e) muitas konsultatīvā padome, kas pilda 245. pantā noteiktās funkcijas.

2. iedaļa

Valde

235. pants

Valdes sastāvs

1. Valdes sastāvā ir:

a) viens loceklis no katras dalībvalsts;

b) divi Komisijas norīkoti locekļi;

c) viens Eiropas Parlamenta norīkots loceklis.

Šā punkta pirmās daļas a) un b) apakšpunktā minētajiem locekļiem ir balsstiesības.

2. Katram valdes loceklim ir aizstājējs. Minētais aizstājējs pārstāv valdes locekli viņa prombūtnes laikā.

3. Valdes locekļus un viņu aizstājējus ieceļ, pamatojoties uz viņu zināšanām muitas jomā un ņemot vērā viņu attiecīgās vadības, administratīvās un budžeta pārvaldības prasmes un viņu pieredzi muitas savienības politikas jomā. Visas valdē pārstāvētās puses cenšas ierobežot locekļu, kurus tās ieceļ, mainību, lai nodrošinātu tās darba nepārtrauktību. Visas minētās puses cenšas nodrošināt sieviešu un vīriešu līdzsvarotu pārstāvību valdē.

4. Valdes locekļu un viņu aizstājēju pilnvaru termiņš ir četri gadi, un to var atjaunot.

5. Eiropas Parlamentam, Komisijai un dalībvalstīm ir tiesības atsaukt savu attiecīgo locekļu un viņu aizstājēju iecelšanu. Ja valdes locekļa vai viņa aizstājēja iecelšana tiek atsaukta, Eiropas Parlaments, Komisija vai attiecīgā dalībvalsts informē valdes priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku par atsaukšanu un par minētā locekļa vai aizstājēja aizstāšanu.

6. Ikviens loceklis un aizstājējs, stājoties amatā, iesniedz rakstisku paziņojumu par to, ka viņam nav interešu konflikta. Ikviens loceklis un aizstājējs atjaunina savu paziņojumu, ja mainās apstākļi saistībā ar interešu konfliktu, un jebkurā gadījumā vismaz reizi gadā.

236. pants

Valdes priekšsēdētājs

1. Valde ievēlē priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku no tās balsstiesīgajiem locekļiem. Ja Komisijas norīkotais loceklis netiek ievēlēts par priekšsēdētāju, vienu no Komisijas norīkotajiem locekļiem automātiski ieceļ par priekšsēdētāja vietnieku. Ja Komisijas norīkotu locekli ievēlē par priekšsēdētāju, tad priekšsēdētāja vietnieku ievēlē no pārējiem valdes balsstiesīgajiem locekļiem.

2. Priekšsēdētāja vietnieks automātiski aizstāj priekšsēdētāju, ja viņš nevar pildīt savus pienākumus.

3. Priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka amata pilnvaru termiņš ir četri gadi, un to var pagarināt vienu reizi. Tomēr, ja priekšsēdētāja vai priekšsēdētāja vietnieka dalība valdē beidzas jebkurā brīdī viņa pilnvaru termiņa laikā, vienlaikus beidzas minētais pilnvaru termiņš.

4. Valdes reglamentā paredz sīki izstrādātus noteikumus par priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka ievēlēšanu un amata pilnvaru termiņa pagarināšanu.

237. pants

Valdes sanāksmes

1. Valdes sanāksmes sasauc priekšsēdētājs.

2. Izpilddirektors piedalās sanāksmēs bez balsstiesībām.

3. Valde rīko vismaz divas kārtējās sanāksmes gadā. Turklāt tā sanāk arī pēc priekšsēdētāja iniciatīvas, Komisijas pieprasījuma vai vismaz trešdaļas valdes locekļu pieprasījuma. Turklāt, ja izpildvalde ir pieņēmusi provizorisku lēmumu saskaņā ar 240. panta 4. punktu, valde sanāk 240. panta 5. punktā noteiktajā termiņā.

4. Valde var uz *ad hoc* pamata uzaicināt jebkuru personu, kuras viedoklis ir būtisks diskusijai, piedalīties tās sanāksmēs bez balsstiesībām.

5. Atbilstīgi valdes reglamentam valdes locekļiem un viņu aizstājējiem sanāksmēs var palīdzēt konsultanti vai eksperti.

6. Ja sanāksmes darba kārtībā ir jautājums par konfidencialitāti vai interešu konfliktu, valde apspriež šo jautājumu un lemj par to bez attiecīgā locekļa klātbūtnes. Tas neskar Eiropas Parlamenta, Komisijas un dalībvalstu tiesības kā pārstāvi sūtīt aizstājēju. Valdes reglamentā var ietvert sīkāk izstrādātas normas par šā noteikuma piemērošanu.

7. ES Muitas dienests nodrošina valdes sekretariātu.

238. pants

Valdes funkcijas

1. Valde ievēlē priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku un attiecīgā gadījumā atjauno viņu pilnvaru termiņu saskaņā ar 236. pantu.

2. Valde izveido izpildvaldi līdz 2029. gada 21. septembrim.

3. Valde:

a) ES Muitas dienesta darbībām nodrošina vispārēju ievirzi;

b) pieņem ES Muitas dienesta gada budžetu un saskaņā ar 4. nodaļu pilda citas funkcijas attiecībā uz minēto budžetu;

c) novērtē, pieņem un dara publiski pieejamu konsolidēto gada darbības pārskatu par ES Muitas dienesta darbībām, tostarp pārskatu par tā uzdevumu izpildi un vispārējo sniegumu muitas politikas mērķu sasniegšanā, un līdz katra gada 1. jūlijam nosūta gan pārskatu, gan novērtējumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai;

d) pieņem ES Muitas dienestam piemērojamos finanšu noteikumus saskaņā ar 248. pantu;

e) pieņem iekšēju krāpšanas apkarošanas stratēģiju, kas ir samērīga ar krāpšanas riskiem, ņemot vērā īstenojamo pasākumu izmaksas un ieguvumus;

f) attiecībā uz saviem locekļiem pieņem un dara publiski pieejamus noteikumus par interešu konfliktu novēršanu un pārvaldību un katru gadu ES Muitas dienesta tīmekļa vietnē publicē valdes locekļu paziņojumu, kurā tiek norādīts, ka nekāda interešu konflikta nav;

g) pamatojoties uz vajadzību analīzi, pieņem un regulāri atjaunina 258. panta 3. punktā minētos komunikācijas un izplatīšanas plānus;

h) pieņem un dara publiski pieejamu savu reglamentu;

i) pieņem īstenošanas noteikumus, ar ko tiek īstenoti Eiropas Savienības Civildienesta noteikumi ("Civildienesta noteikumi") un Eiropas Savienības Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība ("Nodarbināšanas kārtība") ([40]) saskaņā ar Civildienesta noteikumu 110. panta 2. punktu;

j) saskaņā ar 4. punktu īsteno pilnvaras attiecībā uz ES Muitas dienesta personālu, kuras Civildienesta noteikumos ir piešķirtas iecēlējinstitūcijai un Nodarbināšanas kārtībā – iestādei, kura pilnvarota slēgt darba līgumu ("iecēlējinstitūcijas pilnvaras");

k) pieņem noteikumus, kas reglamentē valstu ekspertu norīkošanu uz ES Muitas dienestu, kā minēts 256. panta 2. punktā;

l) attiecīgā gadījumā izveido iekšējās revīzijas struktūrvienību;

m) pieņem ES Muitas dienesta drošības noteikumus, kas minēti 260. pantā;

n) ieceļ izpilddirektoru un, ja šāda amata vieta ir izveidota, – izpilddirektora vietnieku un attiecīgā gadījumā pagarina viņu pilnvaru termiņu vai atbrīvo viņus no amata saskaņā ar 241. pantu;

o) pieņem snieguma rādītājus, pēc kuriem var izvērtēt izpilddirektora sniegumu;

p) ieceļ izpildvaldes locekļus un attiecīgā gadījumā pagarina viņu pilnvaru termiņu vai atbrīvo viņus no amata;

q) ieceļ grāmatvedi, kurš var būt Komisijas grāmatvedis un uz kuru attiecas Civildienesta noteikumi un Nodarbināšanas kārtība, un kurš savu pienākumu izpildē ir neatkarīgs;

r) ņemot vērā ES Muitas dienesta darbības vajadzības un ievērojot pareizu budžeta pārvaldību, pieņem visus lēmumus par ES Muitas dienesta iekšējo struktūru izveidi un vajadzības gadījumā – par to pārveidi;

s) atļauj noslēgt darba vienošanos saskaņā ar 268. pantu;

t) izstrādā un pieņem Muitas konsultatīvās padomes reglamentu;

u) izveido darba grupas un ekspertu grupas, kas ES Muitas dienestu atbalsta tā uzdevumu izpildē, un pieņem to reglamentu;

v) pieņem 249. pantā minētā vienotā programmdokumenta projektu un pēc tam iesniedz to Komisijai, lai saņemtu tās atzinumu;

([40]) Padomes Regula (EEK, Euratom, EOTK) Nr. 259/68 (1968. gada 29. februāris), ar ko nosaka Eiropas Kopienu Civildienesta noteikumus un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību, kā arī paredz īpašus Komisijas ierēdņiem uz laiku piemērojamus pasākumus (OV L 56, 4.3.1968., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj).

w) ņemot vērā Komisijas atzinumu, pieņem ES Muitas dienesta vienoto programmdokumentu saskaņā ar 239. pantu;

x) pieņem "efektivitātes pieauguma un sinerģijas stratēģiju";

y) pieņem stratēģiju sadarbībai ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām;

z) pieņem organizatoriskās pārvaldības un iekšējās kontroles sistēmu stratēģiju;

za) veic 258. pantā noteiktos uzdevumus;

zb) atļauj noslēgt darba vienošanos saskaņā 270. pantu;

zc) pieņem protokolus un procedūras, kas minēti 227. pantā;

zd) saskaņā ar 240. panta 5. punktu apstiprina provizoriskos lēmumus, ko izpildvalde pieņēmusi, ievērojot 240. panta 4. punktu;

ze) uzsāk ES Muitas dienesta īstenotu pārbaudi, kā minēts 31. panta 6. punktā;

zf) pieņem satvaru sadarbībai ar muitas dienestiem un citām kompetentajām iestādēm vai struktūrām Savienības un valsts līmenī, kā minēts 268. panta 3. punktā.

4. Valde saskaņā ar Civildienesta noteikumu 110. pantu pieņem lēmumu, pamatojoties uz Civildienesta noteikumu 2. panta 1. punktu un Nodarbināšanas kārtības 6. pantu, ar kuru tā izpilddirektoram deleģē attiecīgās iecēlējinstitūcijas pilnvaras un paredz nosacījumus, saskaņā ar kuriem minēto pilnvaru deleģējumu var apturēt. Izpilddirektors ir pilnvarots šīs pilnvaras deleģēt tālāk.

5. Īpašu izņēmuma apstākļu dēļ valde var pieņemt lēmumu uz laiku apturēt iecēlējinstitūcijas pilnvaru deleģējumu izpilddirektoram un izpilddirektora citai personai tālāk deleģētās pilnvaras un pildīt minētās pilnvaras pati vai deleģēt tās kādam no saviem locekļiem vai darbiniekam, kas nav izpilddirektors.

239. pants

Balsošanas noteikumi valdē

1. Valdes lēmumus parasti pieņem ar absolūtu tās balsstiesīgo locekļu balsu vairākumu, izņemot lēmumus, kas minēti 238. panta 1. punktā un 238. panta 3. punkta b), f), n) un w) apakšpunktā un kam ir nepieciešams divu trešdaļu tās balsstiesīgo locekļu balsu vairākums.

2. Katram balsstiesīgajam loceklim ir viena balss. Ja kāda balsstiesīga locekļa nav klāt, viņa aizstājējs ir tiesīgs izmantot viņa balsstiesības.

3. Izpilddirektors nepiedalās balsošanā.

4. Valdes reglamentā nosaka sīkāku balsošanas kārtību, jo īpaši attiecībā uz atturēšanos, rakstisko procedūru izmantošanu un nosacījumiem, kad loceklis var rīkoties cita locekļa vārdā.

3. iedaļa

Izpildvalde

240. pants

Izpildvalde

1. Valdei palīdz izpildvalde.

2. Izpildvalde:

a) vada un pārrauga valdes pieņemamo lēmumu sagatavošanas darbu;

b) kopā ar valdi nodrošina piemērotus turpmākos pasākumus pēc konstatējumiem un ieteikumiem, kas norādīti iekšējās vai ārējās revīzijas ziņojumos un izvērtējumos, kā arī pēc *OLAF* un *EPPO* izmeklēšanas;

c) pārbauda valdes lēmumu īstenošanu, lai pastiprinātu administratīvās un budžeta pārvaldības uzraudzību.

3. Izpildvalde atskaitās valdei.

4. Ja steidzamības dēļ tā vajag, izpildvalde valdes vārdā var pieņemt dažus provizoriskus lēmumus, jo īpaši:

a) par administratīvas pārvaldības lietām, arī par iecēlējinstitūcijas pilnvaru deleģējuma apturēšanu un par budžeta jautājumiem;

b) ja ir konstatēta XI sadaļā minētā krīzes situācija, kurai ir nepieciešama tūlītēja rīcība vai ES Muitas dienesta darbību tūlītēja pielāgošana.

5. Provizoriskiem lēmumiem, ko izpildvalde pieņem, ievērojot 4. punktu, ir nepieciešams apstiprinājums ar oficiālu valdes lēmumu ne vēlāk kā 90 dienas pēc minētā provizoriskā lēmuma pieņemšanas. Ja minētajā termiņā oficiāls valdes lēmums netiek pieņemts, izpildvaldes pieņemto provizorisko lēmumu vairs nepiemēro.

6. Izpildvaldes sastāvā ir viens no tiem diviem valdes locekļiem, kurus iecēlusi Komisija, un vēl četri citi locekļi, kurus valde ir iecēlusi no savu balsstiesīgo locekļu vidus. Ieceļot izpildvaldes locekļus, valde tiecas nodrošināt dzimumu līdzsvaru.

Izpildvalde no savu locekļu vidus ievēlē priekšsēdētāju.

Izpilddirektors piedalās izpildvaldes sanāksmēs, bet viņam nav balsstiesību.

7. Izpildvalde lēmumus pieņem ar absolūtu savu locekļu balsu vairākumu.

8. Izpildvaldes locekļu pilnvaru termiņš ir divi gadi, un tas ir vienreiz atjaunojams. Izpildvaldes locekļu pilnvaru termiņš beidzas pēc valdes lēmuma pieņemšanas vai kad beidzas viņu dalība valdē.

9. Izpildvalde rīko vismaz četras kārtējās sanāksmes gadā. Turklāt tā sanāk arī pēc tās priekšsēdētāja ierosinājuma vai tās locekļu pieprasījuma.

10. Valde nosaka izpildvaldes reglamentu. Minētajā reglamentā attiecībā uz izpildvaldes locekļu iecelšanu iekļauj sīki izstrādātus noteikumus, kuru mērķis, cita starpā, ņemot vērā dalībvalstu daudzveidību, ir nodrošināt pienācīgu rotāciju to locekļu vidū, kurus iecēlušas dalībvalstis.

4. iedaļa

Izpilddirektors

241. pants

Iecelšana amatā, atbrīvošana no amata un pilnvaru termiņa pagarināšana

1. Izpilddirektoru pieņem darbā kā ES Muitas dienesta pagaidu darbinieku saskaņā ar Nodarbināšanas kārtības 2. panta a) punktu.

Izpilddirektoru no vismaz trīs Komisijas ierosināto kandidātu saraksta atklātā, nediskriminējošā un pārredzamā atlases procedūrā, kura ir izstrādāta tā, lai tiktu ievērots dzimumu līdzsvars, ieceļ valde, pamatojoties uz nopelniem un dokumentētām administratīvām un vadības prasmēm, kā arī attiecīgo kompetenci un pieredzi.

Atlases procedūra paredz uzaicinājumu paust ieinteresētību publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un ar citu piemērotu saziņas kanālu starpniecību. Komisija ar valdi apspriežas par projektu uzaicinājumam izteikt ieinteresētību.

2. Pirms izpilddirektora iecelšanas attiecīgā Eiropas Parlamenta komiteja var uzaicināt izpilddirektora amata kandidātus atbildēt uz tās locekļu jautājumiem, neaizkavējot iecelšanas procedūru vai neierobežojot valdes lēmumu pieņemšanu.

3. Lai noslēgtu līgumu ar izpilddirektoru, ES Muitas dienestu pārstāv valdes priekšsēdētājs.

4. Izpilddirektora amata pilnvaru termiņš ir pieci gadi. Pienācīgu laiku pirms šā termiņa beigām Komisija, konsultējoties ar valdi, veic novērtējumu, kurā ņem vērā izpilddirektora snieguma izvērtējumu un ES Muitas dienesta turpmākos uzdevumus un risināmos jautājumus.

5. Valde pēc Komisijas priekšlikuma, kurā ņemts vērā 4. punktā minētais novērtējums, izpilddirektora amata pilnvaru termiņu var pagarināt vienreiz uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus.

Pirms izpilddirektora amata pilnvaru termiņa pagarināšanas attiecīgā Eiropas Parlamenta komiteja var uzaicināt izpilddirektoru atbildēt uz tās locekļu jautājumiem, neaizkavējot pagarināšanas procedūru vai neierobežojot valdes lēmumu pieņemšanu.

6. Izpilddirektors, kura amata pilnvaru termiņš ir pagarināts, nepiedalās kādā citā atlases procedūrā, kas uz to pašu amatu ir izsludināta viņa amata pilnvaru termiņa pagarinājuma beigās.

7. Izpilddirektoru var atbrīvot no amata, tikai pamatojoties uz valdes lēmumu, kura rīkojas pēc Komisijas priekšlikuma. Eiropas Parlamentu un Padomi informē par šāda lēmuma iemesliem.

8. Valdes lēmumus par izpilddirektora un izpilddirektora vietnieka iecelšanu amatā, viņu amata pilnvaru termiņa pagarināšanu vai atbrīvošanu no amata pieņem ar divu trešdaļu tās balsstiesīgo locekļu balsu vairākumu.

242. pants

Izpilddirektora uzdevumi un pienākumi

1. Izpilddirektors vada ES Muitas dienestu. Izpilddirektors atskaitās valdei.

2. Neskarot Komisijas un valdes pilnvaras, izpilddirektors, pildot savus uzdevumus, ir neatkarīgs un neprasa un nepieņem ne kādas valdības, nedz arī kādas citas struktūras norādījumus.

3. Izpilddirektors pēc uzaicinājuma ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par savu pienākumu izpildi un vispārējiem ES Muitas dienesta darbības rezultātiem. Eiropas Parlaments vai Padome var jebkurā laikā aicināt izpilddirektoru piedalīties uzklausīšanā par kādu no jautājumiem, kas ir saistīti ar ES Muitas dienesta darbībām.

4. Izpilddirektors ir ES Muitas dienesta juridiskais pārstāvis.

5. Izpilddirektors ir atbildīgs par to uzdevumu izpildi, kas ES Muitas dienestam tiek noteikti ar šo regulu. Proti, izpilddirektors:

a) sagatavo 232. panta 6. punktā minētos ieteikumus un iesniedz tos pieņemšanai valdē;

b) nodrošina ilgtspējīgu un efektīvu ES Muitas dienesta ikdienas vadību;

c) īsteno valdes pieņemtos lēmumus;

d) sagatavo un pēc apspriešanās ar Komisiju iesniedz valdei vienotā programmdokumenta projektu, kas minēts 249. pantā;

e) īsteno 249. pantā minēto vienoto programmdokumentu un ziņo izpildvaldei un valdei par tā īstenošanu;

f) sagatavo konsolidēto gada pārskatu par ES Muitas dienesta darbībām un iesniedz to valdei novērtēšanai un pieņemšanai;

g) sagatavo rīcības plānu, reaģējot uz secinājumiem, kas izdarīti iekšējās vai ārējās revīzijas ziņojumos un izvērtējumos, kā arī *OLAF* un *EPPO* izmeklēšanā, un Komisijai ziņo par progresu divreiz gadā un izpildvaldei un valdei – regulāri;

h) neskarot *OLAF* un *EPPO* izmeklēšanas kompetenci, aizsargā Savienības finanšu intereses attiecībā uz ES Muitas dienesta iekšējo darbību, piemērojot iekšējus preventīvus pasākumus pret krāpšanu, korupciju un citām nelikumīgām darbībām, efektīvi pārbaudot un, ja tiek atklāti pārkāpumi, atgūstot nepamatoti izmaksātās summas un attiecīgā gadījumā uzliekot iedarbīgus, samērīgus un atturošus administratīvus un finansiālus sodus;

i) sagatavo iekšējo krāpšanas apkarošanas stratēģiju, "efektivitātes pieauguma un sinerģijas" stratēģiju, stratēģiju sadarbībai ar muitas dienestiem un citām trešo valstu iestādēm vai starptautiskām organizācijām un organizatoriskās pārvaldības un iekšējās kontroles sistēmu stratēģiju ES Muitas dienestam un iesniedz tās apstiprināšanai valdē;

j) sagatavo ES Muitas dienestam piemērojamo finanšu noteikumu projektu un iesniedz to pieņemšanai valdē;

k) sagatavo provizorisku tāmes projektu par ES Muitas dienesta ieņēmumiem un izdevumiem saskaņā ar 250. pantu un atbild par tā budžeta izpildi;

l) attiecībā uz ES Muitas dienesta personālu īsteno 238. panta 3. punkta j) apakšpunktā minētās iecēlējinstitūcijas pilnvaras, ciktāl minētās pilnvaras viņam ir deleģētas saskaņā ar 238. panta 4. punktu;

m) pieņem lēmumus attiecībā uz ES Muitas dienesta iekšējām struktūrām, tostarp nepieciešamības gadījumā deleģē pienākumus saistībā ar ES Muitas dienesta ikdienas pārvaldību un nepieciešamības gadījumā tos groza, ņemot vērā vajadzības, kas saistītas ar ES Muitas dienesta darbībām un pareizu budžeta pārvaldību;

n) risina sarunas un pēc valdes apstiprinājuma saņemšanas paraksta galvenās mītnes nolīgumu par ES Muitas dienesta mītni un attiecīgā gadījumā līdzīgus nolīgumus ar uzņēmējām dalībvalstīm, kurās atrodas vietējie biroji;

o) sagatavo praktiskos pasākumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1049/2001 ([41]) piemērošanai un iesniedz tos pieņemšanai valdē;

([41]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1049/2001 (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 31.5.2001., 43. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

p) veicina daudzveidību un tiecas nodrošināt dzimumu līdzsvaru attiecībā uz ES Muitas dienesta darbinieku pieņemšanu darbā;

q) cenšas pieņemt darbā ES Muitas dienesta darbiniekus no pēc iespējas plašākas ģeogrāfiskās teritorijas, paturot prātā, ka darbā pieņemšanas kritērijiem jābūt balstītiem tikai uz nopelniem.

243. pants

Izpilddirektora vietnieks

Valde var nolemt izveidot izpilddirektora vietnieka amatu, lai viņš palīdzētu izpilddirektoram. Ja tiek izveidots izpilddirektora vietnieka amats, izpilddirektora vietniekam attiecīgi piemēro 241. pantu.

244. pants

Izpilddirektora vietnieka uzdevumi un pienākumi

Ja tiek izveidots izpilddirektora vietnieka amats, izpilddirektora vietnieks palīdz izpilddirektoram ES Muitas dienesta pārvaldībā un 242. pantā minēto uzdevumu izpildē. Ja izpilddirektors ir promesošs vai kā citādi nav pieejams vai ja amats ir vakants, viņa pienākumus veic izpilddirektora vietnieks.

245. pants

Muitas konsultatīvā padome

1. ES Muitas dienests izveido Muitas konsultatīvo padomi.

2. Muitas konsultatīvā padome palīdz ES Muitas dienestam, kalpodama par konsultāciju mehānismu ar attiecīgajām ieinteresētajām personām par jautājumiem, kas ietilpst ES Muitas dienesta pienākumos. Tā sniedz konsultācijas:

a) par tehnisko darbību un lēmumu īstenošanu;

b) par īstenošanas un standartizācijas jautājumiem, tostarp saskaņošanas darbībām;

c) par darbības aspektiem, kuri ir citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti;

d) attiecīgā gadījumā un pēc pieprasījuma – par jebkādām citām ES Muitas dienesta darbībām.

3. Muitas konsultatīvās padomes sastāvā ir ar ES Muitas dienesta darbu saistīto ieinteresēto personu pārstāvji, tostarp uzņēmējdarbības nozares pārstāvji, un šādu ieinteresēto personu apvienību pārstāvji. Valde nosaka Muitas konsultatīvās padomes sastāvu.

4. Ar Muitas konsultatīvo padomi regulāri apspriežas, un tā pēc savas iniciatīvas var sniegt konsultācijas ES Muitas dienestam par jautājumiem, kas uzskaitīti 2. punkta a), b) un c) apakšpunktā.

5. Muitas konsultatīvā padome vismaz reizi sešos mēnešos rīko vienu kārtējo sanāksmi. Turklāt tā var sanākt arī pēc valdes, izpildvaldes vai izpilddirektora lūguma.

5. iedaļa

Datu revidents

246. pants

Datu revidenta iecelšana, statuss un neatkarība

1. Datu revidentu ieceļ valde, pamatojoties uz nopelniem un dokumentētām profesionālajām prasmēm, kā arī uz attiecīgo kompetenci un pieredzi datu drošības, kiberdrošības un datu aizsardzības jomā.

2. Datu revidents ir ES Muitas dienesta darbinieks un rīkojas neatkarīgi.

3. Datu revidents rīkojas, pilnībā ievērojot Savienības tiesību aktus par konfidencialitāti un slepenību.

247. pants

Datu revidenta pienākumi un uzdevumi

1. Datu revidents saskaņā ar piemērojamiem Savienības tiesību aktiem pārrauga un novērtē, cik likumīga ir piekļuve ES muitas datu centram.

2. Datu revidents katru gadu ziņo valdei par savu darbību.

3. Datu revidents savus uzdevumus veic, saskaņojot tos ar ES Muitas dienesta datu aizsardzības uzraudzītāju un neskarot citu Savienības vai valstu pārraudzības struktūru pienākumus.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka neatkarīgo statusu un paredz sīki izstrādātus datu revidenta uzdevumus un pienākumus. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 283. panta 2. punktā.

4. NODAĻA

ES Muitas dienesta budžeta izveide un struktūra

248. pants

Vispārīgi noteikumi

ES Muitas dienestam piemērojamos finanšu noteikumus pieņem valde pēc apspriešanās ar Komisiju. Tie neatšķiras no tiem, kas noteikti Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2019/715 ([42]), izņemot gadījumu, kad tas ES Muitas dienesta darbībai ir īpaši nepieciešams un Komisija ir devusi iepriekšēju piekrišanu.

249. pants

Vienotais programmdokuments

1. Izpilddirektors katru gadu izstrādā vienotā programmdokumenta projektu, kurā jo īpaši ir ietverts daudzgadu un gada plāns saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2019/715 un attiecīgo noteikumu ES Muitas dienesta finanšu noteikumos, kuri pieņemti saskaņā ar šīs regulas 248. pantu, un ņem vērā jebkādas Komisijas noteiktās pamatnostādnes. Šāds gada un daudzgadu plāns atbilst muitas politikai un vispārējām muitas savienības prioritātēm.

2. Valde vienotā programmdokumenta projektu nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai līdz tā gada 31. janvārim, kurš ir pirms plānošanas perioda.

3. Valde katru gadu līdz 30. novembrim pieņem vienoto programmdokumentu. Tā nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai minēto vienoto programmdokumentu, kā arī visas vēlāk atjauninātās minētā dokumenta versijas. Vienotais programmdokuments kļūst galīgs pēc tam, kad pilnībā ir pieņemts Savienības vispārējais budžets, un vajadzības gadījumā to attiecīgi koriģē.

4. ES Muitas dienesta gada darba programmā ir noteikti sīki izklāstīti mērķi un gaidāmie rezultāti, tostarp darbības rezultātu rādītāji. Tajā ir ietverts arī finansējamo darbību apraksts un norāde par katrai darbībai piešķirtajiem finanšu resursiem un cilvēkresursiem. Gada darba programma atbilst 5. punktā minētajai daudzgadu darba programmai. Tajā skaidri norāda, kādi uzdevumi ir pievienoti, mainīti vai svītroti salīdzinājumā ar iepriekšējo finanšu gadu.

Valde groza pieņemto gada darba programmu, ja ES Muitas dienestam tiek uzticēts jauns uzdevums, kas ietilpst šīs regulas tvērumā. Visus būtiskos grozījumus gada darba programmā pieņem tādā pašā kārtībā kā sākotnējo gada darba programmu. Valde var deleģēt izpilddirektoram pilnvaras izdarīt nebūtiskus grozījumus gada darba programmā.

([42]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/715 (2018. gada 18. decembris) par finanšu pamatregulu struktūrām, kas izveidotas saskaņā ar LESD un *Euratom* līgumu un minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 70. pantā (OV L 122, 10.5.2019., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/715/oj).

5. ES Muitas dienesta daudzgadu darba programmā izklāsta vispārējo stratēģisko plānu, tostarp mērķus, gaidāmos rezultātus un darbības rezultātu rādītājus. Tajā attiecībā uz katru darbību norāda arī indikatīvos finanšu resursus un cilvēkresursus, kas tiek uzskatīti par nepieciešamiem noteikto mērķu sasniegšanai. Stratēģisko plānu vajadzības gadījumā atjaunina, un tas parāda ES Muitas dienesta ieguldījumu Savienības politisko prioritāšu sasniegšanā.

250. pants

Budžeta izveide

1. Izpilddirektors katru gadu sagatavo provizorisku ES Muitas dienesta ieņēmumu un izdevumu tāmes projektu nākamajam finanšu gadam, ietverot štatu sarakstu, un nosūta to valdei. Provizoriskajā tāmes projektā iekļautā informācija atbilst 249. panta 1. punktā minētajam vienotā programmdokumenta projektam.

2. Valde, pamatojoties uz 1. punktā minēto provizorisko tāmes projektu, sagatavo ES Muitas dienesta ieņēmumu un izdevumu tāmes projektu nākamajam finanšu gadam ("tāmes projekts").

3. Valde tāmes projektu katru gadu nosūta Komisijai līdz 31. janvārim.

4. Tāmes projektu kopā ar Savienības vispārējā budžeta projektu Komisija nosūta budžeta lēmējinstitūcijai.

5. Ņemot vērā tāmes projektu, Komisija Savienības vispārējā budžeta projektā iekļauj aplēses, ko tā uzskata par vajadzīgām attiecībā uz štatu sarakstu, un no vispārējā budžeta iemaksājamās iemaksas apjomu un iesniedz tās budžeta lēmējinstitūcijai saskaņā ar LESD 313. un 314. pantu.

6. Budžeta lēmējinstitūcija apstiprina apropriācijas, kas paredzētas iemaksai ES Muitas dienesta budžetā no Savienības vispārējā budžeta.

7. Budžeta lēmējinstitūcija pieņem ES Muitas dienesta štatu saraksta projektu.

8. Valde pieņem ES Muitas dienesta budžetu. Minētais budžets kļūst par galīgo pēc tam, kad ir pilnībā pieņemts Savienības vispārējais budžets. Vajadzības gadījumā ES Muitas dienesta budžetu attiecīgi koriģē.

251. pants

Budžeta struktūra

1. Par katru finanšu gadu sagatavo visu ES Muitas dienesta ieņēmumu un izdevumu tāmi, un to atspoguļo ES Muitas dienesta budžetā. Finanšu gads atbilst kalendārajam gadam.

2. ES Muitas dienesta budžeta ieņēmumi un izdevumi ir līdzsvarā.

3. Neskarot citus resursus, ES Muitas dienesta ieņēmumos ietilpst:

a) Savienības iemaksa, kas iekļauta Savienības vispārējā budžetā;

b) jebkādas brīvprātīgas dalībvalstu finanšu iemaksas;

c) iespējamais Savienības finansējums iemaksu nolīgumu vai dotāciju veidā saskaņā ar ES Muitas dienesta finanšu noteikumiem, kas minēti 248. pantā, un noteikumiem attiecīgajos instrumentos, ar kuriem atbalsta Savienības politikas jomas;

d) ieņēmumi no publikācijām un citām ES Muitas dienesta nodrošinātām precēm vai pakalpojumiem vai maksa par tiem.

4. ES Muitas dienesta izdevumos ir ietverts darbinieku atalgojums, administratīvie un infrastruktūras izdevumi un darbības izmaksas.

5. Budžeta saistības darbībām saistībā ar liela mēroga projektiem, kas ilgst ilgāk par vienu finanšu gadu, var sadalīt vairākos gada maksājumos.

252. pants

Budžeta izpilde

1. Izpilddirektors izpilda ES Muitas dienesta budžetu, ievērojot saimnieciskuma, lietderības, efektivitātes un pareizas finanšu pārvaldības principus.

2. Izpilddirektors ik gadu nosūta budžeta lēmējinstitūcijai visu informāciju, kas nepieciešama tā izvērtēšanas pienākumu izpildei.

253. pants

Pārskatu sniegšana un budžeta izpildes apstiprināšana

1. ES Muitas dienesta grāmatvedis nosūta provizoriskos pārskatus par finanšu gadu (N gadu) Komisijas grāmatvedim un Revīzijas palātai līdz nākamā finanšu gada (N+1 gada) 1. martam.

2. Līdz N+1 gada 31. martam ES Muitas dienests nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei un Revīzijas palātai pārskatu par budžeta un finanšu pārvaldību N gadā.

3. Līdz N+1 gada 31. martam Komisijas grāmatvedis Revīzijas palātai nosūta provizoriskus ES Muitas dienesta pārskatus, kas konsolidēti ar Komisijas pārskatiem.

4. Saņemot Revīzijas palātas apsvērumus par ES Muitas dienesta provizoriskajiem pārskatiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 ([43]) 252. pantu, ES Muitas dienesta grāmatvedis sagatavo galīgos ES Muitas dienesta pārskatus par attiecīgo gadu. Izpilddirektors minētos galīgos pārskatus nosūta izpildvaldei atzinumam. Minēto atzinumu sniedz valde.

([43]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2024/2509 (2024. gada 23. septembris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

5. ES Muitas dienesta grāmatvedis līdz N+ 1 gada 1. jūlijam galīgos pārskatus par N gadu kopā ar valdes sniegto atzinumu nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai.

6. Galīgos pārskatus par N gadu līdz N+1 gada 15. novembrim publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

7. Izpilddirektors līdz N+1 gada 30. septembrim nosūta Revīzijas palātai atbildi par tās apsvērumiem. Minēto atbildi izpilddirektors nosūta arī valdei.

8. Izpilddirektors pēc Eiropas Parlamenta pieprasījuma sniedz tam visu informāciju, kas vajadzīga netraucētai N finanšu gada budžeta izpildes apstiprinājuma procedūras piemērošanai saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 267. panta 3. punktu.

9. Pēc Padomes ieteikuma, kas pieņemts ar kvalificētu balsu vairākumu, Eiropas Parlaments pirms N+2 gada 15. maija sniedz izpilddirektoram apstiprinājumu par N gada budžeta izpildi.

254. pants

Krāpšanas apkarošana

1. Lai apkarotu krāpšanu, korupciju un citas nelikumīgas darbības ES Muitas dienestā, bez ierobežojumiem piemēro Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013.

2. ES Muitas dienests līdz 2027. gada 21. martam pievienojas Eiropas Parlamenta, Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Kopienu Komisijas 1999. gada 25. maija Iestāžu nolīgumam par iekšējo izmeklēšanu, ko veic *OLAF* ([44]), un, izmantojot minētā nolīguma pielikumā norādīto veidni, pieņem attiecīgos noteikumus, kas piemērojami tā personālam.

3. Revīzijas palātai ir tiesības, pārbaudot dokumentus un veicot pārbaudes uz vietas, veikt revīzijas pie visiem dotāciju saņēmējiem, līgumslēdzējiem un apakšuzņēmējiem, kuri no ES Muitas dienesta ir saņēmuši Savienības līdzekļus.

4. Saskaņā ar noteikumiem un procedūrām, kas noteikti Regulā (ES, Euratom) Nr. 883/2013 un Padomes Regulā (Euratom, EK) Nr. 2185/96 ([45]), *OLAF* var veikt izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, lai noskaidrotu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai cita nelikumīga darbība, kas skar Savienības finanšu intereses, saistībā ar dotāciju vai līgumu, kuru finansē ES Muitas dienests.

([44]) OV L 136, 31.5.1999., 15. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/1999/531/oj.

([45]) Padomes Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

5. Neskarot 1. līdz 4. punktu, ES Muitas dienesta līgumos, dotāciju līgumos un dotāciju lēmumos iekļauj noteikumus, kuros Revīzijas palātai un *OLAF* ir dots skaidrs pilnvarojums veikt šādas revīzijas un izmeklēšanu atbilstoši to attiecīgajai kompetencei. Darba vienošanās ar trešo valstu kompetentajām iestādēm un starptautiskām organizācijām attiecas uz šo iestāžu un starptautisko organizāciju palīdzību un sadarbību saistībā ar Revīzijas palātas un *OLAF* veiktu revīziju un izmeklēšanu.

6. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 *EPPO* var veikt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371 ([46]) paredzēto izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par krāpšanu un citām nelikumīgām darbībām, kas skar Savienības finanšu intereses. Ziņošanai *EPPO* par jebkādu attiecīgo noziedzīgo rīcību piemēro Regulas (ES) 2017/1939 24. pantu.

5. NODAĻA

Noteikumi par personālu

255. pants

Vispārīgs noteikums

Uz ES Muitas dienesta personālu attiecas Civildienesta noteikumi, Nodarbināšanas kārtība un noteikumi, kas pieņemti, Savienības iestādēm savstarpēji vienojoties, lai īstenotu Civildienesta noteikumus un Nodarbināšanas kārtību.

256. pants

Norīkotie valstu eksperti un citi darbinieki

1. ES Muitas dienests var izmantot norīkotos valstu ekspertus vai citus darbiniekus, kurus nenodarbina ES Muitas dienests.

2. Valde pieņem lēmumu, kurā izklāstīti noteikumi par valstu ekspertu norīkošanu uz ES Muitas dienestu.

257. pants

Privilēģijas un imunitāte

Uz ES Muitas dienestu un tā personālu attiecas Līgumam par Eiropas Savienību un LESD pievienotais Protokols Nr. 7 par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā.

([46]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

6. NODAĻA

Vispārīgi un nobeiguma noteikumi

258. pants

Pārredzamība un komunikācija

1. Uz ES Muitas dienesta rīcībā esošajiem dokumentiem attiecas Regula (EK) Nr. 1049/2001. Valde sešu mēnešu laikā pēc savas pirmās sanāksmes pieņem detalizētus noteikumus par minētās regulas piemērošanu.

2. Uz ES Muitas dienesta veikto personas datu apstrādi attiecas Regula (ES) 2018/1725. Valde sešu mēnešu laikā pēc savas pirmās sanāksmes ievieš pasākumus, kas ir nepieciešami, lai ES Muitas dienests piemērotu minēto regulu, tai skaitā pasākumus attiecībā uz ES Muitas dienesta datu aizsardzības uzraudzītāja iecelšanu. Minētos noteikumus izstrādā pēc apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju.

3. ES Muitas dienests pēc savas ierosmes savas kompetences jomā var iesaistīties komunikācijas darbībās. Resursu piešķiršana komunikācijas pasākumiem veicina ES Muitas dienesta uzdevumu efektīvu izpildi. Komunikācijas pasākumus veic saskaņā ar attiecīgajiem komunikācijas un izplatīšanas plāniem, kurus ir pieņēmusi valde.

259. pants

Dienesta noslēpuma ievērošanas pienākums

1. Uz valdes un izpildvaldes locekļiem, izpilddirektoru, izpilddirektora vietnieku, datu revidentu un visiem ES Muitas dienesta darbiniekiem, tostarp uz amatpersonām, ko dalībvalstis ir norīkojušas uz laiku, kā arī uz visām citām personām, kas uz līguma pamata veic uzdevumus ES Muitas dienesta labā, attiecas dienesta noslēpuma prasības saskaņā ar LESD 339. pantu un Direktīvas (ES) 2024/1640 67. pantu, arī pēc pienākumu izpildes beigām.

2. Uz personām, kas tieši vai netieši, pastāvīgi vai epizodiski sniedz kaut kādus pakalpojumus saistībā ar ES Muitas dienesta uzdevumiem, attiecas dienesta noslēpuma prasības, kas ir līdzvērtīgas 1. punktā paredzētajām prasībām.

3. Lai veiktu savus uzdevumus saskaņā ar šo regulu, ES Muitas dienests ir pilnvarots, ievērojot šajā regulā noteiktos ierobežojumus un nosacījumus, apmainīties ar informāciju ar citām Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām vai ar valstu iestādēm un struktūrām.

4. ES Muitas dienests nosaka praktisku kārtību 1. un 2. punktā minēto dienesta noslēpuma prasību īstenošanai.

260. pants

Drošības noteikumi par klasificētas informācijas un sensitīvas neklasificētas informācijas aizsardzību

1. ES Muitas dienests pieņem pats savus drošības noteikumus, kuru pamatā ir principi un noteikumi, kas paredzēti Komisijas drošības noteikumos par Eiropas Savienības klasificētas informācijas (ESKI) un sensitīvas neklasificētas informācijas aizsardzību, tostarp *inter alia* noteikumos par šādas informācijas apmaiņu ar trešām valstīm, un šādas informācijas apstrādi un glabāšanu, kas noteikta Komisijas Lēmumā (ES, Euratom) 2015/443 ([47]) un (ES, Euratom) 2015/444 ([48]). Attiecībā uz jebkādu administratīvu vienošanos par klasificētas informācijas apmaiņu ar attiecīgajām trešās valsts iestādēm vai, ja tādas vienošanās nav, attiecībā uz jebkādu ārkārtēju, *ad hoc* kārtā veiktu ESKI izpaušanu minētajām iestādēm ir nepieciešams iepriekšējs Komisijas apstiprinājums.

2. Valde pieņem ES Muitas dienesta drošības noteikumus pēc Komisijas apstiprinājuma saņemšanas. Izvērtējot sagatavotos drošības noteikumus, Komisija nodrošina, ka tie ir saderīgi ar Lēmumu (ES, Euratom) 2015/443 un (ES, Euratom) 2015/444.

3. ES Muitas dienests var veikt pasākumus, kas ir nepieciešami, lai atvieglotu ar tā uzdevumiem saistītās informācijas apmaiņu ar Komisiju un dalībvalstīm un attiecīgā gadījumā ar citām attiecīgajām Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām. Attiecībā uz jebkādu minētajā nolūkā noslēgtu administratīvu vienošanos par ESKI koplietošanu vai, ja tādas vienošanās nav, attiecībā uz jebkādu ārkārtas, *ad hoc* kārtā veiktu ESKI izpaušanu ir nepieciešams iepriekšējs Komisijas apstiprinājums.

261. pants

Valodu lietojums

1. ES Muitas dienestam piemēro Padomes Regulu Nr. 1 ([49]).

2. Valde lemj par iekšējo valodu lietojumu ES Muitas dienestā.

3. ES Muitas dienestam vajadzīgos tulkošanas un visus citus lingvistiskos pakalpojumus, izņemot mutisko tulkošanu, nodrošina Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs.

262. pants

Izvērtēšana

1. Komisija nodrošina, ka ne vēlāk kā 2031. gada 21. septembrī un pēc tam reizi piecos gados saskaņā ar Komisijas pamatnostādnēm tiek veikts ES Muitas dienesta darbības rezultātu izvērtējums attiecībā uz tā mērķiem, pilnvarām, uzdevumiem, pārvaldību un atrašanās vietām.

([47]) Komisijas Lēmums (ES, Euratom) 2015/443 (2015. gada 13. marts) par drošību Komisijā (OV L 72, 17.3.2015., 41. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj).

([48]) Komisijas Lēmums (ES, Euratom) 2015/444 (2015. gada 13. marts) par drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas aizsardzībai (OV L 72, 17.3.2015., 53. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

([49]) Padomes Regula Nr. 1 (1958. gada 15. aprīlis), ar ko nosaka Eiropas Ekonomikas kopienā lietojamās valodas (OV 17, 6.10.1958., 385. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1958/1(1)/oj).

2. Šā panta 1. punktā minētajā izvērtējumā jo īpaši izskata iespējamo vajadzību mainīt ES Muitas dienesta pilnvaras un šādu izmaiņu finansiālo ietekmi.

3. Pēc katra otrā izvērtējuma, kas minēts 1. punktā, ir jāvērtē ES Muitas dienesta sasniegtie rezultāti attiecībā uz tā mērķiem, pilnvarām, uzdevumiem un pārvaldību, tai skaitā, jādod novērtējums par to, vai ES Muitas dienesta darbības turpināšana joprojām ir pamatota, ņemot vērā šos mērķus, pilnvaras, uzdevumus un pārvaldību.

4. Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par 1. punktā minētā izvērtējuma konstatējumiem. Minētā izvērtējuma konstatējumus publisko.

263. pants

ES Muitas dienesta atbildība

1. ES Muitas dienesta līgumisko atbildību reglamentē ar tiesību aktiem, ko piemēro attiecīgajam līgumam.

2. Eiropas Savienības Tiesas jurisdikcijā ir pieņemt nolēmumus, ievērojot jebkuru šķīrējtiesas klauzulu, kas ietverta ES Muitas dienesta noslēgtā līgumā.

3. Ja pastāv ārpuslīgumiskas saistības, ES Muitas dienests saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas ir kopīgi dalībvalstu tiesību sistēmām, novērš jebkādu kaitējumu, kuru ir radījušas ES Muitas dienesta nodaļas vai tā personāls, pildot savus pienākumus.

4. Eiropas Savienības Tiesas jurisdikcijā ir strīdi, kas saistīti ar 3. punktā minētā kaitējuma atlīdzinājumu.

5. Personāla personisko atbildību pret ES Muitas dienestu reglamentē Civildienesta noteikumos vai Nodarbināšanas kārtībā izklāstītie noteikumi, kas tam ir piemērojami.

6. Attiecībā uz ES Muitas dienesta parādiem Savienības un dalībvalstu finansiālā atbildība attiecas tikai uz to ieguldījumu, ko tās jau sniegušas tā administratīvo izmaksu segšanai.

264. pants

Mītnes nolīgums un darbības nosacījumi

1. Nepieciešamos pasākumus attiecībā uz ES Muitas dienesta izvietošanu uzņēmējā dalībvalstī un aprīkojumu, kas minētajai dalībvalstij ir jādara pieejams, kā arī īpašos noteikumus, ko uzņēmējā dalībvalstī piemēro izpilddirektoram, valdes locekļiem, ES Muitas dienesta personālam un viņu ģimenes locekļiem, nosaka mītnes nolīgumā starp ES Muitas dienestu un uzņēmēju dalībvalsti, un šo nolīgumu noslēdz pēc tam, kad saņemts valdes apstiprinājums, un ne vēlāk kā 2028. gada 21. septembrī.

2. ES Muitas dienesta uzņēmēja dalībvalsts nodrošina labākos iespējamos apstākļus ES Muitas dienesta darbībai, ieskaitot uz Eiropu vērstu daudzvalodu izglītību un piemērotus transporta savienojumus.

3. Ja to prasa īpaši izņēmuma apstākļi, izpilddirektors var nolemt izveidot vietējus birojus citās dalībvalstīs, lai ES Muitas dienests varētu veikt savus uzdevumus efektīvāk, lietderīgāk un saskaņotāk.

Pirms lēmuma pieņemšanas par vietējā biroja izveidi izpilddirektors saņem iepriekšēju Komisijas, valdes un attiecīgās dalībvalsts piekrišanu. Lēmuma pamatā ir pienācīga izmaksu un ieguvumu analīze, kas jo īpaši parāda šāda lēmuma pievienoto vērtību. Lēmumā norāda vietējā birojā veicamo darbību tvērumu, izvairoties no liekiem izdevumiem un ES Muitas dienesta administratīvo funkciju dublēšanās.

265. pants

ES Muitas dienesta darbības sākums

Komisija uzņemas atbildību par ES Muitas dienesta izveidošanu un sākotnējo darbību līdz ES Muitas dienests ir pietiekami darbotiesspējīgs, lai pats izpildītu savu budžetu. Šajā nolūkā:

a) līdz brīdim, kad izpilddirektors sāk pildīt savus pienākumus pēc iecelšanas amatā, ko saskaņā ar 241. pantu veic valde, Komisija izpilddirektora pienākumu pildīšanai par pagaidu izpilddirektoru var izraudzīties kādu Komisijas ierēdni;

b) atkāpjoties no 238. panta 3. punkta j) apakšpunkta un līdz 238. panta 4. punktā minētā lēmuma pieņemšanai, pagaidu izpilddirektors īsteno iecēlējinstitūcijas pilnvaras;

c) Komisija var piedāvāt ES Muitas dienestam palīdzību, jo īpaši, norīkojot Komisijas ierēdņus veikt ES Muitas dienesta darbības, par kurām atbild pagaidu izpilddirektors vai izpilddirektors;

d) pagaidu izpilddirektors var atļaut veikt visus maksājumus, ko sedz ar ES Muitas dienesta budžetā iekļautajām apropriācijām, un pēc ES Muitas dienesta štatu saraksta pieņemšanas var slēgt līgumus, tostarp darba līgumus;

e) atkāpjoties no 237. panta 1. punkta, līdz valdes priekšsēdētāja ievēlēšanai pagaidu izpilddirektors var sasaukt un bez balsstiesībām vadīt valdes sanāksmes.

XIII SADAĻA

SADARBĪBA MUITAS JOMĀ

1. NODAĻA

Muitas dienestu sadarbība Savienībā

266. pants

Iekšēja sadarbība muitas jomā

1. Neskarot Regulu (EK) Nr. 515/97, muitas dienesti sadarbojas savā starpā, ar Komisiju un ES Muitas dienestu saskaņā ar tiesību aktiem muitas jomā un jebkādiem citiem Savienības tiesību aktiem, kuros paredzēta šāda sadarbība, lai nodrošinātu pareizu un vienādu minēto tiesību aktu piemērošanu un atbalstītu to uzdevumu izpildi, kā noteikts šīs regulas 2. pantā.

2. Muitas dienesti pēc citas dalībvalsts muitas dienestu pieprasījuma var uz laiku darīt muitas amatpersonas pieejamas darbam minētās citas dalībvalsts muitas dienestos. Muitas dienesti informē ES Muitas dienestu par šādiem pagaidu norīkojumiem. ES Muitas dienests var piedāvāt savu atbalstu un ar attiecīgo muitas dienestu piekrišanu koordinēt šādus norīkojumus. Attiecīgās dalībvalstis nolīgumā vai darba vienošanās dokumentā var paredzēt šādiem norīkojumiem vajadzīgos nosacījumus.

3. Dažādu dalībvalstu muitas dienesti var veikt kopīgas kontroles pēc savas iniciatīvas, papildus tām kopīgajām kontrolēm, kas minētas 267. pantā. Tie ES Muitas dienestu informē par šādām kopīgām kontrolēm.

4. Komisija, *OLAF* un ES Muitas dienests saskaņā ar III sadaļu var apmainīties ar datiem šajā nodaļā minētās sadarbības nolūkā. Ja šādā datu apmaiņā ir iesaistīta informācija par risku, ES Muitas dienests nodrošina efektīvu šādas informācijas izmantošanu savās riska pārvaldības darbībās saskaņā ar šo sadaļu un XII sadaļu.

267. pants

Kopīgas kontroles

1. ES Muitas dienests sadarbībā ar dalībvalstīm plāno, organizē un koordinē muitas dienestu veiktās kopīgās kontroles.

Attiecīgā gadījumā kopīgajās kontrolēs var būt ietverta sadarbība ar Komisiju vai citām Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām saskaņā ar 268. pantu.

2. Šā panta 1. punktā minēto kopīgo kontroļu nolūkā ES Muitas dienests ievēro muitas politikas prioritātes un nodrošina sadarbību attiecībā uz krāpšanas apkarošanas darbībām, ko veic attiecīgās Savienības iestādes, struktūras, biroji vai aģentūras, un attiecībā uz izmeklēšanu, ko veic muitas dienesti.

3. Lai ES Muitas dienests varētu sagatavot ziņojumu un veikt izvērtējumu, muitas dienesti ES Muitas dienestam dod atgriezenisko saiti par darbībām un kontroli, ko tie veikuši saistībā ar jebkādu 1. punktā minēto kopīgo kontroli.

2. NODAĻA

Sadarbība ar citām iestādēm Savienībā

268. pants

Sadarbība muitas jomā ar citām iestādēm Savienībā

1. Neskarot Regulu (EK) Nr. 515/97 un šīs regulas 41., 42. un 43. pantu, ES Muitas dienests un muitas dienesti, ievērojot piemērojamo tiesisko regulējumu, sadarbojas ar citām kompetentajām iestādēm vai struktūrām Savienības un valsts līmenī, tostarp ar tirgus uzraudzības iestādēm, sanitārajām un fitosanitārajām iestādēm, tiesībaizsardzības iestādēm vai struktūrām, statistikas iestādēm un nodokļu iestādēm.

2. Šā panta 1. punktā minētā sadarbība notiek regulāri un strukturētā veidā. Tai jo īpaši ir šādi mērķi:

a) dot ieguldījumu tiesību aktu izstrādes norisēs un sekot tām līdzi politikas jomās, kas attiecas uz muitu;

b) apmainīties datiem, jo īpaši tādiem datiem, kas attiecas uz riska pārvaldību saskaņā ar IV sadaļas 2. nodaļu;

c) izstrādāt saskaņotas un koordinētas preču riska pārvaldības uzraudzības stratēģijas gan muitas dienestu, gan citu iestāžu atbildības jomās saskaņā ar IV sadaļas 2. nodaļu;

d) sekmēt operatīvo īstenošanu, tostarp, veicot kopīgas kontroles saskaņā ar 267. pantu;

e) attiecīgā gadījumā apmainīties ar prasmēm un paraugpraksi, izmantojot kopīgas mācību sesijas par to, kā atklāt neatbilstīgus produktus;

f) muitai būtiskās jomās sekmēt inovācijas un pētniecības darbības, izstrādāt jaunas tehnoloģijas un veicināt kopīgu iepirkumu.

3. ES Muitas dienests, neskarot Komisijas pilnvaras un saņemot tās iepriekšēju apstiprinājumu, sadarbībā ar muitas dienestiem pieņem un regulāri atjaunina satvaru, kas atbalsta šajā pantā minēto sadarbību, ierosinot mērķus un galvenās sadarbības jomas un sniedzot norādes tā praktiskai īstenošanai. ES Muitas dienests var noslēgt darba vienošanās, lai izstrādātu un atjauninātu šādu satvaru. Izstrādājot šajā punktā minēto satvaru vai darba vienošanās, ES Muitas dienests iesaista citas attiecīgās personas.

4. Ja saistībā ar 1. punktā minēto sadarbību muitas dienesti no citām kompetentajām iestādēm valsts līmenī saņem pieprasījumu izgūt un paziņot ES muitas datu centrā pieejamos datus, šādus datus sniedz tikai pēc pamatota pieprasījuma un ar to muitas dienestu piekrišanu, uz kuriem dati attiecas.

Minētā izgūšana un paziņošana attiecas tikai uz datiem, ko saņēmēja iestāde ir tiesīga iegūt atbilstoši tiesiskajam regulējumam, saskaņā ar kuru tā darbojas, un kas ir absolūti nepieciešami attiecīgajā pieprasījumā norādītajam mērķim. Dalībvalstis pieņem pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek ievēroti Savienības noteikumi par konfidencialitāti un datu aizsardzību.

Muitas dienesti izraugās centrālo vienību, kas saņem šajā punktā minētos pieprasījumus un nodrošina to apstrādi.

5. Muitas dienesti un ES Muitas dienests 4. punktā uzskaitīto pienākumu izpildei izmanto elektroniskus līdzekļus.

6. Ja muitas dienestam ir aizdomas, ka preces neatbilst citiem tiesību aktiem, ko piemēro muitas dienesti, tas nekavējoties dalās ar minēto informāciju ar attiecīgajām kompetentajām iestādēm, izmantojot tehniskos līdzekļus un ievērojot termiņus, kas paredzēti piemērojamajos tiesību aktos.

7. Ja muitas dienests sadarbojas ar citu iestādi kādā citā dalībvalstī, tas minētās dalībvalsts muitas dienestam paziņo par to, ka sadarbība notiek. Ja sadarbībā ir iesaistītas vairāk nekā divas dalībvalstis, muitas dienesti, kas piedalās, par to paziņo ES Muitas dienestam, kurš pēc pieprasījuma var tiem sniegt operatīvo un koordinācijas atbalstu saskaņā ar 232. pantu.

8. Ja dalībvalstis piemēro šā panta 3. punktā minēto sadarbības satvaru, tās periodiski un vismaz reizi divos gados ziņo ES Muitas dienestam par tā piemērošanu. ES Muitas dienests šādas ziņošanas konstatējumus ņem vērā 232. panta 7. punkta a) apakšpunktā minētajās pārraudzības darbībās un 232. panta 7. punkta b) apakšpunktā minētajos darbības rezultātu mērīšanas uzdevumos.

9. Līdz 2027. gada 21. septembrim Komisija var veikt ES Muitas dienesta uzdevumus.

10. ES Muitas dienests var sadarboties ar citām valsts iestādēm un ar Komisiju, un citām Savienības iestādēm, birojiem, aģentūrām, tīkliem un struktūrām, lai veicinātu 2. punktā minēto mērķu sasniegšanu. Ja ES muitas dienests sadarbojas ar citām kādas dalībvalsts valsts iestādēm, tas par to informē minētās dalībvalsts muitas dienestu.

11. ES Muitas dienests cieši sadarbojas ar *OLAF* un *EPPO*, ja kādā no tā sadarbības darbībām notiek krāpšana vai rodas aizdomas par krāpšanu.

12. ES Muitas dienests var piedalīties un sniegt ieguldījumu stratēģiskajā analīzē un draudu novērtējumos, inovācijas programmās, mācību pasākumos, tīklos un citās darbībās, kas ir būtiskas tā uzdevumu īstenošanai un ko organizē attiecīgās Savienības iestādes, struktūras, biroji un aģentūras.

269. pants

Muitas dienestu veicamās darbības

1. Muitas dienesti īsteno pasākumus, kas ir noteikti citos tiesību aktos, kurus muitas dienesti piemēro saskaņā ar minēto citu tiesību aktu noteikumiem, piemēram:

a) vāc konkrētus datus par visiem sūtījumiem, tostarp par automatizētām Savienības nemuitas formalitāšu pārbaudēm, ar noteikumu, ka tie tiek glabāti Savienības centrālajā reģistrā;

b) nodrošina statistiku, analīzi un apzina tendences, jo īpaši risku jomā;

c) atvieglo un koordinē kontroli, ko veic citas iestādes;

d) veic konkrētu sūtījumu kontroli, kuri ir atlasīti, pamatojoties uz riska pārvaldību saskaņā ar IV sadaļu un ņemot vērā šā punkta b) apakšpunktā minēto analīzi;

e) apspriežas ar citām iestādēm pirms preču izlaišanas saskaņā ar 77. pantu;

f) veic visus vajadzīgos pasākumus attiecībā uz neatbilstīgām precēm, tostarp pārdod vai iznīcina minētās preces;

g) īsteno 268. pantā minēto sadarbības satvaru;

h) brīdina citas iestādes par riskiem, kas attiecas uz to darbu, un ziņo par aizdomām par krāpšanu un noziedzību;

i) veic turpmākos pasākumus, ja, pārvietojot preces, tiek pārkāpti citi tiesību akti, ko piemēro muitas dienesti;

j) veic jebkuru citu papildu darbību.

2. Ja dalībvalsts izraugās specializētu muitas robežšķērsošanas vietu, lai piemērotu dažus citus tiesību aktus, ko piemēro muitas dienesti, tā par minēto izraudzīšanos paziņo ES Muitas dienestam. ES Muitas dienests sagatavo un regulāri atjaunina šādu specializētu muitas robežšķērsošanas vietu sarakstu un publicē šo sarakstu savā tīmekļa vietnē. Ierobežojumi, ko uzņēmējiem rada pienākums šķērsot šādu izraudzītu specializētu muitas robežšķērsošanas vietu, nav nesamērīgi attiecībā pret izvirzīto mērķi, un pienācīgi tiek ņemti vērā apstākļi, kas pamatoto šo pienākumu.

3. Lai atvieglotu tādu citu tiesību aktu apzināšanu, piemērošanu un izpildi, kurus piemēro muitas dienesti, Komisija sagatavo un regulāri atjaunina integrētu sarakstu ar Savienības tiesību aktiem, ar kuriem nosaka prasības, kas piemērojamas precēm, uz kurām attiecas muitas kontrole, kā mērķis ir aizsargāt sabiedrības intereses, un minēto sarakstu publicē savā tīmekļa vietnē.

3. NODAĻA

Sadarbība muitas jomā ar citām iestādēm ārpus Savienības

270. pants

Sadarbība muitas jomā ar trešo valstu iestādēm un starptautiskajām organizācijām

1. ES Muitas dienests, ciktāl tas ir nepieciešams tā uzdevumu veikšanai, pēc apspriešanās ar Komisiju un saņemot tās iepriekšēju apstiprinājumu, var noslēgt darba vienošanās ar trešo valstu muitas dienestiem un citām kompetentajām iestādēm, kā arī ar starptautiskām organizācijām. Minētās darba vienošanās var paredzēt arī kopīgas darbības un paraugprakses apmaiņu.

2. Šā panta 1. punktā minētās darba vienošanās attiecas tikai uz ES Muitas dienesta uzdevumiem un nerada juridiskus pienākumus Savienībai vai dalībvalstīm.

3. ES Muitas dienests informē dalībvalstu muitas dienestus par 1. punktā minētajiem darba vienošanās dokumentiem.

271. pants

Divpusēji nolīgumi ar trešām valstīm

1. Ja dalībvalsts sāk sarunas ar trešo valsti, lai noslēgtu divpusēju nolīgumu par tiesību aktu īstenošanu muitas jomā, tā bez liekas kavēšanās paziņo Komisijai par nolīguma projektu, ko tā iecerējusi parakstīt.

2. Pirms ar kaimiņos esošu trešo valsti tiek noslēgts vai grozīts jebkāds divpusējs nolīgums par kopīgām robežšķērsošanas vietām, attiecīgā dalībvalsts apspriežas ar Komisiju par minētā nolīguma saderību ar Savienības tiesību aktiem. Ja Komisija uzskata, ka nolīgums nav saderīgs ar Savienības tiesību aktiem, tā to paziņo attiecīgajai dalībvalstij. Minētā dalībvalsts veic visus piemērotos pasākumus, lai pieņemamā laikā grozītu nolīgumu tā, lai novērstu konstatēto nesaderību.

3. Dalībvalstis Komisijai paziņo par saviem spēkā esošajiem divpusējiem nolīgumiem līdz 2027. gada 21. septembrim.

272. pants

Datu apmaiņa ar trešām valstīm

1. Komisija, muitas dienesti un ES Muitas dienests saskaņā ar piemērojamiem Savienības tiesību aktiem var apmainīties ar datiem, kas tiek apstrādāti saskaņā ar šo regulu, un kopīgot tos ar trešo valstu muitas dienestiem un citām iestādēm, lai īstenotu sadarbību muitas jomā, tostarp sistemātisku un automatizētu apmaiņu, ja:

a) šāda datu apmaiņa ir paredzēta starptautiskā nolīgumā, kas noslēgts starp Savienību un attiecīgo(-ajām) trešo(-ajām) valsti(-īm);

b) šāda datu apmaiņa ir paredzēta Savienības tiesību aktos muitas jomā, kopējās tirdzniecības politikas vai kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā vai citos Savienības tiesību aktos, ko piemēro muitas dienesti; vai

c) šāda datu apmaiņa ir paredzēta divpusējā nolīgumā, kas saskaņā ar 6. līdz 9. punktā noteikto procedūru un nosacījumiem noslēgts vai saglabāts starp dalībvalsti un trešo valsti.

2. Ja muitas dienesti vai ES Muitas dienests veic datu apmaiņu ar trešo valstu muitas dienestiem un citām iestādēm, tie par šādu datu apmaiņu informē Komisiju.

3. Šā panta 1. punktā minētā datu apmaiņa:

a) attiecīgā gadījumā nodrošina personas datu nosūtīšanas atbilstību Regulas (ES) 2016/679 V nodaļai;

b) nodrošina informācijas konfidencialitāti saskaņā ar šo regulu; un

c) nodrošina, ka datu apmaiņa notiek, izmantojot piemērotus, drošus saziņas līdzekļus.

4. Apmaiņa, kas minēta 1. punktā, jo īpaši var attiekties uz šādām datu kategorijām:

a) uz datu elementiem, kas iekļauti muitas dienestu pieņemtajos lēmumos vai līdzīgos lēmumos, kuri pieņemti trešās valstīs un kuri attiecas uz saistošu izziņu, atzītā uzņēmēja statusu, uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu, muitas vērtības noteikšanu, preču muitas statusu vai īpašām procedūrām;

b) uz datu elementiem, kas iekļauti deklarācijās, paziņojumos un preču muitas statusa apliecinājumos un pavaddokumentos vai kas ir citādi sniegti vai darīti pieejami dalībvalstu muitas dienestiem, Komisijai vai trešo valstu muitas dienestiem, vai ko izdevuši minētie dienesti;

c) uz datiem par konstatētajiem riskiem, izdarītajiem konstatējumiem un rezultātiem, kurus riska analīzes un kontroles laikā ieguvuši dalībvalstu muitas dienesti vai Komisija, no vienas puses, un trešo valstu muitas dienesti, no otras puses.

5. Šā panta 1. punktā minētā datu apmaiņa neskar informācijas apmaiņu, ko veic saskaņā ar savstarpējās administratīvās palīdzības noteikumiem, kuri ietverti nolīgumos starp Savienību un trešām valstīm, un Regulu (EK) Nr. 515/97.

6. Dalībvalsts saskaņā ar vispārējām procedūrām un nosacījumiem, kas paredzēti deleģētajā aktā, kurš pieņemts saskaņā ar 8. punktu, var tikt pilnvarota sākt sarunas ar trešo valsti, lai noslēgtu 1. punktā minēto divpusējo nolīgumu par informācijas apmaiņu.

Kad stājas spēkā 1. punktā minētais nolīgums par informācijas apmaiņu starp Savienību un attiecīgo trešo valsti, minētajam nolīgumam ir prioritāte pār visām attiecīgajām daļām spēkā esošajos divpusējos nolīgumos, kuras vairs nevar piemērot.

7. Kad stājas spēkā šī regula, dalībvalstis paziņo Komisijai par saviem spēkā esošajiem divpusējiem nolīgumiem, kuros paredzēta ar muitu saistītas informācijas apmaiņa. Ja Komisija uzskata, ka nolīgums nav saderīgs ar Savienības tiesību aktiem, tā to paziņo attiecīgajai dalībvalstij. Minētā dalībvalsts veic visus piemērotos pasākumus, lai Komisijas noteiktā, pieņemamā laikā grozītu nolīgumu tā, lai novērstu konstatēto nesaderību.

8. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģēto aktu saskaņā ar 282. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot nosacījumus un procedūras, saskaņā ar kurām dalībvalsti var pilnvarot sākt 6. punktā minētās sarunas. Minēto nosacījumu vidū ir attiecīgajai dalībvalstij izvirzīta prasība paziņot Komisijai, ES Muitas dienestam un visām pārējām dalībvalstīm par savu nodomu noslēgt šādu divpusēju nolīgumu un tā saturu. Komisija novērtē tā ietekmi uz Savienības tiesību aktiem un turpmākajām sarunām Savienības līmenī. Deleģētajā aktā paredz arī minēto nolīgumu īstenošanas pārraudzību.

9. Komisija 60 dienu laikā pēc šā panta 8. punktā minētā paziņojuma saņemšanas var pieņemt īstenošanas aktu, ar ko attiecīgo dalībvalsti pilnvaro noslēgt attiecīgo divpusējo nolīgumu. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 283. panta 2. punktā.

Pienācīgi pamatotu, nenovēršamu un steidzamu iemeslu dēļ saistībā ar šādu pilnvarojumu, kas attiecas uz nepieciešamību ātri atļaut pieprasīto informācijas apmaiņu, Komisija saskaņā ar procedūru, kas minēta 283. panta 5. punktā, pieņem īstenošanas aktu, kas jāpiemēro nekavējoties.

Komisija tajā pašā laikposmā informē attiecīgo dalībvalsti, ja tā nolemj nepieņemt īstenošanas aktu, ievērojot šo punktu.

XIV SADAĻA

TIESĪBU AKTU MUITAS JOMĀ PĀRKĀPUMI UN SODI, KAS NAV KRIMINĀLSODI

273. pants

Priekšmets un vispārīgi noteikumi

1. Šajā sadaļā ir noteikts minimālais saraksts ar tiesību aktu muitas jomā pārkāpumiem un minētajiem pārkāpumiem piemērojamiem sodiem, kas nav krimināsodi.

Dalībvalstis savos valsts tiesību aktos nosaka tiesību aktu muitas jomā pārkāpumus un saskaņā ar šo sadaļu minētajiem pārkāpumiem piemērojamus sodus, kas nav krimināsodi.

2. Šī sadaļa dalībvalstīm neliedz paredzēt papildu tiesību aktu muitas jomā pārkāpumus vai veikt stingrākus pasākumus attiecībā uz tiesību aktu muitas jomā pārkāpumiem.

3. Sodi par tiesību aktu muitas jomā pārkāpumiem ir iedarbīgi, samērīgi un atturoši.

4. Dalībvalstis līdz 2028. gada 19. martam Komisijai paziņo savu valsts tiesību aktu noteikumus, kurus tās pieņem, ievērojot šo sadaļu, un nekavējoties paziņo tai par jebkādiem turpmākiem grozījumiem, kas ietekmē šādus noteikumus.

274. pants

Tiesību aktu muitas jomā pārkāpumi

1. Neskarot 224., 273. un 275. pantu, dalībvalstis nodrošina, ka to valsts tiesību aktos noteiktos sodus piemēro vismaz par šādiem tiesību aktu muitas jomā pārkāpumiem:

a) muitas lēmuma turētājs nepilda no minētā lēmuma izrietošos pienākumus;

b) nav izpildīts pienākums muitas dienestiem sniegt vai darīt pieejamus pilnīgus un precīzus datus saskaņā ar tiesību aktiem muitas jomā;

c) nav izpildīts tiesību aktos muitas jomā noteiktais pienākums veikt uzskaiti;

d) netiek ievēroti noteikumi par preču izņemšanu no muitas uzraudzības;

e) nav izpildīti pienākumi, kas saistīti ar muitas procedūrām;

f) nav izpildīti 27. panta 2. punktā noteiktie importētāja pienākumi;

g) nav izpildīti 28. panta 1. punktā noteiktie eksportētāja pienākumi.

2. Šā panta 1. punkts neskar dalībvalstu tiesības noteikt, ka tiesību aktu muitas jomā pārkāpumi ir vēl cita rīcība, darbība vai bezdarbība.

275. pants

Sodi

1. Dalībvalstis nodrošina, lai tad, kad tiek lemts par soda veidu un tā bargumu, tiktu pienācīgi ņemti vērā šādi aspekti:

a) tas, vai tiesību aktu muitas jomā pārkāpums ir izdarīts tīši vai nolaidības dēļ;

b) tas, kāds un cik smags, atkārtots un ilgs ir bijis tiesību aktu muitas jomā pārkāpums;

c) tiesību aktu muitas jomā pārkāpuma ietekme uz Savienības un dalībvalstu finanšu un citām drošuma un drošības interesēm;

d) tas, kādā pakāpē ir notikusi sadarbība ar muitas dienestu, lai novērstu tiesību aktu muitas jomā pārkāpumu un mazinātu tā iespējamās nelabvēlīgās sekas;

e) jebkādi citi gadījumu mīkstinoši vai pastiprinoši apstākļi saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

2. Sodus piemēro kādā vai vairākos no turpmāk minētajiem veidiem:

a) naudas sods, ko uzliek muitas dienesti, vai attiecīgā gadījumā sods, ko uzliek kompetentie muitas dienesti, izmantojot izlīguma procedūru, kuru piemēro krimināls oda vietā;

b) attiecīgajai personai izsniegtas atļaujas atcelšana, apturēšana vai grozīšana;

c) tiesību aktu muitas jomā pārkāpumā iesaistīto preču konfiskācija;

d) brīdinājums;

e) cits sods.

3. Visus sodus, kas nav krimināls odi un ko muitas dienesti uzlikuši par tiesību aktu muitas jomā pārkāpumiem, reģistrē, norādot pārkāpuma veidu un jebkāda naudas soda summu vai identificējot jebkādu citu sodu, kas nav krimināls ods un kas tiek piemērots par minēto pārkāpumu. Minēto informāciju ES Muitas dienestam dara pieejamu ar ES muitas datu centra starpniecību.

4. Līdz 2032. gada 21. septembrim Komisija, apspriedusies ar ES Muitas dienestu, izvērtē šā panta piemērošanu un novērtē, vai naudas sodi tiek uzlikti efektīvi visās dalībvalstīs, neradot nekādus iekšējā tirgus izkropļojumus, un vai par pārkāpumiem ir jānosaka saskaņoti naudas sodi. Komisija, pamatojoties uz minētā izvērtējuma rezultātiem, attiecīgā gadījumā var Eiropas Parlamentam un Padomei iesniegt leģislatīvā akta priekšlikumu par šīs regulas grozījumiem.

276. pants

Sodi par sistemātisku neatbilstību tālpārdošanas gadījumā

1. Ja saistībā ar tālpārdošanā pārdotu preču laišanu brīvā apgrozībā muitas dienesti konstatē, ka viens un tas pats uzņēmējs sistemātiski nepilda 274. panta 1. punktā minētos pienākumus, to uzskata par sistemātisku pārkāpumu. Dalībvalstis nodrošina, ka par sistemātisku pārkāpumu piemērojamais sods ir vismaz tāds naudas sods, ko nosaka vismaz 1 % un līdz pat 4 % apmērā no kopējās to preču vērtības, kuras minētais uzņēmējs Savienībā ir importējis iepriekšējos 12 mēnešos.

2. Šā panta nolūkā uzņēmēja pienākumu neizpildi uzskata par sistemātisku, ja pietiekami reprezentatīvā gadījumu skaitā par neatbilstību liecina rezultāti, kas viena kalendārā mēneša laikā gūti ievērojamā muitas kontroļu skaitā.

3. Tāda sistemātiska pārkāpuma gadījumā, kas minēts 1. punktā, kompetentās iestādes arī aptur, atsauc vai anulē jebkura atzītā uzņēmēja vai uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusu vai līdzvērtīgu veicināšanas pasākumu, kas saskaņā ar šo regulu bijis piešķirts uzņēmējam, kurš izdarījis minēto pārkāpumu.

4. Ja sešu mēnešu laikā pēc 1. punktā minētā soda piemērošanas muitas dienesti konstatē, ka tas pats uzņēmējs veic vēl kādu sistemātisku pārkāpumu, tad par minēto pārkāpumu piemērojamais sods ir vismaz tāds naudas sods, ko nosaka vismaz 3 % un līdz pat 6 % apmērā no kopējās to preču vērtības, kuras minētais uzņēmējs Savienībā ir importējis iepriekšējos 12 mēnešos.

5. Ja sešu mēnešu laikā pēc šā panta 4. punktā minētā soda piemērošanas muitas dienesti konstatē, ka tas pats uzņēmējs veic vēl kādu sistemātisku pārkāpumu, sods par šādu turpmāku sistemātisku pārkāpumu ir vismaz viens no minētajā punktā norādītajiem sodiem. Attiecīgā gadījumā un ņemot vērā, cik smags ir šāds turpmākais sistemātiskais pārkāpums, var uz laiku ierobežot piekļuvi minētā uzņēmēja tiešsaistes saskarnei. Šajā nolūkā kompetentais muitas dienests informāciju par pārkāpumu bez liekas kavēšanās nosūta attiecīgajām iestādēm. Turklāt veic pasākumus saskaņā ar 77. panta 5. punkta pirmās daļas a) punktu.

6. Komisija saskaņā ar 282. pantu pieņem deleģētos aktus, lai papildinātu šo regulu, nosakot ievērojamo muitas kontroļu skaitu, ņemot vērā attiecīgo tālpārdošanas gadījumu apjomu un ietekmi, un gadījumu robežvērtību, kuras pamatā ir pārkāpuma smagums, ko uzskata par pietiekami reprezentatīvu, lai noteiktu sistemātisku pienākumu neizpildi, kas minēta šā panta 2. punktā.

277. pants

Augsta riska uzņēmēju klasifikācija

1. Ja saskaņā ar 276. pantu tiek piemērots sods, ES muitas datu centrā saskaņā ar 55. panta 2. punktu attiecīgo importētāju tālpārdošanai klasificē kā augsta riska uzņēmēju.

2. Klasificēšanu par augsta riska uzņēmēju ņem vērā:

a) muitas riska pārvaldībā saskaņā ar 55. pantu; un

b) kopēju prioritāro kontroles jomu un kopēju riska kritēriju un standartu izveidē un īstenošanā saskaņā ar 56., 57. un 58. pantu.

278. pants

Dalībvalstu sadarbība

1. Ja tiesību aktu muitas jomā pārkāpums ir vairāk nekā vienas dalībvalsts jurisdikcijā, šo dalībvalstu kompetentās iestādes sadarbojas saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem.

2. ES Muitas dienests var atbalstīt un veicināt sadarbību starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm 1. punktā minētajos nolūkos.

XV SADAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

1. NODAĻA

Muitas savienības darbības rezultātu mērīšana

279. pants

Novērtējums un ziņojumu sniegšana

1. Komisija vismaz reizi gadā novērtē un izvērtē muitas savienības darbības rezultātus. Minētais nozīmē arī dalībvalstu un, ja iespējams, kandidātvalstu muitas dienestu veikto muitas darbību mērīšanu valsts un vietējā līmenī. Šādas mērīšanas pamatā var būt pastāvošie rīki, ko minētajam nolūkam izstrādājusi Komisija un dalībvalstis.

2. Dalībvalstis un ES Muitas dienests palīdz Komisijai veikt 1. punktā minēto uzdevumu. Dalībvalstis jo īpaši sniedz ES Muitas dienestam datus, kas satur informāciju gan valsts, gan vietējā līmenī. Dati ir tādi, lai varētu sagatavot darbības rezultātu rādītājus attiecībā uz ievaddatiem, darbību un iznākumu.

Pamatojoties uz minētajiem datiem un citu pieejamo informāciju, ES Muitas dienests apzina, kā muitas darbības un operācijas un šīm darbībām un operācijām piešķirtie resursi palīdz sasniegt muitas savienības stratēģiskos mērķus un prioritātes un sekmē 2. pantā noteiktā muitas dienestu uzdevuma izpildi. Konkrētāk, ES Muitas dienests sadarbībā ar muitas dienestiem sagatavo gada ziņojumu projektus un cita veida dokumentus, lai apzinātu galvenās tendences, stiprās un vājās puses, trūkumus un iespējamos riskus, un sniedz Komisijai ieteikumus uzlabojumiem. Minētajos gada ziņojumu projektos iekļauj informāciju par atzītā uzņēmēja statusu un par uzticamā un pārbaudītā uzņēmēja statusa darbību, kā minēts 31. pantā.

3. ES Muitas dienests 2. punkta otrajā daļā minētos gada ziņojumu projektus iesniedz apstiprināšanai Komisijā un informācijas nolūkā nosūta tos dalībvalstīm.

4. Ne vēlāk kā 2027. gada 21. septembrī Komisija novērtē, kā darbojas 20. panta 2. punktā minētā Savienības apstrādes maksa, tostarp, kā tā ietekmē tālpārdošanas darbību. Komisija minēto novērtējumu iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei.

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros precizē datus, kas dalībvalstīm jāsniedz saskaņā ar šā panta 2. punkta pirmo daļu, kā arī to konfidencialitātes līmeni un darbības rezultātu mērīšanas struktūru. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 283. panta 4. punktā.

2. NODAĻA

Pārraudzība, izvērtēšana un ziņošana

280. pants

Pārraudzība

Komisija regulāri pārrauga šīs regulas īstenošanu, cita starpā, ņemot vērā pārraudzības nolūkiem būtisku informāciju un analīzi, ko muitas dienesti un ES Muitas dienests sniedz vai dara pieejamu ES muitas datu centrā.

281. pants

Izvērtēšana un ziņošana

1. Pirms 2027. gada 31. decembra Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā sniedz 91. pantā minētās centralizētās muitošanas novērtējumu. Minētā ziņojuma nekonfidenciālo daļu dara publiski pieejamu. Vajadzības gadījumā Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei var iesniegt leģislatīvā akta priekšlikumu, lai nodrošinātu taisnīgu tiesību un pienākumu sadali starp dalībvalstīm saistībā ar muitas parāda novērtēšanu un atbildību par to importa brīdī.

2. Līdz 2031. gada 21. septembrim un pēc tam reizi piecos gados Komisija veic šīs regulas izvērtēšanu attiecībā pret tās mērķiem un iesniedz ziņojumu par to Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai.

Minētajā ziņojumā iekļauj:

a) pārskatu par pašreizējo stāvokli šīs regulas īstenošanā;

b) novērtējumu par šīs regulas efektivitāti, lietderīgumu, saskanību, piemērotību un Savienības pievienoto vērtību, jo īpaši attiecībā uz 2. pantā minētajiem mērķiem;

c) pārskatu par to izmaksu sadalījumu, kuras Savienībai un dalībvalstīm radušās šīs regulas īstenošanā.

3. Pēc Komisijas pieprasījuma un saskaņā ar 1. nodaļu dalībvalstis sniedz tādu informāciju par šīs regulas īstenošanu, kura ir vajadzīga, lai sagatavotu šā panta 1. punktā minēto ziņojumu, un kura nav pieejama ES muitas datu centrā.

4. Līdz 2031. gada 31. decembrim Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei, lai jo īpaši novērtētu:

a) to, cik efektīva ir uzticamo un pārbaudīto uzņēmēju muitas uzraudzība, ko veic iedibināšanas dalībvalsts muitas dienesti, un to noteikumu piemērošana, kuri reglamentē muitas parāda rašanās vietu;

b) to, cik efektīva ir to uzņēmēju muitas uzraudzība, kuri nav uzticamie un pārbaudītie uzņēmēji;

c) to, kāda ietekme var būt 5. punktā paredzētajiem grozījumiem.

5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 282. pantu, lai, vajadzības gadījumā ņemot vērā šā panta 4. punktā minēto ziņojumu, grozītu 6. panta 2. punktu un 193. panta 1. punkta b), c) un d) apakšpunktu, svītrojot vai grozot tur paredzētās atkāpes.

3. NODAĻA

Pilnvaru deleģēšana un komiteju procedūra

282. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Komisijai piešķir pilnvaras pieņemt deleģētos aktus, kas minēti 4. pantā, 6. panta 6. punktā, 8. panta 8. un 9. punktā, 9. panta 9. punktā, 12. panta 6. punktā, 16. panta 13. punktā, 20. panta 10. punktā, 26. panta 6. punktā, 29. panta 10. punktā, 33. panta 8. punktā, 38. panta 5. punktā, 41. panta 11. punktā, 43. panta 7. punktā, 49. pantā, 71. panta 4. punktā, 73. panta 3. punktā, 74. panta 8. punktā, 77. panta 10. punktā, 78. panta 7. punktā, 79. panta 4. punktā, 80. panta 3. punktā, 81. panta 4. punktā, 83. panta 3. punktā, 84. panta 6. punktā, 89. panta 4. punktā, 91. panta 7. punktā, 92. panta 5. punktā, 94. panta 4. punktā, 97. panta 11. punktā, 98. panta 3. punktā, 99. panta 3. punktā, 101. panta 11. punktā, 103. panta 5. punktā, 104. panta 8. punktā, 105. panta 4. punktā, 106. panta 3. punktā, 107. panta 2. punktā, 108. panta 8. punktā, 109. panta 4. punktā, 111. panta 7. punktā, 114. panta 7. punktā, 116. panta 7. punktā, 117. panta 12. punktā, 118. panta 3. punktā, 119. panta 3. punktā, 121. panta 5. punktā, 125. panta 10. punktā, 128. panta 3. punktā, 129. panta 5. punktā, 130. panta 2. punktā, 131. panta 2. punktā, 132. panta 3. punktā, 133. panta 5. punktā, 135. panta 4. punktā, 139. panta 3. punktā, 140. panta 6. punktā, 142. panta 5. punktā, 145. panta 4. punktā, 153. panta 3. punktā, 156. panta 8. punktā, 158. panta 5. punktā, 160. panta 2. punktā, 161. panta 5. punktā, 169. panta 3. punktā, 171. panta 9. punktā, 178. panta 2. punktā, 180. panta 5. punktā, 191. panta 4. punktā, 192. panta 8. punktā, 193. panta 5. punktā, 194. panta 9. punktā, 197. panta 3. punktā, 199. panta 4. punktā, 200. panta 4. punktā, 203. panta 3. punktā, 205. panta 8. punktā, 210. panta 4. punktā, 214. panta 5. punktā, 216. panta 5. punktā, 217. panta 9. un 10. punktā, 223. panta 8. punktā, 272. panta 8. punktā, 276. panta 6. punktā un 281. panta 5. punktā.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt pilnvaru deleģēšanu, kas minēta 4. pantā, 6. panta 6. punktā, 8. panta 8. un 9. punktā, 9. panta 9. punktā, 12. panta 6. punktā, 16. panta 13. punktā, 20. panta 10. punktā, 26. panta 6. punktā, 29. panta 10. punktā, 33. panta 8. punktā, 38. panta 5. punktā, 41. panta 11. punktā, 43. panta 7. punktā, 49. pantā, 71. panta 4. punktā, 73. panta 3. punktā, 74. panta 8. punktā, 77. panta 10. punktā, 78. panta 7. punktā, 79. panta 4. punktā, 80. panta 3. punktā, 81. panta 4. punktā, 83. panta 3. punktā, 84. panta 6. punktā, 89. panta 4. punktā, 91. panta 7. punktā, 92. panta 5. punktā, 94. panta 4. punktā, 97. panta 11. punktā, 98. panta 3. punktā, 99. panta 3. punktā, 101. panta 11. punktā, 103. panta 5. punktā, 104. panta 8. punktā, 105. panta 4. punktā, 106. panta 3. punktā, 107. panta 2. punktā, 108. panta 8. punktā, 109. panta 4. punktā, 111. panta 7. punktā, 114. panta 7. punktā, 116. panta 7. punktā, 117. panta 12. punktā, 118. panta 3. punktā, 119. panta 3. punktā, 121. panta 5. punktā, 125. panta 10. punktā, 128. panta 3. punktā, 129. panta 5. punktā, 130. panta 2. punktā, 131. panta 2. punktā, 132. panta 3. punktā, 133. panta 5. punktā, 135. panta 4. punktā, 139. panta 3. punktā, 140. panta 6. punktā, 142. panta 5. punktā, 145. panta 4. punktā, 153. panta 3. punktā, 156. panta 8. punktā, 158. panta 5. punktā, 160. panta 2. punktā, 161. panta 5. punktā, 169. panta 3. punktā, 171. panta 9. punktā, 178. panta 2. punktā, 180. panta 5. punktā, 191. panta 4. punktā, 192. panta 8. punktā, 193. panta 5. punktā, 194. panta 9. punktā, 197. panta 3. punktā, 199. panta 4. punktā, 200. panta 4. punktā, 203. panta 3. punktā, 205. panta 8. punktā, 210. panta 4. punktā, 214. panta 5. punktā, 216. panta 5. punktā, 217. panta 9. un 10. punktā, 223. panta 8. punktā, 272. panta 8. punktā, 276. panta 6. punktā un 281. panta 5. punktā. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Deleģētais akts, kas ir pieņemts, ievērojot 4. pantu, 6. panta 6. punktu, 8. panta 8. un 9. punktu, 9. panta 9. punktu, 12. panta 6. punktu, 16. panta 13. punktu, 20. panta 10. punktu, 26. panta 6. punktu, 29. panta 10. punktu, 33. panta 8. punktu, 38. panta 5. punktu, 41. panta 11. punktu, 43. panta 7. punktu, 49. pantu, 71. panta 4. punktu, 73. panta 3. punktu, 74. panta 8. punktu, 77. panta 10. punktu, 78. panta 7. punktu, 79. panta 4. punktu, 80. panta 3. punktu, 81. panta 4. punktu, 83. panta 3. punktu, 84. panta 6. punktu, 89. panta 4. punktu, 91. panta 7. punktu, 92. panta 5. punktu, 94. panta 4. punktu, 97. panta 11. punktu, 98. panta 3. punktu, 99. panta 3. punktu, 101. panta 11. punktu, 103. panta 5. punktu, 104. panta 8. punktu, 105. panta 4. punktu, 106. panta 3. punktu, 107. panta 2. punktu, 108. panta 8. punktu, 109. panta 4. punktu, 111. panta 7. punktu, 114. panta 7. punktu, 116. panta 7. punktu, 117. panta 12. punktu, 118. panta 3. punktu, 119. panta 3. punktu, 121. panta 5. punktu, 125. panta 10. punktu, 128. panta 3. punktu, 129. panta 5. punktu, 130. panta 2. punktu, 131. panta 2. punktu, 132. panta 3. punktu, 133. panta 5. punktu, 135. panta 4. punktu, 139. panta 3. punktu, 140. panta 6. punktu, 142. panta 5. punktu, 145. panta 4. punktu, 153. panta 3. punktu, 156. panta 8. punktu, 158. panta 5. punktu, 160. panta 2. punktu, 161. panta 5. punktu, 169. panta 3. punktu, 171. panta 9. punktu, 178. panta 2. punktu, 180. panta 5. punktu, 191. panta 4. punktu, 192. panta 8. punktu, 193. panta 5. punktu, 194. panta 9. punktu, 197. panta 3. punktu, 199. panta 4. punktu, 200. panta 4. punktu, 203. panta 3. punktu, 205. panta 8. punktu, 210. panta 4. punktu, 214. panta 5. punktu, 216. panta 5. punktu, 217. panta 9. un 10. punktu, 223. panta 8. punktu, 272. panta 8. punktu, 276. panta 6. punktu un 281. panta 5. punktu, stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

7. Atkāpjoties no šā panta 6. punkta, pirmais deleģētais akts, kas ir pieņemts, ievērojot 20. panta 10. punktu, stājas spēkā tikai tad, ja 30 dienu laikā no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus.

283. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Muitas kodeksa komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 8. pantu saistībā ar minētās regulas 4. pantu.

4. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

5. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 8. pantu saistībā ar minētās regulas 5. pantu.

6. Ja Muitas kodeksa komitejas atzinums ir jāsaņem rakstiskā procedūrā un ir atsauce uz šo punktu, šī procedūra tiek izbeigta bez rezultāta tikai tad, ja, ievērojot šāda atzinuma sniegšanas termiņu, minētās komitejas priekšsēdētājs tā nolemj.

4. NODAĻA

Nobeiguma noteikumi

284. pants

Atcelšana

1. Regulu (ES) Nr. 952/2013 atceļ.

Tomēr spēkā esošos deleģētos un īstenošanas aktus, kas pieņemti, ievērojot Regulu (ES) Nr. 952/2013, vai pieņemti, ievērojot tiesību aktus, kas aizstāti ar minēto regulu vai minētās regulas iepriekšējām redakcijām, turpina piemērot, kamēr tie tiek atcelti ar deleģētajiem vai īstenošanas aktiem, ko Komisija pieņēmusi, ievērojot šo regulu.

Atsauces uz Regulu (ES) Nr. 952/2013 uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās lasa saskaņā ar šīs regulas pielikumā pievienoto atbilstības tabulu.

2. No 2028. gada 1. jūlija:

a) atsauces uz muitas deklarāciju attiecīgā gadījumā uzskata par atsaucēm uz tādu datu sniegšanu, kas vajadzīgi, lai precēm piemērotu muitas procedūru, izmantojot ES muitas datu centra spējas;

b) atsauces uz deklarētāju attiecīgā gadījumā uzskata par atsaucēm uz pārvadātāju, importētāju, eksportētāju vai tranzīta procedūras izmantotāju.

285. pants

Pārejas pasākumi saistībā ar ES muitas datu centra izveidi

1. Līdz 2028. gada 30. jūnijam par visām precēm, kurām paredzēts piemērot muitas procedūru, ir noformēta muitas deklarācija, kas ir piemērota minētajai procedūrai.

2. No 2028. gada 1. jūlija, lai precēm piemērotu muitas noliktavas procedūru tālpārdošanai paredzētas muitas noliktavā vai lai piemērotu preču laišanas brīvā apgrozībā procedūru, importētāji tālpārdošanai un personas, kas izvēlējušās izmantot *IOSS* režīmu, sniedz vai dara pieejamus datus, izmantojot ES muitas datu centru saskaņā ar 74. pantu. Lai to varētu izdarīt, ES muitas datu centra funkcijas sāk darbību ne vēlāk kā 2028. gada 1. jūnijā.

3. Līdz 2031. gada 28. februārim importētāji, kas nav 2. punktā minētās personas, eksportētāji un tranzīta procedūras izmantotāji, nolūkā precēm piemērot muitas procedūru iesniedz minētajai procedūrai piemērotu muitas deklarāciju.

4. No 2031. gada 1. marta, lai precēm piemērotu muitas procedūru, importētāji, eksportētāji un tranzīta procedūras izmantotāji var iesniegt muitas deklarāciju vai, saskaņā ar 74. pantu izmantojot ES muitas datu centru, sniegt vai darīt pieejamu attiecīgo informāciju, kas ir piemērota attiecīgajai procedūrai.

5. No 2034. gada 1. marta, lai precēm piemērotu muitas procedūru, importētāji, eksportētāji un tranzīta procedūras izmantotāji, saskaņā ar 74. pantu izmantojot ES muitas datu centru, sniedz vai dara pieejamu attiecīgajai procedūrai piemērotu informāciju.

6. Vēlākais līdz 2034. gada 1. februārim pilnībā sāk darboties 38. pantā paredzētās ES muitas datu centra funkcijas.

7. Īpašu izņēmuma apstākļu gadījumā, ja līdz šajā regulā noteiktajiem termiņiem attiecīgā ES muitas datu centra funkcija nedarbojas, Komisija koordinācijā ar dalībvalstīm tādos pašos termiņos nodrošina pārejas risinājumu. Pārejas risinājums ir spēkā ne ilgāk par sešiem mēnešiem pēc šajā regulā noteiktajiem termiņiem. Komisija nodrošina, lai attiecīgā ES muitas datu centra funkcija sāktu darboties pirms pārejas risinājuma termiņa beigām.

286. pants

Dažu deleģēto un īstenošanas aktu pieņemšanas datums

1. Komisija, ievērojot turpmāk minētos termiņus, pirmo reizi pieņem šādus aktus:

a) līdz 2026. gada 29. septembrim – deleģēto aktu, ar ko, ievērojot 20. panta 10. punktā minēto pilnvarojumu, nosaka 20. panta 2. un 3. punktā minētās Savienības apstrādes maksas summu;

b) līdz 2028. gada 1. martam – deleģēto aktu, kas minēts 276. panta 6. punktā.

2. Komisija pieņem:

a) līdz 2027. gada 1. jūlijam – deleģētos un īstenošanas aktus, kas minēti 38. panta 5. un 6. punktā un 49. pantā un kas ir vajadzīgi 285. panta 2. punkta piemērošanai;

b) līdz 2029. gada 1. martam – deleģētos un īstenošanas aktus, kas minēti 38. panta 5. un 6. punktā un 49. pantā un kas ir vajadzīgi 285. panta 4. punkta piemērošanai;

c) līdz 2033. gada 31. janvārim – deleģētos un īstenošanas aktus, kas minēti 38. panta 5. un 6. punktā un 49. pantā un kas ir vajadzīgi 285. panta 5. punkta piemērošanai.

287. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2. Šo regulu piemēro no 2027. gada 21. septembra.

3. Atkāpjoties no šā panta 2. punkta, no šīs regulas spēkā stāšanās dienas piemēro šādus noteikumus:

a) 5. panta 15., 16., 44. un 78. punktu,

b) 20. pantu, izņemot 1., 2. un 4. punktu,

c) 35. līdz 39. pantu un 51. pantu,

d) 41. panta 10. punktu,

e) 85. panta 2. punktu,

f) 175. pantu un 179. panta 4. punktu,

g) 180. pantu

h) 229. pantu, 230. pantu, 231. pantu, 234. līdz 244. pantu, 255. līdz 265. pantu;

i) 268. panta 9. punktu,

j) 272. panta 7. punktu;

k) visus šīs regulas noteikumus, ar ko Komisiju pilnvaro pieņemt deleģētos aktus un īstenošanas aktus, kā arī 282. un 283. pantu.

4. Atkāpjoties no šā panta 2. punkta, 20. panta 2. punktu piemēro no 10. dienas pēc tam, kad spēkā ir stājies deleģētais akts, kas ir pieņemts, ievērojot 20. panta 10. punktu.

5. Atkāpjoties no šā panta 2. punkta, no 2028. gada 1. jūlija piemēro šādus noteikumus:

a) 20. panta 4. punktu, 74. un 75. pantu, 109. panta 3. punkta b) apakšpunktu, 145. pantu, 183. panta 2. punkta c) apakšpunktu, 191. panta 2. punktu un 223. panta 1. punkta m) apakšpunktu;

b) 41. pantu, izņemot tā 10. punktu, un 42. līdz 45. pantu;

c) 78. pantu;

d) 205. panta 5. un 6. punktu un 208. panta 2. punktu.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2026. gada 16. septembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētāja	*priekšsēdētājs*
R. METSOLA	T. BYRNE

PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS TABULA

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
I sadaļa	I sadaļa
1. panta 1. punkts	1. panta 1. punkts
1. panta 2. punkts	1. panta 3. punkts
1. panta 3. punkts	1. panta 4. punkts
2. pants	4. pants
3. pants	2. pants
4. pants	3. pants
5. panta 1) punkts	5. panta 1) punkts
5. panta 2) punkts	5. panta 2) punkts
5. panta 3) punkts	5. panta 27) punkts
5. panta 4) punkts	5. panta 5) punkts
5. panta 5) punkts	5. panta 6) punkts
5. panta 6) punkts	5. panta 20) punkts
5. panta 7) punkts	5. panta 23) punkts
5. panta 8) punkts	5. panta 12) punkts
5. panta 9) punkts	5. panta 49) punkts
5. panta 10) punkts	5. panta 50) punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
5. panta 11) punkts	5. panta 51) punkts
5. panta 12) punkts	5. panta 52) punkts
5. panta 13) punkts	5. panta 55) punkts
5. panta 14) punkts	5. panta 56) punkts
5. panta 15) punkts	5. panta 54) punkts
5. panta 16) punkts	5. panta 11) punkts
5. panta 17) punkts	5. panta 59) punkts
5. panta 18) punkts	5. panta 67) punkts
5. panta 19) punkts	5. panta 68) punkts
5. panta 20) punkts	5. panta 69) punkts
5. panta 21) punkts	5. panta 70) punkts
5. panta 22) punkts	5. panta 45) punkts
5. panta 23) punkts	5. panta 46) punkts
5. panta 24) punkts	5. panta 47) punkts
5. panta 25) punkts	5. panta 25) punkts
5. panta 26) punkts	5. panta 48) punkts
5. panta 27) punkts	5. panta 26) punkts
5. panta 28) punkts	5. panta 71) punkts
5. panta 29) punkts	5. panta 72) punkts
5. panta 30) punkts	5. panta 62) punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
5. panta 31) punkts	5. panta 7) punkts
5. panta 32) punkts	5. panta 8) punkts
5. panta 33) punkts	5. panta 53) punkts
5. panta 34) punkts	5. panta 32) punkts
5. panta 35) punkts	—
5. panta 36) punkts	5. panta 4) punkts
5. panta 37) punkts	5. panta 63) punkts
5. panta 38) punkts	5. panta 65) punkts
5. panta 39) punkts	5. panta 10) punkts
5. panta 40) punkts	5. panta 33) punkts
5. panta 41) punkts	5. panta 73) punkts
6. panta 1. punkts	9. pants, 74. panta 1. punkts, 77. panta 4. punkts, 81. panta 1. punkts, 108. panta 4. punkts, 125. panta 8. punkts
6. panta 2. punkts	49. pants
6. panta 3. punkts	74. panta 6. punkts, 81. panta 2. un 4. punkts
6. panta 4. punkts	53. pants
7. panta a) punkts	49. pants
7. panta b) un c) punkts	—
8. panta 1. punkts	—
8. panta 2. punkts	53. pants
9. panta 1. punkts	26. panta 1. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
9. panta 2. punkts	26. panta 3. punkts
9. panta 3. punkts	26. panta 4. punkts
9. panta 4. punkts	26. panta 5. punkts
10. panta a) punkts	26. panta 6. punkta b) apakšpunkts
10. panta b) punkts	26. panta 6. punkta c) apakšpunkts
10. panta c) punkts	26. panta 6. punkta d) apakšpunkts
11. pants	26. panta 7. punkts
12. panta 1. punkts	23. panta 1. punkts
12. panta 2. punkts	272. panta 1. punkts
12. panta 3. punkts	23. panta 4. punkts
13. pants	24. pants
14. pants	25. pants
15. pants	—
16. pants	—
17. pants	—
18. panta 1. punkts	33. panta 1. punkts
18. panta 2. punkts	33. panta 4. punkts
18. panta 3. punkta pirmais teikums	—
18. panta 3. punkta otrais teikums	33. panta 7. punkta a) apakšpunkts
18. panta 4. punkts	—

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
19. panta 1. punkts	34. panta 1. punkts
19. panta 2. punkta pirmā daļa	34. panta 2. punkts
19. panta 2. punkta otrā daļa	—
19. panta 3. punkts	34. pants. 3. punkts
20. panta a) punkts	33. panta 8. punkts
20. panta b) punkts	—
21. pants	—
22. panta 1. punkta pirmā un otrā daļa	8. panta 1. punkts
22. panta 1. punkta trešā daļa	6. panta 1. punkta a) apakšpunkts
22. panta 2. punkts	8. panta 2. punkta pirmā un otrā daļa
22. panta 3. punkts	8. panta 3. punkta pirmā, otrā un trešā daļa
22. panta 4. punkts	8. panta 4. punkts
22. panta 5. punkts	8. panta 5. punkts
22. panta 6. punkts	8. panta 6. punkts
22. panta 7. punkts	8. panta 7. punkts
23. panta 1. punkts	9. panta 1. punkts
23. panta 2. punkts	9. panta 2. punkts
23. panta 3. punkts	9. panta 7. punkta pirmais teikums
23. panta 4. punkta a) apakšpunkts	9. panta 8. punkts
23. panta 4. punkta b) apakšpunkts	12. panta 2. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
23. panta 5. punkts	9. panta 4. punkts
24. panta a) punkts	6. panta 6. punkts
24. panta b) punkts	8. panta 8. punkta b) apakšpunkts
24. panta c) punkts	8. panta 8. punkta c) apakšpunkts
24. panta d) punkts	8. panta 8. punkta d) apakšpunkts
24. panta e) punkts	8. panta 8. punkta e) apakšpunkts
24. panta f) punkts	8. panta 8. punkta f) apakšpunkts
24. panta g) punkts	8. panta 8. punkta g) apakšpunkts
24. panta h) punkts	9. panta 9. punkta b) apakšpunkts
25. panta a) punkts	8. panta 10. punkta a) apakšpunkts
25. panta b) punkts	8. panta 10. punkta b) apakšpunkts
25. panta c) punkts	9. panta 9. punkta a) apakšpunkts
26. pants	10. pants
27. pants	11. pants
28. panta 1. punkts	12. panta 1. punkts
28. panta 2. punkts	12. panta 3. punkts
28. panta 3. punkts	12. panta 4. punkts
28. panta 4. punkts	12. panta 5. punkts
29. pants	13. pants
30. pants	14. pants

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
31. panta a) punkts	12. panta 6. punkta a) apakšpunkts
31. panta b) punkts	12. panta 6. punkta b) apakšpunkts
32. pants	11. panta 4. punkts
33. pants	15. pants
34. panta 1. punkts	16. panta 1. punkts
34. panta 2. punkts	16. panta 2. punkts
34. pants. 3. punkts	16. panta 4. punkts
34. pants. 4. punkts	16. panta 5. punkts
34. pants. 5. punkts	16. panta 6. punkts
34. pants. 6. punkts	16. panta 7. punkts
34. panta 7. punkta a) apakšpunkts	16. panta 8. punkts
34. panta 7. punkta b) apakšpunkts	—
34. panta 8. punkta a) apakšpunkts	16. panta 9. punkts
34. panta 8. punkta b) apakšpunkts	—
34. panta 9. punkts	16. panta 10. punkts
34. panta 10. punkts	16. panta 11. punkts
34. panta 11. punkts	16. panta 12. punkta pirmā daļa
35. pants	—
36. pants	—
37. panta 1. punkta a) apakšpunkts	16. panta 14. punkta a) apakšpunkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
37. panta 1. punkta b) apakšpunkts	16. panta 14. punkta b) apakšpunkts
37. panta 1. punkta c) un d) apakšpunkts	—
37. panta 2. punkta a) apakšpunkts	16. panta 12. punkts
37. panta 2. punkta b) apakšpunkts	—
38. panta 1. punkta pirmā daļa	29. panta 1. punkts
38. panta 1. punkta otrā daļa	29. panta 2. punkts
38. panta 2. punkts	29. panta 2. punkts
38. panta 3. punkts	29. panta 3. punkts
38. panta 4. punkts	29. panta 5. punkts
38. panta 5. punkts	29. panta 6. punkts
38. panta 6. punkts	29. panta 7. punkts
38. panta 7. punkts	29. panta 8. punkts
39. panta a) punkts	30. panta 1.punkta a) apakšpunkts
39. panta b) punkts	30. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punkts
39. panta c) punkts	30. panta 1. punkta c) apakšpunkts
39. panta d) punkts	30. panta 1. punkta d) apakšpunkts
39. panta e) punkts	30. panta 1. punkta e) apakšpunkts
40. panta a) punkts	29. panta 10. punkta a) apakšpunkts
40. panta b) punkts	29. panta 10. punkta b) apakšpunkts
40. panta c) punkts	29. panta 10. punkta b) apakšpunkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
41. pants	30. panta 2. punkts
42. panta 1. punkts	273. panta 1. punkta otrā daļa un 273. panta 3. punkts
42. panta 2. punkta a) apakšpunkts	275. panta 2. punkta a) apakšpunkts
42. panta 2. punkta b) apakšpunkts	275. panta 2. punkta b) apakšpunkts
42. panta 3. punkts	273. panta 4. punkts
43. pants	17. pants
44. pants	18. pants
45. pants	19. pants
46. panta 1. punkta pirmā daļa	63. panta 1. punkts
46. panta 1. punkta otrā daļa	63. panta 2. punkts
46. panta 2. punkts	55. panta 1. punkts
46. panta 3. punkts	—
46. panta 4. punkta pirmā daļa	55. panta 2. punkts
46. panta 4. punkta otrā daļa	55. panta 3. punkts
46. panta 5. punkts	—
46. panta 6. punkts	59. panta 2. punkts
46. panta 7. punkts	59. panta 1. punkts
46. panta 8. punkts	5. panta 41) punkts
47. panta 1. punkts	63. panta 3. punkts
47. panta 2. punkts	268. panta 2. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
48. panta pirmā daļa	68. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunkts
48. panta otrā daļa	68. panta 2. punkts
49. panta 1. punkts	70. panta 1. punkts
49. panta 1. punkts	70. panta 2. punkts
50. panta 1. punkta pirmā un otrā daļa	62. panta 1. punkts
50. panta 1. punkta trešā daļa	62. panta 2. punkts
50. panta 2. punkts	70. panta 3. punkts
51. panta 1. punkts	76. panta 6. punkts
51. panta 2. punkta pirmā daļa	76. panta 7. punkts
51. panta 2. punkta otrā daļa	76. panta 8. punkts
52. panta 1. punkts	20. panta 1. punkts
52. panta 2. punkts	20. pants, 9. punkts
53. panta 1. punkts	21. panta 1. punkts
53. panta 2. punkts	21. panta 2. punkts
54. pants	21. panta 3. punkts
55. pants	22. pants
II sadaļa	IX sadaļa
56. panta 1. punkts	166. panta 1. punkts
56. panta 2. punkts	166. panta 2. punkts
56. panta 3. punkts	166. panta 3. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
56. panta 4. punkts	166. panta 4. punkts
56. panta 5. punkts	166. panta 5. punkts
57. panta 1. punkts	167. panta 1. punkts
57. panta 2. punkts	167. panta 2. punkts
57. panta 3. punkts	167. panta 3. punkts
57. panta 4. punkts	167. panta 4. punkts
58. panta 1. punkts	166. panta 6. punkts
58. panta 2. punkts	167. panta 4. punkts
59. pants	168. pants
60. panta 1. punkts	169. panta 1. punkts
60. panta 2. punkts	169. panta 2. punkts
61. panta 1. punkts	170. panta 1. punkts
61. panta 2. punkts	170. panta 2. punkts
61. panta 3. punkts	170. panta 3. punkts
62. pants	169. panta 3. punkts
63. pants	170. panta 4. punkts
64. panta 1. punkts	171. panta 1. punkts
64. panta 2. punkts	171. panta 2. punkts
64. panta 3. punkts	171. panta 9. punkts
64. panta 4. punkts	171. panta 3. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
64. panta 5. punkts	171. panta 4. punkts
64. panta 6. punkta pirmā un otrā daļa	171. panta 5. punkts
64. panta 6. punkta trešā daļa	171. panta 6. punkts
64. panta 6. punkta ceturtā daļa	171. panta 7. punkts
64. panta 6. punkta piektā daļa	171. panta 8. punkts
65. pants	171. panta 9. punkts
66. pants	171. panta 10. punkts
67. pants	172. panta pirmā daļa
68. pants	172. pants
69. pants	173. pants
70. pants	174. pants
71. pants	176. pants
72. pants	177. pants
73. pants	178. panta 1. punkts
74. panta 1. punkts	179. panta 1. punkts
74. panta 2. punkts	179. panta 2. punkts
74. panta 3. punkts	179. panta 3. punkts
75. pants	178. panta 2. punkts
76. pants	181. pants
III sadaļa;	X sadaļa

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
77. panta 1. punkts	183. panta 1. punkts, 183. panta 2. punkta a) apakšpunkts
77. panta 2. punkts	183. panta 2. punkta b) apakšpunkts
77. panta 3. punkts	183. panta 3. un 4. punkts
78. pants	184. pants
79. panta 1. punkts	185. panta 1. punkts
79. panta 2. punkts	185. panta 2. punkts
79. panta 3. punkts	185. panta 3. punkts
79. panta 4. punkta pirmā daļa	185. panta 4. punkts
79. panta 4. punkta otrā daļa	185. panta 5. punkts
80. pants	186. pants
81. panta 1. punkts	187. panta 1. punkts, 187. panta 2. punkta a) apakšpunkts
81. panta 2. punkts	187. panta 2. punkta b) apakšpunkts
81. panta 3. punkta pirmā daļa	187. panta 3. punkts
81. panta 3. punkta otrā daļa	187. panta 4. punkts
82. pants	188. pants
83. panta 1. punkts	189. panta 1. punkts
83. panta 2. punkts	189. panta 2. punkta pirmā daļa
83. panta 3. punkts	189. panta 3. punkts
84. pants	190. pants
85. panta 1. punkts	191. panta 1. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
85. panta 2. punkts	191. panta 3. punkts
86. panta 1. punkts	192. panta 1. punkts
86. panta 2. punkts	192. panta 2. punkts
86. panta 3. punkts	192. panta 3. punkts
86. panta 4. punkts	192. panta 5. punkts
86. panta 5. punkts	192. panta 6. punkts
86. panta 6. punkts	192. panta 7. punkts
87. panta 1. punkts	193. panta 1. punkts
87. panta 2. punkts	193. panta 2. punkts
87. panta 3. punkts	193. panta 3. punkts
87. panta 4. punkts	193. panta 4. punkts
88. panta a) punkts	191. panta 4. punkts, 192. panta 8. punkts
88. panta b) punkts	192. panta 8. punkts
88. panta c) punkts	193. panta 5. punkts
89. panta 1. punkts	194. panta 1. punkts
89. panta 2. punkts	194. panta 2. punkts
89. panta 3. punkts	194. panta 3. punkts
89. panta 4. punkts	194. panta 4. punkts
89. panta 5. punkts	194. panta 5. punkts
89. panta 6. punkts	194. panta 6. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
89. panta 7. punkts	194. panta 7. punkta a) apakšpunkts
89. panta 8. punkta a) apakšpunkts	194. panta 7. punkta b) apakšpunkts
89. panta 8. punkta b) apakšpunkts	194. panta 7. punkta c) apakšpunkts
89. panta 8. punkta c) apakšpunkts	194. panta 7. punkta d) apakšpunkts
89. panta 8. punkta d) apakšpunkts	194. panta 7. punkta e) apakšpunkts
89. panta 9. punkts	194. panta 8. punkts
90. pants	195. pants
91. pants	196. pants
92. panta 1. punkts	197. panta 1. punkts
92. panta 2. punkts	197. panta 2. punkts
93. pants	198. pants
94. panta 1. punkts	199. panta 1. punkts
94. panta 2. punkts	199. panta 2. punkts
94. panta 3. punkts	199. panta 3. punkts
95. panta 1. punkts	200. panta 1. punkts
95. panta 2. punkts	200. panta 2. punkts
95. panta 3. punkts	200. panta 3. punkts
95. panta 4. punkts	200. panta 3. punkts
96. panta 1. punkts	201. panta 1. punkts
96. panta 2. punkts	201. panta 2. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
97. pants	202. pants
98. panta 1. punkts	203. panta 1. punkts
98. panta 2. punkts	203. panta 2. punkts
99. panta a) punkts	194. panta 9. punkts
99. panta b) punkts	197. panta 3. punkts, 199. panta 4. punkts
99. panta c) punkts	200. panta 4. punkts
99. panta d) punkts	203. panta 3. punkts
100. panta 1. punkta a) apakšpunkts	200. panta 5. punkts
100. panta 1. punkta b) apakšpunkts	194. panta 10. punkts, 199. panta 5. punkts, 203. panta 4. punkts
100. panta 1. punkta c) apakšpunkts	201. panta 3. punkts
100. panta 2. punkts	201. panta 3. punkts
101. pants	204. pants
102. panta 1. punkta pirmā daļa	205. panta 1. punkts
102. panta 1. punkta otrā daļa	205. panta 3. punkts
102. panta 2. punkts	205. panta 2. punkts
102. panta 3. punkts	205. panta 4. punkts
102. panta 4. punkts	205. panta 7. punkts
103. pants	206. pants
104. pants	207. pants
105. panta 1. punkta pirmā daļa	208. panta 1. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
105. panta 1. punkta otrā daļa	—
105. panta 2. punkts	208. panta 4. punkts
105. panta 3. punkts	208. panta 5. punkts
105. panta 4. punkts	208. pants, 6. punkts
105. panta 5. punkts	208. panta 7. punkts
105. panta 6. punkts	208. panta 8. punkta pirmā daļa
106. pants	205. panta 8. punkta a) apakšpunkts
107. pants	209. pants
108. panta 1. punkts	210. panta 1. punkts
108. panta 2. punkts	210. panta 2. punkts
108. panta 3. punkts	210. panta 3. punkts
109. pants	211. pants
110. pants	212. panta 1. punkts
111. pants	213. pants
112. panta 1. punkts	214. panta 1. punkts
112. panta 2. punkts	214. panta 2. punkts
112. panta 3. punkts	214. panta 3. punkts
112. panta 4. punkts	214. panta 4. punkts
113. pants	215. pants

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
114. panta 1. punkts	216. panta 1. punkts
114. panta 2. punkts	216. panta 2. punkts
114. panta 3. punkts	216. panta 3. punkts
114. panta 4. punkts	216. panta 4. punkts
115. pants	210. panta 4. punkts
116. panta 1. punkta pirmās daļas a) punkts	217. panta 1. punkta a) apakšpunkts
116. panta 1. punkta pirmās daļas b) punkts	217. panta 1. punkta b) apakšpunkts
116. panta 1. punkta pirmās daļas c) punkts	217. panta 1. punkta c) apakšpunkts
116. panta 1. punkta pirmās daļas d) punkts	217. panta 1. punkta d) apakšpunkts
116. panta 1. punkta otrā daļa	217. panta 1. punkta e) apakšpunkts
116. panta 2. punkts	217. panta 2. punkts
116. panta 3. punkta pirmā daļa	217. panta 3. punkts
116. panta 3. punkta otrā daļa	217. panta 4. punkts
116. panta 4. punkts	217. panta 5. punkts
116. panta 5. punkts	217. panta 6. punkts
116. panta 6. punkts	217. panta 7. punkts
116. panta 7. punkts	217. panta 8. punkts
117. pants	218. pants
118. panta 1. punkta pirmā daļa	219. panta 1. punkta a) apakšpunkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
118. panta 1. punkta otrā daļa	219. panta 3. punkts
118. panta 2. punkts	219. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkts
118. panta 3. punkts	219. panta 2. punkts
118. panta 4. punkts	219. panta 1. punkta c) apakšpunkts
119. pants	220. pants
120. pants	221. pants
121. panta 1. punkts	222. panta 1. punkts
121. panta 2. punkts	222. panta 2. punkts
121. panta 3. punkts	222. panta 3. punkts
121. panta 4. punkts	222. panta 4. punkts
122. pants	217. panta 10. punkts
123. panta 1. punkta a) apakšpunkts	217. panta 11. punkts
123. panta 1. punkta b) apakšpunkts	222. panta 5. punkts
123. panta 2. punkts	217. panta 12. punkts
124. panta 1. punkta a) apakšpunkts	223. panta 1. punkta a) apakšpunkts
124. panta 1. punkta b) apakšpunkts	223. panta 1. punkta b) apakšpunkts
124. panta 1. punkta c) apakšpunkts	223. panta 1. punkta c) apakšpunkts
124. panta 1. punkta d) apakšpunkts	223. panta 1. punkta d) apakšpunkts
124. panta 1. punkta e) apakšpunkts	223. panta 1. punkta e) apakšpunkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
124. panta 1. punkta f) apakšpunkts	223. panta 1. punkta f) apakšpunkts
124. panta 1. punkta g) apakšpunkts	223. panta 1. punkta g) apakšpunkts
124. panta 1. punkta h) apakšpunkts	223. panta 1. punkta h) apakšpunkts
124. panta 1. punkta i) apakšpunkts	223. panta 1. punkta i) apakšpunkts
124. panta 1. punkta j) apakšpunkts	223. panta 1. punkta j) apakšpunkts
124. panta 1. punkta k) apakšpunkts	223. panta 1. punkta k) apakšpunkts
124. panta 2. punkts	223. panta 2. punkts
124. panta 3. punkts	223. panta 3. punkts
124. panta 4. punkts	223. panta 4. punkts
124. panta 5. punkts	223. panta 5. punkts
124. panta 6. punkts	223. panta 6. punkts
124. panta 7. punkts	223. panta 7. punkts
125. pants	224. pants
126. pants	223. panta 8. punkts
IV sadaļa	VI sadaļa
127. panta 1. punkts	97. panta 1. punkts
127. panta 2. punkta a) apakšpunkts	97. panta 10. punkta a) apakšpunkts
127. panta 2. punkta b) apakšpunkts	97. panta 10. punkta e) apakšpunkts
127. panta 3. punkta pirmā daļa	97. panta 1. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
127. panta 3. punkta otrā daļa	97. panta 13. punkts
127. panta 4. punkta pirmā daļa	97. panta 1. punkts
127. panta 4. punkta otrās daļas a) punkts	97. panta 4. punkts
127. panta 4. punkta otrās daļas b) punkts	97. panta 13. punkts
127. panta 5. punkts	97. panta 3. un 8. punkts
127. panta 6. punkts	97. panta 7. punkts
127. panta 7. punkts	97. panta 13. punkts
127. panta 8. punkts	97. panta 13. punkts
128. pants	98. panta 1. un 5. punkts
129. panta 1. punkta pirmā daļa	99. panta 1. punkts
129. panta 1. punkta otrās daļas a) punkts	99. panta 2. punkta b) apakšpunkts
129. panta 1. punkta otrās daļas b) punkts	99. panta 2. punkta c) apakšpunkts
129. panta 1. punkta otrās daļas c) punkts	97. panta 13. punkts
129. panta 2. punkts	100. panta 1. punkts
130. pants	97. panta 13. punkts
131. panta a) punkts	—
131. panta b) punkts	97. panta 11. punkta c) apakšpunkts
131. panta c) punkts	97. panta 11. punkta d) apakšpunkts
132. panta a) punkts	97. panta 12. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
132. panta b) punkts	97. panta 12. punkts
132. panta c) punkts	98. panta 3. punkts
132. panta d) punkts	99. panta 4. punkts
132. panta e) punkts	100. panta 3. punkts
133. panta 1. punkta pirmā daļa	101. panta 1. punkts
133. panta 1. punkta otrā daļa	101. panta 13. punkts
133. panta 2. punkts	101. panta 7. punkts
134. panta 1. punkta pirmā daļa	54. panta 1. un 2. punkts
134. panta 1. punkta otrā daļa	54. panta 3. līdz 7. punkts
134. panta 1. punkta trešā daļa	54. panta 3. punkta b) apakšpunkts
134. panta 1. punkta ceturtā daļa	54. panta 3. punkta a) apakšpunkts
134. panta 2. punkts	54. panta 8. punkts
135. panta 1. punkts	102. panta 1. punkts
135. panta 2. punkts	102. panta 2. punkts
135. panta 3. punkts	97. panta 13. punkts
135. panta 4. punkts	102. panta 5. punkts
135. panta 5. punkts	102. panta 6. punkts
135. panta 6. punkts	102. panta 7. punkts
136. panta 1. punkts	97. panta 10. punkta b) apakšpunkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
136. panta 2. punkts	97. panta 10. punkta c) apakšpunkts
136. panta 3. punkts	97. panta 10. punkta d) apakšpunkts, 101. panta 8. punkta b) apakšpunkts, 103. panta 4. punkts
137. panta 1. punkts	102. panta 3. punkts
137. panta 2. punkts	102. panta 3. punkts
137. panta 3. punkts	102. panta 4. punkts
138. panta a) punkts	101. panta 12. punkts
138. panta b) punkts	—
139. panta 1. līdz 6. punkts	103. panta 1. punkts
139. panta 7. punkts	103. panta 3. punkts
140. panta 1. punkts	101. panta 9. un 10. punkts, 101. panta 13. punkts
140. panta 2. punkts	65. panta 1. punkts
141. pants	—
142. pants	103. panta 5. punkts
143. pants	103. panta 6. punkts
144. pants	104. panta 1. punkts
145. panta 1. punkts	105. panta 1. punkts
145. panta 2. punkts	105. panta 1. punkts
145. panta 3. punkts	105. panta 2. punkts
145. panta 4. punkts	—

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
145. panta 5. punkts	—
145. panta 6. punkts	—
145. panta 7. punkts	64. pants
145. panta 8. punkts	—
145. panta 9. punkts	105. panta 3. punkta a) apakšpunkts
145. panta 10. punkts	—
145. panta 11. punkts	—
146. panta 1. punkta pirmā daļa	106. panta 1. punkts
146. panta 1. punkta otrās daļas a) punkts	106. panta 2. punkta a) apakšpunkts
146. panta 1. punkta otrās daļas b) punkts	106. panta 2. punkta b) apakšpunkts
146. panta 2. punkts	107. panta 1. punkts
147. panta 1. punkts	104. panta 3. punkts
147. panta 2. punkts	104. panta 4. punkta b) apakšpunkts
147. panta 3. punkts	104. panta 4. punkta a) apakšpunkts
147. panta 4. punkts	104. panta 7. punkts
148. panta 1. punkts	108. panta 1. punkts
148. panta 2. punkts	108. panta 2. punkts
148. panta 3. punkts	108. panta 3. punkts
148. panta 4. punkta pirmā un otrā daļa	108. panta 4. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
148. panta 4. punkta trešā daļa	108. panta 5. punkts
148. panta 5. punkts	108. panta 6. punkts
148. panta 6. punkts	108. panta 7. punkts
149. pants	104. panta 5. punkts
150. pants	—
151. panta a) punkts	104. panta 8. punkts
151. panta b) punkts	108. panta 8. punkta a) apakšpunkts
151. panta c) punkts	108. panta 8. punkta c) apakšpunkts
152. panta a) punkts	105. panta 5. punkts
152. panta b) punkts	106. panta 4. punkts
152. panta c) punkts	107. panta 3. punkts
152. panta d) punkts	108. panta 9. punkts
V sadaļa	V sadaļa
153. panta 1. punkts	71. panta 1. punkts
153. panta 2. punkts	71. panta 2. punkts
153. panta 3. punkts	71. panta 3. punkts
154. pants	72. pants
155. panta 1. punkts	73. panta 1. punkts
155. panta 2. punkts	73. panta 2. punkts
156. panta a) punkts	71. panta 4. punkta a) apakšpunkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
156. panta b) punkts	71. panta 4. punkta b) apakšpunkts
156. panta c) apakšpunkts	71. panta 4. punkta c) apakšpunkts
156. panta d) punkts	73. panta 3. punkts
157. pants	71. panta 5. punkts
158. panta 1. punkts	—
158. panta 2. punkts	81. panta 2. punkts
158. panta 3. punkts	54. panta 5. un 6. punkts
159. panta 1. punkts	7. panta 1. punkts
159. panta 2. punkts	7. panta 2. punkts
159. panta 3. punkts	81. panta 3. punkts
160. pants	81. panta 4. punkts
161. panta a) punkts	81. panta 5. punkta b) apakšpunkts
161. panta b) punkts	81. panta 5. punkta a) apakšpunkts
162. pants	82. panta 1. punkts
163. panta 1. punkta pirmā daļa	76. panta 2. punkts
163. panta 1. punkta otrā daļa	76. panta 3. punkts
163. panta 2. punkts	76. panta 4. punkts
163. panta 3. punkts	76. panta 5. punkts
164. pants	—
165. panta a) punkts	82. panta 2. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
165. panta b) punkts	—
166. panta 1. punkts	83. panta 1. punkts
166. panta 1. punkts	83. panta 2. punkts
167. panta 1. punkts	84. panta 1. punkts
167. panta 2. punkts	84. panta 2. punkts
167. panta 3. punkts	84. panta 3. punkts
167. panta 4. punkts	84. panta 4. punkts
167. panta 5. punkts	84. panta 5. punkts
168. panta a) punkts	83. panta 3. punkts
168. panta b) punkts	84. panta 6. punkta a) apakšpunkts
168. panta c) apakšpunkts	84. panta 6. punkta b) apakšpunkts
168. panta d) punkts	84. panta 6. punkta c) apakšpunkts
169. panta a) punkts	83. panta 4. punkts
169. panta b) punkts	84. panta 7. punkts
170. panta 1. punkts	85. panta 1. punkts
170. panta 2. punkts	85. pants, 3. punkts
170. panta 3. punkts	85. panta 4. punkts
170. panta 4. punkts	—
171. pants	86. panta 1. punkts
172. panta 1. punkts	87. panta 1. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
172. panta 2. punkts	87. panta 2. punkts
173. panta 1. punkts	88. panta 1. punkts
173. panta 2. punkts	88. panta 2. punkts
173. panta 3. punkts	88. panta 3. punkts
174. panta 1. punkts	89. panta 1. punkts
174. panta 2. punkts	89. panta 3. punkts
175. pants	89. panta 4. punkts
176. panta a) punkts	86. panta 2. punkts
176. panta b) punkts	87. panta 3. punkts
176. panta c) punkts	88. panta 4. punkts
177. panta 1. punkts	90. panta 1. punkts
177. panta 2. punkts	90. panta 2. punkta b) apakšpunkts
178. pants	—
179. panta 1. punkts	91. panta 1. punkts
179. panta 2. punkts	91. panta 2. punkts
179. panta 3. punkts	91. panta 3. punkts
179. panta 4. punkts	91. panta 4. punkts
179. panta 5. punkts	91. panta 5. punkts
179. panta 6. punkts	91. panta 6. punkts
180. pants	91. panta 7. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
181. panta a) punkts	91. panta 8. punkts
181. panta b) punkts	92. panta 6. punkts
182. panta 1. punkts	92. panta 1. punkts
182. panta 2. punkts	92. panta 2. punkts
182. panta 3. punkts	92. panta 3. punkts
182. panta 4. punkts	92. panta 4. punkts
183. pants	92. panta 5. punkts
184. pants	92. panta 6. punkts
185. pants	—
186. pants	—
187. pants	—
188. panta a) punkts	64. panta 1. punkta a) apakšpunkts
188. panta b) punkts	64. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkts
188. panta c) apakšpunkts	64. panta 1. punkta d) apakšpunkts
188. panta d) punkts	64. panta 1. punkta e) apakšpunkts
189. panta 1. punkts	65. panta 2. punkts
189. panta 2. punkts	65. panta 3. punkts
189. panta 3. punkts	65. panta 4. punkts
190. panta 1. punkts	65. panta 5. punkta pirmā un otrā daļa

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
190. panta 2. punkts	—
191. panta 1. punkts	66. panta 1. punkts
191. panta 2. punkts	66. panta 3. punkts
191. panta 3. punkts	66. panta 2. punkts
192. panta 1. punkts	67. panta 1. punkts
192. panta 1. punkts	67. panta 2. punkts
193. pants	64. panta 2. punkts, 65. panta 6. punkts, 66. panta 5. punkts
194. panta 1. punkts	77. panta 1. un 3. punkts
194. panta 2. punkts	—
195. pants	—
196. pants	—
197. pants	95. panta 1. punkts
198. panta 1. punkts	94. panta 1. punkts
198. panta 2. punkts	94. panta 2. punkts
198. panta 3. punkts	94. panta 3. punkts
199. pants	96. panta 1. punkts
200. panta a) punkts	95. panta 3. punkts
200. panta b) punkts	94. panta 5. punkts
200. panta c) punkts	96. panta 2. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
VI sadaļa	VI sadaļa (daļa)
201. panta 1. punkts	109. panta 1. punkts
201. panta 2. punkts	109. panta 3. punkta c) un e) apakšpunkts
201. panta 3. punkts	109. panta 2. punkts
202. pants	110. pants
203. panta 1. punkts	111. panta 1. punkts
203. panta 2. punkts	111. panta 2. punkts
203. panta 3. punkts	111. panta 3. punkts
203. panta 4. punkts	111. panta 4. punkts
203. panta 5. punkts	111. panta 5. punkts
203. panta 6. punkts	111. panta 6. punkts
204. pants	—
205. panta 1. punkts	112. panta 1. punkts
205. panta 2. punkts	112. panta 3. punkts
205. panta 3. punkts	112. panta 4. punkts
206. panta a) punkts	111. panta 7. punkts
206. panta b) punkts	—
207. pants	111. panta 8. punkts
208. panta 1. punkts	113. panta 1. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
208. panta 2. punkts	113. panta 2. punkts
209. pants	113. panta 3. punkts
VII sadaļa	VIII sadaļa;
210. pants	124. pants
211. panta 1. punkts	125. panta 1. un 3. punkts
211. panta 2. punkts	126. pants
211. panta 3. punkts	125. panta 4. punkta pirmās daļas a), b), c), e) un f) apakšpunkts
211. panta 4. punkts	125. panta 4. punkta pirmās daļas d) un g) apakšpunkts, 125. panta 12. punkts
211. panta 5. un 6. punkts	125. panta 5. līdz 9. punkts
212. panta a) punkts	125. panta 10. punkta a) apakšpunkts
212. panta b) punkts	125. panta 10. punkta b) apakšpunkts
212. panta c) punkts	125. panta 10. punkta c), d) un e) apakšpunkts
213. pants	125. panta 11. punkta b) apakšpunkts
214. panta 1. punkts	128. panta 1. punkts
214. panta 2. punkts	128. panta 2. punkts
215. panta 1. punkts	129. panta 1. punkts
215. panta 2. punkts	129. panta 2. punkts
215. panta 3. punkts	129. panta 3. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
215. panta 4. punkts	129. panta 4. punkts
216. pants	129. panta 5. punkts
217. pants	129. panta 6. punkts
218. pants	130. panta 1. punkts
219. pants	131. panta 1. punkts
220. pants	132. panta 1. punkts
221. panta a) punkts	131. panta 2. punkts
221. panta b) punkts	132. panta 3. punkts
222. panta a) punkts	130. panta 3. punkts
222. panta b) punkts	131. panta 3. punkts
223. panta 1. punkts	133. panta 1. punkts
223. panta 2. punkts	133. panta 2. punkts
223. panta 3. punkts	133. panta 3. punkts
223. panta 4. punkts	133. panta 4. punkts
224. pants	133. panta 5. punkts
225. pants	133. panta 6. punkts
226. panta 1. punkts	135. panta 1. punkts
226. panta 2. punkts	135. panta 2. punkts
226. panta 3. punkts	135. panta 3. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
227. panta 1. punkts	136. panta 1. punkts
227. panta 2. punkts	136. panta 2. punkts
228. pants	137. pants
229. pants	138. pants
230. pants	139. panta 1. punkts
231. pants	135. panta 4. punkts, 139. panta 3. punkts
232. pants	135. panta 5. punkts, 136. panta 3. punkts
233. panta 1. punkts	140. panta 1. punkts
233. panta 2. punkts	140. panta 2. punkts
233. panta 3. punkts	140. panta 3. punkts
233. panta 4. punkts	140. panta 4. punkts
234. panta 1. punkts	141. panta 1. punkts
234. panta 2. punkts	141. panta 2. punkts
235. pants	140. panta 6. punkta a) apakšpunkts
236. pants	140. panta 7. punkts, 141. panta 3. punkts
237. panta 1. punkts	142. panta 1. punkts
237. panta 2. punkts	142. panta 3. punkts
237. panta 3. punkts	142. panta 4. punkts
238. pants	238. panta 1. punkts, 238. panta 2. punkta a) apakšpunkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
239. pants	142. panta 6. punkts
240. pants	144. pants
241. pants	146. pants
242. pants	147. pants
243. pants	148. pants
244. pants	149. pants
245. pants	102. panta 1., 2. un 4. punkts, 103. pants
246. panta 1. punkts	142. panta 4. punkts
246. panta 2. punkts	152. panta 1. punkts
247. pants	150. pants
248. pants	151. pants
249. pants	152. panta 2. punkts
250. panta 1. punkts	153. panta 1. punkts
250. panta 2. punkts	153. panta 2. punkts
251. pants	154. pants
252. pants	155. pants
253. panta a) un b) punkts	153. panta 3. punkta a) un c) apakšpunkts
254. pants	156. pants

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
255. pants	157. pants
256. pants	158. pants
257. pants	159. pants
258. pants	160. pants
259. pants	161. pants
260. pants	162. pants
260.a pants	163. pants
261. pants	164. pants
262. pants	165. pants
VIII sadaļa	VII sadaļa
263. panta 1. punkts	117. panta 1. punkts
263. panta 2. punkts	117. panta 9. punkts
263. panta 3. punkts	117. panta 14. punkts
263. panta 4. punkts	117. panta 2. punkts
264. pants	118. panta 1. punkts
265. panta a) un b) punkts	117. panta 12. punkta b) un c) apakšpunkts
266. pants	118. panta 3. punkts
267. panta 1. punkts	54. panta 5. punkts, 118. panta 2. punkta d) apakšpunkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
267. panta 2. punkts	122. pants
267. panta 3. punkts	114. panta 2. un 3. punkts
267. panta 4. punkts	117. panta 11. un 14. punkts
268. pants	114. panta 8. punkts
269. panta 1. punkts	114. panta 1. punkts
269. panta 2. punkts	114. panta 4. punkts
269. panta 3. punkts	114. panta 5. punkts
270. panta 1. punkts	116. panta 1. punkts
270. panta 2. punkts	116. panta 3. punkts
270. panta 3. punkts	116. panta 4. punkts
271. pants	117. panta 14. punkts
272. panta 1. punkts	119. pants, 117. panta 14. punkts
272. panta 2. punkts	120. pants, 117. panta 14. punkts
273. panta a) punkts	117. panta 13. un 14. punkts
273. panta b) punkts	119. panta 4. punkts, 117. panta 14. punkts
273. panta c) punkts	120. panta 3. punkts, 117. panta 14. punkts
274. pants	116. panta 5. un 6. punkts, 117. panta 14. punkts
275. pants	116. panta 6. punkts, 117. panta 14. punkts
276. pants	116. panta 8. punkts

Regula (ES) Nr. 952/2013	Šī regula
277. pants	115. pants
IX sadaļa	XV sadaļa (daļa)
278. pants	—
278.a pants	—
279. pants	—
280. pants	—
281. pants	—
282. pants	—
283. pants	—
284. pants	282. pants
285. pants	283. pants
286. pants	284. pants
287. pants	287. panta 1. punkts
288. pants	287. panta 2. līdz 5. punkts